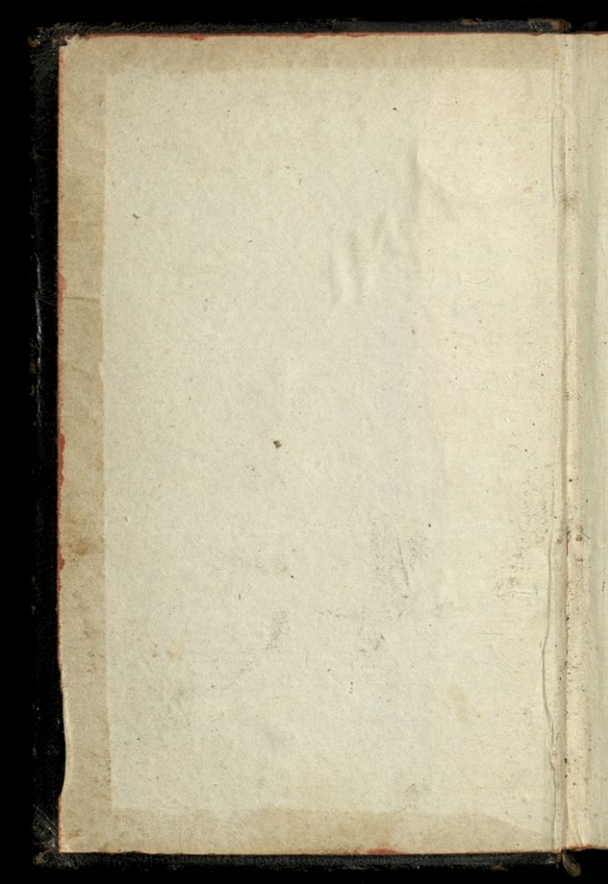
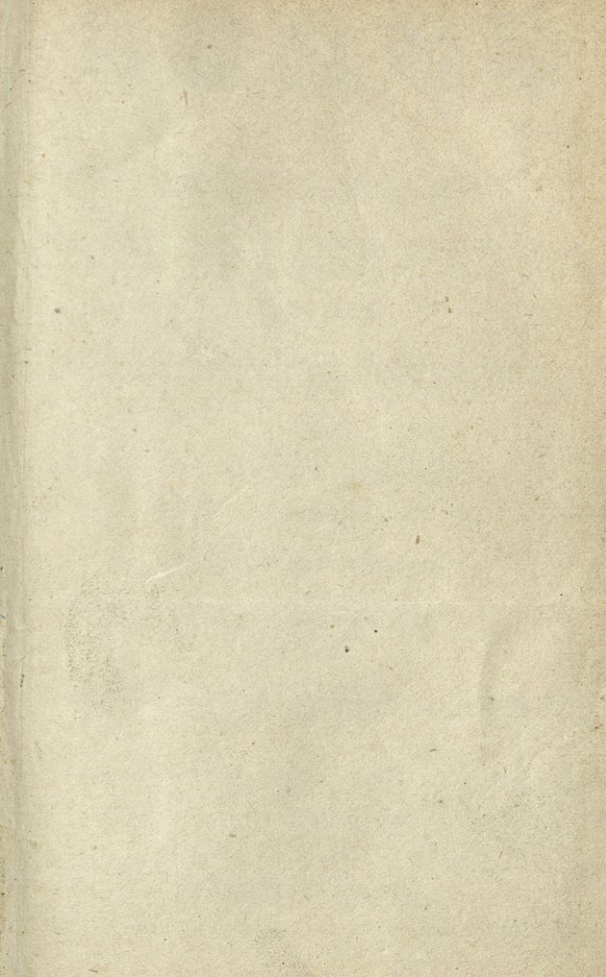

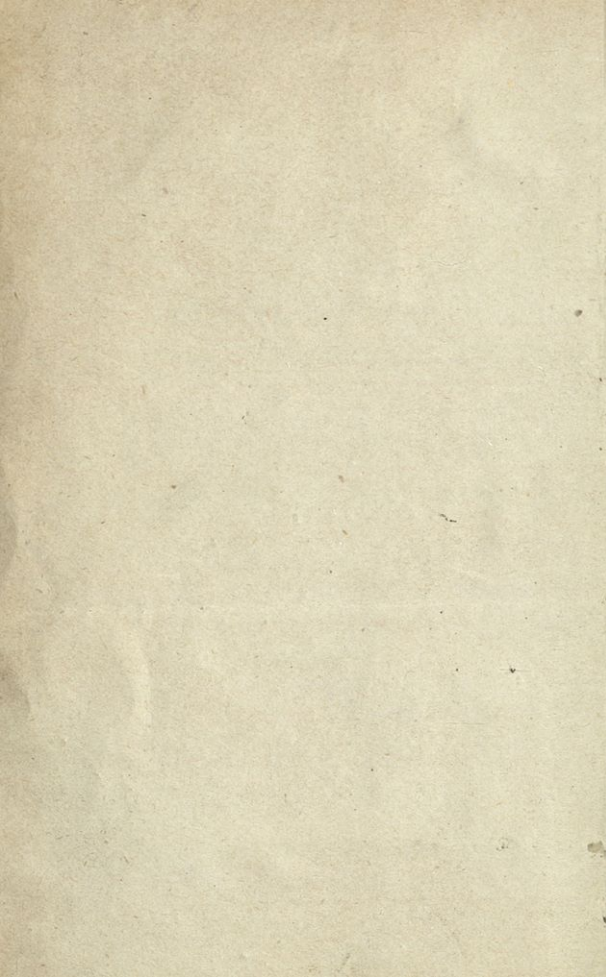
II
C.24.381

7

ali

spoznanje in zboljšanje

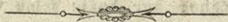
ČLOVEŠKIGA SERCA,

ktero je ali

božji tempelj ali pa hudičev berlog.

Za

obuditev, in vterditev kersanskiga duha.

Z navadnimi molitvami

za vse

okolšine in potrebe življenja.

Z dovoljenjem visoko častitljiviga Ljubljanskiga
Škofijstva.

Četerti natis.

J. Dolenc

V Ljubljani 1862.

Založba Henrik Ničman-a, bukroveza na starim tergu,
hiš. št. 167.

17
Ludan Thica
Tausen

Slednji, kateri greh stori, tudi krivico stori; ker greh je krivica. In veste, de se je On perkazal, de bi naše grehe odvezel; in v njem greha ni. Kdor v njem ostane, ne greši; kdor pa še greši, ta ga ni ne vidil ne spoznal.

Otročiči, ne dajte se nikomur zapeljati! Kdor po pravici dela, je pravičen, kakor je On pravičen. Kdor greh dela, je iz hudiča; ker hudič od začetka greši. Božji Sin pa je peršel, de bi razdjal hudičeve dela. Kdor je božji otrok, ne stori greha; ker božje seme v njem ostane: on ne more grešiti; ker je božji otrok. Po tem se spoznajo otroci božji in otroci hudičevi. Kdor ni pravičen, in ljubi svojiga brata, ni iz Boga. I. Jan. 3. 4—10.

II C 24381g

IN=030005502

Predgovor.

De te bukvice ne potrebujejo nobene z lepimi besedami zrečene hvale, ampak de jih njih notranja vrednost in lepota nar bolj priporoča, se vidi iz tega, de jim je že četertiga natisa potreba, kar je za te okolšine, ko se toliko mašnih in družih pobožnih bukev natisuje, grozno veliko, in njih vrednost nar očitneji kaže. Če so bili pa že poprejšni natisi tako všeč, se sme upati, de bo ta še veliko bolj dopadel, ker ga nove čerke in vsa zunanja oblika nad perve visoko povzdigne. De ste se le dve podobi

človeškiga serca v njih obderžale se ni brez imenitnih uzrokov storilo; zatorej so se mogle pa tudi sem ter tje kake besede perviga delja premeniti, in ravno s tem se bodo bukvice tudi tistim prikupile, ki jim podobe niso nič kaj dopasti hotle. Toliko dragim bravcam o novim natisu teh bukev.

Te bukvice so bile iz Francoškiga na Nemško prestavljene, in že v letu 1732 pod naslovom ali imenilam: „Duhovno serkalo zaderžanja“, iz kteriga vsak za večno zveličanje skerben kristjan stan svoje duše spoznati, in svoje življenje prav vrvnati zamore, po gorečih željah pobožnih duš na dan dane.

Od leta 1732 se je na svetu veliko spremenilo, — resnica pa je zmirej tista večno nespreminljiva — in lahko je

vediti, de te resnice so sedanjimu svetu
 zlo neperjetne; clo težko jih prenese
 posvetnimu duhu vdano serce. Te
 bukvice začetnika greha in grešne
 sužnosti — hudobniga duha —
 kakor tudi začetnika življenja in
 prostosti božjih otrok — Kristusa
 v n a s — razločno pred oči postavijo:
 posveten človek pa raji služi nezna-
 nimu hudiču, in se mu tako vsiga
 zroči, de zasmehuje, kar se mu od
 njega pové; ker tudi v Kristusa in
 v njegovo odrešenje ne veruje, ka-
 kor sveto pismo uči. Kakor je pa
 znano, de duh posvetnih ljudi ni iz
 Boga, ampak je iz hudiča, jim tudi
 te bukvice ne morajo dopasti. Kteri
 pa imajo božjiga duha, in se Kristu-
 sovih naukov deržé, njim so resnice,
 ktere so v njih, tako ljube, tako per-

jetne, tako svete, de bi jih za ves svet ne zamenjali.

Kristus in njegovi aposteljni so razločno učili: Kakor ima Bog svoje kraljestvo v vernih in pobožnih; ker v njih kakor v svojim tempelju prebiva, jih s svojim duham oživlja, očišuje, posvečuje, poveličuje, s svojo močjo, z nebeškim miram in večnim življenjem navdaja; tako ima tudi satan svoje kraljestvo v hudobnih, nevernih in spačenih: on dela hudo v njih; v njih prebiva, in jih stori revne in nesrečne.

Kristus pravi: „Sovražnik, kateri je ljuliko sejal“ med pšenico, kadar so ljudje spali, je hudič. Ljuliko vidimo, ne moremo je tajiti, kdo bo sejavca tajil, ki jo je vsejal? Tako bi se mu, zvitimu sovražniku, sejanje

ljulike le še bolj zljajšalo. Dalje pravi on hudobnim: „Hudič je vaš oče“, in po volji svojiga očeta hočete storiti; on je ubijavec od začetka, on je lažnik; kadar laže, govori iz svojiga, on je „lažnik in oče laži“.

S. Pavel uči: „Satan je oblastnik, mogočen duh, kateri v tmi tega sveta kraljuje; v podnebji so duhovi, zoper ktere se nam je vojskovati. — In drugej pravi on: „Satan je Bog tega sveta — hudobnih in nevernih — kateri jim oči oslepi, de jim častita luč svetiga evangelija ne svéti“. — „Hudičevo delo ali oslepljenje je tedaj v Kristusov evangeli ne verovati“.

In na drugim kraji on piše: „Satan dela, in počenja svojo hudobo v nevernih. Hudobni so mertvi v grehah, to je, kateri po navadah tega

svetá živé, živé po oblastniku, kateri v podnebjí kraljuje“.

S. Peter tudi uči: „Hudič je zopernik pobožnih in vernih, njih sovražnik, njih skušnjavec, kateri nikoli ne počiva, zmirej zalezuje kakor rjoveč lev, in iše, koga bi požerl. Bodimo tedaj čuječi, trezni, in terdni v veri mu zoper stojmo“.

Ravno tako **s. Janez** uči: „Hudič zapeljuje ves svét. On je začetnik greha, je grešiti začel; je greh in z greham smert na svet perpravil“. — In na drugim kraji pravi: „Kdor greh stori, je iz hudiča; Kristus je pa peršel, hudičeve dela razdjal“.

Tudi **s. Jakob** piše: „Hudiču se v bran stavite, in bo bežal od vas“.

Zato je Jezus svojim aposteljnám oblast dal, „hudiče izganjati, in oblast zoper vso moč sovražnika“.

In s. Pavel nam pokaže orožje, s katerim se vojskujmo zoper hudiča, de njegove ognjene pušice premagamo.

Kdor tedaj veruje v nauke, ktere so Jezus in njegovi aposteljni označevali, mora tudi verjeti, de je človeško serce ali božji tempelj ali pa hudičev berlog, ali: de, kakor Bog, Kristus in sveti Duh v vernih prebiva, dela in oživlja, ravno tako hudič v hudobnih svoje napčnosti počenja, in kraljuje. Le samo resnice iz svetiga pisma, ktere je sveta cerkev od nekđaj učila, se v teh bukvicah razlagajo in na zadržanje namikajo, de bi hudobni bili od greha in sužnosti hudiča odvernjeni, dobri pa v veri in keršanskim življenji vterjeni.

Iz stanu serca, ktero je prebivanje in sedež dobriga ali hudiga,

se mora ves človek obsoditi; obličje
 je le naznamek, ki ga notranji človek
 očitno obesi, po katerim se notranji
 stan, kteriga duha otrok de je, ne-
 koliko spozná. Zatorej ljubi bravec!
 poglej v svoje serce, premisli svoje
 notranje, de izveš, v katerim stanu se
 znajdeš; ako Kristus ali hudič v tebi
 kraljuje, ako je božje ali hudičevo
 kraljestvo v tebi, ako si prost božji
 otrok, ali suženj greha in hudiča.
 Perzadeni si prav! ne bodi nemaren,
 bodi pravičen, ter sebi in Bogu na
 ravnost spoznaj, kaj, in kako v sebi
 najdeš. Pred Bogam si, kteri serca
 in obisti preiskuje, kteri vse vidi in
 vé; kterimu ni nič skritiga, kar je v
 tebi. Če kaj hudiga v sebi najdeš,
 obžaluj in ne obupaj, spoznaj prav,
 in podaj se Kristusu. On je tudi tvoj

e odrešenik, tudi zate je na svét per-
k šel, tudi zate hudičeve dela razdjal,
i de bi te iz oblasti hudiga duha iz-
tergal, in v svoje kraljestvo perpravil.
! Le on ti zamore moč in terdnost dati,
e de ne boš več hudiču podložen, ne
e več grehu služil. Le on te zamore
sprostiti, in če te On sprostí, si res-
nično prost ali svoboden.

I.

Podoba notranjiga človeka,

kteri

grehu služi, in hudiča v sebi kraljevati pusti.

Razlaga in pomen podobe.

Tako serce ima človek, kteri se grehu vda, in po navadah svetá živi, ali po duhu, kteri v hudobnih razgraja. Obličje razodeva prešernost, ki se nobeniga ne ustraši, nič za greh ne šteje, si vse dovoli, po čimur spačeno serce hrepeni, živi ohlapno brez misli na Boga, na sodbo, na večnošt.

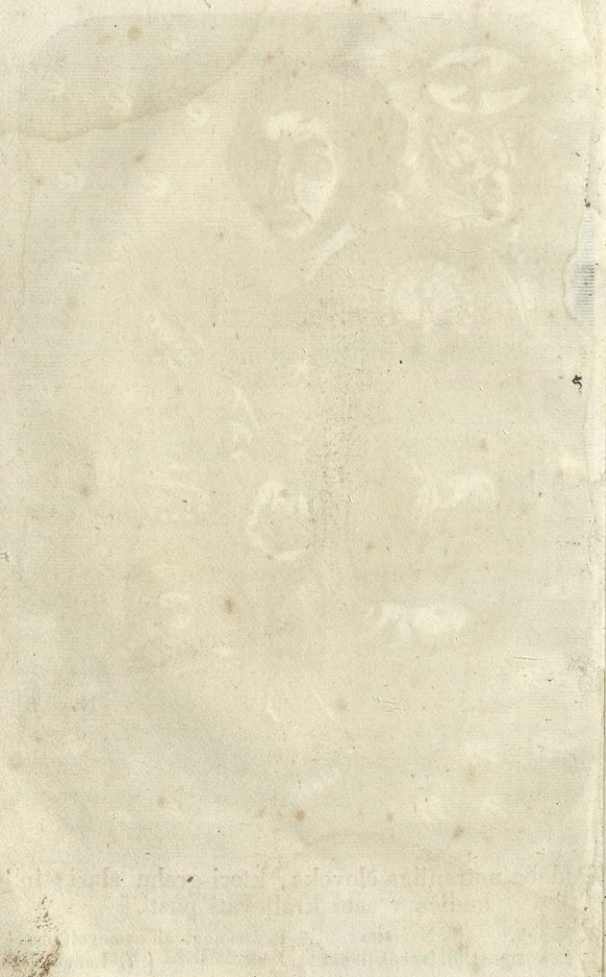
V sercu prebiva hudič s svojo derhalijo — s sedmimi poglavitnimi grehi, ki jih sedmere živali pomenijo.

Pav, kteri s svojim razprostrenim repnim perjem zmed vsih žival nar veči napuh kaže, pomeni prevzetnost, ktera toliko ljudi zápelje, de si sami sebi dopadejo zavolj svojih boljših lastnost, darov, gnad, zavol

Podoba notranjiga človeka, kateri grehu služi, in hudiča v sebi kraljevati pusti.

1. Napuh.	5. Nečistost.	6. Požrešnost ali samogoltnost.
2. Lakomnost.	3. Nevošljivost.	4. Jeza.
		7. Lenoba.

bogastva, lepote ali stanú, kar so brez svojiga zasluženja od Boga prejeli; se v svojih mislih povzdigujejo, kakor de bi bili zato boljši od družih, za druge ne marajo, jih zaničujejo in tarejo.

Krastača ali **krota**, ktera perst jé, in stoka, kakor de bi imela premalo, pomeni lakomnost, ki človeka podžiga z nenasitenimi željami hrepeneti po zmirej večim časnim bogastvu.

Kozel, pojatna smerdljiva žival, pomeni nečistost in nesramnost, ki je izvirek mnogoterih grehov, kateri telo slabé, in dušo v večni ogenj perpravijo.

Kača, ki je naše perve starše zapeljala, katerim je bila zavolj njih sreče nevošljiva, pomeni nevošljivost in škodoželjnost.

Svinče pomeni požrešnost, pijanost, samogoltnost.

Risat ali **tiger**, ki je skorej nar grozovitniši in serditiši zver, pomeni jezo in serd; ker ta nažene človeka v tako hudo djanje, kakoršno je le grozovitnim zverém lastno.

Terdorog ali **šilkrota** je zavolj svoje počasnosti podoba lenobe in mlačnosti, ki človeka ob vse perzadevanje in veselje do dobriega perpravi.

Sveti Duh je iz serca pregnan, se

odteguje; pa vender še ponuja grešniku svoje dari in gnade, ktere plamenčki okoli serca nastavljeni pomenijo; vender pa On ne more v serce priti, ktero je polno grešne gnjusobe, in hudiču v oblasti. — Svesti angel, ali Kristusova gnada, si tudi perzadeva grešnika z besedo ali notranjim opominovanjem zbuditi, pa ne sliši, in si nič k sercu ne vzame, ker je od posvetniga veselja in omotice greha ves omamljen. —

To je strašen in usmiljenja vreden stan grešnika, kteri po navadah svetá živi. O koliko ljudi živi v takim revnim stanu brez vse skerbi, kakor de bi ne bilo zanje nobene nevarnosti! Imenujejo se kristjani, pa so hlapci greha in sužnji hudiča; imé imajo, de živé, pa so mertvi.

Molitev.

Premilostljivi Bog in odrešenik! poglej z očmi svoje neskončne milosti na revni stan mojiga grešniga serca! Razsvetli oči moje duše s svojo nebeško lučjo, perpravi luč v mojo tmo, de svoje notranje, stan svojiga serca prav spoznam, in daj gnado, de se

vsiga znebim, kar se me hudiga derži. Obvaruj me, vsigamogočni odrešenik! de nikoli več z dovoljenjem v greh peklenškemu sovražniku svojiga serca ne izdam, in mu stanovanja v njem ne perpravim. Ustraši in obvaruj me s to mislijo: „Kdor greši, je hlapec greha, je hudičev otrok“ in kolikor pregreham se vdam, ravno toliko peklenških duhov napolni in oskruni moje serce. Ti, Gospod in stvarnik vsih reči! si moje serce zase stvaril, in v svoje stanovanje namenil: Kako bi ga mogel hudiču v berlog prepustiti? Otmí me, Vsigamogočni! od hudičeve moči, očisti me vse nesnage greha, vzemi mi proč moje grešno, nečisto serce, in novo, čisto serce mi vstvari, ter perpravi si v meni verjetno stanovanje za poveličevanje svojiga presvetiga imena, Jezus! Amen!

O križan' Jezus, zame toljk' terpeči!
Moj greh je velik, — tvoja milost veči!
V pepel in prah se čem poniževati,
Le v grehih delj ne pusti me tičati.
Umori v meni grešne vse želje,
Zatri vso slast, očisti mi serce!
Oh vodi me, sicer na večno zajdem,
In v slepi hoji pogubljenje najdem.
Ti Jezus v mojim sercu sam kraljuj,
In nikdar greh se vanj ne povračuj!

Pervo premišljevanje.

Človek v stanu greha.

Grozoviten je stan človeka, kakor nam ga podoba kaže, velika je nevarnost, de bi se večno ne pogubil, ali božja milost je še večji. Prednagibna božja gnada pride kakor ljubezniv angel k njemu in ga zbudi iz smertniga spanja. On vidi svoj nevarni stan, vidi strašne nastopke in plačilo greha, in kakor meč mu presune serce misel na smert in na sodbo. Besede Jezusove: „Ne kurbirji ne prešestniki, ne mehkužniki ne nesramniki, ne tatje ne lakomniki, ne pijanci ne odertniki, ne preklinjavci v nebeško kraljestvo ne pojdejo“, — te besede Jezusove mu po ušesih zadoné; in drugi glas mu pravi: „Nadloga in britkost čaka duše vsaciga človeka, kateri hudo dela“.

Grešnik, prestrašen v svoji vesti, gre sam v se, pogleda v svoje serce, in najde zgolj greh in gnjusobo v sebi, spozna per nebeški luči, ktera v njegovim sercu posveti, gerdobo in nesrečo greha; ksá se, sovraži greh, gnjusi se mu nad greham, rad bi se ga znebil, pa čuti moč greha, spozna svojo

slabost in svoje nagnjenje k grehu, zdihuje iz globočine svojiga serca: „O, jez nesrečni grešnik! kdo me bo rešil tega grešniga telesa smerti? — Gnada božja po Jezusu Kristusu“, mu odgovori sveti Duh, kateri se je žaljuočimu, stertimu sercu spet perbližal, in ga z ognjem božje gnade prešine, ter mu luč in moč dodeli.

In kadar luč svetiga Duha v serce persveti, in se iskre božje gnade v njem razširijo, se mora hudič s svojo gerdo derhalijo umakniti. Neljudne podobe, gerde živali, ktere pregrehe pomenijo, bežé. Kamor luč persveti, mora tma zginiti. — Ko se dan napoči, ni več noči. Gnada je luč, greh je tma in noč. Kadar začnemo greh sovražiti, se mora hudič umakniti; on le v grehu, v tmi kraljuje, le z greham pride on v naše serce: Ljubezen greha mu da ključ do serca, radovoljno hudo poželenje mu vrata odpre v naše serce. Ljubezen do Boga in do dobriga, pa sovražtvo greha ga prežene, in mu vrata zapre.

O keršanske duše! ljubite svetlobo, sovražite tmo! premagajte hudo, in hudič bo bežal od vas. Zatisnite svoje oči svetu, grehu in vsimu nagnjenju k hudimu; odprite svoje serce razsvetljenju svetiga Duha! Vsak žarek višji svetlobe vam bodi ljub,

ta vam prežene greh in tmo, hudiča in peklico iz serca. Glejte pridno v svoje serce, de gnjusobo greha, ki v njem skriti ti, spoznate in odpravite. Per božji svetlobi, ktera zmirej čaka pred vašim sercam, de bi ji vanj odperli, in berž ko ji serce odprete, persveti, in v vas vse osvetli in poživlji, v te božji svetlobi bote vsako hudo žival, clo tudi vsak prah in vsako senco greha spoznali, in ga v njegovi pravi gnjusobi vidili, in z božjo gnado, ktera je v slabih mogočna, se ga bote znebili.

Molitev.

Bog, Ti vir svetlobe in življenja!
Le Ti, ali svetloba tvojiga Duha mi zamore greh v njegovi ostudnosti in nesreči pokazati. Daj svetiti luč v moji temni duši, de vidim in živim!
Ti nočeš smerti grešnika, nočeš moje smerti, ampak kakor resnično Ti živiš, tako resnično hočeš, de se grešnik spokori in živi. Pokaži mi tedaj greh, kteri me slepi, mori in v ječi in hudičevi sužnosti derži. Dodeli mi svojo

gnado, ktero si Ti v Jezusu Kristusu vsim grešnikom obljubil! Naj prešine moje serce, naj ga rani s sklečo žalostjo in ksanjem, de greh, smert in hudič od mene bežé, in tebi prostor storé! Daj mi svojiga svetiga Duha, de tvojo ljubezen, in veselje do tvojih zapoved in do vsiga dobriga v meni obudi, de grehu več ne pustim gospodariti v svojih udih, in me hudič več ne oslepi, ne zapelja, ne premaga! Daj mi prav živo spoznati, de v grehu ni nobene dobrote, ampak kdor greši, je hlapec greha, otrok pekla in tme. Ne daj mi nikoli pozabiti, kar mi tvoja beseda pové: de noben hudoben pred teboj ne obstoji, noben krivičen v tvoje kraljestvo ne pojde; de dušna smert, strašna sodba in večno pogubljenje vsih tistih čaka, kateri hudo delajo. Daj mi vsak greh prav obžaljevati, se ga prav obtožiti, se iz celiga serca od vsaciga greha in tudi od vsake sence greha ver-

niti, in se k tebi podati, de bom od vsiga hudiga očišen, od vse moči večne tme sprosten, za tvojo gnado, tvojo luč, tvojo družino perpraven, in tebi perjeten. Amen.

De grešil sim brez števila,
Toljkrat te zapustil sam,
De se duša zadolžila
Je pred tabo, Bog! spoznam.
Oh odpusti mi Gospod!
Grešniku mi usmiljen bod'!
Pelji v moji me slabosti
Spet na srečno pot kreposti!

Drugo premišljevanje.

Človek na poti poboljšanja.

Prisvetila je grešniku luč božje milosti in v njeni svitlobi vidi nevarnost svojiga dušniga stanu. Po spoznanji svojih grehov in božje dobrote in prizanesljivosti, ki ga je tako dolgo čakala, k pokori peljan, pobit in omajan, to je, ginjen in omečen v svojim sercu, začne britke solze serčne pokore točiti. V sercu ga peče, boli in skli, de je Boga, toliko dobroto in ljubezen, tako strašno in tolikrat razžalil, ga zapustil, zaničeval, nasproti pa hudiču služil.

Kadar je grešnik tako s prednagibno gnado perpravljen, se spolni nad njim, kar sveto pismo govori: „Bog jim je bliz, kateri so žalostniga serca, in stertim v duhu bo pomagal.“ — „Bog jih ozdravlja, kateri so pobitiga serca.“ Angel gnade božje zdaj perstopi k njegovimu sercu, ter mu križaniga Jezusa in njegov svet evangeli v duhu kaže; to je, veselo oznanilo mu pernese, de je Kristus na svet peršel, take grešnike, kakoršen je on, zveličat, de je za grešnike umerl, in jim odpušenje grehov in večno

srečno življenje zadobil. Bog tedaj pobitim in stertim sercam v Kristusu gnado, odpušenje, odrešenje, življenje in večno zveličanje ponudi. Če grešnik to ponudbo v veri in v ponižnim zaupanji sprejme; če svoje serce na križaniga Jezusa, na njegovo terpljenje, njegovo smert, njegovo zasluženje naveže; če živo veruje, de se je vse to zanj zgodilo, de je vse to njemu dodeljeno, zastonj in iz same gnade dodeljeno, tedaj prejme, kakor vsi pravoverni kristjani, svetiga Duha, in sveti Duh mu v sercu priča, de so mu grehi odpušeni, in de je otrok božji. Ker sveti Duh serce napolni z miram, veseljem in pravico, in tako je res božje kraljestvo k njemu peršlo. Tudi še po tem mu sicer solze teko, pa le solze hvaležnosti, veselja in zročnja tistimu, kteri ga je vsih grehov rešil, in s svetim Duham navdal. Telesu in duši je zdaj veselje v živim Bogu. Zvezda gnade božje se sveti v sercu, ker mu je vera oživela. Sovražniki zveličanja so mu zdaj iz serca zginili, in tedaj se reče: „Taki ste bili, ali oprani, posvečeni, opravičeni ste v imenu Gospoda našiga Jezusa Kristusa, in v duhu našiga Boga“. O kako lep, vesel in srečen je stan serca tako opravičeniga grešnika! Hvalno pesem bi zapel in prepeval. Svo-

jiga Zveličarja in njegove gnade se tako veseli, de se ne more naveseliti, njegovi ljubezni in milosti se čudi, pa se ne more načuditi, ne more dosti hvale povedati.

Per vsim tem veselji pa ne sme biti brez strahu in čuječnosti, na tem svetu se ne sme nikoli brez nevarnosti misliti; ostudne živali, grehi, so sicer zunej serca, hudič je svojo pravico in oblast do njega zgubil, pa vendar ni deleč, ter on in greh noč in dan preži, spet verniti se, od koder je pregnan. Toliko bolj se serdi, kolikor več je zgubil. Torej čujte in molite!

Molitev.

Zveličar božji! kako se morem tvoje gnade in ljubezni dosti veseliti? kako te dosti zahvaliti za tvoj svet zveličavni evangeli? — V svoji kervi si mi dal odrešenje, to je, odpušenje najti vsih svojih grehov. Ti si mi dal zastavo, svetiga Duha, in me zapечатil na dan odrešenja. O oživljaj mi vero bolj in bolj. Razsvetluj oči moje vere bolj in bolj, de spoznam

zaklade, dobrote, vse nebeške blagre, ktere si mi Ti s terpljenjem in smertjo zadobil, in mi jih v svetim evangelii ponujaš! O, kako si me osrečil, poveličal, obogatil! Jez, kateri sim bil poprej hudičev berlog, sim zdaj temelj svetiga Duha! Jez, poprej suženj greha, sim zdaj otrok božji! Jez, poprej stanovanje nečistih duhov, sim zdaj veselje angelov! Jez, v katerim je poprej greh razgrajal, in hudi duh kraljeval, čutim zdaj v sebi le veselje in mir, pa sladkost svetiga Duha, kateri v meni prebiva, poslan iz nebes. Veselje zveličanja se opovira; spone, ktere so me v sužnosti grehu in hudiču vjetiga držale, so pretergane, in sprosten sim, milost se mi je zgodila! Gnado sim najdel! Kako se ti morem dosti zahvaliti! Večno naj te hvalijo moje usta!

Le eno te prosim, ljubi Zveličar! ne zapusti me; ne odtegni mi svoje roke, Bog, moje zveličanje! Ohrani

moje serce per enim, de se tvojiga imena bojim. Obvaruj me, de se nikoli ne polenim, ampak vedno čujem, de ne bom nikoli več od sovražnika zmoten, v greh zapeljan. Tvoja gnada vterdi moje serce, de vselej greh studi, in se vsake perložnosti greha, kot pekla ogiblje! Moje oserčje si Ti sebi posvetil, ne daj ga nikoli več z greham ogerditi in oskruniti! Moje serce ostani tempelj svetiga Duha, hiša in sedež miru, veselja in pravice v svetim Duhu. Amen!

Stran presveta! prebodena!

Milo teče potok tvoj:

Ljubeznjiva! počešena!

Grešnim nam odperta stoj,

V tvojim sercu naj prebivam,

In mirú sladkosti vživam,

Ljubeznjivi Jezus moj!

Rana desne vsemogoče,

Počešena bodi ti!

S tebe vir kervi tekoče

Blager vsim ljudem deli.

Blagodari tudi mene,

De kervi za greh skropljene

Kapljica me doleti!

Tretje premišljevanje.

Človek na poti popolnamasti.

O prelepa sprememba! **G**reh popolnoma iz serca zginе in nič drugiga v njem ne kraljuje, kakor le križani **J**ezus in znamenje njegoviga terpljenja. **S**veti **D**uh, ki ga zdaj nagiba in vodi, in kterimu se je zdaj popolnoma podvergel, ne more njegoviga serca bolj vžgati, kakor de mu križaniga **J**ezusa in sploh njegovo terpljenje pred oči stavi in mu kaže, koliko si je **J**ezus zanj prizadjal, de ga je odrešil. **P**remišljevanje **J**ezusove smerti, in spomin njegoviga terpljenja mu je tedaj nar slajši delo. „Nič večiga ne vem,“ govori s sv. **P**avlam „kot križaniga **J**ezusa; **B**og me varuj, de bi se z drugim hvalil kot s križem **G**ospoda našiga **J**ezusa **K**ristusa, po kterim je meni svet križan in jez svētu.“

Po nagibu svetiga **D**uha najde v terpljenji in smerti svojiga odrešenika in spravnika toliko tolažbe in moči, de mu nje je polno serce. Če je **B**og z menoj, pravi, kdo bo zoper mene? Še clo svojimu edino-rojenimu **S**inu ni **B**og perzanesel, ampak

za nas vse ga je dal v smert. Kako to? ali nam ni z njim vsiga dal? Terpljenje in smert Jezusa Kristusa mu je tedaj zastava večne božje ljubezni; v Kristusu ga je Bog seboj spravil, in mu ne bo perpisal njegovih grehov. Križani Jezus je tedaj stan njegoviga zaupanja v Boga, v večno ljubezen; Bog Oče, kateri je svojiga Sinu v toliko terpljenje za nas dal, kaj bi On nam odrekel?

In ker mu je križani Jezus od Boga tako v last dan, de v njegovim sercu prebiva, najde v njem, svojimu Zveličarji, ki mu zdaj v sercu kraljuje, nar obilniši izvirek ne le vse tolažbe, ampak tudi vse moči in stanovitosti v dobrim. Živa vera v Kristusa in misel, de Kristus, križana ljubezen v njem prebiva, mu vse posvetno in telesno veselje in vso pozemeljsko lepoto perstudi ali stori v gnjusobo. — Tako mu je, kakor de bi mu Jezus neprenehama klical: „Če hočeš za menoj hoditi (moj učenec biti), vzemi svoj križ nase, zataji sam sebe, in hodi za menoj. Kdor svojiga križa nase ne vzame, in za menoj ne hodi, ni mene vreden, ne more moj učenec biti“. Le eno željo ima, in sicer križanimu Jezusu podobn biti. Torej je priden v dobrih delih, v delih svetosti, brez ktere ne bo nihče

Boga vidil. Se očisti vse gnjusobe mesa in duha, in spolni posvečenje v božjim strahu. Moli neprenehama, in čuje v prošnjah in molitvah v duhu. Podeliti in dobro storiti ne pozabi, ker vé, de se s takimi darimi Bogu perkupi. Veseli se, če je vreden storjen, za Kristusa voljo zaničevanje, preganjanje, nadloge in poniževanje terpeti, ker vé, de bo z njim poveličan, kdor z njim terpi. Zavolj tistiga, kateri ga je tolikanj ljubil, de se je zanj daroval, vse premaga; pa tudi plačilo vidi, ktero je veliko, in kteriga bodo vsi deležni, kterikoli se stanovitno vojskujejo. Kdor premaga, vse zadobi. To je v njegovih mislih; torej pozabi, kar je za njim, in po tem se steguje, kar je pred njim, ter hiti k postavljenimu koncu, k plačilu božjiga poklica v Kristusu Jezusu.

Molitev.

O ljubezen, o moja križana ljubezen! Jezus Kristus! Ti si me z Bogam spravil! Ti sam bodi zanaprej v mojim sercu! Tebi, spominu tvojiga terpljenja in tvoje smerti bodi moje serce posvečeno, vse moje živ-

ljenje darovano! Ljubezen, ktero si imel do mene, bodi v meni, in prešini vso mojo dušo! nagibaj moje počutke, vodi me povsod! Prenovi me po svoji podobi, de bom tebi ves podoben, in de se sad tvojiga terpljenja in tvoje smerti nad menoj popolnoma vidi! O daj mi spoznati, de vse, kar se mi je pred dobiček zdelo, na kar sim zidal in se zanašal, je le zmota in škoda! vse časno je le smet in blato zraven tvojiga spoznanja. Bodi mi Ti vse, in nič mi bodi vse drugo, de Tebe zadobim, se v tebi znajdem, de se na svojo pravico ne zanašam, ktera pride iz postave, ampak de imam tvojo pravico, ktera je po živi veri dodeljena, in ktera sama pred Bogom veljá, de Tebe, ljubezen tvojiga terpljenja in moč tvojiga vstajenja spoznam, in se Tebi enak s tvojo smertjo zedinim! De po tem zamorem reči: „s Kristusam sim križan, živim, pa ne jez, ampak Kristus živi v meni“.

Prav res, moj edino ljubljeni Zveličar!
 daj mi, de svojih oči nikoli ne od-
 vernem od Tebe, ki si začetnik in
 vterdnik moje vere, ki si sebi, kte-
 rimu je bilo vse veselje na ponudbo,
 križ izvolil, in zaničevanje terpel!
 Tvoje terpljenje je nar slajši paša moje
 duše! Tvoj križ moja moč v vojsko-
 vanji z greham! Tvoja smert moje
 upanje v nadlogi in smerti! V nezave-
 dici, v strahu in v vsakim hudim času
 mi bodi tvoja ljubezen solnce in bramba,
 luč in moč, de se ne utrudim in ne oma-
 gam, de poterpežljivo in serčno pre-
 stojim boj, kateri mi je namenjen. Amen.

Komur se Jezus je dodelil,
 Mu v serce vlil nebeški mir,
 Oh tega duh se bo zveselil;
 Je najdel vse sladkosti vir.
 O srečna, srečna duša ta,
 Ki Jezusa prijatla ima.

O deb' ljudje si k sercu vzeli,
 Kak' je per Kristusu ljubo,
 Še danas k njemu bi hiteli,
 Ki jih odkupil je s kervjo;
 In zvedli bi, de boljš'ga ni,
 Ko biti per Zveličarji.

II.

Notranji stan pobožniga,

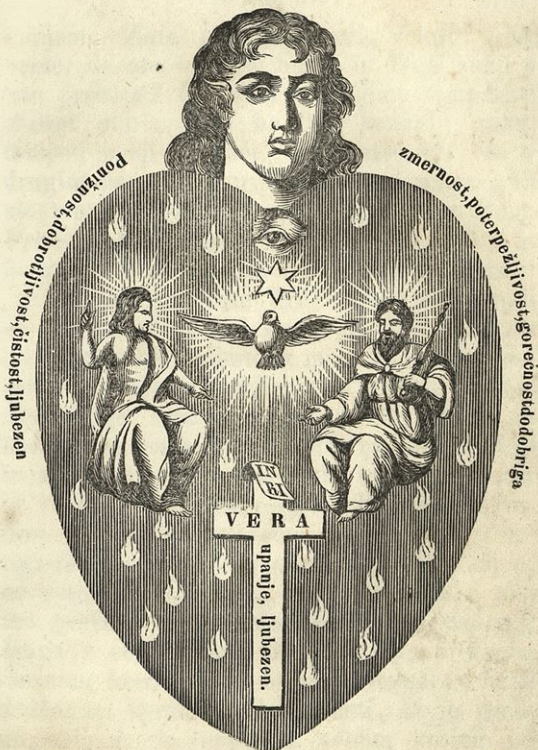
kteriga

serce je tempelj živiga Boga, in prebivanje pre-
svete Trojice.

Ceterto premišljevanje.

Človek tempelj božji.

V sercu z Bogam spravljeniga in od svetiga Duha posvečeniga kristjana prebiva sveta Trojica: Oče, Sin in Sveti Duh; kar ta podoba kaže. Kakor Kristus govori: „Kdor mene ljubi, bo moje zapovedi dopolnil; in moj Oče ga bo ljubil, in k njemu bomo peršli, in per njem prebivali“. Taka čast in povelicanje se zgodi kristjanu, kateri je z Bogam spravljen, s Kristusovo kervjo od svojih grehov omit; zdaj iz hvaležnosti Kristusa svojiga odrešenika čez vse ljubi, in ker ga ljubi, tudi njegove zapovedi dopolni. Večni Bog se k njemu vseli. Oče ga ljubi zavolj svojiga Sina; Oče ga obiše. Oče, Sin in sveti Duh prebivajo in ostanejo

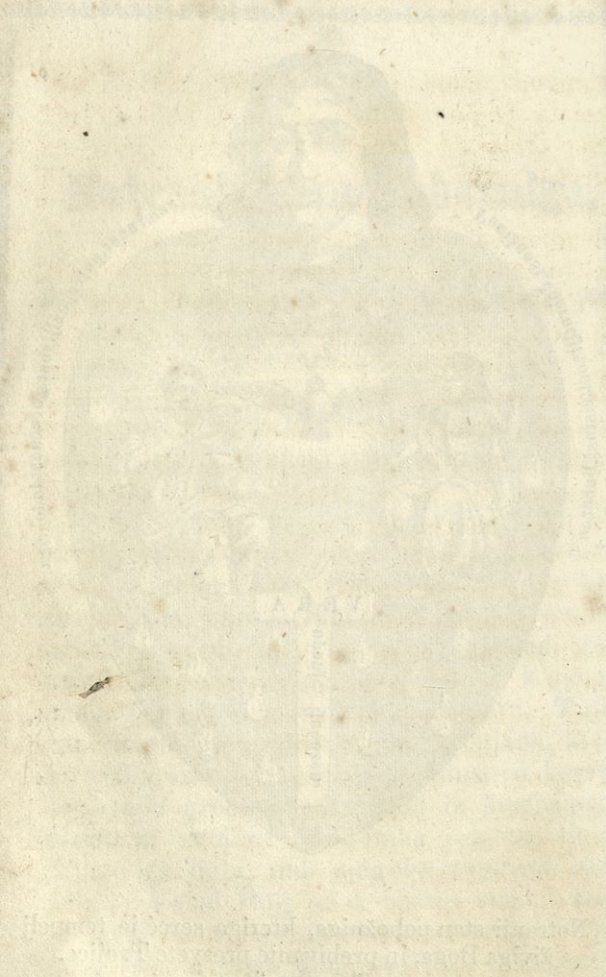

Poniznost, dobrotljivost, čistost, ljubezen

zmernost, potrpežljivost, gorečnost do dobrih

Notranji stan pobožniga, kteriga sercé je tempelj živiga Boga, in prebivanje presvete Trojice.

Glej stran 34.

v njem. Zato piše s. Pavel, rekoč: „Ne veste, de ste tempelj božji, in Duh božji v vas prebiva? Če pa kdo božjemu tempeljnu nečast stori, tega bo Bog končal; zakaj tempelj božji je svét, in to ste vi“. In v drugim listu do Korinčanov spet piše: „Vi ste tempelj živiga Boga, kakor reče Bog: Prebival bom v njih in med njimi hodil, in bom njih Bog, oni pa bodo moje ljudstvo.“

Razun presvete Trojice je v sercu tudi še Kristusov križ. Tega kristjan ne more nikoli pozabiti, nikoli iz misel in serca spustiti. Jezusovo terpljenje in smert, križani Jezus, je zmirej njegov terden stan, na kteriga se zanaša, na kteriga svojo vero in svoje upanje opira, in iz kteriga, kakor iz večniga studenca, njegova ljubezen izvira. Naj še premišljuje Očeta, ali Sina, ali svetiga Duha; naj bo še tako v Boga zamišljen, se vender le spomni, in vpraša: Kako sim jez grešnik to nezasluženo gnado zadobil, Boga v sebi imeti? Odgovor: po križanim Jezusu, kteri me je ob svoji smerti na križi z Bogam spravil. On je tisti, ki je greh, pogubljenje in smert s svojim križem od mene odvernili, in mi gnado, spravo in življenje zadobil in dodelil; po njegovi gnadi in po njegovim zasluženji sim jez to, kar sim.

Namesti sedmerih poglavitnih grehov,

ki so pred njegovo serce napolnili; in ga v berlog hudičev spreminili, vidimo zdaj v njem nasprotne čednosti, namreč: ponižnost, darljivost, čistost, ljubezen, treznost, poterpežljivost in gorečnost do dobriega.

Kdo bi si ne perzadjal iz vse moči dopolniti Jezusove nauke in zapovedi: to je, v Jezusa verovati, ga ljubiti, za njim hoditi in se njemu pobobniga storiti; ker je za zvestobo in ljubezen vsakimu, ki njegove nauke dopolni, tako veliko obljubljeniga, de se bo namreč Bog sam v njegovo serce vselil in v njem prebival? „**O** ljubimo ga, kliče s. Janes, kateri se je bil v njegovo naročje naslonil, ker nas je on pred ljubil — in ljubezen je iz Boga.“ — „**B**og je ljubezen, in kdor v ljubezni ostane, ostane v Bogu, in Bog v njem“. Tukaj že zamoremo per Bogu in z Bogam biti! tukaj že se Bog tako poniža do nas — v nas priti! **O** de bi pač mi prav skerbeli in si perzadjali tako velicimu, tako imenitnimu, tako častiljivimu, tako mogočnimu perjatlju, ki ga imamo v sebi, se prav perjetne storiti! **D**e bi bili pač popolnoma Njemu vdani! **D**e bi vse nagibe svojiga serca radi premišljevali, radi gledali svoje serce, katero je božji tempelj! **D**e bi nikoli ne pozabili, kdo si je zvolil naše serce v svoje prebivališe! **D**e bi s svojimi

mislimi svojiga serca ne zapustili, in se v svet ne zamislili, ker ves svet ni vreden tistiga, kateri v našim sercu hoče prebivati! Če imamo Boga v svojim sercu, imamo vse, in zunej tega ali brez tega ni nič, vse je minljivo, ves svet z vso svojo blišobo prejde, Bog pa, Kristus v nas ostano večno, in če smo njegovi, smo z njim eniga duha. Saj nam je dal nar veči in nar imenitniši obljube, de bomo deležni clo božje nature, če se zderžimo na svetu hudiga poželenja. O vervajmo terdno vanj, in deržimo se ga, kakor de bi ga vidili! Kdor vanj veruje, ima že tukaj večno življenje — nebesa v sebi.

Molitev.

Sveti, neskončno ljubeznjivi Bog, Oče našiga Gospoda Jezusa Kristusa! tudi naš Oče! Kako Ti ljudi ljubiš! kako si mene revniga, uboziga grešnika ljubil, poveličal in zveselil v Svojim Sinu, Jezusu Kristusu! Ti hočeš v meni prebivati, Ti ostaneš v meni in jez v Tebi! Kako bliz sva si v rodu! Od tod bi jez mogel biti

napolnjen z vso polnostjo božjo. Kako bi te jez ne ljubil, ne ljubil iz cele duše, iz celiga serca, iz vsih moči! O dodeli mi to ljubezen, stori me zgolj ljubezen, kakor si Ti zgolj ljubezen! Daj mi zedinjenost s Teboj zmirej bolj čutiti, s Teboj zmirej bolj zedinjenimu biti! Daj mi, de se nikoli ne ločim od tvoje ljubezni! Ohrani si Ti moje serce v Svoje večno prebivališče! Vleci Ti mojiga duha popolnoma k Sebi v znotranje, de le Tebe ljubim, sim ves tvoj, de mi je zunej Tebe vse nič! De le Tebe v vsih rečeh vidim! Tebe v vsih rečeh najdem, vse le zavolj Tebe storim in terpim! De si Ti moje edino, moje vse! Ti Bog mojiga serca! Ti moj delež vekoma. Amen.

O Jezus moj! pač dobro vem,
De tempelj tvoj jez biti smem;
Oh pridi kmalo do serca,
Perpravi vredno zase ga;

Ne morem nič z lastne moči,
Ne sčisti me vsa moč ljudi:
Ni milostí, mirú za me,
Ko v tebi Jezus, — prid' v serce!

Ljubezen tvoja, druž'ga ne,
Naj v sercu mi kraljuje;
Serce želi ljubezni le,
Vse drugo zaničuje.
Odvzemi vse, in vse zatri,
Kar me od tebe loči,
Serce očišeno pa vžgi
V ljubezni svoji vroči!

Tolažba ti, ti luč in slast,
Ti moje poželenje!
Oh bod', ostani moja last,
Darujem ti življenje.
Ti sercu pokoj, mir deliš,
Ti sam mi dušo zveseliš!

Peto premišljevanje.

Vrnitev v greh.

O srečen čas ki ga človek v tako tesni zvezi s svojim Bogom preživi kakor je bilo v poprejšnim premišljevanji rečeno! Pač mu je vse lahko kar opravlja, ker Bog, ki mu v serci prebiva, ga podpira s svojo mogočno roko in mu clo vse britkosti in težave sladke stori in zljajša.

Ali kolikor srečnejši je ta stan, toliko večji je nesreča njegove zgube, ktera ga pa lahko zadene, če človek vedno ne čuje in ne varuje tako druziga zaklada, kteriga v svojim sercu nosi. Začne brezskerven biti in tako rekoč dremati na poti čednosti potem se zbudijo njegove slabe nagnjenja, sovražniki našiga zveličanja, ki vedno čujejo in nas zalezujejo, in gorje nam če ne čujemo. Luč božje gnade ugasuje, zvezda vere otamnuje in nje svitlobo zgublja. To pomeni, de je človek v dobrim bolj mlačen postal, de v molitvi in čujočnosti omaguje, de na nečimernost sveta gleda in si zmeraj več časniga veselja časti in razveseljenja svetá in mesa dovoli; če zraven, kar se

per tem zmirej zgodi, menj na Jezusovo terpljenje misli, na križaniga Jezusa, začelnika in spolnivca svete vere, bolj poredko pogleda, in ga tako sčasama iz serca zgubi: ugasne ogenj pobožnosti, omerzi ljubezen do Jezusa, odjenja gnada, opeša in umerje vera; v sercu je mrak, tma, mraz in suhota; človek je zdaj len in obupljiv, in kaj se po tem zgodi?

Svet se s silo spet vrine v njegovo serce; ker mu manjka moči in stanovitosti v veri, mu ni ne svetlobe ne ljubezni več, se boji žuganja svetá, ali je pa od perlizovanja in poželenja goljufan, in svet spet začne ljubiti.

Kakim stani serca se zdaj spet hudič bliža, in vabi človeka v stare grehe nazaj in njegovo prizadevanje ni zastonj, ker je zdaj človek mlačen, in len v molitvi, in se perložnosti greha ne varuje, ampak se sam v nevarnost podá.

Angel božji ali Kristusova gnada si sicer perzadeva ga odgnati, ali, ker mu je človek z greham vrata odperl, ter ne čuje in ne moli, za gnado božjo ne mara, se mu greh in z greham spet hudič v serce vrine.

Tukaj tedaj velja, kar je Kristus govoril rekoč: „Čujte in molite, de v skuš-

njavo ne padete! Molite neprenehama.“ Molitev je duša keršanskiga življenja: kjer molitev jenja, vse dobro odjenja, — molitev je duhovno dihanje. Kjer molitev mine ali oslabi, ondi vse dobro umerje. Tako tudi če ne čujemo in zadremujemo, pride sovražnik in vseje ljulike med pšenico.

Serce brez čuvaja in orošja je vsim sovražnikom — grehu in hudiču — odperto. Skerbi tedaj, de sveti čuvaj — molitev in notranji božji strah, misel na križaniga Jezusa, — nikoli iz tvoje duše ne zgine, nikoli ne zadremuje, de se nič nečistiga v božji tempelj ne vrine, in ga ne oskruni, scer te bo Bog pokončal. „Čujte in bodite trezvi, ker hudič, vaš zopernik, hodi kakor rujoveč lev, in iše, koga bi požerl. Vstavite se mu terdni v veri.“ — „Kdor stoji, naj gleda, de ne pade!“ Orožja, kateriga s. Pavel tako lepo popiše, ne smemo nikoli od sebe djati; ker se nam je vojskovati, kakor pravi, „ne le zoper meso in kri, ampak zoper poglavarje, in oblastnike, namreč zoper gospodovavce sveta, kateri v tmi tega sveta kraljujejo, zoper hudobne duhove v podnebji, kateri nas z ognjenimi pušicami zalezujejo,“ in ktere zamoremo le s škitam vere premagati. Vera mora tedaj zmirej terdna in živa ostati, ljubezen pa

zmirej goreča, in to se le zgodi, če Jezusa in njegoviga terpljenja nikoli iz oči in iz serca ne izpustimo; če svoje misli odvernemo od sveta in njegovih vabljevost, in jih stanovitno vanj obračamo, če svoje serce zagradimo zoper vse mikavnosti greha, in se vedno vpričo Boga ali pred Bogom mislimo, — na ponudbe božje gnade in nagibe svetiga Duha pazimo, in se jim vdamo. Vera zgubi vso svojo moč, svojo luč in življenje, ljubezen omerzi, če stališe, na katero je vterjena, križani Jezus, iz serca zginе.

Molitev.

Gospod! Ti me vidiš in poznaš, — Ti preiskavec serc; Ti poznaš mojo slabost in nestanovitnost mojiga serca, katero tako lahko spet v veri oslabi, v ljubezni omerzi! Ti veš, kako sim jez v greh in svét nagnjen, kako se ustrašim in bojim vsiga perzadevanja in truda, kteriga mi je treba, de bi v resnici sam sebe zatajil in čul nad svojim sercam. Poterdi me, poživi me!

Obderži me nakviško in v stanovitnosti, — brez tebe nič ne zamorem! Ne zapusti me, ne odtegni mi svoje roke, moj Bog, moj Zveličar! Jez ne morem v Tebi ostati, če me Ti ne deržiš, in v meni ne ostaneš! Bodi mi veden ohranovavec, de v meni nikoli luč ne ugasne, ljubezen ne omerzi, zaupanje ne pade, vera ne umerje! Daj mi vedno večí moč in veselje do molitve! Dodeli mi skerb, vedno k Tebi se ozirati! Daj očem moje duše terdnost nepremikama v Te gledati, in v Tvojim terpljenji se pasti; odverni moje oči od vse nečimernosti svetá. Amen.

Oh brez Jezusa — koga smo? —
 S'rote stiskane povsod,
 Reve smo v solz dolini; —
 Oh usmil' se nas Gospod!
 Svojo nam krepost dodeli,
 Šerčnost svojiga duha,
 De per slednjim svojim deli
 Strasti zmagamo mesa.

Oh zapiš' mi svoje rane
Jezus v serce prav živo,
Stor', de njih spomin ostane
Slednjo uro pred mano!
De ko nanje se ozrem,
Nikdar hud'ga ne počnem,

Ampak greh in strast zatiram,
Čednost' pa serce odpiram.

Ta spomin nepozabljiv
Mi ostan', dokler bom živ;
Vtisni, kar s' terpel za me,
Mi na večni čas v serce!

Sesto preišljevanje.

Človek spet v greh pade.

Velika je nesreča duše, ki je zgubila belo obleko nedolžnosti, ali vendar je milost božja še večji, de ji na pot čednost zopet pomaga in jo očisti. Tode veliko večji gorje jo zadene če se po tolikim usmilenji božjim spet v greh nazaj poverne. Od tega stanu grešnikoviga govori Kristus v sv. Evangelii, rekoč: „Kadar je pa nečisti duh iz človeka šel, hodi po suhih krajih, iše pokoja, in ko ga ne najde, tedaj pravi: Verniti se hočem v svojo hišo, iz ktere sim bil šel. In kadar pride, jo najde prazno, pometeno in osnaženo. Tedaj gre, in si pervzame sedem družih duhov, kateri so hujši, kakor on sam, in ko noter gredo, prebivajo ondi, in tako so poslednje reči taciga človeka hujši od pervih.

Strašna misel! Hudič prebiva, kraljuje in gospoduje zdaj v sercu, ktero je bilo pred božje prebivališe, tempelj svetiga Duha. Stari grehi in grehov ostudnosti so spet tukaj in prebivajo v njem, kakor v svoji lastini. In od kod pride to? — Človek ni

maral za gnado božjo, ktera mu je bila do-
deljena; je pozabil očiševati se od svojih
grehov; ga ni bilo skerb za keršansko živ-
ljenje in svetost. In kdor ne gre naprej,
gre nazaj; tukaj ni mirovanja. Kdor si z
vso močjo ne perzadeva skozi ozke vrata
iti, stanovitno in serčno po ozki poti ho-
diti; kdor resnično ne skerbi vterditi se v
sovraštvu greha in v zaničevanji sveta in
njegove vablјivosti, in se perložnosti greha
ne varuje: tega zalezovanje hudiča, mikav-
nost greha in vablјivost sveta kmal spet v
svoje mreže vjame. In zgodi se mu, kakor
pravi s. Peter po pregovoru: Pes se po-
verne k temu, kar je izbljul, in skopano
svinje se po luži valja, to je, že omiti,
prešerni ali lahkomišljeni človek spet pade
v svoje stare grehe nazaj, in se spet vda
svojimu nagnjenju in poželenju.

Sveti Duh gre od njega; kako bi mo-
gel sveti Duh per nečistim duhu prebivati?
— Kako bi moglo ravno tisto serce ob
enim času božji tempelj in hudičev berlog
biti?

Angel — ali gnada božja — se ža-
lostno umakne, pa vender ima Kristus še
usmiljenje z revnim grešnikom, in ga ne-
kako prosi rekoč: „O, ko bi ti še enkrat
spoznal, kaj te pelje k pravimu miru! Božje

naročje, serce tvojiga ljubeznjiviga Očeta ti je še odperto! Verni se, ti nezvesti! Jes se te hočem še usmiliti!“ — pa ne sliši več. Navezan je na svet; nič ne mara, in ne boji se več ne skrivnih, ne očitnih grehov, ne sramote. Bresna ne vidi, ki se vanj pogresne, ostudnost ne pozna, ktere so v njegovim sercu; ker je njegova vera mrtva — zvezda je vso luč zgubila, in on je ves od hudiča oslepljen.

Lej, ljubi popotvavec na zemlji, taka je s teboj, kateri se svojih grehov spoveš, jih obžaljuješ, in odpušenje zadobiš; pa se po tem z božjo gnado greha ne varuješ, ampak se spet vanj zapleteš. Hujši in nevarniši je po tem kakor pred; greh in hudič se ti zdaj bolj terdno usede, in še hujši v tebi razsaja; in zdaj si še le popolnoma njegov hlapec in suženj. Varuj se tedaj z vso skerbjo, de spet v stare grehe in navade ne padeš. Kadar si enkrat gnado zadobil, se grehu in hudiču odpovedal, si napuhu, lakomnosti, nečistosti, nevošljivosti, požrešnosti, jezi in lenobi boj napovedal, ostani jim več en sovražnik, in ne pusti jih nikoli več v svoje serce, preganjaj jih, ogiblji se jih, kjer in kolikor moreš; radi se bodo namreč vselej spet k tebi vernili, v tvoje serce se spet vseliti in svojo staro

pravico spet zadobiti iskali, in če jim le prostor daš in stanovanje dovoliš, bodo tvoje poslednje reči hujši od prvih. **Sau-**paj v **Boga**, kateri je mogočen ti pomagati, in ti zmago zoper sovražnike dati. Če tudi padeš, berž se vzdigni, in vojskuj se spet! **Nikoli** ne stori miru z greham! **Primi** se vselej spet roke **Vsigamogočniga** — svojiga **Odrešenika**! **On** ti samore in hoče pomagati; njegova roka ni nikoli prekratka. **On** je vselej nar močnejši, ter vselej zamore hudičevo orožje streti, zopernika zvezati, vreči, mu rop vzeti, in te sprostiti. **Kako** moreš terpeti, de bi bilo tvoje serce še delj hudičev berlog, ker ti je dano biti božji tempelj?

Molitev.

Bog! moj **Bog!** moj **Oče!** Tvoja stvar sim jez; **Ti** si me stvaril, **Ti** **Kristus** me odrešil! **Ti**, moj **Zveličar**, si moja modrost, moja pravica, moje odrešenje, moja svetost! **Ti** sediš tudi zame na desnici **Boga Očeta!** imaš tudi zame vso moč in vso oblast v svoji roki, me tedaj zamoreš in hočeš

grehu, smerti in hudiču iz krempljev
 otéti, če sim tudi v njih sužnost in
 ječo peršel! Ti si darove prejel tudi
 za nehvaležne, tedaj tudi zame, kateri
 sim te bil zapustil! Ti vse grešnike
 sprejmeš, in ne zaveržeš nobeniga,
 kateri se k tebi podá! Poglej me, tu-
 kaj sim, in vpijem k tebi! Daj milost,
 gnado, usmiljenje! Ti hočeš, Ti za-
 moreš vse rešiti! Nihče na tem svetu
 ni v preglobokim breznu, Ti ga za-
 moreš in hočeš otéti! Reši me iz suž-
 nosti greha in hudiča! nič več za-
 neprej naj greh in hudič v meni ne
 prebiva. Tebi gré moje serce, ker
 si ga Ti kupil s svojo kervjo! zgolj
 tvoja last je, in nikomur drugimu ga
 ne moreš prepustiti! Pošlji tedaj vanj
 svojo luč, de zgine tma, daj svojiga
 Duha, de beží hudič! Dodeli mi svojo
 gnado, de greh svojo moč zgubi!
 Steri hudiča, končaj njegovo oblast
 in otmi me! Amen.

Bod' per Jezusu, o duša!
V njem zveličanje spoznaj,
Naj te tud' nevarnost skuša,
V njem imaš zavetja kraj.
Derž' se ga, per njem ostani,
Verno, upno se ga prim',
Čisto pa serce ohrani,
In v ljubezni združ' se ž Njim.
Kdor ga ljubi v prav' zvestobi
Vedno hod' njega stezo,
Nikdar se ne vda lenobi,
Grehu v bran stoji serčno.

Sedmo premišljevanje.

Smert hudobniga in plačilo greha.

Premisli, ljubi kristjan, kako grozoviten je stan terdovratniga, nespokorjeniga grešnika ob smertni uri. On leži na svoji smertni postelji na telesu poln bolečin, na duši poln težav in nepokoja, poln groze in smertne britkosti, poln strahu prehodnje sodbe. Od vsiga dobriga zapušen, je brez pomoči, nobene tolažbe ni zanj, ker ne veruje; Boga in Odrešenika ne spozná, — strašna smert mu je pred očmi, in mu žuga zdaj, mu vse in za vselej vzeti, ter ga perpraviti ob vse veselje, bogastvo, ob vso čast in sladnost, clo ob vse. Hudič mu očita njegove pregrehe. Poprej ga je v greh napeljeval, mu ga hvalil, mu sladnost in perjetnost greha kazal, zdaj pa ga z njim straši, mu dela nepokoj vesti, mu kaže plačilo greha, ktero ga čaka, namreč: večno prekletje, večno pogubljenje, večni ogenj v peklu. Obupljivo gleda okoli sebe, in vidi le zgolj strahoto; znotrej ga grize vest, ktera mu je dozdej spala, zdaj pa se mu je s toliko večji močjo zbudila, in ga peče

in stiska v peklenško tesnoto. Pekel vidi odpert, kako mu je perpravljen, ga večno požreti. Nič dobriga ne more več slišati, ker mu je serce v njegovih grehah zoper vse dobro oterpnelo, in zoper božji glas oglušelo. Proč se oberne od dobriga Duha, od gnade, od angela, zato se mu tudi ta umakne, in ga prepusti obupljivosti, v katero se je sam prosto in radovoljno podal. Tako zdaj umerje, in gre pred Jezusov sodnji stol, pred tistiga sodnika, kteriga je v svojim življenji zaničeval, kteriga besede ni poslušal ali jo v nemar pustil, kteriga gnado je zametal, kteriga kri z nogami teptal; zato zdaj zasliši iz ust večniga sodnika svojo nepreklicno obsojo v teh besedah: „Poberi se spred mene, ti prekleti, v večni ogenj“.

Tako plačuje svet in posvetno veselje; kdor njemu služi, je pogubljen, obsojen, od nebes in božjiga obličja večno odločen, pah-njen v strašín, joka poln brezen, v ogenj, kateri nikoli ne ugasne, v grizbo červa, kateri nikoli ne pogine.

O koliko ljudi hiti v večno pogubljenje! koliko ljudi, ki hočejo kristjani biti, služi grehu, posvetnemu veselju, hudimu nagnjenju, se vda napuhu, lakomnosti, nečistosti, nevošljivosti, samogoltnosti, jezi ali lenobi, ali

sploh mehkimu življenju. Spovedujejo se morebiti še svojih grehov, pa ne de bi se poboljšali, ampak le iz navade. Spet in spet greše, in ostanejo v svojih hudih navadah — spet se spovedo, spet greše — in tako delajo do konca svojiga življenja brez praviga poboljšanja; iz prave serčne žalosti se svojih grehov ne ksajo, iz celiga serca se k Kristusu ne podajo, ter njegove milosti in gnade ne išejo. **K** spovedi, k svetimu obhajilu, k pridgam in drugim cerkvenim opravilam radi hodijo, pa vender zmirej stari ljudje, hlapci greha, otroci sveta in sužnji greha ostanejo, in če bolj hodijo k cerkvenim opravilam, bolj se nanje zanašajo, kakor de bi jim ne bilo treba serca spreobrniti in se resnično spokoriti. Neprevideno pride smert, ter jih pobere, in ker so na meso sejali, tudi od mesa žanjejo pogubljenje; kar človek seje, to bo tudi žel.

Posebno strašna je smert tistih, kateri so že enkrat gnado bili prejeli, pa je niso ohranili, kateri so bili Kristusa že enkrat spoznali, pa niso per njem ostali, ampak so mu odpadli, in se svetu in grehu v službo podali. **S.** Pavel pravi: „Če po prejetim spoznanji resnice radovoljno grešimo, ni več daritve za grehe, ampak straš-

na sodba nas čaka, in ognjeno maševanje, ktero bo sovražnike požerlo.“ In drugej pravi: „Kteri so enkrat razsvetljeni bili, ter okusili nebeški dar, in se vdeležili svetiga Duha, zraven pa so okusili dobro božjo besedo, in moč perhodnjiga sveta, in so padli; takim je nemogoče, de bi se spet k pokori ponovili, ker spet Sinu božjiga sami sebi križajo, in zasramujejo.“

O vi grešniki, kteri v svojih hudih navadah ostanete, ko bi pač vedili, kaj ljubite! — Vi ljubite smert in pogubljenje! Kar se vam zdaj sladka, to vas bo večno peklilo. Pomislite vender svoje hude pota, in sovražite hudobo! Odpovejte se sladnosti greha! ta vam je v pogubljenje! Poslušajte vender perjazni glas svojiga dobriga pastirja, Jezusa Kristusa, kteri vas kliče: Balite (pridite) k meni, moja kri vas očisti od vaših grehov! — Jez vam odpustim, jez vas zveličam, jez dam večno življenje svojim ovčicam! Ne odvernite svojih serc tem besedam svojiga dobriga pastirja, de ne bote enkrat slišali strašniga glasu večniga sodnika: Poberite se spred mene, vi prekleti, v večni ogenj! — „Strašno je pasti v roke živimu Bogu.“

Molitev.

Bog, Ti si pravičen, in pravične so vse tvoje sodbe! Ti ne gledaš na lice; Ti boš vsakimu povernil po njegovih delih. Kdor pokore ne stori, v tvojo besedo ne veruje, in je ne ohrani, ta je že sojen, ta ne bo vidil življenja, ta ostane v smerti ali v pogubljenji vekoma. Kakor si Ti perjazen pobožnim in vernim, tako strašan si Ti nespokorjenimu grešniku, kateri se ob svojim času ni k Tebi obernal. O Gospod in Zveličar! Ti si me rešil greha, smerti in pekla, poterdi me, de vselej svoje serce od greha odvernem in tebi ohranim! Zbudi me, de se smerti odtegnem in življenju ohranim! Stori moje serce, de se k pravi pokori podam, de po nagibih tvojiga Duha hodim, in vse po Njem dam v družiga, v noviga človeka prestvariti, in po tem le Tebi živim, in Tebi umerjem! Amen.

Iskal sim, Jezus, moj Gospod!
Miru zastonj, iskal povsod,
K teb' perbežim, usmil' se me,
Usmil' nadložne reve se!

Sej nar bolj veš sam Jezus ti,
Kaj sroto me toljkanj teži,
Karkolj počnem in kamor grem,
Miru brez tebe le ne zvem.

O Jezus! k tebi se ozrem,
Na tvojo milost se oprem,
Oberni name milo oko,
In stori mi serce mirno!

Osmo preišljevanje.

Stanovitnost v dobrim do konca.

O presrečni stan, človeka, čigar serce se je popolnoma Bogu zročilo in ga nič več od njega ločiti ne zamore. Res od vsih strani ga še sovražniki obdajajo, hudobni duh in greh ga vedno še zalezuje; svet ga od ene strani vabi, mu sladnost in posvetno veselje ponuja in srečo in blagor obeta, od druge strani ga pa skuša s silo, z žuganjem preganjanjem, preklinjanjem in z vso peklenško močjo od dobriga odverniti in v grozno življenje nazaj spraviti, tode on je zvest svojimu Bogu.

S temi sovražniki zveličanja: s svojim nagnjenjem, s svetam in hudičem se mora kristjan v sidanjim življenji zmirej vojskovati; pa njegovo serce je zoper vse sovražnike z orožjem oskerbljeno, ne morejo ga premagati.

Nad njim čuje angel, gnada božja, ki ga vedno opominja k vojskovanju, in mu perporoča stanovitnost, rekoč: „Nihče ne bo venčan (kronan), ako se prav ne vojskuje“. In: „Kdor bo do konca stanoviten, bo zveličan.“

V sercu mu gori zvezda čista in lepa, to je, vera v njem je živa, in vera je premagatev, ktera svet premaga. Poln svesti, poln zaupanja je v Boga, nič zunej Boga ne more zadostiti njegovimu sercu, zato mu je globoko v serce vtisnjeno: „Kdo je kot Bog?“ Bog je z njim in v njem, in z Njim zamore vse. Njegova gnada mu je zadosti, in on zaupljivo reče: „Kdo me bo ločil od ljubezni Jezusa Kristusa? Nadloga? ali britkost? ali lakota? ali nevarnost? ali preganjanje? ali meč? — V vsim tem premagamo zavolj tega, kateri nas je ljubil.“ Vera in ljubezen v sercu ga tedaj vterdite v vsim dobrim.

V sredi serca mu prebiva Jezus, njegova ljubezen! On je lačen prave duhovne hrane, kruha življenja, kateri je iz nebes peršel, in svetu življenje da. S tem živim in oživljajočim kruham oživlja in vterjuje svojo vero in ljubezen v pogostim prejemanji svetiga rešnjiga Telesa. V te hrani najde narveči moč, večno življenje, kakor ga je tudi obljubil Jezus: „Kdor moje meso jé, in mojo kri pije, ta ostane v meni in jez v njem; ta ima večno življenje.

Narveči moč zoper vse sovražnike mu da spomin na križaniga Jezusa in kakor je naš ljubeznivi Zveličar s svojo smertjo na

križi greh in pekel premagal, tako ga varuje premišljevanje Jezusoviga terpljenja pred greham in odpodi vse sovražnike od njega. Zatoraj mu je branje, premišljevanje božje besede, svetiga pisma, in posebno Jezusoviga terpljenja in smerti njegovo nar ljubši opravilo in nar perjetniši spašnik, po katerim svojo dušo pase, de se tako zoper svet in greh, zoper meso in hudiča orožuje in oterjuje. Kdor križaniga Jezusa v sercu nima, in ne ohrani, ta je v življenji mertev. In kdor božje besede, svetiga pisma, evangelija, zmed vsih bukev nar bolj ne ljubi, ne premišljuje, vsim znanostim ne predstavlja, in se v vsim svojim zaderžanji po njem ne ravna, ta je nevarno bolan na svoji duši, ako ni že clo mertev in zaveržen.

Zraven tega ve in spozna, de mu je molitev nar potrebniši pripomoček na poti zveličanja, zatoraj pa tudi rad in z veseljem moli in je stanoviten v molitvi. Per božji službi, doma v svoji stanici in povsod, kjer je, in koder hodi, se njegovo serce z Bogam pogovarja, z Bogam živi, dela, igra, se ga veseli, se mu daruje, je ves in vedno v njem. Brez molitve ne more nihče ostati v Bogu, v veri, v ljubezni.

Posebno dobro ve v koliko nevarnost nas posvetno blago pripravi, toraj se ga

prav obračari uči, in ljubi darljivost in bratovsko ljubezen do bližnjiga. Lakomnost odganja, ker svojim potrebnim bratom od svojiga rad deli, kolikor more; de ljubezen skazuje, in svoje serce od pozemeljskiga zmirej bolj odterguje. Ni mu neznano, de nekte re duše, ki so s tem, de so se ostudnim pregreham, nečistosti in nezmernosti odpo vedale, hudiču ušle, so spet nevedama v hudičeve zaderge padle, ko so se lakomnosti ali ljubezni do denarjev vdale, in pod marsi kakimi zgovori in namikljeji pozabijo drugim dobro storiti in podeliti.

Med drugimi čednostmi ljubi posebno zderžnost in treznost, ker si perzadeva v vsim pravo mero imeti, de s čeznemočno jedjo in pijačo sladnosti mesa ne redi, duha ne zatira, in moči keršanskiga življenja ne zgubi!

S tem orožjem se vojskuje stanovitni kristjan; tega orožja nikoli od sebe ne dene, in tako se obvaruje, ter premaga vse svoje sovražnike, svet, hudiča in nagnjenje.

Molitev.

O Jezus, moja ljubezen, če le tebe imam, mar meni za nebo in zemljo! Ostani Ti v meni, in daj mi

v Tebi ostati, tako bom zmirej rodovitna terta! Brez Tebe pa nič ne morem. Oživljaj mojo vero bolj in bolj, de se Tebe, vsigamogočniga, oklenem, in po Tebi, po komur je vse mogoče, vse premagam. Tvoja ljubezen se množi in vikšaj v meni, in podžigaj moje serce, de Tebe, narveči lepoto, večno veličastvo, samiga in čez vse ljubim, in zunej tebe nič lepiga, nič imenitniga, nič moje ljubezni vrednega ne najdem! Dodeli mi gnado stanovitnosti, ktera le od Tebe pride! Ne pusti me nikoli ločiti se od tvoje ljubezni! Tvoj križ, tvoje terpljenje in spomin tvoje smerti bodi živež moje ljubezni in moja terdna vez s Teboj! Naj me za večno zveže s Teboj! Dodeli mi, kar si obljubil, večno življenje, in prebivaj po veri v mojim sercu! Tvoja beseda, polna duha in življenja, obudi, razsvetli, tolaži, podbadaj, oživljaj in vterjui me vse dni v vojskovanji, v resnični po-

terpežljivosti in zvestobi. Celo moje serce, vse moje nagnjenja, misli in želje naj bodo Tebi posvečene! Daj mi, ne le enih, ampak vse hude sladnosti in želje premagati: lakomnost kakor nečistost, nevošljivost in škodoželjnost kakor lenobo in samogoltnost! Daj mi moliti neprenehama, de zmi-rej novo moč v premaganji od Tebe zadobim, in Tebi do konca zvest ostanem. Amen.

Čez vse nas je ljubilo
Serce Zveličarja,
Bo vse nam dodelilo,
Kar s serca pros'mo ga.

Stoji nam vsim odperto
Usmiljeno serce;
Spokorno in razterto
Tud milost upat' sme.

V serca presveti rani,
Ki nam odperto je,
Se našim dušam hrani
Svet mir, zveličanje.

V to serce zakleniti
Se hočmo zadnji čas,
K bo hotel Jezus priti
Že v Zakramentu v nas.

O Jezus! naj pokrije
Me serca tvoj'ga kri,
Vsih grehov me omije,
Mi milost dodeli!

Deveto premišljevanje.

Smert pobožniga in pravičniga.

Človek, kateri je bil v veri in keršanskim življenji stanoviten do konca, se uleže, kadar pride njegova zadnja ura, zaupljivo in mirno na svojo smertno posteljo. Njemu se ni bati ne smerti ne sodbe; obe ga ne zadenete, kakor nam govori Kristus, rekoč: „Kdor mojo besedo posluša, in v tega veruje, kateri je mene poslal, ima večno življenje, in ne pride v sodbo, ampak je iz smerti v življenje peršel.“

Tako leži takrat pravični kristjan, miren v svoji vesti, ker so mu grehi odpušeni, in božjo gnado ohrani in vživa v svojim sercu. V serčni molitvi vzdiguje k Bogu svoje roke. Njegova duša je polna ljubezni do križaniga Jezusa, kteriga je vse svoje življenje v sercu nosil, v kteriga popolnoma in samo je zaupal, kateri je tudi zdaj v smertni uri njegovo edino zaupanje in vsa njegova svest. Njemu je živel, Njemu umerje. Iz njegoviga perjazniga in mirniga obličja sije notranji pokoj, božja tolažba, hladilo in mazilo svetiga Duha, kateri v njegovim sercu

prebiva. Oči kot serce so proti nebesam obrnjene, in na vsim vnanjim se mu vidi, de je znotrej teh misel: „Zelim razvezan in per Kristusu biti.“ Božji angel čaka duše, dokler ni dokončala, de jo nese v božje naročje. Kadar je razvezan ali rešen od vezi telesa in umerljivosti, hiti njegova duša tistimu naproti, ki je tukaj vanj vervala, vanj upala, ga ljubila, ako ravno ga ni vidila. Zdaj se bliža njegovimu obličju. Kristus mu gre naproti, stegne proti njemu svoje roke, rekoč: „Pridi ti pobožni, zvesti hlapec; v majhnim si bil zvest, čez veliko te postavim — pojdi v veselje svojiga Gospoda.

Hudič mora v sramoti pobegniti.

Koliko veselje! kolika sreča bo to, Kristusa v obličje gledati, kakoršen je, in z njim njemu enako veličastvo in zveličanje imeti! kdo more to popisati?

Tako umerje pravi kristjan, kateri je v Kristusa zvesto verval, in v vojskovanji zoper greh, svet in hudiča bil stanoviten. Lep lep konec ima vojskovanje in terpljenje pobožnih! O de bi to vsaciga spodbodlo terdno vervati, stanovitno vojskovati se, v dobrim nikoli ne omagati, z vso močjo perzadevati si, skozi ozke vrata v božje kraljestvo se vriniti in tako tek srečno končati;

tam čaka zvestih in stanovitnih vojskovav-
cov obljubljeni večni kraljestvo.

Molitev.

O Gospod Jezus Kristus! kako lahko mi bo per sercu takrat na smertni postelji, če Tebe v sercu imam, če si Ti per meni in me tolažiš! Kdo mi hoče po tem nepokoj delati, kdo me pogubiti? ali moji grehi? Ti si mi jih odpustil, me opravičil, omil, očistil in me posvetil s svojo drago in sveto kervjo! Ali se me bo mogel takrat morebiti hudi duh lotiti in me skušati? clo ne; Ti si ga premagal, mu vso moč vzel, nič ne more zoper mene; Ti si zame umerl, in od smerti vstal, in zame sediš na desnici Boga Očeta, Ti prosiš zame, in namesti mene. Nič me tedaj ob smerti ne bo móglo ločiti od tvoje ljubezni. Daj mi, ljubi Jezus! le Tebi živeti, le Tebi umreti; Daj mi, de bom ves tvoj, in de od Tebe nikoli ne odstopim! Daj

mi gnado vsak dan umreti, vsim umreti, kar ti nisi! svoje serce vsimu odtergati, kar ob smerti z monoj ne pojde! Obudi v meni goreče želje po večnim nebeškim kraljestvu, moje življenje bodi že zdaj v nebesih, že zdaj bodi jez zapisan med nebeškimi prebivavci! To sladko upanje, enkrat per Tebi biti, naj me vedno spodbada tukaj dobro delati, in ne vtruditi se v dobrim, de bom, kar zdaj tukaj sejem, tam žel. Daj mi, ljubi Zveličar! de mi upanje v Te, v tvoje sveto zasluženje, v tvojo milost in ljubezen nikoli ne upade, ampak de stanovitno upam in se zanesem na tvoje terpljenje in smert, na tvoje neskončno zasluženje, ker si Ti zame umerl, in zame živiš in kraljuješ od vekoma do vekoma. Amen.

O Jezus vir življenja!

Serce se v men' glasi,

Ki teb' nikolj terpljenja

Zastonj tožilo ni.

Per tebi, o moj Rešnik!
Ob britkim čas' nadlog
Tolažbe išem grešnik
Per tebi le, moj Bog!

In kadar oslabeti
Vtegnilo bi serce,
Bom mislil, kaj terpeti
Si hotel ti za me.

Ta misel me pož'vila,
Mi dala bo krepkost;
V bolno serce bo vlila
Nebeški mir, sladkost!

* * *

Tako dokler živim,
S teboj hoditi
Želim, in hrepenim,
Le tvoj ves biti.

* * *

Le tebe, dragi Jezus moj!
Želim samo na sveti,
Enkrat pa biti večno tvoj,
V teb' vekomaj živeti!

Jutranja molitev.

„Ti boš zjutraj uslišal moj glas.“

V imenu Boga Očeta, in Sina, in svetiga Duha. Amen.

Vsigamogočni večni, trojedini Bog! v prahu ponižnosti te molim; tebe naj hvali in povikšuje moj duh, moje serce, moj jezik; ti si moj Gospod in moj Bog. Svet, svet, svet je Gospod vsih gospodov, yes svet je poln njegove svetlosti. Čast bodi Očetu in Sinu in svetimu Duhu, kakor je bila v začetku, in zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Bodi ti hvala, nebeški Oče? de si me stvaril in me ohraniš. Bodi ti hvala, božji Sin! de si me odrešil in oživljaš mojo dušo. Bodi ti hvala, sveti Duh! de si me posvetil per svetim kerstu in me poklical k pravi

veri, zunej ktere ni zveličanja. O dobrotljivi Bog! koliko milost in gnado skazuješ slednji dan meni ubozimu grešniku! Tvoja milost me je ohranila to noč, v kateri si marsikako dušo pred se v sodbo poklical in morebiti večno zaverigel! O ti moja neskončna dobrota! kako te morem zadosti hvaliti, de si mi dal ta dan doživeti, kteriga hočem v svoje zveličanje obrniti?

O milostljivi Oče! bodi ta dan ves tebi posvečen. Pervi zdihljej ljubezni se povzdigni k tebi iz mojiga serca. Tebe hočem neprenehama moliti in tvojo čast povikševati, dokler sopem, in dokler mi bije serce. Tebi darujem svoje telo in svojo dušo, vse svoje počutke in vso svojo moč; tvoje sveto ime naj hvali vse, kar je v meni. Iz ljubezni do tebe, tebi v čast in po tvoji volji se sgodi vse, karkoli bom danas mislil, želel, govoril, storil ali terpel! Sprejmi mi-

lostjivo, o Bog! ta dar, združen z darom tvojiga preljubiga Sina, mojiga Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa.

O preljubi Jezus, kateri si začetek in konec, pot, resnica in življenje! glej, terdno ti obljubim po tvojih zapovedih živeti in vse storiti, kar se kristjanu spodobi. Posebno hočem danas to dobro delo (misli si ga in skleni ga storiti), in se v te čednosti vaditi. Vterdi mojo slabo voljo, o vir milosti! de skušnjavam k grehu stanovitno v bran stojim! Oh, ali bi spet danas istergal svojo dušo preljubimu Zveličarju iz rok, in jo dal peklenškemu sovražniku v pest? Ali bi spet danas vedama in po volji greh delal? Prevelikrat sim že v greh padel; danas pa terdno sklenem poboljšati se.

Sveti Bog! sveti mogočni Bog! sveti večni Bog! bodi jez tvojimu vsigamogočnemu varstvu perporočen.

Razsvetli mojo nevednost, vterdi v dobrim mojo voljo, obvaruj me sleherniga greha in večne smerti.

Prositate za me, vsi ljubi izvoljeni Božji! Pred vsimi pa ti, o prečista Devica in Božja porodnica Marija, ljuba moja Mati in pomočnica, s svojim čistim ženinam svetim Jožefam vred, tudi ti, ljubi moj angel varh, in vi sveti moji pomočniki podajte meni slabimu svojo pomoč, in sprositate mi čistost telesa in duše in stanovitnost v dobrim. — Ravno to prosim tudi svojim dobrotnikom, perjatlam in neperjatlam, posebno pa kakor se tudi molitvam vsih pravo-vernih perporočim, in želim vsih svetih maš in dobrih del deležen biti. Poterdi me, Bog Oče †, Bog Sin † in Bog † sveti Duh! Duše mertvih vernih naj po Božji milosti poživajo v miru. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena Marija
i. t. d. Verujem i. t. d.

Djanje vere.

Verujem v tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sveti Duh! kateri si vse stvaril, kateri vse ohraniš in vižaš, kateri dobro z dobrim in hudo s hudim vračuješ. Verujem, de se je Sin božji včlovečil, de nas je s svojo smertjo na križi odrešil, in de nas sveti Duh s svojo gnado posvečuje. Verujem in terdim vse, kar si ti o Bog! razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so aposteljni pridgvali, in kar nam sveta Rim-ska katoliška cerkev zapoveduje vervati. Vse to verujem, ker si ti, o Bog! večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati, ne goljufan biti. O Bog! stori močnejši mojo vero.

Djanje upanja.

Upam in se zanesem na tvojo neskončno dobrotó in milost, o Bog! de mi boš po neskončnim zasluženji svojiga edinorojeniga Sina Jezusa Kristusa v tem življenji spoznanje, pravo obžaljevanje in odpušenje mojih grehov, po smerti pa večno zveličanje dal, in dodelil tebe od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca vživati. Upam

tudi od tebe potrebne pomoči vse to doseči. Upam to od tebe, ker si ti to obljubil, kateri si vsigamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. **O Bog!** poterdi moje upanje.

Djanje ljubezni.

O moj Bog! ljubim te iz vsiga svojiga serca, čez vse, ker si nar večí dobrota, neskončno popolnoma in vse ljubezni vreden, ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vsih stvari neskončno dobrotljiv. Vošim si iz celiga serca, de bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji nar zvestejši služabniki ljubili, in te še ljubijo. **Z** njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolnoma ljubezen; povikšaj jo v meni, o dobrotljivi **Gospod!** bolj in bolj. **Ker** te tedaj resnično in iz serca ljubiti želim, in si to terdno perzadenem, mi je iz serca žal, de sim tebe svojo neskončno dobroto, ktero čez vse ljubim, tebe svojiga stvarnika, odrešenika in posvečavca razserdil. **Žal** mi je, de sim grešil, de sim tebe svojiga vsigamogočniga **Gospoda**, svojiga nar boljšiga **Očeta** razžalil. **Ter**dno sklenem vse grehe in vse hude perložnosti zapustiti, storjene grehe čedalje

bolj obžaljevati, in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ravnati. Vzemi me spet za svojiga otroka, in dodeli mi gnado ta svoj sklep dopolniti. Prosim te po neskončnim zasluženji tvojiga Božjiga Sina, našiga Gospoda in Zveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena Marija i. t. d. čast bodi Očetu in Sinu in svetimu Duhu; kakor je bila v začetku in zdaj in vselej, in vekomaj. Amen.

Od premišljevanja

ali

notranje molitve.

„**P**remišljevanje mojiga serca je vedno pred tvojim obličjem.“

Hitreji rasti in se vterditi v bogoljubnosti je prav dobro vsakdan pol ali četert ure (nar bolje je zjutraj) duhovno premišljevanje početi.

Premišljevanje je notranja molitev, v kateri kristjan kako dobro reč (ktero si navadno poprejšnji večer zvoli) po umu premišljuje, take misli na svoje življenje ali djanje obrača in ga z njimi perlikuje ali perglihuje, s tem pobožne občutljeje v sercu obudi in po tem terdno sklene, to ali uno poboljšati in spolniti. De si to zljajšaš, izvoli si v premišlje-

vanje, postavim, kaj iz Jezusoviga življenja in terpljenja, kako božjo zapoved ali kako dolžnost svojiga stanu, in po tem se vprašaj :

1. Kaj uči keršanska vera od tega?
2. Kaj mi je storiti po tem nauku?
3. Kaj sim doslej storil?
4. Kaj hočem zanaprej storiti?

Misli si prav živo, preden pre-mišljevatl začneš, de je Bog vsiga pričujoč in prosi svetiga Duha za razsvetljenje; prosi pa tudi Boga za gnado, storjene dobre sklepe spolniti, in vtisni si vsaj eno reč ali izreko premišljevanja tako globoko v glavo in v serce, de se je večkrat na dan spomniš, in jo kakor duhovno rožo duhaš. Nektere po-božne duše si tudi sad premišljevanja ali svoje dobre sklepe s kratki-mi besedami zapišejo, de si jih s tem bolj v dušo vtisnejo, in de po-zneje ložej spoznajo, koliko so v bo-goljubnosti zrastli ali odjenjali. K ta-

kimu preišljevanju ni ravno treba nobene visoke učenosti. Sej zna vsak svoje opravila, posvetne reči in tudi nečimurnosti preišljevati: zakaj bi ne znal tudi večnih resnic in dušne sreče? Per preišljevanji niso visoke in lepe misli nar poglavitniši reč, ampak pobožni občutljeji in dobri sklepi. Preišljevanje namreč ni kaka posebna učenost, ampak je le notranja molitev. Kolikor mirniši in prostejši kdo preišljeuje, toliko boljši in koristniši je njegovo preišljevanje. Tudi v te reči se ravnaj po nauku in opominjevanji svojiga spovednika.

Zgled

premišljevanja smertniga greha.

(Ob perpravljani k spovedi.)

Misli si, de vidiš Boga na sedeži njegove pravice, ki te vpraša, kakor nekdej Kajna, kateri je svojiga brata umoril: „Kaj si storil?“

Prosi Boga za pomoč, ostudnost in pogubljenost greha spoznati.

1. (Kaj uči keršanska vera od smertniga greha?)

Greh je sam na sebi strašno ostuden, in perpravi človeka že tu in tudi tam v pogubljenje.

a) Greh je vedeno in prostovoljno prelomljenje božje zapovedi. Bog naš stvarnik in Gospod ima neskončno pravico, nam zapovedovati, in mi njegove stvari imamo neskončno dolžnost, njemu pokorni biti. Kdor iz hudobniga serca to dolžnost prelomi, Boga neskončno razžali. Zoper Boga se namreč vzdigne ali spunta, tako rekoč svojo roko zoper njega vzdigne, mu krono z glave

potegne, kakor sv. Bernard govori, de si jo sam sebi na glavo postavi, božje bitje zataji, ker tako živi, kakor de bi ne bilo Boga. „Kdo je Gospod?“ je vprašal napuhjen kralj Faraon. Ravno tako govori grešnik, če ne z jezikom, pa z djanjem. Sladnost, napuh, nezmernost, časni dobiček so mu Bog, kteriga moli, kterimu služi. O gnjusoba, o studnost greha! — Ta ostudnost se pa še bolj vidi, če pomislimo, kako grozno prederzno in nehvaležno grešnik proti Bogu ravná, proti Bogu, kteri ga je iz nič stvaril, ga po svoji podobi stvaril, ga z drago kervjo svojiga preljubiga Sina odrešil, ga per svetim kerstu iz vode in iz svetiga Duha prerodil, ga za svojiga otroka vzel, ga v pravo sveto vero, v Rimsko katoliško cerkev poklical, in mu brezšteviline gnade in dobrote dodelil. O gnjusoba greha, ki toliko nehvaležnost proti nar boljšimu Očetu v sebi zapopade.

b) Zato tudi po grehu ne more nič družiga priti, kakor strašna nesreča tukaj na zemlji in tam na unim svetu. Tukaj na zemlji nima grešnik ne miru, ne pokoja, ker ga je gnada božja zapustila, in ga huda vest neprenehama peče. Tam na unim svetu ga pa čaka neizrečeno večno terpljenje. Ker je grešnik nar boljšiga Očeta svojoglavno

zapustil, ostane tudi od njega večno zapušen. Ker je božjiga Sina s svojimi grehi neprenehama pretepal in križal, bo tudi zato večno terpel. Ker je svetiga Duha do konca žalil, bo v večno žalost in neusmiljen jok obsojen. Ker je svojiga Gospoda in Očeta neskončno razžalil, bo peršel zato tudi v neskončno terpljenje. **O** strašni nastopki smertniga greha!

2. (Kaj mi je po tem nauku storiti?)

Ako je greh tako ostuden in gerd, ga moram tudi le sovražiti, studiti in sramovati se ga. — Ako pride iz greha toliko strašnega terpljenja, se ga moram kakor narhujši reči čez vse bati in varvati.

a) Kdo bi se ne zavzel, ako prederznost zemeljskiga červa (to je človeka) pomisli, ki se zoper svojiga narvišjiga Gospoda vzdigne in se zoper Vsigamogočniga vojskuje? Kdo bi ne sovražil grozne nehvaležnosti otroka, ki narboljšiga Očeta razžali? Kolika groza je greh, kateri je Boga na križ perbil, Boga, ki nas nikoli ni razžalil, ampak nam je le milost čez milost skazoval! Ali bi bilo mogoče kristjanu z odpertimi očmi smertni greh storiti? Oh, ko bi ga bil res storil, kako bi se mogel sramovati, de je narboljšiga Očeta tako razserdil, nedolžniga Zveličarja s svojim za-

dolženjem vnovič križal, svetiga Duha s svojo nehvaležnostjo hudo razžalil?

b) Koga bi se pa tudi človek mogel bolj bati kakor smertniga greha, ki ga tu in tam v strašno nesrečo pogrezne? Ali more kaj hujšiga biti, kakor je smertni greh, kateri kristjana ob božjo milost pravi, njegovi duši življenje vzame, vse njegovo zasluženje zbrise, ga hudimu sovražniku v oblast da, ga ob pravico do nebes dene, in če nespokorjen umerje, ga na zadnje v pekel sune in večno pogubi? Oh! kako bi mogel človek s smertnim greham na vesti mirno in brez skerbi živeti? Kako bi se mogel neskerbno v nevarnost, v perložnost greha podati, kateriga bi se mogel čez vse bati, iz vse moči varvati?

3. (Kaj sim doslej storil?)

Oh, moj Bog! vedil sim, kako je greh ostuden in pogubljev, in vender sim tolikrat grešil! Zavoljo kratke telesne osladnosti, zavoljo nečimurniga posvetniga veselja, zavoljo meglice prazne časti, zavoljo časniga dobička sim tvoje zapovedi brez strahu prelamljeval, posebno. . . Ti, o Bog! se nisi vtrudil, mi perzanašati, in jez se nisim naveličal, tebe vedno žaliti. Pomislil nisim, de si ti ne le perzanašljiv in milostljiv, ampak tudi pravičen sodnik, ki po zasluženji

v večno terpljenje obsodiš! Majhniga perzadevanja ali pa zasmehovanja posvetnih ljudi sim se bal, hude vesti in pekla pa ne! **O** moja duša! kako si mogla pokojna biti v smertnim grehu? Kje bi bila, ko bi ti bil Bog po tvoji hudobnosti in po tvoji nemarnosti povračeval? **O** milost, o usmiljenost, ki je meni grešniku tako dolgo zanašala!

4. (Kaj hočem zanaprej storiti?)

Gospod! rajši umreti, kakor tebe še kdej hudo razžaliti! **Ne!** ne! le več grešiti ne! — **Obljubim** in terdno sklenem: **Začeti** hočem boljšati se. Posebno in prav resnično hočem s tvojo pomočjo premagati in v korenini zatreti ta smertni greh, ki sim ga tolikrat storil, to hudo nagnjenje serca, ki me vedno naganja, to hudo navado, ki me tolikanj vleče. **De** bom v svojim sklepu stanoviten, se hočem od zdaj zanaprej skerbno ogibati une družbe, une perložnosti, hočem vsakdan per jutranji molitvi ta sklep ponoviti, se hočem zvečer spraševati, ako sim ga spolnil, in če ga nisim, si hočem to v pokoro naložiti, in s spovednikam se posvetvati, ktere pomoči mi je še treba, ali kaj mi je storiti, de se teh napčnost obvarujem. **O Gospod!** pred tvo-

jim obličjem in vpricho svojiga angela varha ponovim obljubo in rečem: Hočem se popboljšati. Pomagaj mi s svojo gnado in daj mi spolniti svojo obljubo.

Gospod! usmili se me, po svoji veliki usmiljenosti se me usmili! Spoznam svojo hudobijo; moj greh mi je pred očmi. Ne ravnaj z menoj po mojih grehah, ampak odpusti mi po svoji milosti. Glej, kako mi je žal! glej, kako je zame tekla kri tvojiga božjiga Sina! Tebe hočem ljubiti, o Bog mojiga serca; tebi hočem služiti vekomaj! — Jezus, tebi živim; Jezus, tebi umerjem; Jezus, tvoj sim živ in mertev! — Sveta Marija, perbežališe grešnikov, prosi zame -- Oče naš i. t. d.

Večerna molitev.

V imenu Boga Očeta, in Sina
in svetiga Duha. Amen.

Moj Bog in moje vse! spet je
en dan minul, ki se ne bo nikoli
več vernil. Enkrat — in morebiti
kmalo — pride noč, ko mi ne bo
več mogoče spokoriti se. Zato se
še na koncu tega dneva — nocoj
— v molitvi pred te veržem, o troj-
edini Bog! Oče, Sin in sveti Duh!
Hvalim in častim te z vsimi tvojimi
angeli in izvoljenimi, in se ti za-
hvalim za vse doborote, ktere si mi
danas in v vsim mojim življenji na
duši in telesu dodelil. Kako ti čem
to, o Bog! poverniti?

Pridi, o sveti Duh! razsvetli
moje serce z žarki svoje večne luči,
de vse, kar sim ta dan grešil in

zamudil, premislil v britkosti svoje duše, se ti vsiga spovem, vse grehe resnično obžalujem in se tako s svojo nar veči dobroto, spravim. Tvoje oči so vidile vse moje nepopolnarnosti in so spremljevale vse moje stopinje. Pokaži mi, o Gospod, moje hudobije, daj mi gnado spoznati in prav obžaljevati vse svoje grehe!

Po tem izprašuj svojo vest. Pomisli, s čim si se od jutra do večera pečal, kaj se je per tem zgodilo, v katerih krajih si bil; s katerimi ljudmi si hodil; kako si se v molitvi, per delu, v družbi in per veselji, v cerkvi in doma zaderžal, proti Bogu — sam proti sebi, — proti bližnjimu — v mislih, željah, besedah in delih — v djarnji in nehanji, posebno v dolžnostih stanu (kot predpostavljen ali podložen, kot oče, mati, sin, hči i. t. d.) Ali z zamudo dobrih del, del ljubezni, ki so ti bile v perložnosti. Vprašaj se, kako si čas obračal, ako nisi družih v greh zapeljal ali k grehu molčal, če si spet v stari greh zabredel. Sprašuj se pa tudi, ako si dobre dela storil iz praviga namena ali morebiti zavoljo ljudi, hvale, iz nečimurnosti. Kar se ne

zgori zavolj Boga; tudi zasluženja nima per Bogu. Kdor samo za svet dela, bo tudi samo od sveta plačilo prejel.

Obžaljevanje. O Gospod! s kakšno nehvaležnostjo sim ti vračeval vse tvoje velike dobrote! Rudečica spreha ja moje obličje; kadar pomislím, koliko hudiga sim storil in koliko dobriga opustil! Spoznam svojo hudobnost in obžaljujem te grehe in vse druge grehe iz globočine serca, ker sim tebe razžalil, o Bog! ki te čez vse ljubim. Oh, de bi ne bil grešil! Odpusti mi, o nebeški Oče! po zdihovanji in solzah, po terpljenji in smerti tvojiga preljubiga Sina Jezusa Kristusa! V tebi, o Jezus je vse moje upanje. V tvojo sveto kri vtopim vse svoje grehe in hudobije, omij in izbriši mi jih, o Jagnje božje, ki grehe svete odjemlješ! —

Sklep. Ali bi spet grešil? ali bi tvoje svete rane, o Jezus! spet po-

navljal? tvojo drago zame prelito kri zaničeval? Ali ne bom nikoli začel, sebe in svojih hudih navad berzdati? Ali se ne bom nikoli ogibal te hudobne družbe? se umikal te perložnosti? se varoval tega tolikrat storjeniga greha? Ali bi mi ne mogel biti ti, o sladki Jezus! ljubši, kakor vsako grešno veselje? — „Rekel sim, Zdaj začnem!“ O Jezus daj mi pomoč in vterdi moj sklep!

Prošnja. Prosim te, o Gospod! obiši milostljivo to moje prebivališče in odverni vse zalezovanje hudiga sovražnika. Ohrani to noč moje telo in mojo dušo neomadeževano in dodeli milostljivo, de terden in zdrav doživim jutrašnji dan, tebi v čast, o Bog! in v zveličanje svoje duše. Bodi milostljiv, o Bog! meni, mojim dobrotnikom, znancam, perjatlam in tudi mojim neperjatlam, katerim iz serca odpustim. Ohrani vse duhovske in

deželske gosposke in zapovednike! Poglej z očmi svoje milosti na sromake, jetnike, žalostne, popotnike, bolne in umirajoče. Spreoberni grešnike in krivoverce, razsvetli nevernike in praznoverce. Bodi milostljiv tudi ubogim dušam v vicah in daj jim večni mir. Amen.

Jezus Nazareški, kralj Judov, me obvaruj nagle in neprevidene smerti. — Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo. — Jezus! tebi živim; Jezus! tebi umerjem; Jezus! tvoj sim živ in mertev. Amen.

PERVA SV. MAŠA.

RAZLAGANJE

svete maše, in molitve.

Ljubeznjivi Kristjan! sveta maša je neizrečeno častitljiva daritev, sam Jezus Kristus, pravi živi Bog, se daruje svojemu nebeškemu očetu; tedaj je treba kristjanu dobro vediti, kaj pomeni mašnikovo djanje, in kaj pomenijo molitve per sveti maši. Tukaj imaš med molitvami kratko razlaganje svete maše, ktero se od molitev po tem loči, de je z manjšimi čerkami natisnjeno, in ga je treba ob bolj perložnim času, ne pa per sveti maši brati, de te od molitev ne zaderžuje.

Molitev pred sveto mašo.

 moj Bog! terdno verujem, de je sveta maša nekervava daritev no-

viga testamenta, v kateri se ti tvoj Sin Jezus Kristus daruje, kakor nek-
daj na svetim križi. — Daj mi gnado,
de po svoji veri ravnam, de zdaj, ko
imam srečo, sveto mašo slišati, jo s
tako pobožnostjo in gorečnostjo sli-
šim, kakor ko bi na gori Kalvarii
s svojimi očmi Jezusa Kristusa na
kriši visečiga videl.

Svoje molitve sklenem z molit-
vami mašnika, in tako sklenjene jih
tebi darujem, in te prosim, o moj
Bog! daj mi gnado jih tako opraviti,
de bodo zamogle tebi dopadljive biti.

Pervi del svete maše.

Začetek.

Mašnik začne sveto mašo s križem, to po-
meni, prvič, de bi mogli kristjani vsa-
ko delo s svetim križem, v imenu tro-
jediniga Boga začeti, kar je bilo nek-
daj per kristjanih v navadi; in drugič to

pomeni, de naj se spomnimo, de se bo zdaj Jezus nekervavo svojimu nebeškemu Očetu daroval v odrešenje vsiga sveta. — Očitna spoved, ki jo mašnik moli, pomeni, de naj obžalujemo svoje grehe per sveti maši, ker je Jezus ravno zavolj naših grehov toliko terpel in na svetim križi umerl; de naj Boga prosimo, de bi nam po zasluženji Jezusovim, in po prošnjah prečiste device Marije in vsih svetnikov, naše grehe odpustil; in de naj terdno sklenemo, se iz ljubezni in hvaležnosti do usmiljeniga Jezusa skerbno vsih grehov varovati, de ne bo njegova presveta rešnja kri zastonj za nas prelita.

V imenu Boga Očeta i. t. d.

Molitev.

Moj Bog! nisim vreden, se per sveti maši znajti, ker sim te tolikrat s svojimi grehi razžalil. Prosim te, daj mi prav spoznati in občutiti hudobijo svojih grehov, de jih bom iz serca obžaljeval in sovražil, in za vselej grešiti nehal. Prosim te, o

moj dobrotljivi nebeški Oče! odpusti mi vse moje grehe po neskončnim zasluženji svojiga ljubiga Sina, in po prošnjah njegove presvete matere in vsih svetnikov.

Očitna spoved.

Se spovem Bogu vsigamogočnimu, sveti Marii vselej devici, svetimu Mihaelu arhangelu, svetimu Janezu kerstniku, svetima aposteljnama Petru in Pavlu, vsim svetnikam, in njim, Oče, de sim veliko grešil z mislijo, z besedo, in z djanjem. Moj greh, moj greh, moj silno velik greh. Zato prosim sveto Marijo, vselej devico, svetiga Mihaela arhangela, svetiga Janeza kerstnika, sveta aposteljna Petra in Pavla, vse svetnike, in njih Oče, moliti zame per Gospodu našim Bogu.

Usmili se nas, vsigamogočni Bog! odpusti nam naše grehe in nas perpelji v večno življenje. Amen.

Milost, odvezo in odpušenje naših grehov nam dodeli vsigamogočni in usmiljeni Gospod. Amen.

Skaži nam, o Gospod! svojo milost, in perpelji nas v večno zveličanje.

Naj ti bodo dopadljive, o moj Bog! moje prošnje; in desiravno sim nevreden, uslišan biti, te prosim, de me usliši po svoji neizrečeni milosti in po neskončnim zasluženji Jezusa Kristusa, našiga zveličarja.

Ko mašnik k altarju stopi, ga kušne, in to tudi večkrat med sveto mašo stori. To stori, prvič, de spodobno počasti svete ostanke od kosti svetnikov, ki so v sredi altarja, kjer kelih stoji; in drugič, de počasti spomin svetiga križa, zakaj križ je bil tisti altar, na katerim se je Jezus svojimu nebeškemu Očetu v odrešenje vsiga sveta daroval.

Molitev.

O moj Bog! očisti s svojo gna-do moje serce, moj um in moje usta, de te bom zamogel z mašnikom vred vredno častiti; in de bom deležen vsih gnad in dobrot, katerih te mašnik zdaj v imenu tvojiga ediniga Sina Jezusa za vso sveto keršansko katoliško cerkev prosi.

Mašnik izreče s služabnikom trikrat **Kirje eleison**, to je: **Gospod** usmili se nas; in trikrat **Kriste eleison**, to je: **Kriste** usmili se nas; in spet trikrat **Kirje eleison**. — **To** pomeni, de kadar smo per sveti maši, moramo vse svoje zaupanje v **Jezusovo** milost postaviti, in terdno upati, de nam bo usmiljeni **Jezus**, ki je iz zgolj ljubezni do nas na križi umerl, gotovo vse dodelil, kar na duši in na telesu potrebujemo, če ga bomo le resnično in stanovitno prosili. **Ker** mašnik večkrat ravno tiste besede izreče, nas opominja, de moramo v svojih prošnjah stanovitni biti in nikoli ne obupati, če nas **Bog** tudi kmal ne usliši.

Molitev.

Moj usmiljeni odrešenik **Jezus Kristus!** bodi mi grešniku milostljiv, in stori me vsaj nekoliko vredniga, se per darovanji lete svete maše znajti. **Usmili** se me, o neskončna milost! odpusti mi moje grehe, in daj mi, kar na duši in na telesu potrebujem; in daj mi zraven tudi gna-

do, tvoje dari vselej v dobro obrniti, de si večno življenje zadobim.

Gloria.

Gloria je zahvalna in častitljiva pesem, v kateri sveta keršanska katoliška cerkev Boga povikšuje in hvali za njegove neskončne dobrote do nas; in se perporoči vnovič neskončni milosti Jezusa Kristusa, Jagnjeta božjiga.

Molitev.

Dobrotljivi nebeški Oče! prosim te, daj mi gnado, te vredno častiti in hvaliti, te spodobno moliti in per-serčno ljubiti. Prosim te, bodi mi milostljiv in mi zanesi, ker si iz ljubezni do nas svojiga ljubiga Sina na svet poslal. Čast in hvala ti bodi, večni vsigamogočni Bog! in Jezusu Kristusu, tvojimu edinimu Sinu, s svetim Duham vred, od vekomaj do vekomaj. Amen.

Mašnik se večkrat med sveto mašo k ljudstvu oberne in pravi: „Dominus vo-

biscum,“ to je: „Gospod bodi z vami.“ — To pomeni, de mašnik sveto mašo za keršansko ljudstvo daruje, posebno pa za tiste, ki so per sveti maši; in želi, de bi vedno Gospod Bog z njimi bil, in jih s svojo sveto gnado napolnil. — S tem pozdravljenjem mašnik ljudstvo opominja, de naj per sveti maši vedno z njim v duhu sklenjeno ostane, in naj se božje pričujočnosti spomni, ker smo zmiram in povsod pred božjimi očmi.

Molitev.

O Gospod! bodi zmiram s svojo gnado per nas, in varuj nas vsih grehov, de tvoje svete gnade nikdar ne zgubimo. Daj nam tako keršansko moč, de bomo perpravljeni, raji umreti, kakor tvojo sveto gnado s kakim greham zgubiti. — Prosimo te tudi, o Gospod! usliši molitve, ktere mašnik zdaj za nas opravlja, in dodeli nam vse to, kar za dušo in za telo potrebujemo, de večno zveličanje zadobimo. — Nismo scer

vredni, de bi nam še dalje gnade delil, ker smo te že tolikrat razžalili in smo tvoje darove v hudo obernili: ali ne glej naše nevrednosti, ampak neskončno zasluženje tvojiga ljubiga Sina Jezusa Kristusa, ker te v njegovim svetim imenu mašnik potrebnih gnad prosi.

Po tem bere mašnik list, to je branje vzeto iz svetiga pisma stariga testamenta ali pa iz listov aposteljnov in pomeni perpravljjanje k svetimu Evangeliju, v katerim se besede Jezusove berejo, ki so iz njegovih ust prišle.

Branje iz lista sv. Pavla aposteljna, ki ga je Kolosanam pisal.

Bratje! Navzemite se, kakor izvoljeni božji, kakor sveti in ljubljani navzemite se perserčniga usmiljenja, dobrote, ponižnosti, spodobnosti, poterpežljivosti; imejte poterpljenje eden z drugim, in odpustite si eden drugimu, če se ima kdo kaj zoper kteriga pertožiti: kakor vam je Gospod odpustil, tako si tudi vi odpustite. Vikši pa od vsiga tega naj bo vaša ljubezen, ktera je zveza

popolnamasti: in mir Kristusov naj prebiva v vaših srcih, v katerim ste tudi poklizani v enim truplu: in bodite hvaležni. Beseda Kristusova naj obilno v vas prebiva, v vsi modrosti; podučite in opominajte se med sabo s psalmi, s pesmimi, z duhovskim petjem, in v gnadi pojte Bogu v svojih srcih. Vse kar delate, z besedo ali v djanji, storite vse v imenu Gospoda Jezusa Kristusa, in po njem se zahvalite Bogu in Očetu. — Žene, bodite podložne možem, kakor se spodobi v Gospodu. Može, ljubite svoje žene, in ne storite jim nobene grenkosti. Otroci, bodite pokorni starišem v vsih rečeh; to je Gospodu dopadljivo. Očetje, nikar svojih otrok k jezi ne napeljujte, de pobitiga serca ne postanejo. Služabniki, bodite pokorni v vsih rečeh svojim gospodam, kateri so gospodarji vašiga trupla, in ne služite jim le, kadar vas vidijo, kakor ko bi hotli le ljudem dopasti, ampak služite jim s pravičnim sercam v božjim strahu. Vse, kar storite, iz serca storite, kakor Gospodu, ne kakor ljudem.

Evangeli.

Ko se po končanem branji lista mašne bukke na drugo stran altarja preneso, po-

meni to, de, ker so bili Judje tako terdovratni, de niso hotli oznanovavcov keršanske vere poslušati in božje besede verovati, so jih po Jezusovim povelji aposteljni zapustili in so k nevernikom šli, jim sveti Evangelii oznanovat. — Kadar mašnik začne sveti Evangelii brati, vsi vstanejo, in na čelu, na ustih in na persih znamnje svetiga križa store. Vstajenje pomeni, de morajo vsi kristjani (kakor so bili kristjani v starih časih) perpravljani biti, ko bi bilo treba, za sveto keršansko vero pred krivične sodnike stopiti, in vse preterpeti, tudi umreti raji, kakor sveto vero zapustiti; in de moramo zmiram perpravljani biti, vstati in za Jezusam hoditi, njemu služiti in radovoljno vse storiti, kar nam v svetim Evangelii zapoveduje. — Znamnje svetiga križa na čelu pomeni, de se kristjan nikdar ne sme svetiga Evangelija sramovati; na ustih, de besede kristjana nikdar naukam svetiga Evangelija nasproti biti ne smejo, in de naj rad od Boga in božjih reči govori; in na persih, de naj nauke svetiga Evangelija zmiram v sercu ohrani.

Evangelij Jezusa Kristusa, kakor ga je popisal sv. Matevž.

Tisti čas je Jezus svojim učencam rekel: Učenec ni vikši, kakor učenik, in služabnik ni vikši, kakor njegov gospod. Zadosti je učencu, de je kakor njegov učenik; in služabniku, de je kakor njegov gospod. Ker so gospodarju Beelcebub rekli, koliko bolj še njegovim hišnim ljudem? Tedaj se jih ne bojte. Nič ni zakritiga, kar ne bo razodeto; nič skritiga, kar se ne bo zvedilo. . . Ne bojte se tistih, kateri le truplo umore, duše pa ne morejo umoriti; ampak bojte se tistiga, kateri zamore dušo in telo v pekel zavreči. . . Vsi lasje vaše glave so sošteti; tedaj se ne bojte. . . . Kdor me bo pred ljudmi spoznal, tistiga bom tudi jez spoznal pred svojim Očetam, ki je v nebesih: kdor me bo pa pred ljudmi zatajil, tistiga bom tudi jez zatajil pred svojim Očetam, ki je v nebesih. . . . Kdor očeta ali mater bolj ljubi kakor mene, ni mene vreden; in kdor sina ali hčer bolj ljubi kakor mene, ni mene vreden. In kdor svojiga križa ne vzame in za mano ne hodi, ni mene vreden.

Ko ob nedeljah in praznikih, in marzikterikrat tudi ob delavnikih, mašnik po evan-

geli vero moli, to stori v spomin, de moramo vse resnice, ki nam jih je Jezus v svetim Evangelii razodel, terdno verovati; in de ne smemo nikdar tistih skušnjav poslušati, ki nam jih hudobni duh zoper sveto vero v misel daje; in tudi nikdar tistih besedi ne, ki jih posvetni neverniki zoper kersansko vero govore. — Kadar mašnik per sveti maši vero moli, takrat tudi ti apostoljsko vero moli.

Molitev.

Moj Bog! preserčno se ti zahvalim, de si me brez vsiga mojiga zasluženja po svetim kerstu v število pravovernih kristjanov vzel, in mi gnado dal sveto vero spoznati, ktero nam je Jezus Kristus, tvoj edinorojeni Sin, razodel. Prosim te, daj mi tudi gnado, de vse svoje življenje, vse svoje djanje in nehanje po sveti veri ravnam, in nikdar ne po šegah zapeljiviga sveta.

Drugi del svete maše.

Darovanje.

Po tem ko mašnik kelih odkrije, daruje Bogu kruh in vino. Takrat je le še kruh in vino, ali perpravljeno je, spremenjeno biti v Jezusovo telo in njegovo presveto kri; in darovanje je perprava k temu skrivnostljivimu spremenjenju. — Med vino, ki ga v kelih vlije, dene mašnik nektere kaplje vode. To pomeni pervič, de je Jezus, kteri se per sveti maši za nas Bogu daruje, v svojo božjo natoro človeško natoro vzel; in drugič, de je iz Jezusoviga serca, ko je s sulico prebodeno bilo, zraven kervi tudi voda pertekla. — Skleni se per darovanji z mašnikam, in daruj svoje serce Bogu.

Molitev.

Oče nebeski! kakor ti mašnik daruje kruh in vino, ktero bo skoraj spremenjeno v presveto telo Jezusovo in v njegovo presveto kri;

tako ti tudi jes nevredna stvar darujem svoje serce. Vem in spoznam, de nisim vreden, de bi ti, o presveti Bog! moje serce v dar vzel, ker je tako slabo in grešno. Ali prosim te po Jezusovim zasluženji, očisti ga in stori si ga dopadljiviga. Daj mi gnado, de nikdar nobenih grešnih in nečistih misel in želj v svojim sercu ne terpim; de svoje serce čisto ohranim, ker vem, de bodo le tisti Boga gledali, ki so čistiga serca.

Pred sveto mašo si še mašnik roke umije, in zdaj si umije tudi še perste v spomin, de je tudi Jezus svojim apostelnam, ki so bili čisti, noge umil, preden jim je svoje sveto telo in svojo sveto kri zavžiti dal; in nas s tem opomni, de ni zadosti za vredno prejemanje svetiga obhajila, de se človek le smertnih grehov varuje, temuč de si mora perzadevati, se tudi vsih majhnih grehov, kolikor je le mogoče, ogibati.

Molitev.

O moj Bog! prosim te, očisti mojo dušo s prečisto kervijo svojiga ljubiga Sina Jezusa Kristusa; očisti jo od vsih madežev greha, očisti jo tudi od vsiga hudiga nagnjenja, in stori jo tako čisto, de jo bom zamogel po tvojim dopadajenji tebi darovati. — Iz serca so mi žal vsi moji grehi, ker sim z njimi tebe, svojo nar veči dobroto, razžalil. Terdno sklenem, se v prihodnje vsiga greha skerbno varovati; prosim te, daj mi gnado, to v djanji dopolniti, kar ti z besedo obljubim.

Ko se mašnik proti ljudem oberne in pravi: „Orate fratres“ . . . to je: molite bra- tje . . . nas opomni, de naj molimo, de bi leto njegovo in naše darovanje Bogu dopadljivo bilo. Torej tako moli:

Molitev.

Prosim te, o Gospod! naj bo tebi to darovanje, kteriga ti mašnik da-

ruje, dopadljivo; naj bo tvoje ime po tem darovanji povikšano in počešeno; naj bo tudi nam, ki smo tukaj zbrani, in vsi keršanski katoliški cerkvi, v zveličanje. Daj nam gnado, s čistim sercam per tej sveti maši biti, in se vsih gnad in dobrot vdeležiti, kterih te mašnik za se in za nas prosi.

Mašnik zdaj pride do bližnje perprave k skrivnostljivimu premenjenju; in takrat opomni ljudstvo, de naj svoje serca k Bogu povzdigne. Torej povzdigni, moj kristjan! svoje serce in vse svoje misli proti nebesam, in iz celiga serca Boga časti, kakor ga časte angeli in svetniki v nebesih, ktere je prerok Izaija, kadar je bil v nebesa zamaknjen, brez nehanja „Sveto“ peti slišal.

Molitev.

Presveti, vsigamogočni Bog, nebeški Oče! iz celiga serca te častim in ponižno molim, zakaj le ti si vse časti in hvale vreden. Prosim te,

daj mi gnado, te vredno častiti, kakor te izvoljeni v nebesih neprenehama časte. Kakor te časte angeli in arhangeli, Kerubi in Serafi v nebesih, tako te tudi jez na zemlji, ko bi mi mogoče bilo, častiti želim. Daj mi gnado, de vse kar mislim in govorim, vse kar storim in terpim, tako opravim, de bo tebi v čast. — Svet, Svet, Svet si, Gospod Bog Sabaot! Polno je nebo in zemlja tvoje časti. Čast ti bodi na višavah! Češen bodi, kateri pride v imenu Gospoda! Čast ti bodi na višavah!

Zdaj stori mašnik spomin, ter moli za vso sveto keršansko cerkev, in sploh za vse žive verne kristjane. Skleni se z mašnikam in moli tudi ti za vse žive, zlasti za tiste, za ktere si posebno moliti dolžan.

Molitev.

Gospod! darujem ti leto sveto mašo za vse svoje potrebe, dušne in telesne; tudi ti jo darujem za vso

sveto keršansko cerkev, za svetiga Očeta Rimskiga Papeša I., za našiga visokočastitiga škofa I., za našiga svetliga Cesarja I., za vse svoje prijatelje, dobrotnike in tudi sovražnike; posebno pa za tiste, ki so se mojim prošnjam perporočili. Prosim te v imenu Jezusa Kristusa, tvojiga ljubiga Sina, dodeli nam po njegovim neskončnim zasluženji, in po prošnjah presvete devize Marije in vsih svetnikov, gnado, mirno in sveto živeti, vse svoje dolžnosti zvesto dopolnovati, in po smerti v majhno število izvoljenih priti, de te bomo zamogli z vsimi angeli in izvoljenimi v nebesih večno hvaliti in častiti.

Tretji del svete maše.

Povzdigovanje.

Kakor je bil Jezus per zadnji večerji kruh in vino v svoje presveto telo in v svojo

presveto kri spremenil, je tudi svojim dvanajsterim apostelnjam in tedaj tudi vsim nastopnikom apostelnjov, to je, vsim mašnikom, povelje in oblast dal, ravno to storiti, kar je bil on storil. To store mašniki per sveti maši, ker kruh in vino po njegovih lastnih besedah in po njegovi vsigamogočnosti v njegovo presveto telo in v njegovo presveto kri spreobernejo. — Spodobi se scer, moj kristjan! in tvoja dolžnost je, per celi sveti maši s pobožnostjo moliti, in se vsiga razmišljenja varovati; ali posebno pobožno pa moli per povzdigovanji, in premisli leta veliki čudež, ki se per povzdigovanji godi. — De mašnik presveto telo Jezusovo in njegovo presveto kri povzdigne, to stori prvič, de vsim vernim, ki so per sveti maši, presveto rešnje telo in presveto rešnje kri pokaže, in njih pobožnost in gorečnost bolj obudi; in drugič to stori v spomin, de je bil Jezus za nas na križ povikšan, ko se je svojimu nebeškemu Očetu v odrešenje sveta daroval. — Med Povzdigovanjem se kristjani, ki so per sveti maši, na svoje persi terkajo. To nas opomni, de smo grešniki, in de bi bili večno pogubljeni, ko bi ne bil

Jezus za nas na križi umerl; in to naj nas tudi spomni tistih spokornih in spreobrnjenih Judov, ki so per Jezusovi smerti spoznali, de je Jezus Sin božji; in so se na persi terkali v znamnje obžaljevanja svojih grehov.

Molitev.

O moj dobrotljivi Jezus! terdno verujem, de zdaj mašnik po tvoji vsigamogočnosti ravno to stori, kar si ti per zadnji večerji storil, ker si kruh in vino v svoje presveto telo in v svojo presveto kri spremenil. Prosim te, o Jezus! poterdi mojo vero; prosim te pa tudi, o usmiljeni Jezus! ki si iz zgolj ljubezni do nas na kriši umerl in svojo sveto kri prelil, daj mi gnado, te perserčno in čez vse ljubiti, ti iz serca hvaležen ostati, in se iz ljubezni in hvaležnosti do tebe vsih grehov skerbno varovati.

O presveta rešnja kri Jezusova! očisti me uboziga grešnika od vsih

madežev greha; bodi cena mojiga odrešenja, bodi moje zveličanje in moje večno življenje! —

Po povzdigovanji.

Molitev.

O moj Bog, moj dobrotljivi nebeški Oče! Nevreden grešnik se sklenem z mašnikom in ti darujem tvojiga preljubiga Sina Jezusa Kristusa v odpušenje vsih svojih grehov, vse svoje nehvalešnosti do tebe, svojiga nar večiga dobrotnika in nar boljšiga Očeta; darujem ti ga, de se ti zahvalim za vse tvoje neskončne dobre in gnade, ki mi jih nevrednimu grešniku neprenehama in obilno deliš; darujem ti ga, in te v njegovim imenu prosim, de ne glej mojih grehov in moje nevrednosti, ampak de se milostjivo ozri na mojo dušno revšino in na moje velike potrebe, in ne nehaj mi svojih gnad še v prihodnje deliti, desiravno sim

jih popolnoma nevreden. Perserčno te prosim v imenu Jezusa, tvojiga ljubiga Sina, ki je zdaj tukaj na tem altarji v podobi kruha in vina resnično pričujoč, de mi gnado daj, sveto živeti, se greha varovati, in toliko dobriga storiti, kolikor mi je le mogoče.

Ko po povzdigovanji mašnik še ene molitve zmoli, stori spomin za mertve, to je, za tiste verne duše, ki so se scer v božji gnadi iz tega sveta ločile, ki pa vender niso bile zadosti čiste, de bi bile precej po posebni sodbi zamogle v nebesa priti, ker nič omadežvaniga vanje ne pride. Lete duše so v vicah, in tamkaj grozno veliko za svoje majhne grehe terpe. Vera nas uči, de jim zamoremo z molitvijo in z drugimi dobrimi deli, posebno pa s sveto mašo pomagati, de pred iz vic pridejo. Zatorej molijo mašniki v imenu vse svete kersanske katoliške cerkve per vsaki sveti maši za duše v vicah po povzdigovanji, kadar je Jezus na altarji pričujoč. — Skleni se z mašnikom in moli za vse

verne duše v vicaah, zlasti za tiste, za ktere si posebno moliti dolžan.

Molitev.

Prosim te, o moj Bog! usmili se vsih vernih duš v vicaah, posebno pa mojih prijatlov, dobrotnikov, in tudi mojih sovražnikov, in vsih tistih, kateri so mojim prošnjam posebno perporočeni. Prosim te v imenu Jezusa Kristusa, odpusti jim njih grehe in nepopolnamasti, in vzemi jih skorej v večno nebeško veselje, kteriga tako neizrečeno žele. Nisim sicer vreden, ker sim velik grešnik, de bi moje molitve uslišal, ali zavolj Jezusoviga imena, v kterim te prosim, in po njegovim neskončnim zasluženji me usliši, in bodi milostljiv vsim vernim dušam v vicaah, zlasti tistim, za ktere sim te posebno prosil.

Tudi nam ubogim grešnikom bodi milostljiv, o Gospod! in po Jezusovim zasluženji, in na prošnjo pre-

svete device Marije in vsih svetnikov, stori nas deležne večniga zveličanja v nebesih, v družini angelov in vsih izvoljenih.

Ko mašnik *Pater noster*, to je, Očenaš moli, se skleni z njim, in s premislitkam leto nar svetejši molitev moli. Sveta keršanska katoliška cerkev moli to molitev per vsaki sveti maši, ker je nar svetejši molitev, ktere nas je Jezus Kristus sam učil, in v kateri je vse zapadeno, kar na duši in na telesu, za časno in večno življenje potrebujemo. Nikdar lete molitve razmišljeno ne moli.

Molitev.

Oče naš, kateri si v nebesih i. t. d. Reši me o Gospod! od vsiga hudiga: reši me od vsih skušnjav hudobniga duha in zapeljiviga sveta, ali pa mi daj moč, jih stanovitno premagati in svoje zasluženje povikšati, varuj me posebno nar večiga hudiga, to je, greha. Zanesi mi, o usmiljeni Bog! in odverni od mene vse hudo, kar

sim si ga na tem in na unim svetu s svojimi grehi zaslužil.

Četerti del svete maše.

Obhajilo.

Kadar se perbližuje mašnik svetimu obhajilu, prosi zase in za nas Jezusa, ki je Jagnje božje, ktero se je za nas na svetim križi nebeškemu Očetu darovalo, in ktero vse grehe sveta odjemlje, de bi se nas usmilil in nam svoj mir dal; in kadar tako moli, se trikrat na persi vdari, de nas opomni, de smo vsi grešniki, in de vsi potrebujemo božjiga usmiljenja. Takrat se tudi ti, moj kristjan! spokorno na persi vdari in reci:

Molitev.

Jagnje božje, ktero grehe sveta odjemlješ, usmili se nas in daj nam svoj božji mir. — O moj dobrotljivi Jezus! iz serca mi je žal, de sim grešil in tvojo dobroto razžalil. Terd-

no sklenem, vse grehe in grešne perložnosti v prihodnje zapustiti, in ti bolj zvesto služiti, kakor do zdaj. Daj mi gnado, o Jezus! de me nobena stvar in nobena skušnjava več od tebe in tvoje svete postave ne odloči.

Mašnik se pred svetim obhajilam spet trikrat na persi vdari, rekoč: „Gospod! nisim vreden, de greš pod mojo streho, temuč reci le besedo, in moja duša bo ozdravljena.“ — S tem nam na znanje da, de človek nikdar ni popolnoma vreden, Jezusa Kristusa v svetim Zakramentu prejeti. Spoznaj tudi ti, moj kristjan! svojo nevrednost, in prosi Jezusa, de bi te bolj vredniga storil, de kadar boš tako srečen, k svetimu obhajilu perpušen biti, ga, kolikor ti je mogoče, vredno prejmeš. — Kadar se mašnik obhaja, obudi perserčne želje, Jezusa v svetim Zakramentu prejeti, in obhajaj se v duhu.

Obhajilo v duhu.

O moj Jezus! nisim vreden te prejeti, ker sim velik grešnik; torej te prosim, de

se me usmili in me po svojim neskončnim zasluženji vsaj nekoliko vredniga stori, de kadar srečo imam, te per svetim obhajilu prejeti, te nikoli po nevrednim ne prejmem. **Perserčno** želim, te per vsaki sveti maši prejeti; ali ker mi to ni perpušeno, te prosim, pridi s svojo ljubeznijo in gnado v moje serce, in ga tako očisti, de bo zamoglo tebi dopadljivo prebivališe biti. — **Prosim** te, o dobrotljivi **Jezus!** razsvetli moj um, poterdi mojo voljo v dobrim, ušgi v mojim sercu ogenj božje ljubezni, de ne bom drugih misel in želj imel, kakor v vsih rečeh tebi dopasti; de ne bom nič družiga hotel, kakor kar ti hočeš, in de bom le tebe čez vse, in svojiga bližnjiga, zavolj tebe, kakor samiga sebe ljubil. **O** moj **Jezus!** tebe želim iz celiga serca ljubiti, in s tabo večno sklenjen biti na tem in na unim svetu.

Po svetim obhajilu spet moli mašnik nekatere molitve, v kterih se **Jezusu** zahvali za prejeto sveto obhajilo, in ga prosi zase in za nas, de bi se vdeležili sadu darovanja svete maše, to je, de bi zadobili odpušenje svojih grehov, gnado, sveto živeti, in po smerti večno zveličanje doseči.

Molitev.

O dobrotljivi Bog! kakor nekdej tvoji učenci per zadnji večerji, tako smo zdej tudi mi per tvojim svetim altarji dar svete maše dokončali. S hvaležnim sercam smo premišljevali tvojo neskončno ljubezen do nas, tvoje bitko terpljenje, in tvojo grenko smert. V ponižnosti svojiga serca te zahvalimo za vse tvoje tolike dobrote, in te prosimo zase in za vse tiste, za ktere smo dolžni prositi, daj nam svojo gnado, de smirej, kakor se tvojim otrokam in pridnim učencam spodobi, ponižno, mirno, krotko, bogaboječe, pobožno in sveto na tem svetu živimo; po tem življenji pa per tebi večno zveličanje zadobimo. Vse to upamo doseči po neskončnim zasluženji Jezusa Kristusa, kterimu bodi večna čast in hvala. Amen.

Preden mašnik sveto mašo konča, se obrne proti ljudem, in jim v imenu svete Trojice sveti blagoslov ali žegen da.

To naj nas v zaupanju poterdaj, de smo Bogu dopadljivo delo storili in sveti božji žegen zaslužili, če smo spodobno in pobožno per sveti maši bili.

Molitev.

Prosimo te, dodeli nam svoj sveti žegen, trojnoedini Bog, Oče, Sin in s. Duh! Kakor nam tukaj po svojim namestniku svoj sveti žegen dodeliš; ravno tako nas tudi požegnaj, kadar pridemo pred tvoj sodnji stol, in nam reci: „Pridite, blagoslovljeni mojiga Očeta, in posedite kraljestvo, ki vam je perpravljeno od začetka sveta.“

Zadnji Evangelij.

Per zadnjim Evangelijem tudi vsi, ki so per sveti maši, vstanejo, in na čelu, na ustih in na persih znamnje svetiga križa store. Pomen tega je, per pervim Evangelijem povedan.

Molitev.

O moj Bog! ohrani v mojim sercu nauke svetiga Evangelija, de zmi-

rej po njih živim, in ne po šegah in navadah nevarniga sveta. Daj mi v vsih rečeh tvojo sveto voljo spoznati in dopolniti. Svojo voljo hočem s tvojo gnado zatajiti, zatreti in jo vselej tvoji sveti volji popolnoma podvreči. Daj mi gnado terdnimu biti v tem svojim sklepu.

Zahvalna molitev po sveti maši.

O moj Bog! zahvalim se ti, de si mi gnado dal, per tej sveti maši biti: zahvalim se ti tudi za vse dobre misli, ki sim jih s tvojo pomočjo per tej sveti maši imel, in za vse dobre sklepe, ki sim jih s tvojo pomočjo zdaj tukaj storil; prosim te, daj mi tudi gnado, jih na tanko dopolniti. Daj mi gnado, današnji dan tako preživeti, de se bo vidilo, de sim res k svojimu dušnimu pridu z mašnikam vred leta presveti dar nebeškemu Očetu opravil. — Prosim te pa tudi, o moj Bog! odpusti mi, če

nisim zadosti spodobno in pobožno per tej sveti maši molil; in daj mi gnado, vselej z veliko pobožnostjo in brez razmišljenja per sveti maši moliti.

Vsih tih gnad te prosim, o moj Bog! po neskončnim zasluženji tvojiga ljubiga Sina Jezusa Kristusa, Gospoda našiga; in po prošnjah prečiste device Marije in vsih tvojih izvoljenih. Amen.

DRUGA SV. MAŠA^v

Molitve per sveti maši.

V sveti katoliški cerkvi ni nič svetejšiga, nič imenitnišiga od svete maše. Zato-rej skerbi, ljubi kristjan! z vso ponižnostjo, častjo in pobožnostjo per sveti maši hiti. Jezus Kristus, Sin božji, pravi Bog in človek se sam na altarji per sveti maši v mašnikovih rokah svojimu nebeškemu Očetu za nas nevidama daruje, vidama pa ga daruje mašnik, in se hoče per svetim Obhajilu na tanko z nami skleniti. Toliko ljubezen ima do nas.

Sveto mašo je Jezus Kristus per zadnji večerji postavil, preden je za nas terpel in umerl. Kruh je namreč vzel v svoje svete in častitljive roke, ga posvetil, razlomil, in svojim učencam dal rekoč: Prejmite in jejte to vsi, zakaj to je moje telo, katero bo za vas dano. Po tem vsame tudi

kelih z vinam, ga posveti, in svojim učencam da rekoč: **Pijte iz njega vsi; zakaj to je moja kri novi-ga in večniga testamenta, ktera bo za vas in za njih veliko prelita v odpušenje grehov. Tako je sveto mašo postavil, in svojim učencam ravno tako delati zapovedal, kakor je sam storil, rekoč: To delajte v moj spomin. In tako delajo mašniki še zdaj per sveti maši v spomin Jezusove smerti in ljubezni do nas, in vse svoje zaupanje v Jezusa postavijo; ker le samo po Jezusu zamoremo odpušenje svojih grehov zadobiti, sveto živeti in zveličani biti; in po nikomur drugim ne.**

Ne hodi tedaj, ljubi kristjan! le iz navede, brez žive vere in brez serčne ljubezni do Boga k sveti maši, in ne zaderži se per nje nespodobno. Sveta maša je namreč ravno tisti presveti dar, kateri je bil za nas na križi darovan, in se v cerkvi vsak dan ponavlja, in se bo ponavljal do konca sveta, samo s tem razločkam, de je takrat Jezus Kristus svojo sveto kri za nas pretil, sveta maša pa je nekervava daritev. Prosi Boga, de bi mogel to sveto mašo v

njegovo čast z mašnikam vred opraviti, in stori dobre sklepe, katerih te opomni naslednja molitvica.

U moj Bog, darujem ti to sveto mašo, v tvojo božjo čast, ker si ti sam moj Bog in nar viši gospod; bodi ta daritev v odpušenje mojih grehov in grehov vesoljniga sveta, de bi jih Jezusova presveta kri vse izbrisala; v zahvalo za vse gnade in dobrote, ktere neprenehama od tebe prejemam; v zadobljenje novih gnad in dobrot, katerih vsak dan potrebujem. V tej sveti maši ti darujem samiga Jezusa Kristusa, tvojiga ljubiga Sina, nad katerim imaš svoje dopadenje. On je moj srednjik, in besednik, on naj zame pred teboj govori. — Darujem pa tudi to sveto mašo za vse žive in mertve, zlasti za tiste, za ktere sim še posebno dolžan moliti: za svoje starše, za oblastnike in prednike, za vso svojo rodovino, za vse svoje dobrotnike,

za svoje perjate in sovražnike, za vse, ktere sim morebiti kaj pohujšal, in za vse verne duše v vicah. Daj mi gnado, o Gospod! prav pobožno in tebi dopadljivo znajti se per tej sveti daritvi. Amen.

Pervi del svete maše,

od začetka do evangelija.

(Kadar mašnik pred spodnjo stopljo moli, stori sveti križ, in moli tako:)

V imenu Boga † Očeta, in † Sina in svetiga † Duha. Amen.

Stopil bom pred božji altar.

Pred Boga, ki razveseluje mojo mladost.

Psalm XLII. Sodi me, o Bog, in razsodi mojo reč od nesvetiga ljudstva, reši me od krivičniga in zapeljiviga človeka.

Ker ti, o Bog, si moja moč, zakaj si me odvergel? in zakaj moram žalostin hoditi, zatert od sovražnika?

Pošlji svojo luč in resnico, de me peljate, in perpeljate na tvojo sveto goro in v tvoje prebivališe.

Stopil bom k božjemu altarju pred Boga, ki razveseluje mojo mladost.

Bog, moj Bog! hvalil te bom s citrami. Čimu si žalostna moja duša? in čimu me motiš?

Zaupaj v Boga, še ga bom hvalil; pomoč moja, Bog moj je on.

Čast bodi Bogu Očetu in Sinu in svetimu Duhu, kakor mu je bila v začetku, zdaj in vselej od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Očitna spoved.) Se spovem Bogu vsigamogočnemu, sveti Marii vselej devici, svetimu Mihaelu arhangelu, svetimu Janezu kerstniku, svetima aposteljnama Petru in Pavlu, vsim svetnikom, in tebi oče, de sim veliko grešil z mislijo, z besedo in z djanjem. Moj greh, moj greh, moj silno velik greh. Zato prosim sveto Marijo vselej devico, svetiga Mihaela arhangela, svetiga Janeza kerstnika, sveta aposteljna Petra in Pavla, vse svetnike, in tebe oče, moliti zame per Gospodu našim Bogu.

Usmili se nas, vsigamogočni Bog, odpusti nam naše grehe, in nas perpelji v večno življenje. Amen.

Milost odvezo in odpušenje naših grhov nam dodeli vsigamogočni in usmilje **Gospod. Amen.**

Odvzemi nam: prosimo, o Gospo naše pregrehe, de bomo vredni stopiti čistim sercam k nar svetejšimu.

Gospod usmili se nas! Kriste usmili se naš! Gospod, usmili se nas!

Čast Bogu na visokim! in mir ljudem na zemlji, kateri so prave volje. Hvalimo te, častimo te, molimo te, povišujemo te. Zahvalimo se ti zavoljo tvoje časti, Gospod-Bog, nebeški kralj, Bog vsigamogočni Oče! Gospod edinorojeni Sin Jezus Kristus, Gospod-Bog! Jagnje božje! Sin Boga Očeta, kateri grehe sveta odjemlješ, vzemi našo prošnjo; kateri sediš na desnici Boga Očeta, usmili se nas! Zakaj sam ti si svet, sam ti Gospod; ti sam si nar viši, Jezus Kristus s svetim Duham v časti Boga Očeta. Amen.

Berilo iz pripovist modriga kralja Salomona.

Moder sin razveseljuje Očeta, nespametin sin pa je žalost svoje matere. Kjer je veliko govorjenja, ne mine lahko brez greha; kdor je pa gospodar svojiga jezika, je nar bolj pametin. Lažnjivi žnabli so Gc

Gospodu gnjusoba; kdor pa zvesto ravna mu
 dopade. Kdor z modrimi hodi, bo sam
 moder; kdor je pa nespametnih perjatelj, bo
 njim enak. Kdor svojiga bližnjiga zaniču-
 je, greši; srečin pa bo, kdor se uboziga
 usmiljuje. Poterpežljiviga človeka vodi ve-
 lika modrost; kdor je pa nepoterpežljiv, raz-
 odeva svojo neumnost. Mehek odgovor po-
 tolaži jezo; terdo govorjenje pa napravi to-
 goto. Kdor očetu ali materi kaj vzame, in
 pravi, de to ni greh, je tovarš ubijavcov.
 Nespametin človek se posmehuje svarjenju
 svojiga očeta; kdor pa svarjenje rad po-
 sluša, bo zmiram pametniši. Duša pravič-
 niga misli v pokorsino; usta hudobnih so
 pa polne hudiga. Gospod je deleč od hu-
 dobnih, molitve pobožnih pa bo uslišal. Zro-
 či Gospodu svoje delo, in on bo tvoje mi-
 sli dobro izpeljal.

Evangeli s. Janeza v 6. postavi.

Tisti čas je Jezus Judovski množici
 rekel: Jez sim živi kruh, kateri sim iz ne-
 bes prišel. Ako bo kdo od tega kruha je-
 lel, bo vekomaj živel; in kruh, kteriga
 bom jez dal, je moje meso za življenje sve-
 ta. Judje so se tedaj med seboj prepirali
 koč: Kako nam more ta svoje meso jesti

dati? Jezus jim je tedaj rekel: Resnično, resnično vam povem, ako ne bote jedli mesa Sinu človekoviga, in ne bote pili njegove krvi; ne bote imeli življenja v sebi. Kdor moje meso jé, in moja kri pije, ima večno življenje; in jez ga bom obudil poslednji dan.

(Kadar mašnik po evangeliu pred va- njem na sredi altarja postoji, ver moli; moli apostoljsko vero.)

Molitev pred pridigo.

O razsvetljevavec s. Duš, kateri si Jezusove aposteljne tako razsvetli in poterdil, de so njegov uk popolnoma vedili in umeli, in z veliko gorečnostjo oznanovali: razsvetli ravnno tako tudi tega Jezusoviga mestnika, kateri nam bo zdaj tudi njegov nauk oznanoval; položi mu t besede na jezik, ktere veš, de nar bolj k sercu pojdejo, in l mi po svojih slabostih nar bolj trebujemo, de bomo mogli hudiga s varovati, in dobro storiti; daj r

tudi prijetin in perserčin glas, de naše terde serca omeči, de dobre in pobožne kristjane v dobrim še bolj poterdi, terdovratne grešnike pa na pravo pot pokore perpelje. Nam pa daj gnado ga s tako pobožnostjo in s tako gorečnostjo poslušati, kakor ko bi sam Jezus Kristus pred nami stal, in nam svoje nebeške nauke oznanoval.

O Marija, mati Jezusova, prosi za nas Jezusa, de bi njegovo sveto besedo vselej tako zvesto poslušali, in v sercu ohranili, kakor si jo ti, de bi v naših sercih obilni sad prave keršanske pobožnosti obrodila, de bi zmiram bolj in bolj v božjim strahu in v ljubezni božji rastli, in tako enkrat večno plačilo zadobili. Amen.

Molitev po pridigi.

O Gospod Jezus Kristus! zahvalimo se ti, de si nam zdaj po tem

svojim namestniku svoje svete nauke oznanoval; in te ponižno prosimo, daj nam gnado, de bomo, kar smo slišali, tudi v djanji dopolnili, in kar smo zdaj na sebi še pomanjkljiviga in pregrešniga najdli, s pomočjo tvoje svete gnade poboljšali, in tako svojo vest bolj in bolj očiševali, in zmiram v tvoji sveti gnadi ostali, dokler nas k sebi ne vzameš, kjer bomo, kar tukaj verujemo, večno gledali, kar tukaj upamo, večno živeli, in tebe, vse ljubezni vredniga Boga, večno ljubili. Amen.

Sveta Marija, mati božja, in vsi sveti aposteljni, prosite Boga za nas, de bi po zvestim dopolnovanji svete božje besede enkrat v vašo družbo prišli. Amen.

Drugi del svete maše,

od darovanja do povzdigovanja.

Vsemi, sveti Oče, vsigamogočni večni Bog! leta čisti dar, kteriga jez, tvoj nevredni služabnik, tebi svojimu živimu in pravimu Bogu darujem za svoje brezštevilne grehe, zamere in zanikernosti; za vse pričujoče, pa tudi za vse verne kristjane, žive in mertve. Daj, de bo meni in njim v zveličanje in večno življenje. Amen.

O Bog, naš stvarnik in odrešenik! daj nam po skrivnosti te vode in tega vina, de bomo božje natore Jezusa Kristusa ravno tako se vdeležili, kakor se je on ponižal, našo človeško natoro nase vzeti.

Darujemo ti, o Gospod! kelih zveličanja, in prosimo tvojo milost, de naj pride s prijetnim duham pred obličje tvojiga božjiga veličastva, za naše in vsega sveta zveličanje. Amen.

O Gospod! vzemi z dopadenjem ta dar, kteriga v duhu ponižnosti in z žalostnim sercam pernesemo, očisti naše serca od vsih madežev greha, de ti vselej s čistim sercam služimo, in zmiram v tvoji gnadi ostanemo.

Vzemi, sveta Trojica! ta dar, kteriga ti darujemo v spomin terpljenja, vstajenja in vnebohoda Jezusa Kristusa, Gospoda našiga; in k časti svete Marije vselej device in vsih svetnikov. Naj bo k časti njim, nam pa k zveličanju, in prosijo naj ti v nebesih za nas, ki obhajamo, spomin njih na zemlji. Po Jezusu Kristusu Gospodu našim. Amen.

Povzdignimo svoje serca k Gospodu, in hvalimo Gospoda svojiga Boga!

Spodobi se in je prav, de te zmiram in povsod hvalimo, sveti Gospod, vsigamogočni Oče, večni Bog! kateri si s svojim edino rojenim Sinom in s svetim Duham en Bog, en Gospod, ne v edinosti ene persone, ampak v trojici eniga bistva. Kar od tvoje časti po tvojim razodenji verujemo, to tudi od tvojiga Sina in od s. Duha brez vsiga razločka mislimo; tako de v spoznanji praviga in večniga Boga tri resnične persone, in eno edino bitje in enako veličastvo molimo. Ktero hvalijo angeli in arhangeli, tudi Kerubi in Serafi, ter ne jenjajo prepevati vsak dan, in z enim glasom reči: Svet, Svet, Svet si Gospod Bog Sabaot! Polno je nebo in zemlja tvoje časti. Čast tebi na visokim! Češen bodi, kte,

pride v imenu Gospodovim! Čast tebi na višavah!

O usmiljeni nebeški Oče! pernesemo ti ta presveti dar, in te v imenu Jezusa Kristusa, tvojiga Sina, ponižno prosimo za tvojo sveto katoliško cerkev, za našiga papeža I., za našiga škofa I., za našiga cesarja I., za vse verne kristjane, za vse pričujoče: in te prosim tudi za vse tiste, za ktere sim še posebno dolžan moliti, zlasti pa za (Tukaj stori spomin za žive, in imenuj tiste, za ktere to sveto mašo posebno daruješ, in tudi tiste, za ktere posebno moliti imaš dolžnost.)

Zdaj se sklenemo z vsimi svetniki božjimi, posebno z visoko častitljivo Marijo devico, materjo božjo, in te prosimo, dodeli nam po njih zasluženi in njih prošnji zmiram in povsod svojo mogočno pomoč. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Tretji del svete maše,

od povzdigovanja do zavživanja.

Per zadnji večerji je vzel Jezus kruh v svoje svete roke, je svojiga nebeškiga

Očeta zahvalil, je kruh blagoslovil, prelo-
mil in svojim učencam dal rekoč: „Vze-
mite in jejte vsi od tega: zakaj to je moje
telo.“

O presveta hostja, v kateri je sam Je-
zus Kristus pričujoč! Bodi sto tavženkrat
češeno, o sveto rešnje telo! presveto telo
Jezusovo, ktero je prečista devica Marija
rodila, ktero je za nas na sv. križi umor-
jeno bilo! Bodi hvaljeno in češeno ve-
komaj!

Po večerji je vzel Jezus kelih z vi-
nam v svoje svete roke, je svojiga nebe-
škiga Očeta zahvalil, je vino blagoslovil,
in svojim učencam dal rekoč: „Vzemite in
pite vsi iz njega; zakaj to je kelih moje
kervi, noviga in večniga testamenta, (skriv-
nost vere!) ktera bo za vas in za njih
veliko prelita v odpušenje grehov. Koliko-
krat boste to delali, storite v moj spomin.

O presveta rešnja kri Jezusova, ktera
si bila za nas na sv. križi prelita, bodi sto
tavženkrat češena! Operi mojo omadežvano
dušo od vsih grehov, kateri jo gnjusijo pred
Bogam. Očisti moje serce, stori ga Boga
dopadljiviga, de ne boš zastonj zame pre-
lita, ampak de me perpelješ v večno živ-
ljenje. Amen.

Ker je Jezus zapovedal, to v njegov

spomin delati; zato ti darujemo, o moj **Bog!** v spomin presvetiga terpljenja, vstajenja in vnebohoda Jezusa Kristusa, ta prečisti in presveti dar, ta sveti kruh večniga življenja, in ta kelih večniga zveličanja.

Poglej z milostljivim in perjaznim obličjem na ta naš dar, o **Gospod!** in ga ravnó tako dobrotljivo prejmi, kakor si prejel dar svojiga pravičniga služabnika Abeljana, dar očaka Abrahama in višiga duhovna Melkizedeka.

Ponižno te prosimo, vsigamogočni **Bog!** reci si ta dar po rokah svojiga svetiga angela pernesti na svoj nebeški altar pred svoje božje obličje, de bomo vsi z vso nebeško dobroto in gnado napolnjeni, kar nas bo vžilo presveto Jezusovo telo in njegovo presveto kri.

Zdaj te pa tudi prosimo, dobrotljivi nebeški **Oče!** usmili se vsih vernih duš v vicah; posebno te pa prosim za te duše (tukaj stori spomin za duše v vicah, in imenuj tiste, za ktere si posebno dolžan moliti.)

Pa tudi na nas, uboge grešnike, se milostljivo ozri, o **Gospod,** ker zaupamo v tvojo neskončno milost; in vzemi nas po tem revnim življenji v družbo vsih svojih

izvoljenih, ne zavoljo našiga zasluženja, ampak iz svoje perzanesne milosti po neskončnim zasluženji Jezusa Kristusa Gospoda našiga. Amen.

Oče naš, kateri si v nebesih, i. t. d.

Odreši nas, usmiljeni Oče! od vsiga hudiga po svoji neskončni milosti, in na prošnjo prečiste device Marije in vsih svetnikov nam daj mir v našim življenji in brani nas pred vsimi sovražniki, de nas v zmote ne zapeljejo, in od tebe ne odvernejo. Amen.

Četerti del svete maše,

od zavživanja do konca.

O Jezus, nedolžno jagnje božje, usmili se nas! usmili se nas! in daj nam mir. Daj nam serčni mir, daj nam tisti mir, o Jezus! kteriga svet ne more dati. Ohrani tudi svojo s. cerkev v miru in v edinosti.

O Jezus, Sin božji, ki si po volji svojiga Očeta s pomočjo s. Duha s svojo smertjo svet oživil! ponižno te prosim, očisti vselej, predin tvoje s. rešnje Telo prejmem, moje serce od vsih grehov; in daj mi gnado, de

se od tebe in od tvojih svetih zapoved nikdar ne odločim.

O moj Jezus! obvaruj me, de te ne bom nikoli po nevedno prejel! Obvaruj me te nar večí nesreče, de ne bom sam sebi sodbe in pogubljenja jedel, ampak de bo tvoje presveto telo vselej mojo dušo ohranilo za večno življenje. Amen.

O Gospod nisim vreden, de greš pod mojo streho, pa reci le eno besedo, in moja duša bo ozdravljena.

(Med mašnikovim obhajilam se tudi ti po duhovno obhajaj in reci:)

O Jezus, moj usmiljeni odrešenik! kako neizrečeno ljubiš svoje nehvaležne stvari! Svoje življenje si za nas dal v strašnih bolečinah, do zadnje kaplje si svojo sveto kri za nas preлил, in zdaj v tem presvetim zakramentu vedno per nas ostaneš, se vedno za nas razžaljenimu nebeškemu Očetu daruješ, in naše revne duše za nebesa živiš. **O** neskončna ljubezin! **O** Jezus, preljubi ženin moje duše! moja revna duša hrepeni po tebi, kakor žejin jelen po merzli vodi! **O** pridi, moj Jezus, s svojo gnado in ljubeznijo v moje serce, razveseli, potolaži, oživi me spet! Nasiti mojo dušo s svojim presvetim rešnjim Telesam, napôji jo s svojo

presveto rešujo kervjo. O, nikar ne glej mojih grehov, s katerimi sim te že tolikokrat razžalil! glej le moje goreče želje, s katerimi je moje serce napolnjeno, in potrebo moje duše, ktera je tako revna in slaba, kadar s teboj ni sklenjena. Pridi tedaj, o Jezus, presladka nebeška mana! pridi v moje serce, ostani ti v meni in jez v tebi, in ohrani mojo dušo v večno življenje. Amen.

Duša Kristusova, posveti me!

Telo Kristusovo, zveličaj me!

Kri Kristusova, napoji me!

Voda iz desne strani, operi me!

Terpljenje Kristusovo, poterdi me!

O dobrotljivi Jezus! usliši me!

V svoje svete rane skrij me,

Od tebe ločiti se, ne pusti me,

Sovražnika peklenkiga varuj me,

Ob uri moje smerti pokliči me,

K tebi priti zapovej mi.

De s tvojimi angeli hvalim te zdaj in vekomaj. Amen.

Naj ti bo, o sveta Trojica! prijetin ta dar, kteriga smo ti tukaj opravili; in dodeli nam, svojim nevrednim služabnikom, po tem svetim daru gnado in milostljivo odpušenje vsih naših grehov. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Požegnaj nas, prosimo te, sveta Trojica; Bog Oče, Bog Sin in Bog s. Duh, in tvoj žegen naj ostane vselej per nas. Amen.

Zadnji Evangeli.

V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila per Bogu in Bog je bil Beseda. Ta je bila od začetka per Bogu. Vse reči so po nji vstvarjene. V nji je bilo življenje, in življenje je bilo luč ljudi. Ta je bila prava luč, ki razsvetli vsaciga človeka, kateri pride na svet. Na svetu je bil, in svet je bil od njega storjen, pa svet ga ni spoznal. In beseda je meso postala, in je med nami prebivala, in vidili smo njeno čast, čast kakor edino rojeniga od Očeta, polniga gnade in resnice.

Zahvalna molitev po sveti maši.

Dobrotljivi Oče nebeški! Iz celiga serca te zahvalim za to veliko gnado, de sim bil per tej daritvi svete maše, v kateri se ti je tvoj ljubi Sin Jezus sam sebe v dar dal, tebi

v čast, in nam v zveličanje. Odpusti mi, o moj Bog! če nisim bil s tako pobožnostjo, kakoršna se spodobi, per tej presveti daritvi, v kateri se ti sam Jezus Kristus daruje. Daj mi, te prosim, gnado posihmal vsako sveto mašo s spodobno pobožnostjo in s perserčno gorečnostjo slišati, in Jezusoviga zasluženja smiram bolj se vdeleževati.

O Marija, prečista devica! zahvali ti zame dobrotlvijiga Boga, ker je moja zahvala vse preslaba; de mi je, nevrednimu grešniku, to srečo dal per tej sveti daritvi biti; in prosi ga, de naj mi to v zveličanje moje duše zaleže. O mati Jezusova, prečudna mati devica! prosi svojiga ljubiga Sina Jezusa, kateri je za nas svojo sveto kri prelil, de bi zame zastonj ne bila prelita. Amen.

TRETJA SV. MAŠA.

Kratke molitve,

ki se

molijo per sv. maši, (kadar je pa več časa se molijo zraven teh še une molitve, ki so spredej po vsakim premišjevanji serca postavljene.)

Perprava k sv. maši.

Pridi, sveti Duh, in s svojo gna- do zberi in zèdini vse moči in ob- čutke moje duše, de zamorem s či- stim, ponižnim, zbranim, hvaležnim in Bogu perjetnim sercam biti per s. maši v tvojo večno čast, v zveli- čanje svoje duše in v prid svete matere katoliške cerkve. Amen.

Molitev pred sveto mašo, in tudi po sveti maši.

Oče nebeški, neskončno dobrotljivi Gospod, oče vse milosti, sprejmi dans po rokah svojiga mašnika, svojiga služabnika, pravo telo in pravo kri svojiga edinorojeniga Sinu in našiga Gospoda, Jezusa Kristusa, v zadostenje in odpušenje vsih mojih grehov; v posvečenje in zveličanje moje duše, vsih mojih bližnjih, in vsih, za ktere imam dolžnost moliti: za vse oblastnike, deželske in duhovske gosposke, in sploh za vse vikši, de jim milostjivo dodeliš gnado svetiga Duha v posvečenje njih duše, in v vladanje keršanskiga ljudstva; za vse grešnike na svetu, de jih milostjivo spreoberneš, in peljaš na pot zveličanja; v tolažbo vsih žalostnih, de jim dodeliš pomoč, poteršežljivost in pravi mir; v polajšanje in rešenje vsih vernih duš v vicah,

in posebno tistih, ktere čakajo moje pomoči; in v spreobrnjenje in razsvetljenje vsih nevernih, de spoznajo in ljubijo tebe, večna Resnica, vsigamogočni Oče! kterimu v edinosti Sina in svetiga Duha vsa hvala, čast in poviševanje na vse večne čase! Amen. — O sveti angeli, in vsi sveti nebeški duhovi, ki s toliko častjo molite in hvalite Gospoda, mojiga Boga, darujte mu to mojo molitev, in sprosrite mi po prečastiti daritvi svete maše odpušenje vsih mojih grehov, de zamorem z vami hvaliti in častiti ga večno v nebesih. Amen.

O vsigamogočni, večni Bog! ti si nam svojim služabnikom luč prave vere milostjivo dodelil; ohrani nam tudi vselej, povikšaj in vterdi sveto vero; oživljaj jo v nas; de po veri živimo, tebi zvesto služimo in k tebi pridemo. Ponižaj vse sovražnike svete vere, spreoberni jih, in perpelj k svoji čedi, O Bog! ti si vsa moč

tistih, kateri v tebe zaupajo, in brez tebe clo nič ne zamoremo mi, slabe stvari, usliši milostjivo našo molitev, in daj nam pomoč svoje gnade, da vse skušnjave premagamo, se vsake nevarnosti srečno ognemo, vse naloge poterpežljivo prenesemo in tvoje zapovedi zvesto dopolnimo, da v vsih svojih mislih, željah, besedah in delih tebi dopademo! to te prosimo po neskončnim zasluženji tvojiga Sina, našiga Gospoda Jezusa Kristusa, kateri s teboj in s svetim Duham živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Evangelij.

Pred tvojo modrostjo, vsigamogočni Bog! omrači in otemni vsa posvetna modrost. Še nikoli pred ni svet slišal take poveljave modrosti, kakoršno nam je pernesel, oznanoval, in nam jo še današnji dan oznanuje v svetim evangelij tvoj edij.

norojeni Sin, naš Gospod, Jezus Kristus; tvoje besede so besede življenja. Moj Bog! dodeli mi gnado z besedo in v djanji povsod razodevati, de sim tvoj učenec, učenec dobrote in resnice. Daj mi, de tvoj sveti evangeli, oznanujem ne le z besedo, ampak de tudi moje serce, vneto od njegoviga duha, nagnjeno k njegovim postavam, ga perporoča z dobrimi deli, z deli ljubezni.

O Bog, odpri mi ušesa in serce; ti si mi jih dal, in storil, de slišim in čutim; odpri mi jih, de slišim in si k sercu vzamem glas tvoje besede; nagni k sebi moje serce, in stori ga perpravljeniga v vsih rečeh tvojo sveto voljo spolniti; užgi v mojim sercu sveto gorečnost, de le po tebi hrepenim, in si perzadevam vse svoje življenje po tvojih svetih naukih in zgledih ravnati. Gospod! ti si svete želje v moje serce položil, daj, de se spolnijo v tvojo ve-

čno čast in hvalo, de se vsim ljudem tvoji sveti nauki oznanujejo, de se vsi neverniki in krivoverci k tebi spreobernejo in vsi grešniki spokoré, in de ti bomo vsi z enim glasam hvalo peli in rekli: **Gospod Jezus Kristus**, naš **Zveličar**, tebi bodi večna hvala! Amen.

Darovanje.

Neskončno sveti **Oče**, vsigamogočni in večni **Bog**! če tudi nevreden pred te priti, se vender upam darovati ti, in ponuditi ti to daritev po rokah mašnika, tvojiga služabnika, v ravno tistim naménu, v kterim je **Jezus Kristus**, moj zveličar, postavil to daritev, daritev v spravo z **Bogam**.

Darujem ti v spoznanje, de si **Ti Bog vsiga Gospod**, in de imaš vso oblast v vse stvari; pa tudi v zadobljenje odpušenja svojih grehov,

in v zahvalo toliko dobrot, s katerimi si me tolikrat obdaroval.

Ker sam sebe z vsim, kar premorem, tebi darujem, in ti obljubim, vse k dobrimu obrniti, se upam opraviti to sveto daritev tudi zato, de bi zadobil zase, za svoje starše, perjatle in sovražnike dragocenjeno gnado zdravja, sreče, zveličanja, kar grešnik ne more zadobiti, če ne po zasluženji tistiga, kateri je neskončno svet in pravičen. Bodi milostljiv, moj Bog, vsim, kateri potrebujejo tvoje pomoči; ne odverni se od svojih sovražnikov, imej usmiljenje z vsimi grešniki. Stori jim vsim dobro, kateri me preganjajo, in odpusti mi moje grehe, kakor jim vsim tudi jez iz serca odpustim, kateri so mi hudo storili, ali kateri mi še v perhodnje hudo storiti sklepajo.

O dobrotljivi nebeški Oče! iz serca te zahvalim za vse gnade in dari, ktere si meni in drugim ljudem do-

delil, posebno pa za tiste, katerih nismo dosti spoznali, te nismo zanje zahvalili, ali smo jih clo v hudo ali v tvoje razžaljenje nehvaležno obrnili: odpusti nam, te ponižno prosim, našo nehvaležnost, odpusti nam vse grehe zavolj neskončniga zasluženja tvojiga ediniga Sina Gospoda našiga Jezusa Kristusa, in stori si perjeten leta dar, ki ti ga zdaj za vso katoliško cerkev darujemo; razširi jo po vsim svetu in ohrani. Tudi ti ponudimo to daritev in te prosimo za svetiga očeta papeža I. častitiga škofa I. in svetliga cesarja I., dodeli jim razsvetljenje in pomoč v njih težkih opravilih; in za vse pravoverne kristjane, de jih v pravi veri, v upanju, v ljubezni in v svoji sveti gnadi vedno ohraniš.

Prosim te tudi, dobrotljivi Oče! za vse pričujoče in druge, za ktere sim posebno dolžan moliti.

V deležnosti prošnje častitljive

Devic Marije, matere božje in vsih svetnikov te prosim, naj bo tebi perjetna ta naša daritev, o Bog! in daj nam mirno in pobožno življenje na svetu, in po tem večno zveličanje doseči. Po Jezusu Kristusu Gospodu našim. Amen.

Povzdigovanje.

Iz vse moči te molim, hvalim in častim, moj Gospod, Jezus Kristus, pravi Bog in pravi človek, rojen iz svete Devic Marije, zame križan in na križi umorjen; in te prosim po zasluženji tvojiga svetiga terpljenja in tvoje smerti, reši mojo dušo večne smerti.

Iz vse moči te molim, hvalim in častim, o presveta kri mojiga Gospoda, Jezusa Kristusa, prelita za odrešenje in posvečenje moje duše; in te prosim, moj Gospod, moje upanje, moja ljubezen, odpusti mi v svojo čast vse moje grehe!

Moj Bog, ti poznaš mojo dušo, in vidiš resničnost mojiga serca. Iz serca ti obljubim, de mi boš ti zmirej stan in konec mojiga upanja, mojiga namena, mojih želj; de te hočem vedno častiti in se te bati, kot svojiga nar višjiga Gospoda; de hočem zapati v tvojo gnado, in v tebi svoj mir imeti, ker ti si moj in vsih stvari ohranovavec; de hočem iskati tolažbe in pomoči vselej v tvoji modrosti, mogočnosti in dobroti. V tvoje očetove roke položim vse, kar sim, kar imam in premorem; ker le ti si izvir rek vsiga dobriga. Daj mi, de tvoj sveti Duh vedno vedno prebiva v mojim sercu; bodi moja duša, s tvojo sveto gnado podpirana, živa podoba tvojih popolnamast; de si perzadeva moj duh tvoje svete lastnosti bolj in bolj spoznati; de moje serce z vsimi svojimi željami hrepeni le po tebi, moj **Zveličar**, moj **Bog**!

Še posebno te prosim dobrotljiv

Bog! za vse verne duše v vicah, zlasti pa za tiste, do katerih imam še posebne dolžnosti, bodi jim usmiljen in milostljiv.

Oče naš, kir si v nebesih i. t. d.

Jagnje božje, ktero si nekdam umerlo za grehe svetá, in posebno za moje nezmerne krivice in pregrehe, omij me s svojo častito kervjo. Ti zaklani dar za odrešenje človeškiga rodú, reši me! Ti božji srednik in spravnik daj mi pravi mir na zemlji, de, kadar bo tvoja sveta volja, umerjem v sladkim upanji na tvojim naročji.

Povživanje.

Jezus, Sin božji! ti si vse moje veselje, in blager moje duše; ker nimam dans tolike sreče, de bi potelesno vžil tvoje presveto Telo, dovoli mi vsaj, de se po duhu združim s teboj, in se ti zedinim z živo vero, terdnim upanjem in gorečo ljubeznijo.

Amen.

O večni Sin nebeškiga Očeta! ti sam kraljuj v mojim sercu. Ves tvoj hočem biti v življenji in po smerti. Ne le znamnja tvojih ran, ampak celo tvoje bitje nosim v svojim sercu. Stori z menoj po svoji sveti volji, de ne sebi ampak le tebi živim in umerjem. Ti si moj, ker si hotel moj biti; jez sim tvoj, ker si me hotel imeti; o stori tudi, de me nikoli nič od tebe ne loči. Ko imam zdaj toliko srečo tebe prejeti, če tudi le v duhu, spolni mi, kar si ti sam govoril: „Kdor moje telo je, ostane v meni, in jez v njem.“ — „Jez in Oče bova k njemu peršla in per njem ostala.“ O ostani per meni, in vzemi me k sebi, de večno per tebi ostanem. Amen.

O presveta Trojica, Oče, Sin in sveti Duh! Lej me, tukaj na kolenih pred teboj te zdaj hvalim za božjo daritev, ktero je moj Odrešenik per zadnji večerji postavil, na križi spolnil in per sveti maši oponavljal do konca

sveta za naše odrešenje. Iz vse moči te zahvalim, de si mene nevredniga te presvete daritve deležniga storil. Odpusti meni in vsim ljudem vse grehe, zamude in zanikernosti zavolj neskončniga zasluženja Jezusa Kristusa. Ne odtegni mi sadú te presvete daritve zavolj moje pomanjkljivosti, ampak bodi tebi v večno čast, meni pa in drugim v pomoč v vsaki sili, posebno pa v dušnih potrebah. Po našim Gospodu Jezusu Kristusu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Tukaj se oponovi, kadar je čas, zgornja molitev: Oče nebeški i. t. d. na 144. strani.)

Spovedne molitve.

Molitve pred spovedjo.

Pripravljanje.

Uče nebeški, Bog milosti in vse tolažbe! ozri se name, svojo revno stvar, ki zdaj pred teboj žaljujem in se ksam, de sim te kdej razžalil. Bodi milostljiv, moj Jezus! moji grešni duši; pridi ji na pomoč, vsigamogočni Bog, ki si jo s toliko ljubeznijo stvaril in odrešil. Moj Gospod in Bog, vsih grehov, ktere sim storil od tistiga časa, ko sim začel dobro od hudiga ločiti, do sidanje ure, se iz serca ksam, in želim le še tolikanj bolj zaljevati, ker spoznam, de sim Tebe, svojiga Stvarnika, svojiga Odrešenika, svojiga nar večiga Dobrotnika razžalil. V zaupanji v tvojo milost

in s pomočjo tvoje svete gnade zdaj terdno sklenem, svojih grehov čisto spovedati se, zanje pokoro delati, in svoje življenje v vsih rečeh poboljšati. Moj Gospod in Bog perstopi moji revni duši na pomoč! Sveta Devica Marija, Mati mojiga Gospoda, prosi Boga zame grešnika! Vsi angeli in svetniki v nebesih pomagajte mi s svojimi prošnjami per Bogu prav opraviti to spoved v božjo čast in zveličanje svoje duše. Amen.

Ksanje nad greham.

O Jezus, moj ljubeznjivi Zveličar! jez ubogi grešnik, kteriga pregrehe število mojih las presežejo, v globoki ponižnosti in žalosti svojiga serca padem predte na kolena in te prosim, operi me s svojo sveto kervjo, ktero si na križi v odpušenje grehov prelil. Ako ravno imam veliko in velikih grehov, vender nad tvojo gnado in nad tvojim usmiljenjem ne obupam,

ker vem, de ne želiš grešniku smerti ampak de se spokori in živi. Sej so bile tvoje svete noge zato na križ perbite, ker si poterpežljivo mojiga spreobrnjenja čakal. Tvoje svete roke so razpete, de bi mene sprejele in objele. Nagnjenja je tvoja sveta glava, de bi mi dal kušljeji miru, in de bi mojo molitev uslišal. Odperto mi je tvoje sveto serce, ki vse ljudi ljubi in k ljubezni vabi. Pridite k meni, kličeš, ki ste revni in z grehi obloženi, in jez vas bom poživil. Zato pridem poln zaupanja k tebi, moj Jezus in položim breme svojih grehov predte pod tvojim svetim križem in te ponižno prosim, mojo dušo v morje svoje svete kervi pomočiti in v globočino svoje neskončne milosti vtopiti. K tvojimu namestniku, spovedniku, grem, se mu svojih grehov na božjim mestu spovedat in mu nič ne zamolčat, kar mi nepokoj dela. Spovednikovo odvezo, če je bom vreden

poznan, hočem tako sprejeti, kakor
o bi mi ti sam rekel: „Pojdi v miru!
Svoji grehi so ti odpušeni.“

(Pred spovedjo je posebno dobro prebrati
in premisliti, kar je zgoraj na strani 80
in dalje o premišljevanji smertniga greha
rečeno.)

Spoznam svojo hudobijo; pred očmi mi
je vedno moj greh!

Gospod ne štrafuj me v svojim serdu!
Ne tepi me v svoji jezi!

O Gospod! ne hodi v sodbo s svojim
hlapcam; zakaj ni ga živiga vpricho tebe
pravičniga. Če hočeš hudobije štrafovati,
Gospod! kdo zamore obstati pred teboj?

Vender per Gospodu je usmiljenje in
obilno rešenje. On ne želi smerti grešniku,
ampak de se spreoberne in živi.

Usmili se me, o Gospod! po velikosti
svoje milosti se me usmili!

Moje hudobije mi češ glavo kipé, ka-
kor težko breme na meni ležé.

Noč in dan zdihujem; s solzami mo-
čim svoje ležiše.

Iz globočine svoje revšine kličem k tebi.
O Gospod! o Gospod! usliši glas mojiga

vpitja! obrni svoje obličje proč od mojih grehov, izbriši vse moje pregrehe!

Spominjam se pretečenih dni, in večnost stoji pred mojim duham.

Kadar ti prideš sodit, o Gospod! kaj ti bom odgovoril?

Usmili se me, o Bog! zakaj slab sim. Ozdravi me, o Gospod! zakaj moje kosti se tresejo.

Spoznati hočem svojo hudobijo, in ti mi boš odpustil mojih grehov dolg.

Operi me, o Gospod! od moje hudobije, in čist bom. Operi me s kervjo svojiga Sina in bel bom, bolj kot sneg.

Svoje roke stegujem k tebi, žaljevanje in zdihovaljevanje moje duše ti ni skrito.

Naj okusim tvoje usmiljenje; ker upam v tebe. Pokaži mi pot, po kateri naj hodim.

Oče, grešil sim; nisim vreden tvoj sin imenovan biti.

O Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ!

Zanesi mi, o Gospod! — Usliši me, o Gospod!

Usmili se me, o Gospod!

Molitve po spovedi.

Po zadobljeni odvezi.

Povikšuj moja duša Gospoda, in vse, kar je v meni, hvali njegovo sveto ime!

Povikšuj moja duša Gospoda, in ne pozabi čudežev njegove milosti in gnade!

Odpustil ti je vse tvoje hudobije; ozdravil je tvoje rane.

Odrešil je od smerti tvojo dušo; z dobrotami te je obsul, venčal te je s svojo gnado.

Gospod je milostljiv in usmiljen, poterpežljiv in ves dobrotljiv.

Ni ravnal z menoj po mojih grehih, in mi ni povračeval po mojih hudobijah.

Kakor je nebo visoko nad zemljo, tako kraljuje njegovo usmiljenje nad tistimi, kateri se ga boje!

Kakor deleč je izhod od zahoda, je vzel moje grehe od mene.

Kakor se usmili oče svojih otrok, tako se Gospod usmili tistih, kateri se ga boje.

Ve, de smo slabe stvari, ve, de smo prah. Povikšujte Gospoda; zakaj, dober je.

Njegovo usmiljenje je večno.

Zahvala po spovedi.

Le tvoja usmiljenost, o Bog! mi je moje prestope odpustila, in dolg mojih grehov zbrisala. O Bog! ti si ljubezen, in usmiljenje je tvoje veselje; nočeš smerti grešnika, ampak de se spreoberne in živi. O neizrečena ljubezen! užgi mojo dušo, de tudi jez tebe ljubim, in iz ljubezni do tebe vse sovražim in studim, kar je hudiga. Od zdaj zanaprej, o usmiljeni Oče! te hočem večno ljubiti, in se tvoje milosti in tvoje perjaznosti tako terdno deržati, de me nič ne bo več v greh nagnilo. Perzadeval si bom vreden sad pokore roditi. Vse križe tega življenja in težave svojiga stanu hočem v pokoro za svoje grehe voljno nositi. Do konca svojiga življenja hočem v tvoji službi, o kralj nebes in zemlje! zvest biti. Nič, clo nič me ne sme od tvoje ljubezni ločiti. — Gospod! ti vidiš v moje serce, veš vse reči, znano ti

je, de resnično želim, svoje življenje poboljšati. Pa kaj zamore slabi človek s svojimi sklepi brez tebe? O pridi moji slabosti na pomoč, podpiraj me v vojskovanji z greham, obdaj me s svojo močjo, de dosežem nebeško kraljestvo. — O Jezus! kateri si me po odvezi spovednika s svojo presveto kervjo od mojih grehov očistil, daj mi svojiga božjiga Duha, de v tvojim miru stanoviten ostanem, in nič več ne grešim. Amen.

Terden sklep stanovitosti.

Dobrotljivi Gospod, in moj Odrešenik, v zaupanji v tvojo neskončno milost te prosim, daj mi gnado, de te nikoli več z nobenim greham ne razžalim, ampak de Tebe čez vse ljubim, in ti iz celiga serca in iz vse moči zvesto služim. V tvojo neskončno milost in v tvojo na križi zame prelito kri zaupam in prosim, de mi vse pomanjkanje, ktero se je

zoper mojo voljo per te spovedi per-
godilo, milostljivo odpustiš. Moj Go-
spod s tisto ljubeznijo, s katero si
svojiga večniga Očeta za svoje so-
vražnike, ki so te križali, prosil, per-
zanesi in odpusti mi revnemu greš-
niku, kakor tudi jez iz ljubezni do
tebe iz serca vsim odpustim, kateri
so mi kaj hudiga storili, in te prosim
zanje, daj jim svojo gnado in večno
življenje. Moj Gospod, in Bog! v
tvojo na križi v nezmernih bolečinah
zame storjeno smert postavim vse
svoje upanje. Tebi, vsigamogočni
Bog, se popolnoma z dušo in telesam
darujem, in v tvoje svete roke zro-
čim. Amen.

Obhajilne molitve.

Molitve pred svetim Obhajilam.

Prošnja na Jezusa.

U dobrotljivi, in milostljivi Gospod Jezus Kristus, moja edina ljubezen, in veselje mojiga serca, bodi milostljiv meni revnemu grešniku, in po zasluženji svojiga britkiga terpljenja in svoje grenke smerti posveti in očisti moje serce, preženi iz njega vse nečisto in posvetno nagnjenje, de zamore Tebe v presvetim zakramentu vredno prejeti. Prenovi me, Gospod moj, Sebi v čisti ljubezni, de ves za Te, ves v Tebi in po Tebi do smerti živim v čast in hvalo Veličastva božjiga. Amen.

Prošnja na Mater Božjo.

O sveta Devica Marija, Mati mojiga Gospoda Jezusa Kristusa, prosi

zame svojiga božjiga Sina, de po njegovi milosti vse tisto iz mojiga serca izgine, kar je v njem tvojim in Njegovim očem nedopadljiviga, in de tako v svojim sercu perpravim čisto in Bogu perjetno prebivališe. Prosi zame svojiga božjiga Sina, de po Njegovim neskončnim zasluženji bodi moja duša z darimi svetiga Duha tako obogatena in olepšana, kakor je želi tvoj ljubeznjiv Sin, moj prav Bog in Odrešenik. Amen.

O Bog, kteri nam po svoji prečudni previdnosti svoje svete angele pošiljaš nas varovat, daj, te ponižno prosim, de bom po njih brambi vsiga hudiga obvarvan, de bom z dušo in telesam ves tebi vdan, de s čisto vestjo, pobožnim sercam, živo vero, terdnim upanjem in gorečo ljubeznijo perstopim k tvoji božji mizi, in se tako vsih tistih darov in gnad vdeležim, ktere si ti Gospod, naš Bog, tistim obljubil, ki te vredno prejmejo. Amen.

Tri božje čednosti.

Djanje vere.

Moj Bog! verujem v tebe praviga, živiga Boga, ediniga v natori, trojniga v osebah: Očeta, Sina in sv. Duha. Verujem, de je Sin božji, druga peršona v sveti Trojici, za nas človek postal, terpel in umerl; de je tretji dan od smerti vstal; de po svojim vnebohojenji sedi na desnici Boga Očeta in bo prišel sodit žive in mertve. Verujem, de je Jezus Kristus sv. zakramente postavil; de nobeden brez vere in kersta, in potem kdar je v greh padel, brez pokore zveličan ne bo. Verujem, de je gnada Božja vsim potrebna. Verujem, de ti, moj Bog! vse dobro z dobrim, vse hudo z hudim plačuješ, in de nam naše zasluženje samo skozi tvoje pomaga. Verujem neumerjočnost človeške duše; verujem zadnjič tudi vse, kar nam sveta katoliška cerkev zapove verovati, in de zunaj nje nobeden zveličan ne bo. Vse to pa zato verujem, ker si ti to razodel, ki si večna modrost in resnica, kateri ne moreš ne goljfat ne goljfan biti. V ti in za to katoliško vero

želim živeti in umreti. **O Bog!** poterdi me s svojo sveto gnado v tej sveti veri.

Djanje upanja.

Moj Bog! terdno upam po zasluženji, terpljenji in smerti svojiga Gospoda in zveličarja, Jezusa Kristusa, zadobiti odpušenje vsih svojih grehov; upam s tvojo gnado in pomočjo tvojo voljo dopolniti, greha se varovati, in tako večno veselje in zveličanje doseči. In vse to upam zato, ker si ti, **moj Bog!** to obljubil, kateri si vsigamogočen, neskončno dober in zvest v svojih obljubah. **Moj Bog in Gospod!** stori še večji to moje upanje.

Djanje ljubezni.

Ljubim te, **moj Bog!** iz celiga svojiga serca čez vse, zato, ker si ti sam na sebi nar večji, vse ljubezni in časti vredna dobrota in lepota. Zavolj te ljubezni do tebe so mi močno žal vsi grehi mojiga celiga življenja, ker sim z njimi tebe, svojiga Boga razžalil; in sklenem od zdaj na dalej tebe, svojiga Boga nikoli več ne razžaliti, tebi samimu želim služiti, tebi v vsih rečeh dopasti, svojiga bližnjiga hočem zavoljo tebe, kakor samiga sebe ljubiti! in tako želim v

ti ljubezni živeti in umreti. **O Bog!** užgi v meni oginj svoje ljubezni, de bom v svojim sercu gorečo ljubezen do tvoje dobrote vedno ohranil. **Amen.**

Molitve po svetim Obhajilu.

Moj Gospod, Jezus Kristus, s ponižnim sercam te molim in hvalim za tvojo toliko dobroto. In ker si zgolj ljubezen, vreden vse ljubezni, te ljubim čez vse, in mi je žal, de nisim imel, in de nimam do tebe toliko ljubezni, kolikoršne si ti vreden; namesti svoje pomanjkljive ljubezni, ti darujem vse molitve, hvale in čiščenja, ktere so ti skazovali in ti še skazujejo: tvoja sveta Mati, vsi tvoji svetniki v nebesih in tvoja sveta cerkev na zemlji. Iz serca in čez vse mi je žal, moj Gospod, de sim te kdaj razžalil, in serce me toliko bolj boli, de ne morem žaljevati po meri tvoje dobrote in visokosti, tedaj le po

zasluženi tvojiga britkiga terpljenja te prosim za odpušenje, in ti zročim sam sebe in vse svoje dela in terpljenje celiga življenja v pokoro in odpušenje grehov. In kakor vse svoje terpljenje s tvojim združim, in v tvojo neskončno dobroto in milost terdno zaupam; tako te prosim dodeli mi odpušenje vsih mojih grehov, pravo poboljšanje in stanovitnost v dobrim, de do konca svojiga življenja tebi zvesto služim. Amen.

Dobrotljivi in milostljivi Gospod, Jezus Kristus! po svoji neskončni dobroti si peršel v to pusto in revno hišo, olepšaj in obogati jo tedaj s svojimi darimi, de bo tvoje vredno prebivališče v njej, prebivaj v njej, de v tebi samo prebiva moje serce! Ni mi dosti, Gospod moj, de si mi dal svoje sveto telo, daj mi tudi zaklad svojih darov in gnad, ktere seboj nosiš; kaj mi pomaga, de sim zavžil kruh življenja, če pa ostanem

prazen tvojih gnad, in de sim pil iz studenca večniga življenja, če se mi pa žeje posvetnih reči, ktere moje serce motijo in pačijo, ne ugasi? Ti si prava luč mojih oči, svetloba mojiga duha, veselje mojiga serca in življenje moje duše, moja vsa in edina dobrota. Daj mi Gospod tako serce, de je po ljubezni vse v tebe spreminjeno, tako glavo, de te zmirej pomni in v vsaki reči premišljuje, tak um, de te prav pozna, taciga duha, de je popolnoma s teboj združen. Dodeli mi tako življenje, de je vse tvoje, in po tem srečno smert, ktera je začetek večniga življenja. Za vse to te prosim v zaupanji v ta presveti Zakrament, kteri si sam ti večni Bog! Amen.

Zahvalim te, moj večni Bog, vsigamogočni Oče, za vse tvoje dobrote in posebno zato, de si me vdeležil presvetiga Telesa svojiga edinorojeniga Sinu. Ponizno te prosim, do-

brotljivi Oče, de mi to sveto Obhajilo ne bo v perložnost greha in pogubljenja, ampak v zadobljenje odpuščenja in zveličanja; bodi mi v orožje vere, v škit ali brambo prave volje, v smert vsih mojih grehov, v zatiro vsiga mojiga hudiga nagnjenja, in v pomnožbo ali narašo ljubezni, potrpežljivosti, ponižnosti, in vsake druge čednosti ali kreposti: bodi mi v pravi mir mojiga serca, v stanovitno zmago vsih mojih vidnih in nevidnih sovražnikov, in v večno zvezo s teboj moj pravi Bog in Gospod! Daj mi priti v nebeško gostitev, kjer si ti sam prava luč, živa hrana, edina ljubezen in večno veselje. Amen.

Češenje Jezusa v presvetim rešnjim telesu.

(Iz pisem razsvetljeniga Ludovika iz Granade).

Jezus Kristus! ljubiti te hočem, ti moj Bog in moje vse! — ljubiti te hočem, ti

moja moč! ljubiti te hočem, ti krepost moje duše! vselej in vsakrat te hočem ljubiti, ti neizrečeno veselje mojiga serca! ne sebi, ampak tebi hočem živeti ves čas svojiga življenja, ktero si mi, ker je bilo po moji veliki revšini zgubljeno, po svoji milosti spet ponovil. Moj ponavljevavec si ti, ker si ponovil in ponavljaš človeško natoro, ktera je po grehu oslabela in se popačila. Ti si moj Rešnik, ker si me po verveh, s kterimi si sam sebe vezati pustil, rešil iz groze greha, smerti, pekla in hudiča, nar grozovitnišiga trinoga. Ti si moj Odrešnik, ker si me za ceno svoje presvete kervi, ki vse zaklade preseže, odrešil iz sužnosti, v ktero sim bil po grehu zašel. Ti si moj Kralj, ker me poznaš po svojim Duhu; zame si se vojskoval, in me mojim sovražnikom iz rok potegnil. Ti si moj Mašnik, ker si prosil in še prosiš pred obličjem svojiga večniga Očeta neprenehama zame. Ti si moja Daritev, ker si sam sebe daroval zame na altarji križa, de si, poln ljubezni, s svojo kervjo moje grehe opral. Ti si moj Srednjik, ker si Bog in človek; ko pravi človek si perjatelj ljudem, ko edinorojeni Sin božji zamoreš vse per Bogu, in torej tudi le sam ti zamoreš ko srednjik med Boga in ljudi stopiti. Ti si

moja Glava, in Glava cele cerkve; ker ko prava glava deliš njej in vsim njenim udam življenje, moč in duhovne želje. Ti si moja Slava in moja čast, ker si se zame včlovečil, in me sebi brata storil; ker si me v tovarštvo svoje nature povzdignil.

Hvaljen in moljen bodi brez vsiga nehanja — Jezus v presvetim Zakramentu altarja! Amen.

SVETI KRIŽEV POT.

Razlaga, začetek in vrednost svetiga križeviga pota.

Sveti križev pot je spomin tistiga težavniga pota, po katerim je naš Zveličar hodil, ko je od Pilatoviga dvora, kjer je bil krivično k smerti obsojen, težek križ na goro Kalvarijo nesel. Ker je naš Gospod na tem potu s težkim križem obložen neznano veliko terpljenja, bolečin in žalosti preterpel, se ravno zato ta pot imenuje: „Pot svetiga križa,“ ali „križev pot,“ „pot Kalvarije,“ „pot bolečin in žalosti.“

Ker je naš odrešenik na tem potu dvanajstkrat zaderžan, po smerti pa dvakrat prenešen bil, s križa namreč v naročje svoje prežalostne matere, potem pa v grob, zato se tudi deli sveti križev pot v štirinajst postaj ali štacjonov.

Bere se, de je Marija devica, potem ko je bil Jezus v nebesa odšel, ves čas

svojiga življenja tiste kraje obiskovala, na katerih je njen sin terpel in čudeže delal. Te misli je tudi bil papež Leon X. Pobožna sestra Marija Agreda tudi perpoveduje, de Marija, naša preljuba mati, nikoli ni prenehala obiskovati tistih svetih krajev, in de je ondi z žalostnim sercam premišljevala, kako grozovitne martre je mogel terpeti njen sin. Po tem takim se sme reči in terditi, de je Marija devica nar perva sveti križev pot obiskovala, in to pobožno opravilo začela.

Obiskovanje svetiga križeviga pota je premišljevanje britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa per sleherni postaji. Kako perjetno je to premišljevanje v Božjih očeh, se ne more prav dopovedati in ne popisati. Sveti Bonaventura pravi: „Nobena pobožnost ne obudi toliko svetih željá, kakor premišljevanje terpljenja, križa in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa. O prečudno terpljenje! čigar premišljevanje dušo tako visoko povzdigne, de ne le samo angeljem enaka, temuč vsa božja postane.“ Sv. Frančišk Salezi pravi, de se po premišljevanji Kristusoviga terpljenja nar popred ljubezen Božja v naših sercih užge; zato ga imenuje nar bližnjo pot k vsim čednostim in k nedolžnimu življenju. Sv.

Albert, imenovan veliki, uči, de je premišljevanje Kristusoviga terpljenja bolj zaslužljivo, kakor če bi se kdo celo leto ob suhim kruhu postil, ali golonog v svete dežele na božjo pot hodil.

Molitev pred svetim križevim potam.

Molimo.

Začni, prosimo Gospod, s svojim duham naše djanje, in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, de se vse naše molitve in dela vselej v tebi začno, in v tebe začete tudi v tebi dokončajo. Po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Darovanje svetiga križeviga pota.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim te čez vse, ker si večna dobrota in brezkončna milost. Žal mi je iz celiga serca, de sim te kdaj, o nar veči dobrota! razžalil. Darujem ti ta sveti križev pot k tvoji časti, v spomin

tistiga težavniga pota, po katerem si zavoljo mene uboziga grešnika hodil. Jez se želim vdeležiti vsih odpustkov, ki so za sveti križev pot podeljeni, torej tudi želim vse takó opraviti, kar in kakor je k zadobljenju odpustkov storiti potreba. Prosim te, o Jezus! dodeli mi gnado in moč, de s tem svetim križevim potam v tem življenji tvojo milost, v prihodnjim pa večno veselje zaslužiti zamorem. Amen.

Ako še nisi odpustkov Bogu za tiste daroval, za ktere mu jih darovati želiš, de bi jim bili v prid, mu jih zdej daruj.

Per nekterih štacjonih se zadobe popolnoma odpustki; ker pa nobeden ne mora sam zase več, kakor le en sam popolnoma odpustek zadobiti, naj druge za duše v vicah Bogu daruje, kakor postavim: za dušo svojiga očeta, matere, brata, sestre, perjatla, ali kteriga družiga i. t. d.

I. ŠTACJON.

Jezus je k smerti obsojen.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli prečudno ponižnost svojiga nedolžniga Jezusa, s katero je on poslušal in sprejel krivično sodbo brez vsiga izgovarjanja. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ki so sodbo podpisale. Hudoba tvojiga jezika, s katerim si se večkrat pregrešil zoper Boga in svojiga bližnjiga, je sodnika oslepila, de je nedolžniga Jezusa k smerti obsodil. Oberni se tedej k njemu, jokaj in zdihni bolj s sercam kakor z ustmi:

O moj ljubeznivi Jezus! kako neizmerna je tvoja ljubezen proti meni ubogimu grešniku. Boš le tedej za nevredno stvar ječo, ketne in tepenje terpel? in se dal obsoditi k taki grozovitni smerti. Oh! to je zadosti, de rani moje serce, in de objokujem vse

pregrehe, ktere sim storil s svojim jezikam. Obžalujem jih tedej in kličem k tebi: O moj Jezus! usmiljenje, prosim te, usmiljenje in milost, o Jezus!

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

II. ŠTACJON.

Jezus vzame križ na svoje rame.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, s kakošnim veseljem in radovoljnim sercam dobrotljivi Jezus sveti križ objame, in kako poterpežljivo tepenje in suvanje malopridniga ljudstva prenaša! Ti pa poln nevolje in nepoterpežljivosti bežiš pred križem, kar je mogoče! Kaj ne veš, de se ne more brez križa nebeško veselje zadobiti? Oh objokuj svojo

slepoto, oberni se k svojimu Gospodu, zdični in reci k njemu:

Ne tebi, o Jezus! ampak meni gre križ. O težki križ! ki so ti ga moji grehi naložili. O ljubeznivi Jezus! dodeli mi svojo gnado in moč, de vse križe rad sprejemem, ktere sim s svojimi grehi zaslužil. Stori, de bom svoj križ voljno objel, in se tako od svetá ločil! daj mi tako ljubezen do križa, de si bom vselej s tvojo služabnico sv. Terezijo vošil in želel: Terpeti ali umreti, umreti ali terpeti.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

III. ŠTACJON.

Jezus pade prvič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus, zavoljo tolikanj prelite kervi

ves oslavljen, prvič na zemljo pade. Oh! kako je s pestmi bit, z nogami teptan in suvan. Vender se ne sliši ne žalovanja, ne nevolje iz njegovih ust. Ti pa tožiš, če le majhen križ občutiš, ali kako zoperno besedo slišiš. Oh! sovraži svojo nepoterpežljivost, svoj napuh in svojo nečimernost; zdihni k Jezusu:

O ljubeznivi Jezus! poglej, jest nar večí grešnik klečim pred tvojimi nogami. Oh, kolikrat, in v kako velike grehe sim padel! kolikrat sim se pogreznil v globočino hudobije! O Jezus! podaj mi svoje roke! Pomoči, o Jezus! pomoči per tebi išem, de ves čas svojiga življenja nikdar nikoli v smertni greh ne padem, in de tako v svoji zadnji uri zveličanja upati zamorem.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

IV. ŠTACJON.

Jezus sreča svojo žalostno mater.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kako veliko žalost in bolečino je občutilo serce Jezusovo! Oh, s kakošno grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno Marijno serce, ko sta se srečala! Poslušaj, o nehvaležna duša! „Kaj ti je storil moj sin?“ kliče k tebi Marija. — „Kaj hudiga ti je storila moja mati?“ te vpraša Jezus. Oh zapusti že vsaj svoje grehe, zavoljo katerih midva tako žalost in bolečino terpiva. O grešnik! kaj praviš k temu? Reci tedej in zdihni iz svojiga serca:

O Božji Sin Marije! o presveta mati mojiga ljubezniviga Jezusa! ves potert in ponižan klečim per vajnih nogah. Jest sim tisti izdajavec, s svojimi grehi sim brusil meč, kateri je vajne serca ranil. Oh meni je iz

serca žal; prosim vaji, odpustita mi. Milost, o Jezus! milost, o Marija! Po svoji veliki milosti mi dodelita gnado, de nikdar več ne bom grešil, temuč de bom vajno grenko terpljenje in žalost noč in dan preišljeval in objokoval.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

V. ŠTACJON.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nesti.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Spomni se, de si ti tisti Simon, ki si ves vdan nečimernosti sveta in sladnostim svojih počutkov, ki svoje križe, ne iz serca, temuč le, ker se jih ubraniti ne moreš, z veliko nevoljo nosiš. Oh zbudi enkrat svoje serce, in usmili se svojiga tako obloženiga Zveličarja. Sprejmi rado-

voljno vse križe in nadloge, ktere ti bo poslal tvoj ljubeznivi Oče. Terdno skleni, ne le vse zopernosti s poterpežljivostjo prenašati, temuč tudi svojimu Bogu zanje hvaležniga se skazovati; prosi ga tako le:

O ljubeznivi Jezus! zahvalim te za toliko perložnosti, ki mi jih daš, de bi zate terpeti, in zase kaj zaslužiti zamogel. Oh, moj Bog! daj mi gnado, vse kar se mi bo v tem življenji težkiga pergodilo, s poterpežljivim sercam prenesti, in s tem večniga veselja se vdeležiti. Stori, o Jezus! de bom tukej s teboj jokal in terpel, potlej pa s teboj v nebesih gospodoval.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

VI. ŠTACJON.

Veronika poda Jezusu potni pert.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli v tem pertu sveto obličje svojiga Zveličarja! Ljubi Jezusa, in s to ljubeznijo vtisni njegov obraz v svoje serce. O kako srečen boš, ako boš z Jezusovim obrazam v svojim sercu živel, in z njim v večnost pojdeš! De tedej to gnado zadobiš, prosi svojiga Boga, in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim te, vtisni v moje serce sveto podobo svojiga obličja, de bom brez nehanja na te mislil, noč in dan tvoje grenko terpljenje pred očmi imel, in svoje grehe objokoval. O Jezus! s kruham tvojiga terpljenja hočem svojo dušo nasitovati, in moje oči bodo

vedno solze točile nad mojimi pregrehami.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

VII. ŠTACJON.

Jezus pade drugič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako Jezus, tvoj Bog in Gospod, zopet na zemlji leži, ves oslabljen od velike bolečine, in zaničevan od sovražnikov. Premisli, de tvoja prevzetnost je Jezusa poterla, in ga na zemljo vergla, ker je prenesti ne more. Oh, zapusti svojo ošabnost, ne bodi več tako napuh-njen! Spokori se, in skleni ponižniši biti. Reci s skesanim sercam :

O prečastitljivi Jezus! ako ravno vidim, de na zemlji pod težkim križem ležiš; vender te molim in častim,

kakor svojiga mogočniga, večniga Boga. Prosim te, poteri moj napuh, vzemi iz mojiga serca vso ošabnost, de bom svojo nečimernost spoznal, vse zasramovanje s tako tebi dopadljivo ponižnostjo sprejemal, de bom s tem gnado zadobil, tudi s teboj v nebeškim kraljestvu povikšan biti.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

VIII. ŠTACJON.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, in preudari v svojim sercu, kako ti je treba jokati in žalovati, prvič zavoljo Jezusa, ki zavoljo tebe toliko terpi, drugič sam nad seboj, ker si še vedno nehvaležen, in ga žaliti ne nehaš. Kako moreš v premišljevanji njegoviga gro-

zovitniga terpljenja terdovraten biti? Poglej, kako milostljiviga in ljubezniviga se Jezus proti revnim ženam kaže! obudi k njemu svoje zaupanje, in zdihni iz serca:

O moj ljubeznivi Jezus! Oh! kako je to, de se moje serce ne raztopi od solz velike žalosti? Solza, o Jezus! prosim solza prave pokore, in serčniga usmiljenja mi daj, de se z objokanimi očmi in s skesanim sercam tiste gnade vdeležim, ktero si revnim ženam skazal. Oh, Jezus! ne obrni od mene svojih milostljivih oči, poglej me uboziga grešnika, de bom tudi jest poln tolažbe na zadnjo uro tebe viditi mogel.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

IX. ŠTACJON.

Jezus pade tretjič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh s kako veliko bolečino je Jezus že tretjič pod križem padel! Premisli, kako Jezusa, ki je krotka in nedolžna ovčica, judje in neverniki steklim volkovam enaki, tepejo, sujejo, semtertje vlačijo po terdim kamnjem. O nesrečni greh, ki samimu Sinu Božjemu tako grozovitno perpravljaš! O grešnik! ni morebiti tvoj Bog ves v bolečinah, vpaden tvojih solz? Oh! reci tedej vsaj objokan:

O vsigamogočni Bog! ki nebo in zemljo z enim perstam deržiš, ali te je tako neusmiljeno vergel? O nobeden drugi, kakor moja pregreha v katero sim tolikrat zopet padel. Ali hudoba ni jenjala od grehov, in

se je množilo tvoje terpljenje. Tode poglej, o Jezus! per tvojih nogah zdej klečim s skesanim sercam, in terdno sklenem svoji hudobii konc storiti. Z objokanimi očmi ti tavžent in tavžentkrat obljubim nikdar več ne grešiti. O moj Bog! nikdar več, nikdar več.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

X. ŠTACJON.

... slečejo in mu žolča piti dajo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, o duša! kako je Jezus svojim životu ves ranjen in ste-
n, in tudi z grenkim žolčem na-
jan! Poglej, kako on tvojo nesra-
mljivost, nespodobnost in nečimer-
t v obleki s svojo nagostjo osra-
je, z žolčem pa tvojo požrešnost.

Ali moreš svojiga Jezusa brez usmiljenja pogledati? Oh! verzi se k nogam svojiga slečeniga Jezusa in mu reci:

O žalostni Jezus! kako velik razloček je med tabo in mano! ti si ves ranjen, poln grenkosti, in ves s kervjo oblit, jez pa ves nečimern, poln sladnosti in veselja, ali saj tak želim biti. Oh, jest nisim na pravim potu! **O Jezus!** pelji me ti na pravi pot. Stori, de mi bodo vse sladnosti tega svetá grenke in zoperne, de bom namesti njih želel tvoje terpljenje občutiti, de bom tako vredel teboj večno veselje uživati.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se na

XI. ŠTACJON.

Jezusa na križ perbijajo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli neizrečeno bolečino, katero je dobrotljivi Jezus občutil, ko so judje njegovo meso, kite in žile z žebli prevertali. Oh! kako je to, da se tvoje serce žalosti ne razpoči, ker vidiš, da tvoji grehi tako neusmiljeno tvojiga zveličarja martrajo? Vsaj zdaj toči solzé, obžaluj svoje grehe in reci:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! vli v moje serce strah in ljubezen do tebe. In ker so moji grehi tisti žebli, kateri so te na križ perbili, stori s svojo gnado, da bodo vse moje hude želje in moji občutki na tvoj križ nabiti in tamkej umorjeni, da bom, v življenji in v smerti s teboj križan, tudi s teboj v nebesih večno kraljevati zamogel.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XII. ŠTACJON.

Jezus umerje na križi.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Odpri tu svoje oči, in premišluj svojiga z žebli na križ perbitiga Jezusa. Pogledaj vse blede obličje Božje. Poslušaj, kako prosi odpušenja tistim, ki ga križajo in žalijo. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo, svojo mater izroči Janezu, perporoči svojo dušo nebeškemu Očetu, poslednjič tudi umerje z nagnjeno glavo. Tako je tedej moj Jezus umerl? Res, umerl na križi! in zavoljo mene. O moja duša! kaj boš zdej počela? Oh! ne hodi preč, kakor le s ponižnim in s skesanim srcem. Objemi križ in zdihni k Jezusu: O moj ljubeznjivi zveličar! jest vem, in spoznam, de so moji grehi tisti rabeljni, kateri so te tako neusmiljeno umorili. Nobene gnade nisim vreden, ker sim te križal. Pa

kako veliko veselje in upanje občuti moja duša, ko te slišim tudi za tiste prositi, kateri so tebe križali. Kaj hočem tedej za te storiti, ker si ti toliko zame storil? Poglej, o Jezus! perpravljen sim in voljan, vsim od-pustiti, kateri so me kdej razžalili. Res, moj Bog! zavoljo tvoje ljubezni odpustim vsim, iz serca jih objamen, in jim želim vse dobrote skazati; in tako tudi upam ob svoji smertni uri vesele besede zaslišati: „Še dans boš z menoj v raji“.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XIII. STAGJON.

Jezus je s križa vzet in djan v naročje Marije.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako oster je bil meč, ki je serce žalostne matere prebodel, ko je ona svojiga mertviga Sina

v svoje naročje vzela. Vidila je njega vsiga ranjeniga in kervaviga. O kakošno žalost in bolečino je tistikrat v svojim sercu občutila! Kteri meč pa je bil tako oster, ki je prebodel njeno serce? Oh! greh je bil, ki je Jezusu življenje vzel, in Marijno serce tako močno ranil. Objokuj tedaj ta grozovitni greh. Skleni svoje solzé s solzami svoje žalostne matere, in zdihni k nji tako:

O kraljica vsih marternikov! kdaj bom vreden, de bi prav zapopadel tvojo žalost in martro? Kdaj bom zadobil gnado, tvojo žalost v svojim sercu nositi, in s teboj terpeti! O velika gospa! sprosi mi to gnado, de noč in dan žalujem nad svojimi grehi, ki so ti tako žalost storili; de bom, ves skesan in spokorjen, v zaupanji in ljubezni za-te umerl, in po smerti s teboj večno živil.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se naš, o Gospod! usmili se nas.

XIV. ŠTACJON.

Jezusa v grob položé.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli tukej žalovanje, zdiho-
vanje in jokanje Magdalene, Janeza
in družih pobožnih duš, ko jim je bil
Jezus odvzet in v grob položen. Zlasti
pa naj ti gre k sercu težava in grenka
žalost Marije, njegove matere, ko
zgubi iz naročja svojiga ljubeznjiviga
Sina. V premišljevanji leté njene ža-
losti in njeniga terpljenja se res sra-
muj, de si per obiskovanji tega kri-
ževiga pota tako malo usmiljenja ob-
čutil. Oh! zbudi svoje serce vsaj
zdej per zadnjim štocjonu. Kušni s
častjo kamen sv. groba; položi v duhu
vanj svoje serce, in reci k svojimu
mertvimu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! ki si tako
kervavo pot iz ljubezni do mene storil,
v tem grobu ležečiga te častim in

molim. Oh! jest želim in vošim tebe v svojim sercu zapertiga imeti, de bi s teboj sklenjen, po tem svetim križevim potu k novimu življenju vstal, in se v tvoji gnadi s tega sveta ločiti zamogel. Po zasluženji tvojiga terpljenja, ktero sim premišljeval, mi dodeli, de bo na zadnjo uro tvoje sveto rešnje telo moja popotnica; de bojo moje zadnje besede: Jezus, Marija, sv. Jožef! in de svoje zadnje zdihtovanje s tistim zdihtovanjem sklenem, s katerim si ti na svetim križi svojo sveto dušo izdihnil. Daj mi z živo vero, s terdnim zaupanjem in z gorečo ljubeznijo s teboj in zavoljo tebe umreti, in potlej s teboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

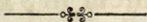
Molitev.

Nebeški Oče, večni Bog! po tisti ljubezni, s katero si svojiga Sina Jezusa Kristusa zavoljo mene na svét poslal, in s katero je on s svojim britkim terpljenjem in s grenko smertjo mene odrešil, ti darujem ta sv. križev pot, ki sim ga s tvoje gnado obiskal. Vzemi to pobožno opravilo k povikšanju svoje časti, v zahvalo za vse meni, in drugim podeljene gnade, za odpušenje grehov celiga sveta, za pomoč revnim dušam v vicah, zlasti pa, za ktere sim v začetku prosil. **O milostljivi nebeški Oče!** poglej na obličje Kristusa svojiga Sina, usliši glas njegove svete kervi, in bodi milostljiv meni ubogimu grešniku! **Amen.**

Nekteri na zadnje tudi molijo 6 Oče našev in 6 Češena Marij. Ako ravno je ta navada dobra in pobožna, vendar ni ravno potrebna, temuč samo premišljevanje terpljenja našiga zveličarja je k zadobljenju

odpustkov potrebno, in le to je cilj in konec sv. križeviga pota.

Hvaljen bodi naš križani zveličar, Jezus Kristus, in njegova žalostna mati Marija!

Češenje Jezusa po skrivnostih križeviga pota.

I. O Jezus, moj sodnik! zame k smerti obsojen, de bi meni milostjivo sodbo perpravil, — daj mi iz ljubezni do tebe krive sodbe mirno terpeti, nikogar ne soditi, enkrat pa milostjivo sojenimu biti.

II. O Jezus, moj zgled! ki radovoljno križ objameš, in ga za me neseš, — pomagaj mi iz ljubezni do tebe svoj križ voljno nositi, proti bližnjimu zanesljivimu, proti sebi ojstrimu biti, in po smerti plačilo resničnih spokornikov zadobiti.

III. O Jezus, moja podpora in moč! ki slabiš in pod križem omaguješ, meni terdnost v skušnjavah zadobiti, — derži me, de ne padem; daj mi usmiljenje do slabih bratov, de jih vzdigujem; povzdiguj

moje misli k nebeškim željam, in povzdigni enkrat mojo dušo k nebeškemu veselju.

IV. O Jezus in Marija, moja zvesta spremljevalca! zavolj žalosti, katero sta občutila, ko sta se srečala, me spremljajta po vsih mojih potih, de steze v obljubljeni deželo ne zgrešim.

V. O preubogi Jezus! ki pomoč Simona hvaležno sprejmeš, daj mi v uboštvi ne godernjati, v bogatstvu se ne prevzeti, ubogih ne zaničevati, in nebeškiga bogastva iz misli ne zgubiti.

VI. Jezus, ženin čistih duš! ki ti je dar čiste Veronike dopadljiv, — podpiraj me, de vse nečiste misli in želje v sebi zatarem, in tako me vredniga stori, tvoje lepo obličje v sveti družbi čistih angelov večno gledati.

VII. O poterpešljivi Jezus! ki ne zapustiš križa, desiravno pod njegovo težo omaguješ, — daj mi, de ne obupam pod grozno težo svojih grehov, v ktere tolikrat padem, ampak de zaupljivo in poterpežljivo per tebi dušniga zdravila išem, dokler vsim nevarnostim ne odidem.

VIII. O milostljivi Jezus! ki sam poln britkost žalostne žene tolažiš, — potolaži tudi mojo dušo, ki si sama svetvati ne ve,

in perpelji me v srečni kraj, v katerim ni več solz.

IX. O Jezus, stanovitni vojšak! ki še križ zame objameš, ko ga že nesti več ne moreš, — daj se mi tako dolgo stanovitno vojskovati, dokler vsih sovražnikov svojiga zveličanja ne premagam.

X. O Jezus, zaničevani kralj! ki se pustiš sleči in s želčem pojiti, — daj mi mirno poslušati, ako me bližnji s želčem zaničevanja poji, in krotko prenesti, ako oblačilo dobriga imena z mene sterga, de plačilo krotkih zadobim.

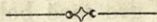
XI. O Jezus, z britkostjo napolnjen! ko ti vse ude grozovitno razpenjajo, ter roke in noge neusmiljeno na križ perbijajo, — daj mi iz ljubezni do tebe vse težave umerjočiga života voljno prenesti, de mi ga sodnji dan poveličaš.

XII. O Jezus ti krotko jagnje božje! ki se radovoljno v našo spravo umoriti daš, — daj mi, de sebi in svetu odmerjem, in le tebi živim — zdaj in vekomaj.

XIII. O Jezus, moje življenje! ki v naročji Marije mertev ležiš, de bi jez vekomaj živel, — daj mi, de bom z Marijo vedno per tebi, ne le v veselji, ampak tudi v terpljenji; ker to je gotovo znamenje zvestiga učenca.

XIV. O Jezus, moja hrana, duhovna jed! ki iz ljubezni do mene v grobu ležiš, v cerkvi pod podobo kruha in vina prebivaš, in po prebivanji v mojim sercu hrepeniš, — daj mi, de bo moja duša nebeske hrane, tvojiga rešnjiga telesa in tvoje presvete kervi vedno lačna; daj mi, de bo to moja nar ljubši hrana, moje veselje, moja popotnica, de obilni sad obrodim za večno življenje. Amen.

Te štirnajstere molitvice se tudi lahko pers. maši opravijo, ali pa v križev pot namenijo, in ob perložnim času tako zdaljšajo, de se pred vsako perstavi: Moli mo te, o Kriste, in te hvalimo. — Ker si s svojim križem svet ôdrešil. Po tem se pa reče: Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas! Zadnjič se po vsaki moli en Oče naš in Češena Marija.

Pesem per sv. križevim potu.

Oh! pridite stvari!
 Kaj, glejte se godi!
 On, kter' nas vse šivi,
 Strašno za nas terpi!

I. Štacjon.

Razgajžlan, zapljevan,
In kronan, zasram'van;
Pred sodbo je peljan,
Nedolžno v smert izdan.

II. Štacjon.

Glej, križ mu nalože
Na ranjene rame,
Oh Jagnje božje gre,
In nese vsih dolge.

III. Štacjon.

Opešal je v močeh,
Podre ga križ, naš greh,
Vtopljen v sveta dolgeh
Leži potert na tleh.

IV. Štacjon.

Oh, žalosten spomin!
Ker sreča mater sin;
Nji gre meč bolečin
Do serca globočin.

V. Štacjon.

Omagal Jezus je
Od teže križeve;
O Simon prosim te,
Ne brani križa se.

VI. Štacjon.

S pertam Veronika
Obriše Jezusa;
Spomin za to ji da
Terpljenja britkiga.

VII. Štacjon.

Slabosti ves prevzet
Pod križem pade spet;
O, jenjaj, grešni svet!
Ponavljat' greh preklet!

VIII. Štacjon.

Usmiljene žene!
Ne jokajte za-me;
Točite za-se le
Spokornih serc solze.

IX. Štacjon.

Oh, Jezus omedli,
Pod križem spet leži;
Naj vender se zbudi,
Kdor še v pregrehah spi!

X. Štacjon.

Ko pride na goro,
Ga slečejo gerdo,
Pijačo mu dajo
Ostudno in grenko.

XI. Štacjon.

Na križ ga polože,
Razpno roke, noge,
Žebli mu zdej nove
Še rane narede.

XII. Štacjon.

Na križi tam visi,
Oh, sveta teče kri!
Za grehe vsih ljudi
Zveličar smert stori.

XIII. Štacjon.

Maria, k teb' hitim,
Tvoj'ga sinu častim.
Z vama, dokler živim,
Rad jokam in terpim.

XIV. Štacjon.

Za naš greh mertviga
Molimo Jezusa,
In položimo ga
V grob svojiga serca.

O Jezus! hvala zdej
Ti bod' ino vselej;
Po svoji smert' nam daj,
Te ljubit' vekomaj.

SVETI CERKVENI ČASI

in

prazniki.

Sveti advent.

Pervi teden.

ljubi kristjan! tukaj imaš zaporedama lepo in potrebno branje tudi posebej za vsak zapovedan praznik celiga leta; to te bo, če pridno bereš in premišljuješ, bolj in bolj razsvetilo, v dobrim vterdilo in od vsih nevarnost zapeljiviga sveta odvernilo. Ob zapovedanih praznikih imaš čas brati, in kadar ti bo ob katerim prazniku tukaj premalo branja, beri takrat in sicer velikrat od spoznanja in zboljšanja človeškiga serca, kakor ti je precej v začetku teh bukev pred oči postavljeno; in z božjo pomočjo boš svoje serce res v svojo pravo in večno srečo zboljšal.

Beseda advent pomeni prihod Zveličarja; zato so v starih časih božične pra-

znike advent imenovali. Preden je Jezus očitno začel učiti, je Janez kerstnik ljudi opominjal, da naj se s pokoro in poboljšanjem življenja, Jezusa in njegove nauke vredno sprejeti, perpravijo. Od Janeza kerstnika je pa že nekdanj poprej Caharija s svetim Duham napolnjen prerokoval in rekel: Ti boš prerok Narvikšiga imenovan, ker pojdeš Gospodu pred njegovim obličjem pot perpravljat. Ta prerok Janez kerstnik je v pušavi oznanoval resnice večniga življenja, in tako ljudi vsih stanov perpravljat k prihodu Odrešenika vsiga sveta. To sveta katoliška cerkev vsako leto obhaja pred praznikom častitljiviga rojstva Jezusa Kristusa, in nas uči, kaj nam je storiti, de bo Kristus s svojo gnado v naših sercih prebival in nas svojiga neskončniga zasluženja deležne storil.

Janez kerstnik nas uči:

1. Jezusa Kristusa bolj in bolj spoznati, de on Bog, od vekomaj svojimu nebeškemu Očetu popolnoma enak, se je včlovečil, ker je z močjo svetiga Duha iz čistiga telesa Marije device človeško natoro nase vzal. Zato pravi Janez: Za menoj pride, kteri je veči od mene. Bog se po-

níža, de človeka povikša. Bog je hvaljen in česen v svojim poniževanji, in človek rešen. Kako ti bom povernil, o Jezus, vse, kar si zame storil? — Ljubiti in častiti te hočem in na tanko po tvojih naukih živeti; ker sim te pa tolikrat razžalil, hočem svoje grehe iz serca obžaljevati in pokoro zanje delati.

Ali pa zamorem to storiti iz svoje moči? Na to mi sam Jezus odgovori rekoč: Brez mene ne morete nič storiti, in sv. Augustin mi pravi: Naj bo že malo ali veliko, nič ne moreš storiti brez tistiga, brez kteriga se nič ne zamore. To pa vem, de vse zamorem z gnado Jezusa Kristusa, od kteriga polnosti smo vsi prejeli; gnada in resnica nam je peršla po Jezusu Kristusu. Ta resnica me poniža in perganja z nič drugim ne hvaliti se, kakor le s križem našiga Gospoda Jezusa Kristusa, kteri sam stori, kar je dobriga v nas, ali de dobro hočemo in storimo; Bog tedaj, kadar naše dobre dela podaruje, jih podaruje bolj zavolj svojih darov, kakor zavolj našiga zasluženja. Prosimo tedaj Boga vselej s ponižnim sercam za nezasluženi dar gnade, in perzadevajmo si vselej in povsod, kar nam je moč, dobro storiti, de prejete božje gnade ne potratimo, brez ktere ni clo nič dobriga v nas.

De nam pa Jezus res hoče dati svojo gnado, nam sveti Janez pove, ker pravi: Ta vas bo kerstil v svetim Duhu in v ognji. In resnično, vsi smo bili po rojstvu otroci jeze božje, ali per svetim kerstu smo z Jezusovo gnado bili prerojeni v otroke božje in dediče nebeškiga kraljestva. O neskončna milost božja! Ravno tako sim bil brez vsiga zasluženja kakor tisti, kateri žive v nejeveri ali v krivoveri, izvolil si me, o Bog, po sklepu svoje volje, torej spoznam s hvaležnim sercam: Te dobrote, moj Bog, nevernikam nisi storil, njim nisi razodel svojih sodeb. Tako v vodi in svetim Duhu prerojen za nebeško kraljestvo sim dolžnost nase vzel voljo božjo ne le spoznavati in ljubiti, ampak jo tudi v djanji spolniti; po nji do smerti stanovitno živeti; nič ne storiti, kar mi tvoji volji nasproti vелеva svet, poželenje mesa, oči, prevsetnost; ker vsim tem sim se per svetim kerstu vpricho Boga in ljudi za vselej odpovedal. Če svoje per svetim kerstu storjene obljube ne dopolnim, se mi bo per sodbi božji huji godilo, kakor nevernikam ali prebivavcam Tira in Sidona; ti bi se bili spokorili, ko bi jim bila božja beseda oznanjena, ali ko bi jim bila luč svete vere, katero je Bog meni užgal, persvetila.

Sveti Janez mi pove, de me bo Jezus Kristus sodil, ker pravi: Njegova vevnica je v njegovi roki; bo očistil svoje gumno, kar mi tudi sveti evangeli s temi besedami pravi: Nebeški Oče nikogar ne sodi, ampak vso sodbo je svojimu Sinu dal. Per Jezusovi sodbi ne bo nobeniga razločka med bogatim in revnim, med imenitnim in zaničevanim; ves razložek bodo le delale dobre in hude dela. Kteri so v svojim življenji dobro storili, bodo vstali v večno zveličanje, kteri pa hudo, v večno pogubljenje. Strašno je pasti v roke živiga serditiga Boga. Hudobni ne bo imel zgovora. Ko mu bo Jezus pokazal križ, na katerim je zanj umerl, pokazal svoje rane, ktere je zanj terpel, pokazal svojo prebodeno stran, iz ktere je tekel potok gnad, ktere je terdovratni grešnik do konca svojiga življenje zaničeval, mu poreče večni sodnik: Jez te ne poznam, poberi se spred mene v večni ogenj, kjer je jok in škripanje z zobmi.

Večna sreča in veselje pa čaka kristjana, kteri je priden v dobrih delih, skerb in v dopolnjenji vsih zapoved in zvest Bogu iz ljubezni do njega. Njegovo čisto serce se v molitvi vzdiguje proti Bogu in mu govori: „Kako ljubeznjive so tvoje pre-

bivališa, o Gospod; moja duša hrepeni po hiši Gospodovi; moje serce se veseli v živim Bogu.“ Zato pa tudi mirno in veselo prenese vse zopernosti in težave sidanjiga življenja; želje njegoviga serca se le proti nebesam vzdigujejo, kjer je vse njegovo upanje le Bog sam, in z njim so mu spolnjene vse želje. Ob premišljevanji teh rešnic zdaj obljubim in terdno sklenem, ne na svet ne na ljudi, ampak na Boga gledati v vsim svojim djanji, in skerbiti le Bogu dopasti; to bodi moj terden sklep, to moja sreča.

Molitev.

Bog! kateri nas z obletnim perčakovanjem našiga odrešenja oveseliš, dodeli, de tvojiga Edinorojeniga, ki ga Odrešenika veseli sprejmemo, se tudi ne bomo bali, viditi perhodnjiga sodnika, Gospoda našiga Jezusa Kristusa, Sina tvojiga, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, **Bog** od vekomaj do vekomaj. Amen.

Drugi teden.

Janez kerstnik nas uči:

2. **S** pravo pokoro se perpravljati k prihodu Jezusa Kristusa.

Brez praviga poboljšanja življenja ni nikoli in per nikomur prave pokore. Če se tedaj hočemo prav perpraviti Jezusa sprejeti in v svojim sercu nositi, se moramo poboljšati, in pokore, ktera nam k poboljšanju pomaga, ne odkladati; kdor pokoro odklada, le še bolj zajde na pot pogubljenja. Sekira je že na korenino dreves nastavljena. Čas je še, pa bo skorej pretekkel, ob katerim nam je dano z Jezusovo gnado svoje serce in življenje poboljšati, spokoriti in z Bogom spraviti se. Zato zdaj terdno sklenem, greh, ki je vir in izvirek vsiga hudiga, studiti in sovražiti; in ako ravno na tem svetu nisim brez greha, vendar toliko nikoli nočem, de bi v mojim sercu greh kraljeval. Greh naj nikar v vašim umerjočim telesu ne gospoduje, pravi s. Pavel, de bi njegovimu poželenju pokorni bili.

Zdaj je zame še čas, zdaj mi je še dan zveličanja, pa kaj bo jutri, ne vem; toliko pa vendar vem, de, če delj odkladam pokoro in poboljšanje, toliko teže za-

dobim gnado spokorjenja, in toliko veči je nevarnost to gnado za vselej zgubiti. Zato nočem več misliti; jutri, jutri; ampak: precej, dans, dans hočem pokoro delati.

Prava pokora, pravi s. Augustin, ima v sebi sovraštvo greha in ljubezen do Boga. Zato dopade Bogu sterto in ponižno serce. Jezusa bom prosil, de nagne moje serce v sovraštvo greha in v ljubezen do Boga, de vreden sad pokore obrodim, in de bom stanovitno hodil po potih pravice. Pota pravice pa nič družiga niso kakor zvesto spolnovanje dolžnost, ki jih imam do Boga, do sebe in do svojiga bližnjiga; do Boga: de ga ljubim v živi veri, živo vero pa le imam, če po njej živim v upanji večniga življenja; do sebe: de v dobrim rastem, in s pobožnimi deli ali keršanskim življenjem svojo dušo posvetim; do bližnjiga: de mu ljubezen in usmiljenje v djanji skažem, mu vselej rad k pravi sreči pomagam. Iz keršanske ljubezni hočem vse te dolžnosti dopolniti, de se mlačnost mojiga serca ne polasti, in de sovražnikom zveličanja v oblast ne pridem.

Zraven teh dolžnost imam še druge, in sicer te: živeti v spokornih delih. S. Janez nam je lep zgled spokorniga življenja; on je nosil terdo oblačilo iz komeljnih

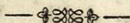
dlak in usnjat pas okoli svojiga ledja, njegova jed je bila kobilice in divji med. Uči nas s tem, de moramo zraven molitve terdo življenje ljubiti, se postiti, svoje nagnjenje krotiti in vse zopernosti voljno terpeti. To hočem storiti, o moj Bog, ker me nisi zapustil, desiravno sim te toliko s svojimi grehi razžalil; še po vsim tem si me iskal in mi gnade delil. Vsak greh mora štrafan biti, če tukaj ne, pa po smerti; veliko boljši je zame, de svoje grehe sam nad seboj s pokornimi deli štrafujem. Če sam sebe sodim, in se spokorim, me ti Bog, ne boš sodil, ne pogubil, ampak me k sebi vzel, me večno zveličal.

Ker Bog noče smerti grešnika, ampak de se spokori in večno živi; tedaj nam rešnično poboljšanim v zakramentu svete pokore zavolj Jezusoviga zaslužnja vse grehe odpusti. Tudi nam da gnado pobožno živeti, in hoče, de zvesto z njo dobro delajmo. De to gnado zadobim, moram sam sebe zatajevati, od svoje skrivne pokore molčati, družih še tolicih grešnikov ne zaničevati, ker ne morem vediti, ako se pred od mene ne spokore, in pred v nebeško kraljestvo ne pridejo. Obupati nikoli ne, ampak perzadevati si hočem zmiram pobožniši živeti, in terdno vervati, de po nauku

svete cerkve je mogoče vsakimu grešniku, če je tudi v nar večih grehah, v sidanjim življenji še odpušenje in gnado zadobiti.

Molitev.

Bog, kateri nas i. t. d. kakor na 212. strani.

Tretji teden.

Janez kerstnik nas uči:

3. Skerbno varovati se vsih grehov in vterdovati se v vsih čednostih, de se k prihodu Jezusa Kristusa pripravimo.

Janez reče Herodu: „Ni ti perpušeno imeti žene svojiga brata:“ nečistost je velik greh. Tako strašin je ta greh, de človeka na duši oslepi, in ga dene v sužnost meseniga poželenja in v malikovanje svojih počutkov. S tem greham človek omadežva svoje telo, ktero je bilo per svetim kerstu v tempelj svetiga Duha prerrojeno in posvečeno; s tem greham ognjusi človek ud cerkveniga telesa, kteriga glava je Kristus. O, Bog mi daj čistost serca in telesa v čast per svetim kerstu prejetiga svetiga Duha zmirej zvesto ohraniti!

Vsaka gora in vsak grič, pravi sv. Janez, naj bo ponižan. S temi besedami nam prepove vso ošabnost in prevzetnost. Prevzetin človek le po časti hrepeni, hoče biti hvaljen, in Bogu dolžno čast nase potegniti; nikoli mu ni dosti časti, v svoji prevzetnosti meni, de sam iz sebe vse zamore: zato pa tudi le sam v se in v svojo moč vse zaupa; le svojo voljo hoče dopolniti; zmirej više hoče letati, in to si perzadeva tudi po krivih potih doseči; druge, ki jih je spoštovati dolžan, zaničuje; njegovo serce je polno nevošljivosti in ne čuti ljubezni. Od takih pravi Jezus, de je gnjusoba pred Bogam, kar je visoko pred ljudmi; prevzetnim Bog zoperva: in le ponižnim deli svojo gnado. Zatorej te prosim, o Bog! daj mi pravo ponižnost, le v tebe zaupati, le tvojo voljo dopolniti, le tebi k časti vse storiti in terpeti. Daj mi spoznati, de vse dobro je le od tebe, in le tebe hvaliti za vse meni in mojimu bližnjimu dodeljene dobrote. Če bom po Jezusovim nauku ponižin, bom tudi nedolžin v vsim svojim djanji, bom studil ves greh, ljubil vse čednosti in ohranil mirno vest.

Nikomur krivice ne storiti, biti krotkiga serca, nas uči s. Janez. Kdor je krotkiga serca, nikoli ne perpusti, de bi v nje-

govim sercu kraljevala jeza, ali nevošljivost, ali zaničevanje; dobro misli od drugih, in kar ne more odverniti, poterpi. S krotkostjo odverne človek veliko grehov in ohrani pokoj serca. Skerbno se varuje, kaj taciga govoriti ali storiti, kar bi druge žalilo, in tako živi v miru s svojim bližnjim; rad pomaga, kolikor more, zoperne besede družih voljno poterpi. Zato pravi Kristus: Blagor krotkim, v miru bodo zemljo posedli; to je, že tukaj na zemlji bodo veselo in dovoljno življenje imele.

Molitev.

Bog, kteri nas i. t. d. kakor na 212. strani.

Četerti teden.

Janez kerstnik nas uči:

4. Kdor v Sina božjiga veruje, ima večno življenje; kdor pa vanj ne veruje, ne bo večno srečniga življenja imel, ampak jeza božja ostane nad njim. V Jezusa hočem terdno vervati; sveta katoliška cerkev ga s temi besedami moli in časti:

O modrost, ki si iz ust Narvikšiga peršla, ti sežeš z močjo od kraja do kraja, in vse poravnaš: pridi nas učiti pot modrosti!

O Jezus! verujem v tebe in v tvoje svete nauke; ti si večna modrost, in si nam vso resnico iz nebes prenesel. Uči me spoznati pot modrosti; povikšaj mi vero, in stori, da bom iz vere živel v ljubezni svetiga Duha in dosegel večno življenje.

Nam govori: Glejte, Jagnje božje, katero odjemlje grehe sveta. Sveta cerkev želi, da bi vsi po Jezusu zveličani bili in ob tem času tako moli:

O vojvoda Izraelove hiše, kateri si se bil Mojzesu v gorečiga germa plamenu perkazal in mu na gori Sinaji zapovedi dal: pridi in nas reši s svojo milo roko.

O korenina Jese, kateri stojiš ljudstvam v znamenje, pred katerim bodo kralji molčali, kateriga bodo narodi molili: pridi nas oteti in nikar se ne mudi.

O ključ Davidov in kraljeva palica Izraelove hiše: ti odpreš in nihče ne zapre, zapreš in nihče ne odpre: pridi in izpelji svezaniga iz ječe, sedečiga v tmi in v senci smerti.

O vzdigajoči, svetloba večne luči in

solnce pravice: pridi in razsvetli sedeče v tmi in v senci smerti.

O kralj narodov in njih perčakovani vogelni kamen, ko storiš iz obeh eno: pridi in zveličaj človeka, ki si ga iz ila zobrazil.

O naš kralj in zapovednik, perčakovanje narodov in njih **Odrešenik**; pridi nas zveličat, o naš **Gospod Bog**!

Sveti očaki so vidili z očmi vere svojiga **Odrešenika**, Jagnje božje darovano od začetka sveta; on je Mojzesu na gori **Sinaji** zapovedi dal, njega so želele pravičnih duše, de bi kmalo peršel jih rešit iz predpekla.

Peršel je, bil je **Bog** med nami, odrešil nas je in nam zadobil pravico do zveličanja. **Zatorej** sam pravi: **Bog** je svet tako ljubil, de je dal svojiga edinorojeniga **Sina**, de nobeden, kateri vanj veruje, ni pogubljen, ampak večno življenje ima. **Zavolj** izvirniga greha in lastnih grehov smo bili otroci božje jeze: pa iz ljubezni do nas nam je odpustil vse grehe, in dodelil vse potrebne gnade po neskončnim zasluženji svojiga **Sina**. **Zavolj** nas **Bog** svojimu edinimu **Sinu** ni perzanesil, ampak ga je za nas v smert dal; kako bi nam ne bil tudi z njim vsiga dal?

Jezus Kristus je peršel vse narode zveličat, Jude in ajde; iz vsih narodov je hotel eno ljudstvo storiti v Rimski katoliški cerkvi, de bi v pravi cerkvi vsi zveličanje dosegli. **K** temu koncu je aposteljne poslal po vsim svetu oznanovat resnico in čas božjiga usmiljenja, de bi bili razsvetljeni, kateri tiče v zmotah, in rešeni iz sužnosti greha. **K** temu koncu je postavil svete zakramente, po katerih svoje gnade deli, pa le samo v pravi katoliški cerkvi; sveti Fulgenci pravi: Zunej te cerkve ime kristjan nič ne pomaga, se Bogu ne opravlja čista daritev, se odpušenje grehov ne zadobi, in ne najde sreča večniga življenja. Zakaj le ena je Kristusova cerkev, ena golobica, ena nevesta.

Ker vem, de nas je Bog stvaril brez nas, pa nas ne bo zveličal brez nas; se moram tedaj truditi, z božjo gnado dobro storiti in tako Bogu zvest biti. **O** Jezus, moj Zveličar! daj mi moč, tebe vselej zvesto ljubiti in večno zveličanje doseči. Ti si vir vsih dobrot, in vsim obilne gnade deliš, kateri si perzadevajo dobro storiti; kateri pa po prejetih gnadah hudo delajo, tistim ti zapreš studenec božjih gnad, in le sami so krivi svojiga pogubljenja.

Molitev.

Bog, kateri nas i. t. d. kakor na 212. strani.

Štirje kvaterni tedni.

Pozimski kvaterni teden je tretji teden v adventu, spomladnji po prvopostni nedelji, poletni po binkuštni nedelji in jesenski po povišanji s. križa. Sveta cerkev nam zapove kvaterni tedne v pokori doprnosti, Boga za prejete dobrote hvaliti, in ga še posebno prositi, da bi svoje namestnike na zemlji s svojim s. Duham napolnil, in da bi nam vselej dobre duhovne pošiljal. Po nekdanji navadi dele škofje v kvaternih tednih mašnikovo posvečevanje ali žegnovanje v duhovski stan namenjenim, kateri bodo namesti Kristusa opravljali službo božjo v zveličanje vernim. Prosi Boga prav goreče, da bi bili le tisti v duhovski stan posvečeni, ktere je Bog v ta stan poklical. Noben človek, bo naj oče, mati ali še tako dober prijatelj, ne more svojimu bližnjimu toliko dobriga storiti, kakor dober duhoven. On uči Boga prav spoznati, pra-

vično in mirno živeti, oblastnike spoštovati in slušati ali bogati; vsakimu storiti in dati, kar mu gre. On sveti z lepimi zgledi, moli za vse, pomaga s svetimi zakramenti in z duhovnimi tolažbami; bodi majhen ali odrasen zdrav ali bolan, živ ali mertev prejemaš dobrote in pomoči od Jezusovih namestnikov: nikar jim tedaj ne bodi nehvaležen, ampak tolike svoje dobrotnike in Jezusove namestnike, mašnike svete cerkve, imej v veliki časti, bodi jim pokorn in moli zanje.

Molitev.

O dobrotljivi Oče! „vse stvari perčakujejo od tebe, de jim daš jedi ob pravim času. Kadar ti svojo roko odpreš, so vsi z dobrotami nasiteni.“
Le od tebe, dobrotljivi Bog! prejmemo vse, kar na duši in telesu dobroga imamo; le od tebe pride vsak dober dar, ki nas tukaj razveseli.
Blagor nam Jezusovim ovčicam, ki imamo pastirje po volji božji! **O** Jezus, nar bolji in nar vikši pastir vsih pastirjev! Goreče te prosim, nikar ne

odteguj tega tolikiga daru svoji cerkvi, dajaj ji pastirje skerbne, modre, zdraviga nauka, svetiga življenja, de bodo pravi namestniki tvoje velike milosti. Res smo slabi in tako velikiga daru nevredni, pa ravno zato, te prosimo, dajaj nam po svoji veliki milosti svete duhovne, de vidimo njih sveto življenje in poslušamo njih svete nauke, se zmirej boljšamo in zveličanja vredne storimo. Ne dajaj nam v svojim serdu najemnikov, kateri bi nam pregledovali, in nas v zmotah pustili, in bi nas po tem čakal hud konec, kadar boš ti, vikši pastir, pastirje in ovce pravično sodil, in vsim povernil po zasluženji. O Jezus! ponižno in goreče te prosim, napolni s svetim Duham škofe in mašnike in daj nam vsim gnado po njih naukih živeti, de bi pastirji in ovce s teboj vikšim pastirjem vekomaj združeni bili v nebesih. Daj nam zdaj in vselej zraven družih gnad in dobrot tudi

to nar veči gnado, de bomo iz ljubezni in hvaležnosti do tebe, vse, kar nam daš, tako obernili, de bomo v vsih rečeh tvojo božjo čast pomnožili, in svojim dušam nebesa zadobili. Amen.

Sveti dan Jezusoviga rojstva.

Angel Gospodov poln nebeške svetlobe reče pastirjem: „Veliko veselje vam — pa tudi vsim ljudem — oznanim. Dans vam je rojen Zveličar, kateri je Kristus Gospod.“ Vsigamogočni Bog in Gospod! moj Odrešenik pride v podobi deteta na svet; je otrok pa vender pravi Bog; je rojen v revšini, pa vender nebesa so njegov sedež; leži v jasliah med neumno živino, pa angeli v nebesih ga časté, in velika truma angelov mu dans v oblakih prepeva: Čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, kateri so svete volje. Jezus moj Odrešenik se tolikanj poniža, kako je mogoče, de bi se jez povzdigoval? Moj Odrešenik je v revšini, kako je mogoče, de bi jez njemu in njegovim naukam nasproti po časnim bogastvu hrepenel? Kako je mogoče, de bi

jez nečimurnost, kratkočasnost in meseno veselje ljubil, ker moj **Odrešenik**, še le rojen, že toliko terpi?

Z ginjenim in s stertim srcem bom Jezusa prosil, de mi grehe odpusti, mi serce očisti in si ga perpravi v svoje prebivališče.

Dela božjiga usmiljenja in božje ljubezni so neskončne. Jezus, kteriga so od nekdej preroki oznanovali, in vsi pravični po njem zdihovali, zdej pride na zemljo. **Bog** od vekomaj — je hotel tudi človek biti. **O** čudna ponižnost neskončniga Boga! Jezus hoče v vsim zunej greha nam enak biti, de mi vsi, ki smo v Adamu grešili, v Jezusu odpušenje grehov, posvečujočo gnado in pravico do nebeškiga kraljestva zadobimo. **Kdo** bi terdno ne zaupal v Jezusa, ki se je tolikanj ponižal iz ljubezni do nas, de nam bo vse dodelil, kar ga prosimo v ponižnosti? de nam bo dal pravo ljubezen, to je, vse storiti in terpeti iz ljubezni do njega ali v njegovim imenu k časti nebeškiga **Očeta**, kteriga otroci in dediči njegoviga kraljestva smo vsi po njegovim odrešenji.

Molitev.

O preljubi Zveličar! s tvojimi svetimi angeli veselo rečem: „Čast bodi Bogu, ki te je nam revnim grešnikom dal“. Po zgledu pobožnih pastirjev te želim moliti in hvaliti; daj mi pokorno serce, vse storiti po tvojih zapovedih, in vsiga se varovati, kar je tvojim naukam nasproti. Preženi ves napuh iz mojiga serca, daj mi biti ubogimu v duhu, dodeli mi stanovitnost v pokori, de po tvojim zgledu s teboj živim vekomaj. Amen.

Zadnji dan leta.

Velike dobrote, ki jih nisim bil vreden, ampak le potreben, mi je Bog to leto delil. Vse potrebne reči za dušo in telo sim obilno dobival iz njegove mile roke. Ali sim pa bil Bogu zmirej hvaležen za toliko prejetih dobrot? Ali sim ves čas, ki mi ga je Bog dal, de bi se z dobrimi deli perpravljajal za srečno večnost, k dobrimu

obernil? Ali sim mislil, de se v kratkim času zasluži srečna ali nesrečna večnost? Ali nisim marsiktere ure v lenim postopanju ali clo v hudih delih potratil? — Britko mi je per sercu, če na te in druge take vprašanja resničen odgovor premislim, ker spoznam, de sim tebe, moj Bog, tolikrat razžalil! Kakšna bi bila z menoj, ko bi me današnji dan, ali preden se poboljšam in spokorim, iz tega sveta poklical? De me pa smert, kadar že pride, neperpravljéniga ne zaleze, kaj mi je storiti? Na to mi odgovori božji duh: Misli pogosto na smert, zapusti za vselej vse hude perložnosti in grešne navade, zdihuj k Bogu, in delaj resnično pokoro. Po tem bo tvoja smert srečna, če tudi nagla ali neprevidena. Pravični (pravi modri 4, 7.) če ravno prezgodaj umerje, bo v pokoji.

Molitev.

O moj Bog! odpusti mi mojo grešno mlačnost ali lenobo, v kateri sim skorej pozabil, zakaj si me stvaril. Prazne, nečimurne in škodljive reči so me, kakor majhniga otroka, motile,

in odvrtačevale od mojiga namena, za kteriga sim stvarjen. Poterdi, o Bog! s svojo gnado moj sklep, kteriga zdaj storim, de hočem zanaprej pred vsim tvojiga kraljestva in tvoje pravice iskati, vse dozdanje krivice in nezvestobe, kar je v moji moči, popraviti, in tako živeti, kakor bom ob smertni uri želel, de bi bil živel. Amen.

Pervi dan noviga leta.

ali

obrezovanje Gospoda našiga Jezusa.

Ko je bil Kristus po postavi, kteri se je sam radovoljno podvergel, obrezan, mu je bilo dano ime Jezus, to je: Zveličar. Že to ime nam grešnikom daje upanje zadobiti gnado prave pokore, poboljšanja, odpušenja grehov, stanovitnosti v dobrim in po tem večno zveličanje. Že današnji dan je začel Kristus za naše odrešenje kri prelivati, ktero je pozneji na lesu svetiga križa do zadnje kaplje prelil, in nas tako sebi kupil z drago ceno svoje prelite kervi.

V tem imenu, ki je bilo dans Kristusu dano, so aposteljni oznanovali odpušenje grehov; v tem imenu so bolnike ozdravljali, mertve k življenju obudovali in hudiče izganjali; v tem imenu so svetniki vse skušnjave premagali, clo tudi nar hujši muke ali martre z veseljem stanovitno prestali. Tedaj je tudi moje upanje terdno, de bom v tem svetim imenu, Jezus, tudi jez zadobil gnado svoje serce obrezati od vsiga pregrešniga, stariga človeka sleči in noviga — v svetosti prerojeniga — obleči, Bogu v vsih rečeh zvest in v božji ljubezni zmirej ostati.

Molitev.

O Jezus, preljubi Zveličar! daj mi v novim letu gnado noviga življenja, tebi stanovitno služiti, za storjene grehe resnično pokoro storiti in le tebi živeti. **O Jezus!** bodi ti moje vse, to leto in ves čas mojiga življenja; reši in zveličaj me: varuj me zapeljiviga sveta; bodi moj Jezus ob moji smertni uri; bodi moj Jezus tudi v nebesih, de bom vžival

sad tvoje prelite kervi, in tebe svojiga Zveličarja vekomaj ljubil, gledal, častil in hvalil. Amen.

Svetih treh kraljev dan

ali

častito razглаšenje Jezusa.

Kmalo po Jezusovim rojstvu so peršli v Betlehem iz jutrove dežele modri Jezusa molit. Ti so pervine zmed nevernikov, ki so se k Jezusu podali. O neizrečena skrivnost! Jezus Kristus, še otrok v jasliah ležé, vleče k sebi nizke in visoke ali priproste in imenitne ljudi. Pastirji ga pridejo molit, modri iz jutrove dežele mu perhite darovat. Modri so ga molili in mu darovali zlata, kadila in mire; kadilo pomeni Boga, zlato kralja in mira človeka. Modri so s svojimi darmi na znanje dali, de terdno verujejo, de ta otrok v jasliah, kteriga molijo, je pravi Bog, pravi kralj nebes in zemlje in pravi človek; tedaj obljubljeni Odrešenik sveta, kterimu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji.

Pervi očitni spoznavavci prave vere zmed ajdov so bili modri iz jutrove dežele.

Bog, kateri jim je bil dal gnado spoznanja, jim je pomagal, de se niso zbali dolziga in težkiga pota, tudi se niso ustrašili kralja Herodeža, ampak vse zadržke so srečno premagali in našli **Odrešenika**. Modri so po **Odrešeniku** zdihovali in se veselili slišati od njegoviga rojstva; pismouki, Herodež in njegovi služabniki so pa po časnih rečeh hrepeneli, in zato se ti prestrašijo, ko slišijo od rojstva noviga judovskega kralja. Tako se posvetni ljudje velikrat tistiga ustrašijo, per katerim bi zamogli svojo pravo srečo najti.

Kterim se **Bog** bliža s svojo gnado, pa se ji umikajo in svoje misli na hudo obračajo, ti v djanji pokažejo, de gnado božjo zaničujejo, in hite v svoje pogubljenje.

Molitev.

Moj Bog! tebi je nar bolj znano, kolikrat sim tudi jez v djanji tvojo gnado zaničeval. Ti si mi pomagal iz zgolj milosti, jez sim se ti pa ustavljal iz zgolj hudobije. Modri so te z velikim trudam in terpljenjem iskali, jez sim se ti pa umikal in se tvoje

ponižnosti sramoval. Per tvoji službi sim bil zanikern: če sim te z besedo hvalil, sim te z djanjem zaničeval. Daj mi gnado, dobrotljivi Jezus! svoje življenje resnično poboljšati. Zdaj terdno sklenem, de bom s tvojo gnado vselej perpravljen tebe tudi z velikim terpljenjem iskati, in svojo dušo, svoje telo in vse, kar premorem, tebi darovati. Majhen dar je ta, pa tvoja velika milost me ne bo zaničevala. — Vi modri, svete pervine, prvi aposteljni tistih, kateri so malikovavstvo in vraže zapustili in praviga Boga molili, prosite zame uboziga grešnika, de milost per Jezusu najdem, in ga v vaši sveti družbi hvalim vekomaj. Amen.

Darovanje Jezusa v tempeljnu in očiševanje Marije device.

Bog je bil po Mojzesu vsaki Izraelski ženi zapovedal, štirideset dni po porodu

sinka in osemdeset dni po porodu hčerke iti v tempelj k očiševanju, in dar pernesti; premožne so pernesle v dar leta staro jagnje, ubogi pa po dve gerlici ali po dva golobca. Marija se je podvergla postavi očiševanja iz ponižnosti. Jezus je bil brez greha, ker je bil pravi Bog in človek, rojen iz čiste device; on ni bil podveržen postavi darovanja, pa vendar je hotel vse ljudem dane postave spolniti, ker je peršel ljudi zveličat ter grešnike z Bogom spraviti. Marija je bila gnade polna in po rojstvu Jezusa še bolj sveta, tedaj ni bila ne potrebna ne dolžna očiševanja, in to le iz ponižnosti stori. O koliko veselje je današnji dan misliti se v Jeruzalemskim tempelju, kjer je bilo toliko svetnikov skupej, in Jezus, svetnik vsih svetnikov, med njimi. Jožef je bil svet, Simeon je bil svet, kateri je Jezusa na svoje naročje vzel in ga Bogu daroval, Ana je bila sveta, ktera se je veliko let v tempelju s postam, molitvijo in zdihovanjem perpravljala k prihodu obljubljeniga Odrešenika.

V te sveti družini je Simeon prerokoval in rekel od Jezusa: Ta je postavljen k padcu in vstajenju njih veliko v Izraelu; je znamenje, kterimu se bo zoper govorilo. — Marii pa reče: Tvojo lastno dušo bo

meč presunil. — Ko je pravični Simeon (s. pismo pravi od njega, de je bil pravičen in bogaboječ) velikrat zdihoval po Odršeniku, mu je bilo od svetiga Duha razodeto, de ne bo umerl, preden Kristusa vidi. Zdaj je imel to srečo viditi ga, ga vzame na svoje naročje, hvali Boga in pravi: **Gospod!** zdaj spusti svojiga hlapca po svoji besedi v miru, ker so moje oči vidile **Zveličarja**.

Molitev.

O Jezus! razsvetli mi pamet in perpravi mi serce, de bom iz vere v ljubezni svetiga Duha živel, de mi boš k vstajenju, de ti ne bom nikoli zoperval ne z jezikam ne z djanjem. Daj mi spoznati svoje grehe in slabosti, de bom resnično ponižen, vse zopernosti voljno terpel in si perzadeval, ne za pozemeljske reči, ampak za nebeško kraljestvo. — **Ti pa sveti Simeon!** ki si Jezusa vzel na svoje naročje, to srečo imel, de so tvoje oči vidile **Zveličarja** sveta, in si po

tem želel v miru zaspati, prosi za nas, de bomo v pravim peterpljenji in resnični ponižnosti Jezusa posnemali in po tem revnim življenji njegove časti deležni v nebesih. Amen.

Sveti štiridesetdanski post.

Ta post se začne pepelnično sredo, in pepel, s katerim ta dan duhovni glave potresajo, nam že v spomin daje pokoro in smert. Sveta katoliška cerkev žaljuje zavolj spačenosti svojih otrok, kateri se pustne dni nekdanjim ajdovskim nerodnostim vdajo. De bi jih od tega odvernila, nam tretjo predpepelnično nedeljo pred oči stavi Jezusovo prerokovanje od njegoviga terpljenja in njegove smerti, de bi spoznali, kako nehvaležni smo Bogu, ko z razuzdanjem, s požrešnostjo in z mnogotero spačenostjo takrat Jezusa žalimo, vnovič križamo — in si večno pogubljenje služimo. Cerkev želi, de bi zmirej živeli po svojim poklicu za večno zveličanje, ktero nam je dobrotljivi Bog namenil, de bi dobro delo, ktero je gnada božja začela, z njo srečno dokončali, in de bi pred božjim obličjem pra-

vični bili v ljubezni. Tedaj nas uči sveta cerkev:

1. Zmirej v pokori živeti.

Ker vemo, de nas vsih smert čaka, pa ne vemo, kdaj nas zadene, je treba človeku k smerti zmirej perpravljenu biti. To nam na misel da pepelitev, ob kateri mašnik te besede izreče: Spomni se, o človek, de si prah in v prah se boš povernil. Za pokoro nam je Bog naložil terpljenje in smert, in to nam je treba prav spoznati; ker mi grešniki brez prave pokore ne moremo v nebesa priti. Blagor prav spokornimu človeku, kteriga duša stopi po smerti čista pred sodnji stol! O Bog, ti me še kličeš k pokori, ki sim bil tvoji sveti volji velikrat nepokorn! Iz zgolj ljubezni do nas je Jezus težko pokoro za naše grehe nase vzel; njegova duša je bila žalostna do smerti na vertu Getsemani; na gori Kalvarii je terpel britko smert za grehe vsih ljudi. Zato kristjan ne sme želeti v sidanjim življenji kdej brez pokore biti, ker nam je Jezus nad seboj očitno pokazal, de le pot terpljenja pelje v nebesa; po poti britkiga terpljenja je šel Jezus v svojo čast, in nas kliče za seboj. Kdor hoče za menoj priti, pravi Jezus, naj sam sebe zataji, naj vza-

me svoj križ nase, in naj hodi za men
 Pogosto tedej hočem Boga prositi za p
 viga duha pokore, de napolni s pravo
 lostjo za storjene grehe moje serce, de za-
 tare v meni vse ostanke grehov, in de mi
 da moč ukrotiti vse hudo nagnjenje
 svojih udih. De svojiga nebeškiga Očca
 Očeta ljubezni in pravice, več ne razžalim
 bom prosil za razsvetljenje grehe in skuš-
 njave prav spoznati, in za moč grehe stu-
 diti in skušnjave premagati. Jezus se je
 z molitvijo in postam k temu vojskovanju
 perpravil; ravno tako bi se bil mogel to
 jez po njegovim zgledu perpraviti, in
 bil bi grešil. Zato sim velikrat padel, in
 se k vojskovanju nisim prav perpravil. Mo
 Bog! ker si mi bil tako dobrotljiv in usmi-
 ljen, de si me vzdignil, kadar sim padel,
 daj mi moč serčniga vojskovanja in gotove
 zmage, de več ne padem; ker le tistimu
 je obljubljeno večno zveličanje, kateri do
 konca stanoviten ostane.

2. Jezusa skerbno poslušati.

Ko bi človek tako vedil, kaj ga do-
 briga in lepiga čaka v nebesih, kakor izvo-
 ljeni to vedo, kateri že Boga gledajo, vž
 vajo in v čisti ljubezni časte: gotovo bi
 vso skerbjo poslušal Jezusove nauke, in

mu temne pota časniga življenja razsvetljuje, mu vse nevarnosti pokažejo, ga od vsa zna pogubljenja odganjajo in v nebesa vabijo. De pa kristjan ne ve, kaj ga čaka po smerti, kar mu je iz vere mogoče in dolžnost vediti, pride iz njegove lenobe ali zanikernosti; lenoba človeka vleče v tmo dušne smerti, ktere konec je večno pogubljenje.

Perva skerb nam tedaj bodi, Jezusove nauke pridno poslušati in jih v djanji spolniti. Jezus nas pa ob kratkim takole uči: ni silo perzadevati za nebesa, ker nebeško kraljestvo silo terpi, in le silni ga nase potegnejo; sebe zatajiti, svoj križ nositi, krivico voljno terpeti; nad seboj čuti, svoje počutke krotiti, svoje meso z željami vred križati; čistost serca in telesa ohraniti, po ozki poti hoditi, božjiga kraljestva in njegove pravice iskati; Boga čez vse in svojiga bližnjiga kakor samiga sebe zavolj Boga ljubiti; tedaj iz ljubezni do Boga vse storiti in terpeti; v vedni pokori in ponižnosti živeti, temu svetu umirati, in tako Jezusovo življenje na svojim telesu razodevati ali za Kristusam hoditi; svoje slabosti spoznati, nase se ne zanašati, vsake bližnje nevarnosti se ogibati, v takim razranji Boga za gnado stanovitnosti pro-

siti in vanj zaupati. Kdor te Jezusove nauke v djanji spolni, njemu je obljubljeno nebeško kraljestvo.

3. Večkrat svete zakramente vredno prejeti.

Po velikim ali smertnim grehu zgubi človek duhovno življenje, to je, posvečujočo gnado božjo, postane božji sovražnik in večniga pogubljenja vreden. Človek, kateri po svetim kerstu kak velik greh stori, bi mogel brez vse pomoči večno pogubljen biti, ko bi usmiljeni Jezus zakramenta svete pokore v odpušenje vsih po svetim kerstu storjenih grehov ne bil postavil. Kdor prav perpravljen zakrament svete pokore prejme, zadobi odpušenje vsih še tolikih grehov, in njegova duša je spet, kakor je po svetim kerstu bila, čista in Bogu perjetna; tode potrebno perpravljanje k zakramentu svete pokore je truda polno in zato imenujejo sveti očaki ta zakrament trudapolni kerst. Če se človek tudi še tako skerbno greha varuje, se vender zavolj svoje slabosti vsih tudi majhnih grehov ne more obvarvati, v grehah živeti je pa grozno nevarno; zato sveta cerkev posebno v postnim času, ki je čas pokore, svoje verne opominja svete zakramente pogosto prejemati.

Posebno moč pa skušnjave premagati, se greha varvati in posvečujočo gnado božjo v sebi ohraniti, zadobi človek po vrednim prejemanji svetiga rešnjiga telesa. Nikoli bi človek ne bil vreden te tolike gnade, Boga prejeti, ko bi ga Bog sam vredniga ne storil; pa tudi večji moči zoper skušnjave si človek clo misliti ne more od moči vsigamogočniga Boga, ki se da človeku prejeti, in se z njim popolnoma združi. Kdor tedaj ima Boga, ima z Bogam tudi vse gnade, in je vterjen za večno srečno življenje. Zato pravi Jezus sam: „Kdor moje meso je, in moja kri pije, ima večno življenje.“

Molitev.

O usmiljeni Jezus! kateri si svete zakramente postavil v zveličanje našim dušam, stori me vredniga prejeti te v svetim rešnjim Telesu! Stori, de te prejmem s čisto vestjo, v živi veri, v terdnim upanji in goreči ljubezni, de nad mojim življenjem vselej razodeva vredna prejetev tvojiga presvetiga rešnjiga Telesa: če tudi

v sidanjim življenji nikoli nisim brez greha, dodeli vender mojemu sercu svojo božjo ljubezen in žalost nad greham, de tako ti s svojo ljubeznijo v meni kraljuješ vekomaj. Amen.

Cvetna nedelja.

To nedeljo obhaja sveta katoliška cerkev spomin posebne časti Jezusu v Jeruzalemu skazane. Ljudstvo skaže Jezusu zavolj njegovih toliko dobrotljivih čudežev tako čast, kakoršno so imeli v navadi mogočnim kraljem skazovati.

Veje, ki so jih veseli ljudje takrat v rokah držali, pomenijo premaganje. Ljudje tako dajejo hvalo Jezusu premagavcu vsih sovražnikov, kakor je bila navada mogočnimu kralju hvalo in čast skazati zavolj premage sovražnikov. Veje so bile z oljke, njih sad pomeni prvič gnado svetiga duha, ktero je Jezus zaslužil, in drugič dobre dela, ktere so sad gnade božje.

Današnji dan so ljudje Jezusu kraljevo čast in hvalo dajali, ene dni po tem so zoper njega vpili: Križaj ga! križaj ga! O gerda nehvaležnost, in hudobna nesta-

novitnost! Ali pa ni, kristjan, tudi per tebi ravno taka? — Kolikrat obljubiš v cerkvi pred altarjem ali per spovednici Jezusa stanovitno ljubiti, pa kmalo po tem ga s svojimi grehi spet žališ, zaničuješ, križaš!

Procesija te nedelje postavi pred oči veliko lepih naukov. Mašnik gre z vernim ljudstvom okoli cerkve in se vstavi pred velikimi vratmi. Duri so zaperte. V cerkvi in zunaj se Jezusu hvala poje. Mašnik trikrat poterka s križem, in duri se odpro: on in drugi med veselim petjem gredo v cerkev. — Zaperta cerkev pomeni nebesa, zaperte vsim ljudem zavolj perviga greha. — Mašnik gre okoli cerkve, in poterka na duri s križem, ker je Jezus z velikim terpljenjem in smertjo na križi odperl nebesa. — Petje v cerkvi in zunaj pomeni čast dajano od angelov in vsih pravičnih Jezusu premagavcu. — Mašnik gre v cerkev, in drugi za njim gredo z veselim petjem, in z vejami v rokah, ker pred Jezusom nihče ni mogel v nebesa: pravični so šli za njim, in so ga hvalili, ker le po njem jim je peršlo premaganje ni zveličanje. — Lej, ljubi kristjan! kako skerbno te cerkev opominja vero obuditi, Jezusa hvaliti in svojo dušo posvetiti.

Molitev.

O Jezus! vem in spoznam, de tebi vsa hvala gre, ker si Sin božji, gospod vsiga, odrešenik vsih. Nebesa so bile zaperte vsim, ti si jih odperl s križem: s svojo smertjo na križu si nam dal življenje, si premagal vse sovražnike. To vem, vendar te le premalo hvalim za vse te dobrote: če te ravno hvalim z besedo, te malo hvalim z djanjem, in sim ko Judovska množica nestanovitni v hvali. Se vname v meni serce, pa hitro opeša, in se odverne od tebe: dans te povikšuje, jutri te zaničuje. **O ljubi Odrešenik!** daj mi čeznatorno mazilo gnade svetiga Duha, ker le v svetim Duhu te morem resnično in stanovitno hvaliti. Daj mi obilnost gnade, de te sosebno hvalim, in de nikoli ne odstopim od tvoje službe. **O Jezus!** usliši mojo prošnjo, de te tudi po smerti hvalim. Amen.

Veliki četertek.

Med molitvami teh treh dni, ktere so nekđaj ponoči opravljali, gori na levi strani altarja, (to je na levi strani mašnika, kadar je proti ljudem obrnjen) petnajst sveč, štirinajst rumenih, na verh teh pa ena bela; na altarji pa tudi šest sveč gori. Bela sveča, ktera je višji od vsih, pomeni Jezusa, druge sveče pomenijo učence in pobožne žene. Po vsakim psalmu se ena rumena sveča ugasne; ktere so na altarji, se ena za drugo ugasujejo med Caharijevo pesmijo, ki se začne: Hvaljen bodi Gospod Izraelski Bog. Caharija s to pesmijo hvali Boga zavolj rojstva svojiga sina Janeza, in zavolj prihoda obljubljeniga Odrešenika. Sveče se ugasujejo ena za drugo v znamenje, de so učenci in perjatli Jezusovi v veri pešali, in eden za drugim zbežali, ko so ga vidili v oblasti Judov in nevernikov. Bela sveča, ki Jezusa pomeni, se ne ugasne, ampak se nese goreča za veliki altar, ker Jezus, če tudi umorjen, je živ. Goreča bela sveča ostane nekaj časa za altarjem, kar pomeni njegov pokop: potlej se nazaj pernese, kar njegovo vstajenje pomeni, po kterim se je svojim perjatlam per-

kazoval. — Vse tri dni se per koncu zadnje molitve z lesam ropota v spomin veliciga vpitja Judovskega ljudstva, ko so Jezusa na vertu Getsemani vjeli, v Jeruzalem peljali in pred Pilatom vpili: Križaj ga!

Lej, kristjan! tako te zdaj cerkev opominja v sercu žaljevati nad svojimi grehi, zavolj katerih je Jezus toliko terpel. Nestanovitnost Jezusovih perjatlov te opomni tvoje nestanovitnosti in nehvaležnosti.

Veliki čertek so v vsaki farni cerkvi vesele in žalostne opravila. — Mašnik v belim oblečen mašuje v spomin svetiga rešnjiga Telesa, kteriga je Jezus per zadnji večerji postavil. Mašno belo oblačilo pomeni lepo oblačilo nedolžnosti ali pravičnosti, brez kteriga kristjan ne sme k božji mizi perstopiti. — Zvonovi in orgle potihnejo, in namesti njih se sliši le žalostni glas lesa. Z lesam se ropoče, ker Jezus je na lesu umerl, in vse je žaljevalo po njegovi smerti. — Po sveti maši se sveta hostja za perhodnji dan posvečena, in tudi druge za bolnike perhranjene, na stranki altar s procesijo preneso, kteri altar je za Jezusov grob, ki se že v čertek naredi, namenjen, ker cerkev spomin Jezusoviga vstajenja za en dan prehit, ki ga že v

saboto obbaja. Po navadnih molitvah se vsi drugi altarji odgernejo, in obropajo, v spomin, de so Jezusa vojaki ali soldatje slekli, njegove oblačila med seboj razdelili, in za njegovo suknjo losali. Med tem se moli 21. psalm, kjer je prerokovano, de bo Jezus na križi zapušen, njegova obleka razdeljena in za njegovo suknjo losano.

Ropotanje z lesam nas dalje opomni, de se je na lesu v raji pogubljenje začelo, in na lesu s. križa odrešenje od večniga pogubljenja. Kakor je nekdej Noetova bar-ka ves človeški rod ohranila, tako je s. križ v ohranjenje in brambo vsim za večno življenje. Sveta hostja v božjim grobu nas opomni, de Jožef in Nikodem sta Jezusovo telo častito pokopala; Marija njegova sveta mati, in drugi Jezusovi perjati so njegovo sveto telo v veliki žalosti spremljali. Tudi ti, ljubi kristjan! se v duhu pridruži unim svetim dušam, obžaluj svoje grehe; z Jezusam slečenim obžaluj svojo zgubljeno nedolžnost, in z Jezusam pokopanim svojo dušno smert: in tako bodi pokopano (spreo-bernjeno) tvoje grešno življenje, de vstaneš (živiš) v večno zveličanje.

Molitev.

O ljubi Jezus! o dobrotljivi Zveličar! mnogi viharji se v mojim sercu obudujejo. Tvojo neizrečeno ljubezen premišljujem, iz ktere si nam postavil Zakrament svojiga telesa, in moje serce od veselja poskakuje: premišljujem tebe dobriga očeta zadnjikrat per mizi s svojimi učenci jesti, jih tolažiti, opominjati, in to me napolni z velikim upanjem: premišljujem tvoj namen v smert za hudobne duše, in te za to nezasluženo milost hvalim: premišljujem hudobijo tvojiga neusmiljeniga zdajavca Judeža, nestanovitnost ljubiga Petra, nezvestobo družih učencov, in sim žalosten, ker mi njih zapušenje mojo hudobijo očita: premišljujem hudobijo tvojih neusmiljenih sovražnikov, kateri sklepajo kako te v roke dobiti in umoriti, in to obudi v meni sosebno žalost, ker tudi jez sim bil tvoje grenke smerti

kriv. **O Jezus!** ti si vsim ljudem dober, vsi smo do tebe hudobni ne-hvaležni, in neusmiljeni: meni je žal in me peče, de sim tudi jez tebi za neizrečeno dobroto neizrečeno hudobo vračeval. **O ljubi Gospod!** klečé pred teboj v grenkosti svoje duše te ponižno prosim mi odpustiti, milostivo me poglej ko nezvestiga Petra; odpusti mi ko desnemu razbojniku, in ne zaverzi me, de se tvoje velike ljubezni, in presvete prelite kervi vdeležim. Amen.

Veliki petek.

En dan pred Judovsko velikonočjo je Jezus kervavi dar na svetim križi dokončal, in svet od pogubljenja odrešil. Desiravno je Jezusova smert vsim ljudem odrešenje in veselje perdobila, vender sveta cerkev neizrečeno žaljuje nad grenko smertjo svojiga božjiga ženina, kakor vse njene žaljevavne opravila tega nepozabljeniga dne oznanujejo. — Mašnik se pred altar-

jem verže na tla, in moli. To pomeni žaljevavno Jezusovo molitev na vertu, in tudi jok Jeruzalemskih žen nad terpečim Jezusam. Obžaluj, tudi ti kristjan, terpečiga Jezusa, pa žaluj še bolj nad svojimi grehi, zavoľjo katerih je On umerl! — Mašnik vstane, gre k altarju in ga kušne, in na levi strani altarja bere iz prerokovanja preroka Ozeja, ktero je od odrešnika Jezusa. Potlej nekoliko bere iz družih Mojzesovih bukev od velikonočniga jagnjeta, ktero je križaniga Jezusa pomenilo. Po tem bere terpljenje Jezusovo, kakor ga je s. Janez popisal, kateri je vse vidil, in do zadnjiga bil per svojim ljubeznjivim učniku Jezusu. Med tem branjem premišljuj ljubezen in terpljenje Jezusovo, ga hvali in zahvali, ga prosi v njegovi ljubezni rasti, grehu odmreti, in v njegovi gnadi umreti. — Po branji terpljenja Jezusoviga mašnik moli 17 molitev: namreč, za papeža vikšiga poglavarja katoliške cerkve: za svojiga škofa, vse škofe, mašnike, in druge duhovne; za spoznavavce vere, device, vdove, in za vse keršansko ljudstvo, tudi moli za cesarja, novince v veri, popotnike, jetnike, bolnike odločene od cerkve, terdovratne Jude, in slepe nevernike. Po sleherni molitvi se odgovori,

amen; pa po molitvi za terdovratne Jude se ne odgovori, amen, ker se njih spreobrnjenje že dolgo odklada. Tudi ti po zgledu ljubeznjive matere katoliške cerkve moli za vse, de bi vsi Jezusa spoznali, in njemu služili.

Mašnik po tih opravljenih molitvah sleče plajš, gre za altar, ondi vzame pokrito podobo križaniga Jezusa, jo pokrito pernese do perve stopnje leve strani altarja, ondi od verha odkrije nekoliko podobe Jezusove, in proti ljudem zapoje: Glejte les križa, na katerim je Zveličar sveta visel! Drugi pokleknejo, in odgovore: Pridite, molimo ga. — Mašnik višnji stopi, z desno roko križaniga Jezusa odgerne, glasneji zapoje, in drugi odgovore, ko vpervič. — Mašnik na sredo altarja stopi, vso podobo Jezusovo odkrije, še glasneji zapoje, in drugi glasneji odgovore, ko vpervič, in drugič. — Mašnik nese odkrito podobo križaniga Jezusa po cerkvi nekoliko proč od altarja, jo položi na perpravljeno pogernjeno mesto, potlej gre za altar, izuje ževlje, in gre s. križ (Jezusa) molit; trikrat poklekne in moli, potlej ga kušne, gre za altar, se obuje, stopi k altarju in plajš obleče: on, in drugi bero, ali pojejo očitjanje, ko bi Jezus iz križa svojim sovra-

žnikam njih nehvaležnost očital, in jih opominjal se spokoriti.

V trojnih hudih rečeh so hudobni Judje per nevernim oblastniku Pilatu krivično tožili Jezusa. — Perva krivična tožba je leta: on brani cesarju dacijo dajati, druga: on se hoče kralja storiti, tretja: on se Sina božjiga dela. Jezus jim pravično očita: moje ljudstvo! kaj sim ti hudiga storil, ali v čim te žalil? odgovori mi. Jez sim te iz egiptovske sužnosti rešil, ti pa si svojimu odrešeniku križ napravilo. Jez sim te štirideset let po pušavi vodil, ti mano dajal jesti, te v dobro deželo peljal, ti pa si križ svojimu odrešeniku napravilo. Kaj sim mogel več storiti, in nisim storil? ko lepi vinograd sim te zasadil, ti si mi grenkobo rodilo, z jesiham mojo žejo gasilo, in s sulico mojo stran prebodlo. Jez sim zavolj tebe Egipt, in njega pervorojene udaril, ti pa si me Pilatu tepsti dalo. Jez sim tebe iz Egipta izpeljal, v rudečim morji Faraona utopil, in ti si me vikšim duhovnim zdalo. Jez sim pred teboj v oblaku hodil, in ti si me teplo in bičalo. Jez sim ti dal vode iz skale, ti si me z želčem in jesiham napajalo. Jez sim zavolj tebe deželo Kananejev udaril in ti si mojo glavo s terstam tolklo. Jez sim ti kraljevo palico dal, in

ti si mi ternjevo krono na mojo glavo posadilo. Jez sim te mogočno povikšal, in ti si me na les križa obesilo. — Te očitanja so od cerkve v Jezusovim imenu rečene, de se v živo vidi nehvaležnost njegovih sovražnikov. — Jezus je bil od Judov, od Grekov, in od Rimljanov zaničevan, in tudi v tih treh jezikih je bilo spisano in verh križa nabito njegovo obsojenje. Katoliška cerkev v tih treh jezikih Jezusa hvali; zdaj sicer le v dveh, ker so hebrejske besede v latinske prestavljene, de se ložej umejo. Cerkev hvali Jezusa, rekoč: Sveti Bog! sveti vsigamogočni Bog! usmili se nas. — To je treba ob kratkim razložiti, de se ve, kaj je skritiga pod zagrinjalam tih cerkvenih opravkov.

Mašnik gre za altar po podobo križaniga Jezusa, in jo do leve strani altarja pokrito pernese, ker je bil vzrok ali uršah njegove smerti na križi ljudem neznan, ali skrit: tudi učenci in drugi Jezusovi prijatli niso prej te velike skrivnosti zapopadli, zato so se nad njegovo osramotljivo smertjo pohujšali. — Mašnik počasi odkriva podobo Jezusovo, ker vera v njega ni berž povsod bila, ampak se je sčasama razširjala po svetu: narod za narodam se je križanimu Jezusu podvergel, in so njegov križ častili,

kteriga so prej zaničevali. — Mašnik nese in križ po cerkvi, in ga na perpravljen kraji položi: to pomeni, de so aposteljni po svetem hodili križaniga Jezusa oznanovati. Mašnik izuje čevlje, klečé moli, in kušuje podobno Jezusovo: to pomeni ljubezen, in spoštovanje spreobrnjenih Judov in nevercov, kteri so Jezusa osramotljivo križaniga ljubili, in ga molili. — O kristjan! per tih žalostnih šerogah ali ceremonijah katoliške cerkve per se vzdiguj svoje misli do ljubeznjiviga Jezusa, in hvali ga, ki je hotel za te umreti: tu ga prosi ti pomagati njegovo neizrečeno ljubezen spoznati: moli ga z verno dušo, upaj v njega, ljubi ga, in živi po njegovih zapovedih, de pojdeš v nebeško kraljestvo, katero je on s sv. križem odperl.

Milo očitanje, s kterim se cerkev per imenu Kristusovim judovski nehvaležnosti potoži, tudi tebe zadeva. Kolikanj bi tvoja duša žalostna bila, ako bi iz Jezusovih ust slišal ti terdobo, in nehvaležnost očitati? Beri, ali poslušaj to, ko bi sam Jezus ti očital, rekoč: Ljuba duša! jez sim te ljubil, in te ljubim, de te bolj ljubiti ni mogoče: sim te po svoji podobi stvaril, in z vsim oskerbel: sim se zavolj tebe včlovečil, te učil, odobrotil, zdaj iz ljubezni do tebe naletim terdim križi v vsih bolečinah visin.

in tukaj hočem umreti, de ti ne umerješ
 ekomaj. Ljuba moja duša! še druge moje
 obrote premisli. Per sv. kerstu sim te z
 odo v sv. Duhu očistil, in otroka svojiga
 aljestva storil; sim te s svojim mesam
 dil, in veliko družiga ti storil: kaj pa ti
 eni? o nehvaležna duša! Jez te nisim mo-
 el perserčniši ljubiti, ti pa si me zaničevala,
 po moji presveti kervi taptala. Ti nehva-
 žna stvar! tako neusmiljeno ravnaš s svo-
 nar boljšim očetam? Spokori se, in
 je kamnito serce spreoberni, de obsojena
 e boš.

Po očitani Jezusovim se pojete dve
 e pesmi, ktere je cerkev za ta žalostni
 n zložila, de bi vsi spoznali veliko milost
 a božjiga, kateri se je iz ljubezni do
 ga obsojeniga človeštva včlovečil v pre-
 sim telesu Marije device, in na križi
 erl ga iz hudičeve sužnosti ljubeznjivo
 ešiti.

Po tih dokončanih opravkih se proce-
 sija k božjemu grobu napravi, de se vče-
 rejšnji dan posvečena hostja za današnjo
 sv. mašo prenese. Kadar je sv. hostja na
 altarji, se ona in altar pokadi v spomin Je-
 zusove smerti, in njegoviga pokopa. Per
 nogrebih vernih se kadilo žge, veliko bolj
 Jezusovim. — Mašnik v kelih vlije vina

in vode po navadi, pa nad vodo po navadi ne moli, keliha ne daruje, ker vina ne bo blagoslovil ali žegnal, zato ker je Jezus, od kteriga ves žegen pride, umerl. Mašnik si potlej roke umije, pa iz navadniga 25. psalma ne moli. Potlej se na sredi altarji perkloni, in tako moli: **V** duhu ponižnosti in z žalostnim sercam stojimo pred teboj: vzemi naš dar, o **Gospod!** in godi naj se pred tvojim obličjem tako dans naša daritev, de ti bo všeč, o **Gospod!** Mašnik se potlej oberne, in pričujoče opomni moliti, rekoč: **Molite** bratje, de bo moj in vaš dar prijetin per **Bogu**, vsigamogočnim očetu. Mašnik se k altarju oberne, in poje **Gospodovo** molitev: **Oče** naš; potlej prosi **Boga** nas vse rešiti od vsiga hudiga, pretečeniga, sidanjiga, in prihodnjiga na prošnje **Marije**, aposteljnov, in vsih svetih po **Jezusu Kristusu** **Gospodu** našim.

Mašnik povzdiguje sv. hostjo le z desno roko, de jo pričujoči vidijo, in molijo: keliha ne povzdigne, ker vino ni žegnano. Po tem razdeli sv. hostjo po navadi. Ne reče: **Jagnje** božje, ki grehe sveta odjemlješ, ker Jezus ni bil še spoznan, ampak na križi zaničevan. Tudi ni kuševanja miru, ker je Jezus bil s kuševanjem izdan, in ker je še le po vstajenji svojim aposteljniam

mir dal. Per navadni sv. maši so pred obhajilam tri molitve, pa ta dan le zadnjo moli. Po ti molitvi reče po navadi: **Gospod!** nisim vreden. Zavžije sv. hostjo rekoč: **Telo Gospoda našiga Jezusa Kristusa** naj ohrani mojo dušo za večno življenje. Amen. Zavžije tudi vino, pa spusti vse navadne molitve, in le to moli: **O Gospod!** kar smo z ustmi prejeli, naj nam bo s čistim sercam zavžito, in ta časni dar nam bodi večno zdravilo. Mašnik ne da žegna, in ne bere zadnjiga evangelija, ker je Jezus, od kteriga je žegen in resnica, na križi od hudobnih umorjen.

O kristjan, ti žalostni opravki katoške cerkve, s kterimi razodeva Jezusa zapušeniga, zaničevaniga, terpečiga in umorjeniga, te opominjajo skerbno premišljevati, kar je on, naš stvarnik, **Bog in Gospod** za nehvaležne duše terpel. Sosebno premišluj njegovo neizrečeno ljubezen, iz ktere je na svetim križi vso svojo presveto kri pretil. Jezus je iz ljubezni do tebe, in do vsiga človeštva veliko terpel na duši, na telesu, in na časti. Njegova sveta duša je bila z nar veči žalostjo napolnjena zavolj tvoje grešne nehvaležnosti. Na telesu je terpel, kar si moreš bolečiga in hudiga misliti. Na časti je tudi neskončno terpel,

ker on Sin božji je med dvema hudodelnikama na osramotljivim križi očitno umerl. Glej in preišljuj Jezusovo razmesarjeno telo, njegove široke rane in sveto kri. Kakor bi bil pred njegovim križem, in s svojimi očmi vidil terpečiga Jezusa, zdihuj, in moli.

Molitev.

O nedolžno Jagnje božje, o presladki Jezus! kdo te je na križ z debelimi železnimi žebli neusmiljeno perbil? Tvoji krivični sovražniki, med katerimi sim tudi jez, so to storili: pa bolj reči, tvoja ljubezen, od ktere veči nikdar ni bilo, in je ne bo, te je križala. Vsi sovražniki bi ti ne bili mogli nič žaliga storiti, ako bi se jim sam ne bil podvergel. Ti si hotel Gospod za jetnika, Bog za človeka, Stvarnik za stvar radovoljno umreti, de bi mi ne umerli vekomaj. Kaj ti bom za to veliko milost povernil? O Jezus! daj mi tebi hvaležnimu biti. Tvojo neskončno milost bom vedno

pomnil, zmirej te hočem ljubiti, in hvaliti, nikdar te nočem žaliti, hočem vse nadloge voljno preterpeti, in vse delati po tvoji sveti volji. O dobrotljivi Oče! O preljubi Odrešenik! objamem in kušnem sveti križ, na katerim iz ljubezni do mene terpiš, in te prosim me nikdar ne zapustiti; ti terdno obljubim vedno zvestobo, in stano-
vitno službo. Usmili se me, usmili se vsih, de nam bo tvoja sveta kri, in grenka smert ključ v nebeško kraljestvo. Amen.

Premišljevanje, in zdihovalje per božjim grobu.

Ko je bila Jezusova smert razglašena, je Jožef iz mesta Arimateje oblastnika Pilata prosil, mu Jezusovo telo dati, ga pokopati. K njemu se je Nikodem pridružil, in sta ga ondi blizo po šegi judovskih bogatinov v nov grob častito položila. — V spomin Jezusoviga pokopa ima katoliška cerkev navado božji grob napravljati, kjer sv. rešnje telo Jezusovo hrani.

Stara in sveta navada je bogaboječih vernih od veliciga četerka do vstajenja altar obiskati, kjer se sveto rešnje telo Jezusovo v tabernakeljnu, ko v pokopališi, hrani. Ta altar se božji grob imenuje, ker je v spomin Jezusoviga groba.

Če zvesta žena grob svojiga dobriga moža s solzami ljubezni moči, če se dober otrok na grobu svojih ljubih starišev joka, če prijatelj grob svojiga prijatla obiše; ali ne bodo kristjani groba svojiga Zveličarja obiskavali, in per njem solz točili? Marija, učenci, in bogaboječe žene so per Jezusovim grobu jokali, tudi verni kristjani se morejo tim bogaboječim dušam pridružiti, božji grob obiskavati, poniževanje Jezusovo premišljevati, in nad njim jokati. Rad obiskuj Jezusov grob, per njem premišluj in moli tako :

O Jezus! ti v temnim grobu mertev ležiš, pa tvoja vsigamogočnost ni umerla, in si jo po svoji smerti s strašnimi čudeži razodeval, kateri so tvoje sovražnike in ves svet z velikim strahom napolnili. **O Gospod!** verujem, de, ako ravno se je tvoja sveta duša odločila, je vender tvoja božja natora ostala per duši in per truplu. Ti si mertev in živ, si mertev in vstajenje mertvih. Torej, o večni Bog! pusti mi svoje serce pred

teboj razliti, in bodi usmiljen meni svojimu nevrednemu služabniku. Tvoje čudno poniževanje v temnim grobu presune moje serce: ti mertev v grobu ležiš, tvoje sveto truplo je merzlo, ranjeno in kervavo, v tančici zavito, s potno ruto je tvoja glava pokrita, vender tebe živiga Boga molim, in se ti perporočujem.

Resnično, o Jezus! je tvoje poniževanje veliko. Ponižal si se v svojim včlovečenji, ponižal si se ob svojim rojstvu in obrezovanji; ponižal si se, ko si hotel keršen biti, svojim aposteljniam noge umivati, in med dvema razbojnikama na križi umreti, vender vse to preseže poniževanje tvojiga pokopa. V svojim včlovečenji si prebivališe imel prečisto telo vselej device Marije; per svojim rojstvu si angelam zapovedal tebe razglasiti; per svojim obrezovanji si bil imenovan Jezus vsiga sveta Zveličar; po tvojim kerstu te je nebeški Oče svojiga Sina imenoval; per umivanji nog so te tvoji aposteljni verovali učenika in Gospoda; na križi te je desni razbojnik spoznal, in čudeži so te oznanovali Sinu božjiga, pa v grobu nimaš nobeniga prijatla, v tmi mertev ležiš nobeniga čudeža ne storiš, tvoji prijatli so delec, in tvoji sovražniki te varujejo.

O čudno in prečudno poniževanje mojiga Zveličarja! zavolj mene, in zavolj vsih se je Jezus do groba ponižal, mene poniževanja učiti. Bog se zavolj mene ponižuje, zakaj se jez ne bom zavolj njega poniževal! Jezus se ponižuje, in jez se poniževanja branim, ki sim prah in pepel, in pekla velikokrat vreden? Ti, o Jezus! si dopustil, kar si od človeka vzel, v grob zakopati, de jez, kar sim po prvim človeku hudiga prejel, zakopljem v grob pokore, de s teboj v novo življenje vstanem. Zakopanimu mertvimu truplu ni več mar za svet, tako se jez odpovem, vsim hudim željam, in vsim zapeljivim rečem, in ne bom družiga iskal, ko tebe mertviga in pokopaniga zavolj mene.

Pokopališe, kamor sta Jožef in Nikodem tvoje sveto telo položila, je bilo novo, v katerim še ni nobeniga položeniga bilo. O Gospod! stori, de pokopališe mojiga serca, v ktero tvoje sveto telo položim z gnado sv. Duba postane novo, in de ne bo nič v njem, kar bi tebe žaliti moglo. Očisti mojo dušo, de te per sv. obhajilu vselej vredno prejmem. — Tvoje pokopališe je bilo v terdi skali z velikim terpljenjem izsekano: tudi moje serce je kamnito, neobčutno, in terdovratno, pa ti ga s svojo

gnado omeči, in ga po svoji sveti volji obdelaj. Tudi si bom s tvojo gnado perzadeval ga tvoje britko terpljenje premišljevaje poboljšati, in ga perpraviti prijetno pokopališe tvojiga presvetiga telesa. Tvoja sveta kri naj omeči moje terdovratno serce, z grenkimi solzami ga hočem oprati, ti ga osnaži s svojo gnado in ljubeznijo.

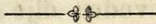
Jožef iz Arimateje je velik kamen pred duri tvojiga groba pervalil; hudobni Judje so veliki kamen zapečatili, in čuječe varhe postavili, de bi tvoje telo odneseno ne bilo: kar so Judje iz terdovratnosti storili, hočem jez iz dobriga namena storiti, de mi sovražniki moje duše tvoje gnade ne vzamejo. Hočem svoje serce zapečatiti s svojim terpljenjem, s tvojo kervjo, smertjo, in s tvojim pokopam. **O Jezus!** to naj bode varh moje duše, in bramba zoper hude sovražnike, de mi ne z zvijačo, ne s silo tvoje prijaznosti ne vzamejo. Ravno za to pred tvojim svetim grobam tebe usmiljeniga Gospoda ponižno in upno prosim.

Molitev.

O moj v temnim grobu ležeči Zveličar! Ti si solnce pravice, živ-

ljenje mertvih, Jagnje božje, Sin živiga Boga, nebeški kralj, odrešenik sveta, vendar v grobu zavolj mene mertev ležiš? O Gospod! ki si hotel v grob položen biti, tudi v moje serce pridi. Moje serce je hudobno, nečedno in terdovratno, pa ti ga s svojo presveto kervjo operi, in s svojo gnado očisti, de ti bo prijetno prebivališe. O Jezus! pridi k meni, ostani v meni, in daj mi gnado se nikdar ne ločiti od tebe. Svojimu sercu bom čuječe varhe postavil: strah in ljubezen do tebe, sveto sovraštvo zoper sebe, zaničevanje sveta, pokorjenje, solze, molitev, varnost, ponižnost, serčnost, tvoja gnada in prošnja Marije tvoje prečiste matere bodo varhi mojiga serca, de te nikdar ne zgubim. Ti zapečati moje serce s svojo sveto kervjo, ktera je iz ljubezni do moje grešne duše iztekla iz tvojih bolečih ran. O presladki Jezus! to mi dodeli po mogočnih prošnjah svoje pre-

svete matere Marije, in vsih svojih svetnikov. Amen.

Velika sabota.

Veliko saboto se ogenj, kadilo, kerstna sveča in voda blagoslovi ali žegna. Nar prej se ogenj žegna, in z njim se potlej užgó sveče in lampe. — Duhoven nese tri sveče na enim svečniku v cerkev: eno tih z novim ognjem užge per velikih vratih, poklekne in zapoje: Glejte! luč Kristusova! drugi odgovoré: hvala Bogu. — Drugo užge v sredi cerkve: tretjo pred velikim altarjem; in enako dela; pa vsakikrat glasneji zapoje, in drugi glasneji odgovoré. — Duhoven per velikim altarji žegna velikonočno svečo, pet zern, že prej požegnaniga kadila vtisne vanjo v podobi križa. Potlej užge svečo, in lampe, ali svetila. — Masnik po tem bere, ali poje dolgo per altarji iz svetiga pisma, in potlej gre žegovat kerstno vodo. Med tem žegnam razdeli vodo s svojo roko — se dotakne vode, jo malo verže na štiri kraje — dihne trikrat vanjo — trikrat vtopi velikonočno svečo v vodo, in vsakikrat glasnejši zapoje: Naj pride

vanj moč svetiga Duha. Zopet dihne trikrat v vodo in reče: de naj ona zadobi moč ljudi preroditi. — Potlej vlije dvojno posvečeno olje v vodo; olje in vodo zmeša: po tem gre k velikimu altarju, in ondi na obrazu ležé moli litanije vsih svetnikov. — Za tem je vesela sveta maša od vstajenja Jezusoviga.

Te cerkvene opravila pomenijo:

1) Stari ogenj, ko se ugasne in nov ukreše iz kamna, pomeni stari zavet ali testament ali staro zavezo, ktero je Bog po Mojzesu oznanil Izraelcam. Bog se je Mojzesu perkazal v podobi ognja, in je govoril z njim na hribu Horebu iz gorečiga germa. — Novi ogenj pomeni novo zavezo, ktera vsa je zapopadena v ljubezni, ognju vpodobljeni. Jezus je djal: „Ogenj sim pernesel na svét, in hočem, de se vname.“ Tudi sveti Duh je v aposteljne prišel v podobi ognja. — Novi ogenj je iz kamna, kateri pomeni Jezusa, poglavitni kamen katoliške cerkve, kakor sveti Pavel piše Efežanam: „Jezus Kristus je poglavitni vogelni kamen, na katerim je vse zidanje sklenjeno.“ — Kristjan moj! užgi se od noviga ogenja, kteriga je Jezus pernesel na

svet, in bodi ves goreč v njegovi službi. Luč Jezusova te je obsvetila, ne živi tedaj v tmi ko neverniki, ampak ko otrok svetlobe, pravično, bogaboječe.

2) Pet zern kadila z molitvijo posvečenih, in vtisnjenih v velikonočno svečo, pomeni dišeče mazila, s katerimi je bilo pokopano sveto telo Jezusovo. Kadilo je v kerstno svečo v podobi križa vtisnjeno, in to pomeni rane Jezusove. Kadilo diši, in to pomeni, de svete rane Jezusove so nam zaslužile gnado, s katero zamoremo sveto živeti, ali kakor govori sveti Pavel, dober duh biti per Bogu.

3) Tri sveče na enim svečniku, ktere duhoven nese v cerkev, ktere eno za drugo užiga, pomenijo tri osebe ali peršone svete Trojice, ktere so le en Bog. Te sveče so ena za drugo užgane po cerkvi, ker svetloba vere v sveto Trojico se je vnemala po svetu po Kristusu Jezusu in njegovih aposteljnih. — Duhoven poklekne trikrat, in vsakokrat glasneji zapoje: Glej! luč Kristusova! Drugi odgovarjajo: Hvala Bogu. To pomeni, de neverniki so visoko hvalili Boga za luč svete vere, ktera se je če dalje serčnejši povsod oznanovala. Tudi mi moramo hvaliti Boga zavolj luči prave vere, zakaj brez nje ni zveličanja. — Z eno tih treh sveč

se užge velikonočna sveča. Velikonočna sveča pomeni Kristusa, kateri je bil po človeški natori obujen od božje nature. — Z gorečo velikonočno svečo se užgó lampe po cerkvi, ker le Jezus je dal svitlobo svojim aposteljniam, in po njih vsimu svetu.

4) Med žegnovanjem kerstne vode mašnik razdeli vodo z roko v podobi križa, ker zasluženje Jezusove smerti na križi, in njegova gnada daje moč vodi zbrisati grehe. — Duhoven se dotakne vode z roko k poterjenju, de veruje in upa vse, kar je Jezus obljubil tem, kateri želé keršeni biti. — Duhoven tudi verže malo vode na štiri kraje, kar pomeni vse kraje sveta, ker je sveti kerst postavljen od Jezusa v prerojenje vsih narodov.

5) Duhoven vtopi trikrat velikonočno svečo v vodo, vsakikrat globokeji, in vsakikrat glasneji poje: Naj pride v to vodo moč svetiga Duha. — Cerkev prosi, de bi sveti Duh prišel, in posvetil vse ljudi v vodi s svojo močjo. — Duhoven dihne trikrat v vodo, zakaj Duh božji po volji Boga Očeta z milostjo Jezusovo v svetim kerstu dušo posveti. Jezus je premagal hudiča, in je naše duše s svojim svetim Duham napolnil.

6) Duhoven vlije v kerstno vodo dvojno

posvečeno olje. Dvojno posvečeno olje pomeni božjo in človeško natoro Jezusa Kristusa, po katerih je odrešil svet. — Duhoven zmeša dvojno posvečeno olje in vodo, ker je Jezus Kristus združen z vsimi keršenimi. — Potlej duhovni na obrazu ležé, in molijo litanije vsih svetnikov, ker so v poprejšnjih časih dolgo molili za te, kateri so bili to, ali pa binkoštno saboto keršeni.

7) Kristjan! hvaležno spoznaj veliko nezasluženo milost božjo, de si bil razsvetljen, in posvečen po Jezusu Kristusu. — Vidiš svete opravila, in slišiš molitve katoliške cerkve; ne bodi neveden. Spoznaj tudi svoj poprejšnji revni stan, stan greha in pogubljenja, hvali iz serca usmiljeniga Boga za gnado prejetiga kersta. — Grešniki smo bili vsi, pa s kerstam smo oprani in posvečeni. Jezus je dal sebe v osramotljivo smert, de bi nas rešil od vsih grehov; tedaj je dolžnost vsih po njegovih zapovedih živeti, kakor smo obljubili per svetim kerstu: kdor v sveti veri hudobno živi, si hujsi maševanje, in obsojenje nakopava.

Molitev.

O Jezus! luč moje duše, in vsiga sveta, ti si mi dal spoznanje, in gnado: si mi odpustil grehe, in zbrisal sodbo pogubljenja per svetim kerstu: tudi potlej si mi jih dobrotljivo odpušal. Opran in posvečen sim bil v vodi, in v svetim Duhu: deležen sim tvoje svete kervi, in upanje mi daješ v nebesa priti. Kaj ti bom povernil za vse te dobrote? Kar sim in kar premorem, je malo, in tudi to je tvoje; vse si bom perzadeval, tebe vedno hvaliti, zmirej tebi živeti. Daj mi gnado tako živeti, de zadobim, kar si obljudil rekoč: „Kdor bo veroval, in bo keršen, bo zveličan.“ Amen.

Velika noč.

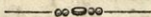
Jezus je v nedeljo zgodej iz svoje moči častitljivo od smerti vstal. — Nar veseliši god je velika noč, ali od smerti vstajenje

Jezusovo. Veliko veselje po veliki žalosti je nar prijetniši. — Učenci so vidili Jezusa zvezaniga, so zapustili obsojeniga, križaniga, kervaviga, mertviga, pokopaniga: potlej so ga vidili živiga in častitiga. Po Jezusovi smerti so bili ko ovce brez pastirja v velikim strahu, po njegovim vstajenji pa so bili polni veselja in serčnosti. — Tudi mi, desiravno slabi, čutimo veselje velikonočnih praznikov, pa to ni zadosti, ker vsaki si mora perzadevati s čisto vestjo obhajati te vesele praznike: pa tudi potlej živeti tako sveto, de bo dosegel in imel častito od smerti vstajenje. Vsi bomo vstali, pa vsi ne bomo po podobi Jezusa premenjeni. — Poslušaj tedaj, o moj ljubi kristjan!

Vstani hitro iz groba svojih grehov. — Jezus je bil sicer v grobu do tretjiga dne, de bi vsi spoznali resnico njegove smerti, pa tretji dan je zgodej od smerti vstal. Pobožne žene so v nedeljo prav zgodej šle k pokopališu, pa ga niso našle, in so zaslišale od angelov: Vstal je, ga ni tukaj. — Grešnik! ne odkladaj spreobrnjenja, ampak hitro, berž vstani, de zadobiš milost, ker je zapisano: „Terdovratnimu serca na zadnje hudo pojde.“

Molitev.

O Jezus! verujem terdno, de si umerl, in od smerti vstal, zame in za vse ljudi; vse rešiti od pogubljenja, si umerl: vse poterditi v veri, si od mertvih vstal. **Ljubi Gospod!** ti si s svojim častitljivim vstajenjem premagal vse sovražnike, in razveselil vse prijatle: daj meni gnado od vsih grehov vstati, in stanovitno tebi služiti, de bodo vsi sovražniki moje duše osramoteni, vsi angeli, in svetniki razveseljeni. Daj mi po tvojih naukih stanovitno živeti; tebe posnemati v terpljenji, de bo moje vstajenje podobno tvojimu. Zdaj mi veselo aleluja gre skozi serce: daj mi po tebi stanovitno živeti, de alelujo pojem vekomaj v nebesih. Amen.

Križev teden.

Od križev v procesii nošenih tako imenovan. Procesija nam pa na misel daje

bratko pot Jezusovo s težkim križem od Jeruzalema do mesta mertvaških glav. — Procesija nas uči, de smo popotniki na svetu, in de moramo hoditi po poti večniga življenja. Kdor hodi v procesii, počasi hodi; ravno tako moramo mi popotniki varno hoditi, de ne pademo; to je, varno živeti, de ne grešimo. V procesii se moli; ravno tako moramo tudi ves čas svojiga življenja skerbno moliti. V procesii skazujemo očitno svojo vero v praviga Boga, in se ne sramujemo pred svetam njegove službe. — V procesii se podoba križaniga Jezusa pred vsimi nese, in mi za njo hodimo, de razodevamo svojo terdno voljo za Jezusam hoditi. — V procesii se bandera nosijo, na kterih so podobe svetnikov, de se razodevamo vojšake božje po izgledu svetnikov. — Ob svečnici je procesija okoli cerkve v spomin, de je Marija šla v tempelj k očiševanju. Deržimo goreče sveče v rokah, ker Jezus luč vsiga sveta je bil v tempeljnu spoznan od pravičniga Simeona, in od prerokinje Ane. — Ovetno nedeljo je procesija v spomin časti Jezusu dane od pobožnih množic, ki so ga z vejami v rokah, in s hvalnim petjem spremljale v Jeruzalem. — O veliki noči je vesela procesija v čast vstajenja Jezusoviga. — Križev teden je procesija, de bi nam Bog

odvernili nesreče na duši in na telesu, nas s svojo gnado nagnil k pokori. — svetim Telesu je procesija očitno pričeva, da verujemo v Zakrament svetiga Jevige telesa. — Te, in druge procesije svoj sosebni namen, in kristjan si jih obrniti k boljšanju svoje duše.

Kristjan moj! tebe veselé te očitno opravila, pa morebiti se napak per njih deržiš. Navada je per nekterih kristjan k procesii hoditi, de se sprehodijo, pa ziga nič; okoli sebe, in po ljudeh gleda malo in razmišljeno molijo. — Je susa moča, ali druga nadloga, kristjani hrepene po procesii, ker upajo z njo odverniti nesrečo, pa nočejo s pravo pokoro pravično božje jeze potolažiti. — Glej, in premisli, morebiti ti ravno tako delaš; hrepeniš po ti očitni molitvi, pa se ne ponižaš, prav ne moliš, greha ne opustiš. — Tedaj iz serca reci:

Molitev.

O Gospod! daj mi po svoji veliki milosti razsvetljeno modrost in gore pobožnost, kterih sim zlo potrebe. Dozdaj sim bil sicer rad per tvoji očitni službi, pa ne po tvoji volji.

bil s telesam drugim vernim per-
 Qužen, pa z duham nisim bil s teboj
 rjen; opravljal sim po hlapčev-
 kar mi je cerkev zapovedovala,
 oja molitev je bila merzla, moja
 a razmišljena, moje oči radovidne.
 dusti mi vse moje zanikernosti, in
 hmal te hočem skrivno in očitno
 moliti, tebi dolžno hvalo dajati,
 veličanje zadobim. Amen.

Vnebohod Jezusa Kristusa.

Jezus na oljski gori je šel v pričo svo-
 jih učencov v nebesa, de bi oni in mi vanj
 trdno verovali, hrepenéli po nebeškim kra-
 stvu, upali vanj priti; de bi nam prostor
 pravil, naš besednik bil per Očetu, nam
 tiga Duha poslal. — Djanje aposteljnov
 o živo popisuje Jezusov vnebohod, de
 morajo tudi naše merzle serca vneti.
 nci so bili žalostni in veseli; žalostni,
 so menili, de brez pomoči ostanejo;
 eli, ker je Jezus šel v svojo čast. Hi-
 so v Jeruzalem, zbrani v molitvi so

čakali obljubljeniga prihoda svetiga Duha; potlej so z velikim terpljenjem zaslužili iti za Jezusam v nebesa.

O ljubi kristjan! premisli čast Jezusovo, in čast človeške nature v Jezusu povzdignjene, kateri sedi na desni Očeta. — Premisli, o človek! podobo božjo, svoj visoki namen. Jezus je šel v nebesa, on poglavar vsih vernikov je šel prostor prepavit, in tam gori čaka teh, kateri njemu podobno živé. Ne bodi ti kateri tistih, od katerih David žalostno govori: „Človek je v časti bil, pa ni razumel, se je poživinil, in se je neumni živini enakiga storil.“ — Taki so vsi, kateri slepo služijo svojimu gerdimu poželenju. Ti ne pridejo v nebesa, ker njih konec bo pogubljenje. V nebesa ne pride lakomnost, nečistost, napuh, krivica, ampak le svetost.

Premisli lepe nebesa, de zaničuješ revno zemljo. Če premisliš nebesa, boš vse, kar je tukaj viditi dobriga, in veseliga, lahko zaničeval; bo lahko svet križan tebi, in ti njemu; vse ko ostudno blato boš zaničeval, de Jezusa zadobiš. Svetá in počutkov dobre so majhne, zapeljive, nestanovitne, kratke, škodljive; le v nebesih je veliko, čisto, večno veselje. — Ti bi rad dal polovico svojiga premoženja, de bi se rešil

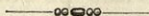
smerti; daj raji vse, ko grešiti, de večno živiš v nebeškem kraljestvu. Ti terpiš veliko za majhen živež in za revno oblačilo; terpi veliko raji za nebeške dobrote. Bodi odločen od vsiga, de boš z Jezusam združen vekomaj.

Premišljuj neprenehama nebeško kraljestvo, de po vsih zapovedih zvesto živiš. Jezus je svojim učencam oestro zapovedal: „Učite ljudi spolnovati vse, karkoli sim vam zapovedal.“ Kdor je pravičniga življenja, pride v nebesa; tedaj ohrani nedolžnost; če si jo zgubil, delaj vreden sad pokore; hodi stanovitno po ozki poti: vojskuj se serčno, ker le silni zgrabijo nebeško kraljestvo. Jezus je s križem odperl nebeško kraljestvo, in to je obljubljeno, ne lenim in mehkim, ampak pridnim in serčnim služabnikom. Sveti Pavel pravi: „Ako z Jezusam terpite, bote tudi z njim kraljevali.“

Molitev.

O Jezus! nebeški kralj, in moj odrešenik! ponižno te molim, in prosim, ne zapusti me. Ti si mi kazal z naukam, in zgledam pravo pot v nebesa, de bi jez vekomaj bil, kjer

si ti, pa meni revnimu človeku je svet poln zapeljivosti in nastav; zatorej malo skerbim, in si malo perzadevam k tebi priti. Daj mi gnado svet zaničevati, sebe premagovati, nebeškiga kraljestva iskati, po ravni poti k tebi priti. Zanaprej bom le tebe pred očmi imel, in po tvojih zapovedih živel. O ljubi Odrešenik! daj mi gnado po tebi živeti, de se s teboj vekomaj veselim. Amen.

Binkuštni prazniki.

Binkuštno nedeljo so aposteljni svetiga Duha prejeli, in v njegovo čast in hvalo bomo dans njegove dari preišljevali. Pervi dar svetiga Duha je modrost. — Silno potreben je ta dar, de cenimo pravično vsako reč; de smo zaljubljeni v čeznatorne dobrote, in zaničujemo dobrote svetá. Modrost prava je, spoznati, ljubiti in delati, kar služi k zveličanju; spoznati, zaničevati, in se varovati vsiga, kar odvráčuje od božje službe. — Svetá modrost je tej nasproti. Posvetni modrijan vé in skerbi, kako bi tu-

kaj srečen bil, in kako streči spridenimu telesu; kar je božjiga pa ne vé. Od tih govori Jeremija: Eni so modri za hude dela, dobriga delati pa ne vedó.

Drugi dar svetiga Duha je umnost. — Ta se razodeva v tem, de je kristjan sosebno razsvetljen, de umé sosebne skrivnosti; ne le de vé svoje dolžnosti, ampak tudi kako deleč in globoko segajo. Ta dar je bil učencam obljubljen: „Duh resnice vas bo vsega učil.“ — Dar umnosti so res aposteljni prejeli; prej so bili neučeni, potlej so skrivne reči umeli, kakor obilno pričuje, kar so nam zapisaniga pustili. Vsak nima te visoke umnosti, ker ni vsim potrebna; zadosti je vediti, kar je treba vediti. — Ne bodi radoveden previsokih, ali nepotrebnih reči, ker marskteri je zašel v prederznim preiskavanji. Vse opominja sveti Pavel: „Ne več misliti, ko se spodobi misliti, ampak misliti, kar je prav.“

Tretji dar svetiga Duha je svet, ali svetovanje. — Ta dar je slabimu in spačenimu človeku silno potreben, ker težko razloči dobro od hudiga; hudo poželenje nas skrivno zalezuje, hudič nam nastavlja nevidne zaderge, lažnjivi prijatli si perzadevajo nas zmotiti, in smo zmirej v nevarnosti. — Ta dar je tudi potreben, de smo

luč drugim, de ne zajdejo. — Posvetni modri nimajo tega darú, ker le po mesu mislijo; oni ne vprašajo za svet, kakor, če upajo izvesti, kar njim dopade. — Ti iši per Bogu svéta z molitvijo, in poslušaj boga-boječe modre. Ne govôri od tega, kar ne veš, in ne vprašaj sprideniga za svet. Poslušaj, kako te modri uči: „Z norci se ne posvetuj, zakaj oni ne morejo ljubiti drugiga, kot to, kar njim dopade.“

Četerti dar svetiga Duha je moč. — Ta dar dela človeka močniga, terdniga, serčniga, stanovitniga tudi v velikih skušnjavah, v sredi zapeljiviga pohujšanja. Ne le aposteljni so bili tega darú potrebni, kateri so šli med volkove, pred oblastnike, v smert zavolj Jezusa; tudi mi smo ga potrebni, de se nikdar ne vdamo hudobii, ne hudobnim, ne svojimu poželenju. — Kristjan! ne posnemaj hudobnih, ampak bodi serčno vnet za čast božjo, in za svojo dušo. Delaj po svetu modriga: „Zavolj svoje duše se potegni z vso močjo za resnico do smerti.“

Peti dar svetiga Duha je učenost ali znanje. — Ta dar daje spoznanje potrebnih resnic, in vsiga, kar služi k zveličanju. Visoka učenost ni vsim dana, ker ni vsim potrebna. Tebi je zadosti vediti, kar moraš vediti, de dušo zveličaš. To ni rečeno, de

bi neskerben bil v podučenji, ali izgovarjal svojo lenobo, temuč de bi se zderžal škodljive radovednosti. Poslušaj modriga: Ne iši, kar je tebi previsoko, ampak vedno misli na to, kar ti je Bog zapovedal.“

Šesti dar svetiga Duha je pobožnost. — Pobožnost ali brunnost je le v ljubezni zapopadena; kjer ni ljubezni, ni ponižnosti. Ljubiti, in moliti Boga; njemu pokoršino skazovati, vse skušnjave premagati; vse križe preterpeti zavolj njega; za bližnjiga zveličanje goreče skerbeti, in v drugih enakih rečeh, je prava pobožnost. Kdor ne dela tega, nima prave pobožnosti, ampak le vnanjo, ali hinavsko. Zapopadek prave pobožnosti da sveti Pavel rekoč: „Ljubite brez hinavšine, sovražite hudo, delajte dobro.“

Sedmi dar svetiga Duha je strah božji. — Strah božji je potreben vsim; pravičnim, de ne grešé, grešnikam, de se spreobernejo, spreobernjenim, de stanovitni ostanejo. Sploh vsi se bojé Boga, pa ni per vsih zadosti strahu, ali pa ni zadosti čist. Kdor ljubi Boga čez vse, in se ga iz ljubezni boji, je pravičen.

Modri pravi: „kdor je brez strahu, ne more pravičen biti.“ Vender pa ni vsaki pravičen, kateri se boji Boga. Strah božji brez ljubezni malo pomaga človeku, ker

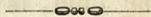
sam strah ga ne opraviči. Ako je v človeku strah božji iz ljubezni, sveto življenje pričuje. Salomon uči: „Boga se bati, in njegove zapovedi spolnovati, je ves človek.“

Vsi ti darovi, in karkoli je dobriga, je od svetiga Duha. Sveti Pavel pravi: „Darovi so mnogoteri, Duh pa je eden. — Premisli, o ljubi kristjan! svojo veliko spačenost, nevarne skušnjave svetá, in boš lahko spoznal potrebo gnade svetiga Duha. Prosi vedno goreče, de gnado zadobiš, ker sad gnade je svetost in zveličanje.

Molitev.

Nebeški Oče! ti si poslal na svet svojiga edinorojeniga Sina, kateri je učil tebe, tvojiga Sina in svetiga Duha spoznati, in moliti, hvaležen sim ti zato. Oče nebeški! ti si res Oče vsiga usmiljenja, vsi dobri darovi so od tebe; ti me ljubiš, ker si me vlekel k sebi po Jezusu Kristusu s svetim Duham; zato upam vse od tebe, in zaupljivo prosim: Daj mi svetiga Duha, de bom preroden, in posvečen; daj mi obilnosti gnade sve-

tiga Duha; naj pride sveti Duh v me, de bom goreč v sercu, rodoviten v dobrim, stanoviten v tvojih zapovedih, nepremagan v skušnjavah. Pridi, pridi sveti Duh v serca vsim, preženi merzloto, daj gorečnost, in stanovitnost de srečno dokončamo tek svojiga življenja, in pridemo v nebeško kraljestvo. Amen.

Sveto rešnje telo.

Spomin zadnje večerje, per kateri je Jezus sveto rešnje Telo postavil, obhaja cerkev veliki četertek; ker pa zavolj spomina bližnje Jezusove smerti ne more praznika svetiga rešnjiga Telesa takrat tako obhajati, kakor želi, odloži ta praznik do četertka po nedelji svete Trojice. Narveči skrivnost vere in ljubezni božje do nas obhaja sveta cerkev današnji praznik, in moli Jezusa v podobi kruha in vina med nami pričujočiga, ter mu skazuje vso mogočo čast in hvalo. Skaži se tudi ti, keršanska duša! Jezusu hvaležno za njegovo toliko ljubezen do nas, in pomisli: Jezus redi nas

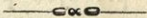
popotne otroke ne z mano, kakor nekdanj **Bog Jude** v pušavi, ampak s svojim mesam in s svojo kervjo. — On nas posvečuje, ker je v nas in mi v njem. „Kdor moje meso jé (pravi Jezus) in mojo kri pije, ostane v meni in jez v njem.

Jezusovo Telo je bilo v nov grob pokopano, tedaj tudi ti si perzadeni prejeti ga v čisto serce, in skerbi, de kaka skrita hudobija ne tiči v tvojim sercu. Tvoje serce bodi zdravo, to je tako, de tudi nobeniga majhniga greha ne ljubi, in lačno ali željno Jezusa in njegove gnade. Gorje grešniku, če brez poboljšanja ali brez prave pokore Jezusa prejme; ta stori, kar je Judež storil, ko je Jezusa kušnil in s tem ga neusmiljeno v smert izdal. Nar prej se poboljšaj in spokori, živi po zapovedih, in po tem prejemaj Jezusa pogosto, in imel boš večno srečno življenje.

Molitev.

O ljubeznjivi Jezus! terdno verujem tvoji resnični vsigamogočni besedi, de v podobi kruha in vina si ti **Bog** in človek pričujoč. Zahvalim te za to neizrečeno ljubezen do moje

nevredne duše. Ravno to telo, ki si ga dal v smert, meni daješ v jed; ravno to kri, ki si jo prelil, meni daješ v pitje, de bi ti v meni in jez v tebi bil. Prosim, odpusti mi, ako sim te mlačno ali nevredno prejemal; napolni mojo dušo s svojo ljubeznijo, de se popolnoma ozdravi, de hrepeni po tebi, in de te vselej vredno prejema zlasti zadnjo uro. Blagor meni, če to milost zadobim, ker po smerti bom šel uživati, kar zdaj prejemam, tebe svojiga ljubiga Odrešenika. Amen.

Češenje Jezusa v presvetim reš- njim Telesu.

O neizrečena skrivnost v presvetim rešnjim Telesu! Molimo jo, pa zapopasti je nismo vstani! Angeli je ne razumejo! O kako zasluži človek, de ti, dobrotljivi, usmiljeni Jezus, toliko zanj storiš!

Odrešil si nas milostljivo, dal svoje življenje za nas, nebesa nam odperl po

svojim neskončnim zasluženji. — **O** ljubeznjivi milostljivi Jezus! za našo večno srečo si hotel smert prestati!

Predin si vidno svet zapustil, si nam, o Jezus! namenil, kar je od nebes več vredno: dal si nam sveto rešnje Telo, ta presveti zakrament, samiga sebe si nam dodelil. Tukaj v presvetim rešnjim Telesu si ti, o Jezus! zmirej sam pričujoč. Tukej te ponižno molimo.

Noč in dan si zdaj med nami v presvetim rešnjim Telesu; nikoli nas ne zapustiš, toliko ljubezen imaš ti do nas!

O neizrečene skrivnosti! Presveto rešnje Telo! Jezus, ti si tukej pričujoč, ki povsod kraljuješ!

Ti si tukej pričujoč pod podobo kruha in vina; našim očem sicer skrit, pa vera te nam pokaže. Tukej je nedolžno jagnje, Jezus! ti tukej živiš, de nam milost in gnade deliš.

O dobrotljivi božji Sin! kruh si vze per zadnji večerji v svoje svete roke, posvetil, razlomil in dal rekoč: „Jejte vsi; to je moje Telo.“ Vzel si po tem kelih z vinam, posvetil in učencam dal rekoč: „Pijte vsi; to je moja kri.“

Ravno tako še zdey storiš vsak dan med nami ta sveti čudež: per sveti maš

na altar, o Jezus! prideš iz nebes! — Sveta truma ali kor angelov te spremlja, kadar greš v sveti zakrament!

Ravno tako se nam zdej daš, kakor si se dal svojim učencam. Ti, dobrotljivi Jezus, z nami ravnaš kakor s svojimi narvečimi prijatli; kakor de bi te ne bili nikoli razžalili. — Toliko ljubezen nam skazuješ.

Koliko čast nam ti skažeš! O kako si nam dober! K svoji mizi nas pustiš, o nebeški kralj! Našim dušam daš svoje Telo in svojo kri v živež za nebesa.

Kadar te bomo prejeli, daj nam gnado te vselej vredno prejeti po tvoji sveti volji. Mi nismo nikdar vredni tebe prejeti; ti, o Jezus nas stori vredne!

Daj nam spokorniga duha te vselej v pravi pokori s čistim sercam prejeti in tvojo ljubezen zaslužiti. Daj nam gnado in stori nas vredne sveto rešnje Telo tudi še zadnjo uro prejeti.

Prosimo pa zdej tudi tebe, o Marija, prečista devica! Jezusu ti hvalo daj, mi ga ne moremo dosti hvaliti, de se samiga sebe nam, svojim ovčicam, da v presvetim zakramentu.

Če utegneš, ljubi kristjan! môli dans ali pa v teh osmih dneh tudi eno češenje Jezusa, ki je na strani 172 in 173.

Praznik vsih svetnikov.

Sveta cerkev obhaja dans spomin vsih svetnikov in svetnic, hvali Boga za tolike jim dodeljene gnade, in opominja vérne Bogu in svetnikom dolžno čast skazovati. Kako se pa svetnikom prava čast skazuje? Nič drugač ne, kakor s posnemanjem njih lepih čednost ali krepost, njih dobrih del in njih svetiga življenja. To je potrebno, Bogu in njegovim svetnikom perjetno, in v tem je zapopadena vsa prava čast do svetnikov; brez tega ni nobene prave časti do njih, in to vsakteri lahko spozna, če premisli, de svetniki vselej le to hočejo, kar Bog hoče, in nič družiga ne. — Grešnik ne sme nikoli misliti, de mu ni mogoče v nebesa priti; pa tudi ne, de se brez vsiga perzadevanja v nebesa pride. Po velikim perzadevanji, premagovanji in terpljenji so šli svetniki v nebesa, in kdor po njih zgledih hodi, pride v njih sveto družbo. Jezus pravi: „Perzadevajte si skozi ozke vrata v nebeško kraljestvo priti.“ In: „Nebeško kraljestvo silo terpi, in silni ga zgrabijo.“ Nikar tedej ne misli, de ni vrat v nebesa, ampak le, de so ozke. Svetniki so na svetu veliko terpeli, in za vojvodam Jezusam šli v ne-

besa; stori tudi ti tako. Če pa upaš brez truda priti v nebesa, se goljufaš; ne léni ampak serčni vojsaki jih zgrabijo. Bog je sicer vse ljudi stvaril za nebesa, in Jezus je za vse terpel; pa le tisti pridejo k njemu, kateri po zgledih svetnikov po vsih zapovedih živé. Nar prej mora človek spoznati svojo slabost, in Boga za pomoč prositi; ker človek sam iz sebe nič ne, z božjo gnado pa vse zamore. Jezus je djal: „Per ljudeh je to nemogoče: per Bogu je vse mogoče.“

Veliko število svetnikov je v nebesih, kateri so bili spačeni Adamovi otroci, tudi od hudiga duha, svetá in mesá skušani, in obdani z nevarnimi perložnostmi; kateri so tudi imeli skerbi, dela, dolžnosti in težave še večí kakor mi, in nekteri še menj dušne pomoči in tolažbe kakor mi: ti nas poterdijo v zaupanji, de je tudi nam mogoče še lože doseči, kar so oni dosegli: ti nam pravijo, kar je sv. Pavel govoril: „Ravnajte se po meni, kakor se jez po Kristusu.“ Nekteri zmed njih so tudi padli v velike grehe, pa so potem delali tudi veliko in stanovitno pokoro. Če si jih tedaj v grehah posnemal, posnemaj jih tudi v pokori: varuj se hudiga, poboljšaj se stanovitno, delaj pokoro; in dosegel boš milost.

Molitev.

O Bog večne časti! veliko veselje mi dela premišljevanje brez števila veliko svetnikov in svetnic, kateri te uživajo in hvalijo v tvojim kraljestvu. Ti vsi so Adamovi otroci, moji bratje in sestre, kateri so po tvoji milosti s kratkim terpljenjem večno veselje zaslužili. **O Gospod** česim ravno poln slabost, vender zavolj tvoje neskončne milosti upam, da bom dosegel, kar so uni dosegli; daj mi gnado, in vôdi me za Jezusam, za katerim so tvoji svetniki hodili. **O, srečni božji in moji perjatli!** sprosite mi per Bogu to gnado. Amen.

PRAZNIKI MARIJE

prečiste device.

Čisto spočetje Marije (8. Grudna.)

Ukako čudni so sklepi božjiga usmiljenja! Eva v raji je jedla prepovedani sad, je grešila in — po tem smo bili mi vsi po rojstvu otroci božje jeze, vredni večne smerti, večniga pogubljenja. Ali že pervima človekama je obljubil Bog, de po zarodu žene pride Tisti, po katerim bo greha in večniga pogubljenja rešen človeški rod. Te skrivnosti praznik obhajamo dans s sveto cerkvijo; Marija od vekomaj izvoljena devica in mati božja je brez madeža izvirniga greha spočeta iz Davidoviga rodu; iz nje je rojen Zveličar vsim, kateri vanj verujejo, in iz vere v ljubezni žive. Prečisto spočetje Marije oznanuje veselje vsimu svetu, ker iz nje je rojen Kristus, pravi Bog, kateri je razdjal prekletstvo in dal blagoslov ali žegen; kateri je premagal smert in dal večno življenje. Zato pravimo: Ti žegnana med

ženami, in žegnan je sad tvojiga telesa; prosi za nas grešnike, Gospoda Jezusa Kristusa.

Molitev.

Prosimo te, o Gospod, vlij v svoje služabnike dar nebeške gnade, de, kakor nam je svete device porod bil začetek zveličanja, nje čistiga spočetja veseli praznik mir v naših sercih povikša. Po Jezusu Kristusu Gospodu našim. Amen.

Rojstvo Marije (mali Šmarn.)

Dans obhaja cerkev veseli spomin rojstva device Marije, namenjene matere vsih odrešenika Jezusa Kristusa. Zunej device Marije in Janeza kerstnika cerkev ne obhaja dne rojstva, ampak le dan smerti ali odhoda svetnikov iz tega revniga sveta v nebesa; po izreku Salomona: „Boljši je dan smerti od dne rojstva.“ Vsi verni vedo, in tudi morajo vediti, de gré Marii velika čast, ali de je dolžnost le častljivo od nje

misliti in govoriti, pa če družiga ni, je to še premalo. Marijo devico hvaliti, častiti in z besedo povikševati, zraven pa nekeršansko živeti, je lažnjiva ali hinavska čast, Bogu in Marii zoperna. Marijo po veri povikševati, in po njenim zgledu živeti, tako so jo svetniki častili, in to je Bogu in Marii dopadljiva čast in služba.

Ko bi te vprašal, ako častiš Marijo, bi se nad tem vprašanjem ti začudil in bi odgovoril: „Kaj pa, de Marijo častim, ker je polna gnade, velika božja perjatlica, mati vsih odrešenika Jezusa, mogočna in usmiljena pomočnica s svojo prošnjo vsim kristjanom“. Vse to je po veri, in desiravno ponižna, je sama rekla svoji teti Elizabeti: „Vsi rodovi me bodo srečno imenovali;“ vendar pa ni le v tem prava čast do nje. Sama hvala brez dobrih del je enaka drevesu brez sadu, sekire in ognja vrednimu. sv. Tomaž učenik pravi: Resnična hvala je terdna in delavna volja Bogu in Marii dopasti.“ Tudi sv. Avguštin: „Marijo resnično častimo, če po njenim zgledu skerbno živimo.“ Le te resnične besede premisli, in lahko boš spoznal, de brez pokorne volje ni prave časti. Vnanje češenje brez resnične pokoršine je lažnjivo, hinavsko, Bogu in Marii zoperno. Taka pobožnost je enaka

nepravimu ali ponarjenimu denarju: ima lepo podobo, pa nima nobene vrednosti: nevedni so ga veseli, so z njim zadovoljni, v resnici pa nič nimajo.

Upati v njene mogočne prošnje je prav; pa le upati v njeno pomoč, in terdovratno živeti v greh, te ne bo pekla obvarovalo. Če po vnanjim častiš Marijo, zraven pa ljubiš greh; Jezusa in Marijo zaničuješ. Če le z ustno hvalo upaš v nebesa priti, je tvoje upanje prazno, Bogu in Marii zoperno, in tebi škodljivo; ker je prederzno. Sv. Avguštín pravi: „Terdovratni grešniki iz hudobije povišujejo božjo milost, de bi se ne spreobernili.“ Ravno tako povišujejo nekteri usmiljeno pomoč Marije, de bi brez strahu Boga zaničevali. Če si tak, ti moram reči, kar je prerok Abija Jeroboamovi ženi rekel: „Zakaj se drugo skazuješ? žalosten oznanovavec ti moram biti.“ Žena Jeroboamova je preblečena šla k preroku, de bi je ne poznal; pa ni mogla neznanostati. Ravno tako se lažnjivi častivci Marije, tako rekoč, preblečene kažejo. Kdor upa v pomoč Marije, de bi v greh mirno živel, pravi v svojim sercu: „O Marija, ti veliko zamoreš; torej obvaruj me pogubljenja, desiravno se nočem spokoriti.“ Kristjan ne bodi slep! časti Marijo, upaj v njeno prošnjo,

perporočuj se ji, de ti prosi gnado pokore, in hiti se resnično spokoriti; po tem boš, če si ravno grešnik, od Marije, usmiljene matere, pomoč zadobil.

Molitev.

Ponižno te prosimo, o Bog, daj nam moč častitljivo obhajati rojstvo device Marije, in vredno moliti Jezusa Kristusa, njeniga Sina, Gospoda našiga. Stori, de bomo ljubezni polni, terdni v veri in upanji, sramožljivi, čisti, krotki, poterpežljivi, stanovitni v delih pravice, močni v premagovanji greha, de bomo tvoji živi in mertvi. Amen.

Oznanjenje devici Marii (25. Sušca.)

Angel Gospodov je oznanil devici Marii, de bo ona mati Sinu božjiga, Odrešenika vsiga svetá. Bog je neskončno dobrotljiv, zgolj dobrota ga je, in vse stvari nam oznanujejo njegovo dobrotljivo voljo, njegovo dobroto in milost nam pa vender le nar

bolj oznanuje včlovečenje božjiga Sinu. Naša nevrednost še bolj razodeva božjo milost, ker Sin božji se je ponižal do včlovečenja ne za pravične, ampak za grešnike. „Bog nas je ne iz del pravice, ktere smo mi storili, ampak po svojim usmiljenji zveličal.“ Sveta Elizabeta, ko jo je Marija obiskala, je zavpila: Od kod je to meni, de mati mojiga Gospoda k meni pride? Še bolj bi se mogli mi čuditi, in veselo zavpiti: Od kod nam je to, de Sin božji k nam pride? — Le milost božja nam ga je dala. — Bog je človek brez pomanjšanja njegove neizrečene visokosti; Bog je majhno dete, vender vsigamogočen; Bog vzamo nase našo grešno pododo, vender je neskončno svet; Bog Sin nam grehe odjemlje, vender on greh neskončno sovraži. — V človeški natori je hotel Bog Sin hudiča premagati, kateri je bil v prvih starših vso človeško natoro spridil; Sin božji dokonča zveličanje na lesu, ker na lesu se je bilo pogubljenje začelo: Sin božji je premagal hudiča in vse sovražnike, ko se je vsim sovražnikom podvergel. O neskončna in nezapopadljiva modrost božja!

Molitev.

O Bog, kteri si hotel, de je tvoja Beseda po angelovim oznanjenji od telesa svete Marije device meso nase vzela: stori, te ponižno prosimo, de nam bo pomagano s prošnjo tiste, ktero verujemo resnično božjo porodnico. Po ravno tem Gospodu Jezusu Kristusu. Amen.

Vnebovzetje Marije (veliki Šmaru.)

Dans obhaja sveta katoliška cerkev spomin vnebovzetja Marije device, matere vsih odrešenika Jezusa, in vabi verne Boga hvaliti, kteri je Marijo v nebesa vzal, in čez vse stvari povišal; vsi dobri otroci se tudi res vesele veselja svoje matere. Marijo po veri častiti je dolžnost vsih, jo hvaliti in poviševati je veselje vsih vernih, v nje mogočne prošnje upati je vsim perjetno; pa po njenih zgledih živeti ni vsim dopadljivo, desiravno je to nar potrebniši. To je pa le z gnado božjo mogoče, ktero je bil Bog Marii v obilnosti dodelil; pa ona je bila

gnadi božji vselej zvesta, in je z njo po vsi volji božji na tanko živela. Perzadevaj si tudi ti, ljubi kristjan, gnadi božji vselej zvest, to je v dobrim zmirej stanoviten biti. Če gnado božjo zaničuješ, boš zaničevan in zaveržen. Zato pravi sv. Pavel: „Te opominjam, de ne prejmeš zastonj gnade božje.

Marija je Boga iz vse moči ljubila. Vsa svetost je pa ravno v ljubezni zapopadena, ker iz ljubezni izhaja dopolnjenje vsih zapoved. Kdor ljubi Boga, mu je zvest; in če ga bolj ljubi, bolj mu je zvest. Ljubezen do Boga je notranja moč in perzadevanje vse storiti po volji božji; ljubezen do Boga prerodi človeka, ga povzdigne čez vse posvetne reči, ga z Bogam združi, in njegoviga kraljestva vredniga stori. De v tem Marijo posnemaš in pravo srečo zadobiš, prosi pridno Boga, de ti ljubezen v serce vlije, premišluj pridno od Boga prejete dobrote, in tako si perzadevaj v ljubezni rasti.

Marija je čistost in nedolžnost ljubila in tako zvesto ohranila, de se je clo angela ustrašila. O kristjan, kristjana! kako je pa s teboj? premisli svoje Bogu znano serce, svoje misli, želje, besede, pa tudi svoje djanje. Če si nesramnih misel, gerdih be-

sedi, nečistiga življenja, kako moreš Bogu in Marii dopasti? Kako bi nesramna duša prečisti devici Marii dopadla? „Ne mehkužniki, ne nečistniki ne bodo kraljestva božjiga posedli.“

Marija je bila silno ponižna. De se ji je bil angel perkazal, ji oznanil, v koliko čast jo je Bog povzdignil, de bo mati Sinu božjiga, ni nič tega iz velike ponižnosti nikomur razodela. Kako hočeš ti Bogu in Marii dopasti, kateri se rad hvališ, rad povzdiguješ, per ljudeh časti in hvale išeš? „Ne kdor se sam hvali, ampak kogar Bog hvali, je pravičen.“

Marija je bila Bogu vselej pokorna, in je vse njegove zapovedi na tanko spolnila: duhovski in deželski oblasti je bila zavoljo Boga pokorna, svojih staršev ni nikoli žalila, in v vsih rečeh se je volji božji podverгла. Koliko je terpela ob preganjanji, ob hoji v Egipt, koliko bolečin občutila pod križem umirajočiga Sina, koliko žalost, de je bila po Jezusovim vnebohodu še na svetu, v dolini solz, pušena; pa se ni pertožila, ni godernjala, ampak božjim sklepam se je popolnoma podverгла. Vidiš, kristjan, Mariino pokoršino, kakšna je pa tvoja? Tvoja terdovratna in prevzetna volja se Bogu in oblastnikom ustavlja. „Vsak

človek bodi vikši oblasti podložin; od Boga je oblast, od nikogar družiga, in kateri oblast imajo, so od Boga postavljeni.“ — „Hlapci bodite v strahu in podložni svojim gospodarjem, ne le dobrim in krotkim, ampak tudi terdim in nevšečnim.

Molitev.

O prečista devica Marija, mati Jezusa Kristusa, našiga Odrešenika! pred Bogam in pred teboj se ponižam in spoznam svojo nevrednost in nezvestobo. Boga in tebe povikšujem z besedo, pa nepokorne dela me razodevajo nezvestiga služabnika. O Marija, tebi sim hotel služiti in dopasti, pa moja služba je bila le ustna molitev; le z besedo sim te častil, sicer tudi tvojo hvalo rad poslušal, v sercu sim pa tvojiga ljubiga Sina, svojiga zveličarja, Jezusa Kristusa, žalil in križal. Zdaj spoznam in prav v živo čutim, de vsa moja tebi po vnanim skazovana čast ni nič veljala, dokler sim

z Bogam v sovraštvu ali v grehih živel. Po božjim razsvetljenji zdaj spoznam, de ne morem biti tvoj otrok, če si ne perzadevam Bogu zvesto služiti. O usmiljena mati Marija! sprosi mi per svojim božjim Sinu to gnado: vse zapovedi dopolniti, se v vsih rečeh po tvojim zgledu Bogu popolnoma podvreči, in za teboj priti v nebeško kraljestvo. Amen.

PRAZNIKI SVETNIKOV.

Praznik sv. Jožefa, ženina Marije device.

Sv. Jožef, desiravno kraljeviga Davidoviga rodú, se je z delam živil v mesticu Nacaretu. Zvolil si je bil čisto devico, tudi Davidoviga rodú, imenovano Marijo, ktera je bila uboga pred svetam, pa bogata z gnado per Bogu. Oba sta imela serčno voljo v devištvu živeti, pa po božjim sklepu sta bila poročena. Le čista in sveta ljubezen je združila te dve lepe duši, ko dva čista duhova sta skupej živela, bila zadovoljna svojiga uboštva in vedno Boga hvalila. Marija veseliga oznanila, de bo ona mati obljubljeniga Odrešenika, v svoji veliki ponižnosti svetimu Jožefu ni razodela, ampak je vse Bogu prepustila. Bog je potem svojiga angela poslal svetimu Jožefu to veselje oznanit. Ob času napovedaniga popisovanja sta šla Jožef in Marija v Davi-

dovo mesto Betlehem, in ondi je bil, kakor je že nekde j Bog po preroku Miheji govoril, Jezus rojen.

Sveti Jožef čisti ženin čiste device Marije je velik svetnik per Bogu in per ljudeh, ker je posebno veliko gnado od Boga prejel. Po nauku svetih učenikov daje Bog gnado po stanu, v kteriga on človeka nameni. Sveti Jožef je bil od Boga zvoljen ženin nar sveteji device Marije, varh in rednik Jezusa Kristusa; tej veliki časti in službi namenjeno gnado je od Boga prejel, ktera je bila neizrečeno velika, ker je bil vselej Bogu pokoren, in v sveti družbi z Jezusam in Marijo je čedalje sveteji perhajal.

Nad svetim Jožefam imamo nar lepši zgled delavnosti in pokoršine iz ljubezni do Boga. On je bil kraljéviga rodú, pa se vender ni sramoval s težkim tesarskim delam sebe in svojo sveto družino živiti. Ko je mogel sv. Jožef po noči vstati in hiteti v Egipt s svojo sveto družino, se je v svoji navadni pokoršini iz ljubezni do Boga volji božji popolnoma podvergel. Po človeški slabosti bi bil lahko mislil in djal: Bog je že poprej vse to vedil, pa prav po noči mi zapové vstati in bežati. Jezus nedolžin mora bežati pred hudobnim Herodam, ko

bi nam lahko to odvernili; kako se bom živil v neznani deželi? Nič taciga, kar bi bilo pravi pokoršini nasproti, ni mislil sv. Jožef, ampak voljno, hitro in ponižno dopolni povelje. Kristjan! sodi sam sebe po tem zgledu; če le permoran slušaš ali boggaš; če imaš zmirej kej govoriti čez božje sklepe, ali čez oblastnike; če hočeš vse po svoji volji delati, kakšna je tvoja pokoršina? Nobene ni.

Molitev.

O moj Bog! ob premišljevanji življenja tvojiga služabnika sv. Jožefa spoznam svojo nevrednost in hudobo; moram se sramovati, in poniževati. On je bil pravičin, po vsih zapovedih je zvesto živel; jez sim hudobin, ker sim le po svoji volji razuzdano živel. O Gospod! usmili se me. O sveti Jožef! sprosi mi od Jezusa pravo ljubezen, ponižnost, čistost, poterpežljivost in vse čednosti, de pravično živim, in srečno umerjem. Marija in sveti Jožef sprosita mi gnado

svoje življenje resnično poboljšati, de zlasti v zadnji uri svojo dušo zaupljivo izročim Jezusu, in ga milostljiviga najdem. Amen.

Praznik sv. Štefana.

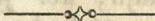
Sv. Štefan je prvi zmed Jezusovih učencov svoje življenje dal in kri prelil za Jezusovo vero, tedaj ga perviga mučenca ali marternika častimo; od njega pravi sv. pismo, de je bil poln gnade in moči. Sv. Štefan je zvesto pomagal aposteljniam božje kraljestvo na zemlji razširiti, je serčno označeval besedo božjo, in v poterjenje označevane resnice čudeže delal. Terdovratni Judje pa, ki niso kaj mógli Duhu, kateri je iz Štefana govoril, so se sramovali in skleпали, kako ga umoriti. Krive priče so dobili, pa ljudstvo in učenike so nadražili, sv. Štefana gerdo opravljali in terdili, de je on sovražnik svetiga tempeljna in Mojzesa. Sv. Štefan se jim je serčno odgovoril rekoč: Vi terdovratni se ustavljate svetimu Duhu, kakor so se vaši očetje ustavljali.

Preroke so morili, kateri so prerokovali prihod Odrešenika, vi ste pa njega izdali in umorili; postavo ste prejeli, pa je niste spolnovali. Na duši slepi Judje so začeli divjati in vpiti, ušesa si zatiskajo, de bi ga ne slišali, ga zgrabijo in iz mesta Jeruzalema kamnjat vlečejo. Sv. Štefan pa je v nebo gledal in rekel: „Gospod Jezus! vzemi mojo dušo.“ Viditi pa hudobno slepoto in grešno serditost svojih sovražnikov, so se mu v serce smilili; pokleknil je in zanje molil rekoč: „Gospod! ne perštej jim tega v greh.“ Po tem pače od kamnja pobit, in umerje v Gospodu. To se je zgodilo že prvo leto po Jezusovi smerti.

Molitev.

O moj Gospod Jezus Kristus! daj mi po tvoji zapovedi in po zgledu sv. Štefana svoje sovražnike ljubiti, jim dobro storiti, kateri me sovražijo, in moliti zanje, kateri me preganjajo. Spoznati moram, de mu dozdam nisim bil podoben, in tedaj tudi tebi nedopadljiv. Vse premalo sim dozdam mislil na tvojo zapoved in tebi dolžno čast

in pokoršino, in se po svojim nagnjenji, ktero me od tebe loči, ravnal; svoje jeze in serditosti nisim po svoji moči in dolžnosti premagoval. Zato te zdaj prosim, Gospod! daj mi po zgledu svetiga Štefana živeti, de v tvoji gnadi umerjem, in nebesa odperte najdem. Amen.

Praznik sv. Petra in Pavla.

Sveti Peter je bil poprej ribič, revež in neučen, po Jezusovim poklicu pa prvi namestnik Jezusov; on nas uči, de blagor človeku, kteriga božja milost obiše. Njemu se je zgodilo, kar sv. pismo pravi: „Bog potrebniga iz praha vzdigne, in uboziga iz blata izleče, de med poglavarji sedi, in častitljivi sedež dobi.“ Le gnada človeka povišuje, vsa druga visokost je prah in blato. Sv. Peter je tudi po milostljivim božjim poklicu in po prejetim svetim Duhu pred svetam revež bil, pa per Bogu je bil velik; in velik je bil tudi v sercu vernih, kteri so ga vervali perviga poglavarja vse

cerkve. Od hudobnih je bil zaničevan, preganjan, v ječo djan in križan; pa ravno to ga je srečniga storilo. Ljubi kristjan! tudi ti si od Boga milostljivo povikšan; ne bodi tej veliki milosti nehvaležen: med božje otroke si postavljen, živi sveto, de prideš med božje svetnike. Tebi in vsim reče sv. Pavel: „Vas opominjam, de gnade božje ne prejmete zastonj.“

Sveti Peter je Jezusa perserčno ljubil, vender ga je zatajil; ker je v svojo moč preveč zaupal; ravno tako bo s teboj kristjan! če nisi ponizin. Človeška volja je slaba in nestanovitna; ko bi bila tudi močna, bi ne obstala brez ponižnosti. Sv. Peter je od Jezusa zaslišal: „Vsi se bote nad menoj pohujšali;“ pa ni verjel, de bi se tudi on pohujšal. Ne de bi ga bil stanovitosti prosil, se je nase zanesel, in skorej z njim prepiral; zato je padel. Tudi tebi je pisano: „Kdor nevarnost ljubi, bo v nevarnosti končan.“ Če nočes verjeti, boš huje padel, ko Peter. Peter je šel v Kajfatovo hišo, tukej je svoje terdne obljube hitro pozabil; malo časa poprej je hotel za Jezusa umreti, pa kmalo ga je s persego zatajil. Tako boš tudi ti v nevarni perložnosti pozabil, kar si pred Bogam in spovednikam obljubil, raji umreti, kakor grešiti; varuj se

tedej hudih perložnost. Peter je šel v Kaj-fatovo hišo iz ljubezni do Jezusa, de bi, neznan med njimi zvedil, kaj zoper njega sklepajo; vender je padel. Hitreje in huje boš ti padel, če iz zgolj hudobije hodiš v nevarne družine, med hudobne. Petra so obdali serditi sovražniki Jezusovi, vsi so nad njim vpili, za življenje se je bal, in ves prestrašen je le z jezikam Jezusa zatajil; ti si hudobniši, ker radovoljno in premišljeno grešiš. Petru je bil ta le enkrat storjen greh v nauk, de je po tem varniši in ponižniši živel. Ti grešiš velikokrat, vender nisi ponižniši živel. Ti grešiš velikokrat, vender nisi ponižniši; in hodiš ko prej med take, per katerih svoje grehe ponavljaš. Peter je berž milo jokal, in svoj greh do smerti objokoval; ti svoje grehe izgovarjaš, ali se clo z njimi hvališ.

Sveti Peter je svoj iz slabosti storjen greh potlej zmirej objokoval, veliko terpel za Jezusovo čast, očitno ga oznanoval, in iz ljubezni do Jezusa je tudi rad na križi umerl. Premisli, ljubi kristjan! kako ti sovražiš in obžaljuješ svoje grehe; ali skerbíš z dobrim zgledam popraviti, kar si s pohujšanjem hudiga storil? ali terpiš vse križe in nadloge voljno v duhu pokore?

Sveti apostelj Pavel, prej Savel ime-

novan, je bil pred svojim spreobrnjenjem hud sovražnik Jezusove cerkve, po tem pa njen močen steber; poprej je serdito vérne preganjal, po tem jih je pa s svojim nezrečenim trudam brez števila veliko perdobil Jezusovi cerkvi. Ves vnet je bil za Jezusovo čast; dve in trideset let je nevtrudama delal iz ljubezni do Jezusa; nikdar si ni dal počitka, de bi mu čedalje več duš perdobil, de bi vse zveličal. Zmirej je terpel, zraven križa Jezusoviga vedno umiral, in je zadnjič v Rimu ob glavo djan umerl, de je večno z Jezusam združen.

Ljubi kristjan! po Kristusu se ti tako imenuješ: ali si pa njemu in njegovim svetnikom podoben? Premišljuj Jezusovo uboštvo, usmiljenje, ljubezen do sovražnikov, terpljenje in smert na križi, de spoznaš svoje njemu nasprotno življenje. Očitno se vidi, de je sv. Pavel za Jezusam hodil; ti morebiti od Jezusa bežiš, in nočeš križev, kterih si vreden. Sv. Pavel je po Jezusovim zgledu za pravice voljo terpel, in veselo preterpel; ti terpiš zavolj svojih grehov, vender se huduješ. Sv. Pavel je po Jezusovim zgledu za zveličanje bližnjiga goreče skerbel; ti pa za svojo dušo ne skerbiš. Sv. Pavel je Jezusovo voljo skerbno in zvesto spolnoval, in zdaj kraljuje z njim

v nebesih; ti živiš po svoji spačeni volji, vendar pa upaš v nebesa priti. Sv. Pavel je Jezusa iz nevednosti preganjal, potlej ga pa do smerti oznanoval, in je iz ljubezni do njega svoje življenje dal; ti si večkrat iz hudobije grešil, Jezusa križal, pa ne žaljuješ, se ne poboljšaš, se ne spokoriš!

Molitev.

O Jezus Kristus, moj Gospod, učenik, odrešenik in sodnik! bodi usmiljen meni, nevrednemu kristjanu. Ti si živel in umerl zame, me poklical v pravo cerkev, mi dal učnike, svoje namestnike od sv. Duha razsvetljene, de mi tako pravi pot v nebesa pokažeš, in me rešiš večniga pogubljenja. Daj mi, o Gospod! za tolike dobrote pravo hvaležnost, poglej tudi mene, kakor si sv. Petra milostljivo pogledal, pokliči me v svojo službo, kakor si sv. Pavla poklical, in omeči s svojo gnado mojo dušo, in moje serce, de vedno objokujem.

svoje grehe. Napolni me po prošnji svojih svetih aposteljnov Petra in Pavla s svojim duham, de ti v meni in jez v tebi živim, in tebe večno ljubim in častim. Amen.

Molitev v čast sv. Florjana.

Prosi za me sveti Florjan velik svetnik! de me Bog časniga in večniga ognja obvaruje. Sprosi mi, de časno blago, katero mi je Bog dal, le k božji časti obračam, posebno pa, de bo ogenj nečistih željá v meni pogasnil, in de s čistim in neomadeževanim sercam Bogu vse dni svojiga življenja služim. Amen.

Molitev v čast sv. Antonu Padvanu.

O Bog! ozri se na ljubeznjivo ponižnost in gorečo ljubezen svojiga zvestiga služabnika sv. Antona, in

daj mi gnado, v njegovim življenji zaničevanje sveta in zvestobe tvoje zveličavne besede spoznati, de me nič od tebe, o usmiljeni Oče! ne odverne, de bom v dobrim stanoviten, po tem pa večniga veselja v nebesih deležin. Amen.

Molitev v čast sv. Ani.

O Bog! ki si sveti Ani toliko milost skazal, de je bila vredna biti mati Matere tvojiga edinorojeniga Sina Jezusa Kristusa; kako velika mora čast njena v nebesih biti; dodeli milostljivo, de ker njen spomin obhajamo, po njenih prošnjah pomoč dosežemo. O mila mati sv. Ana! te prosim poln zaupanja sprosi mi v vsih mojih dušnih in telesnih potrebah božjo pomoč. Amen.

Molitev v čast sv. Lucii.

O Bog! daj de bomo, ker se veselimo spomina tvoje device in marternice sv. Lucije, po njenih prošnjah v pravi pobožnosti podučeni, in hudih bolezen na očeh obvarovani, in sprosi nam vse, kar na duši in na telesu potrebujemo. Amen.

Molitev v čast sv. Barbari.

O sveta devica in marternica Barbara! velika patrona umirajočih, ponižno te prosim, pridi mi na pomoč v vsih mojih potrebah. Ti bodi moje razveseljenje v težavah! ti posebna bramba moja, kadar se bo bližal konec mojiga življenja. **O sveta devica in marternica!** ti veš, kako je velika nevarnost za dušo v smertni uri; prosi tedaj zame, de srečno umerjem, po Jezusu Kristusu Gospodu našim. Amen.

V čast svojiga patrona.

Častim in hvalim te, o Gospod nebeški Oče! ki si mi revnimu grešniku za posebniga pomočnika in varha dodelil svetiga I., de me varuje pred nevarnostmi s svojo mogočno prošnjo pred tvojim tronam. O kolika dobrota je to zame? Komaj sim bil rojen, in že si mi svojo neskončno ljubezen s tem skazal, de si me v svojo sveto cerkev in v število svojih izvoljenih otrok vzel. Daj mi, o Bog! praviga keršanskiga duha, de tudi zmeraj tako živim, kakor me sveta vera uči; de se hvaležniga skažem za toliko milost, in de nikdar s greham ne žalim tebe, moj Bog in Gospod! in svojiga varha, ki me s svojim lepim zgledam k čednosti vabi, in s svojo prošnjo podpira. O daj, de ga zvesto posnemam in pridem za njim k tebi v večni raj. Ti pa sveti I. bodi moj zvesti prijatelj in varh v življenji in v smerti, de srečno dokončam in se s tabo vekomaj veselim. Amen.

MOLITVE

za

MNOGE POTREBE.

Molitev k angelu varhu.

Sveti angel, moj zvesti in dobrotljivi prijatelj in tovarš na poti tega življenja! Večna hvala naj bo dobrotljivimu Očetu nebeškemu, ki me je v tvoje varstvo zročil. Pa tudi tebi serčna zahvala za toliko ljubezen, katero mi vedno skazuješ. Noč in dan si vedno pri meni in odvrčaš nevarnosti dušne in telesne od mene. O de bi te vedno poslušal in ubogal! Terdno sklenem tvoj mili glas vedno poslušati in se greha skerbno ogibati. Daj mi, o Bog! gnado, de nikdar žalil ne bom tvojiga izvoljeniga služabnika in mojiga zvestiga tovarša.

Pomagaj mi, o moj ljubi varh! premagati svoje sovražnike in posebno v smertni uri me ne zapusti, ampak bojuj se zame. Pelji mojo dušo pred sedež božji, in bodi tudi tam njem zvesti zagovornik, in tovarš časti in slave v večnosti. Amen.

Molitev v vsaki potrebi.

O Gospod! prosimo Te po neskončnim zasluženji Jezusa Kristusa in njegove matere Marije, poglej milostljivo na nas uboge grešnike in reši nas vsih nadlog, če Tvoji sveti volji dopade, in je nam k zveličanju, po Jezusu Kristusu, ki s Teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog vekomej. Amen.

Molitev za dobro letino.

O dobrotljivi in usmiljeni nebeški Oče! odpri svojo očetovsko dobrotljivo

roko, in napolni zemljo s svojo dobroto, de bo obilno rodila. Daj nam solnca in dežja po svoji modrosti. Ti veš o Gospod! de potrebujemo tudi telesnih darov, de življenje ohranimo, prosimo te, de nam jih obilno podeliš. S tvojo pomočjo jih bomo z veseljem in hvaležnim srcem vživali, in te zraven vedno hvalili. Po Jezusu Kristusu Gospodu našim. Amen.

Molitev za poterpežljivost.

O usmiljeni nebeški Oče! ki si s poterpežljivostjo svojiga sina prevzetnost hudiga sovražnika poterl, dodeli nam te prosimo, de bomo vse, kar je naš zveličar Jezus Kristus zavolj nas terpel, vedno v spominu imeli, in tako po njegovim zgledu vse težave in nadloge na tem svetu terpeli, in te zraven vedno hvalili. Amen.

Molitev zakonskih.

O nebeski Oče! kateri si sveti zakon postavil in v zakrament povzdignil, daj nam gnado, de se v terdni zvestobi ljubiva, s keršanskim gospodarstvom svoji družini zgled dajeva, poterpežljivost in edinost ohraniva in po tvoji sveti volji v vsih rečeh živiva, de se, kakor sva na zemlji sklenjena, tudi v nebesih enkrat najti zamoreva. Amen.

Molitev staršev za svoje otroke.

Večna čast in hvala naj ti bo, ljubeznjivi Oče nebeški! za vse tvoje dobrote. Serčno se ti tudi zahvalim za milost, de si mi otroke dodelil in me vredniga spoznal tako drage darove v mojo roko zročiti. O daj mi praviga duha, de spoznam velikost in svetost svojih dolžnosti, in daj mi moč, de jih natanjko spolnujem. Vem

de boš pri ostri sodbi njih neumer-
 joče duše iz mojih rok tirjal; ali
 usmili se mojih slabosti, in podpiraj
 me s svojo močno roko pri izreji
 otrok, de bojo za tvojo čast in po
 tvoji volji živeli. Uči me ti z njimi
 tako ravnati, kakor ti želiš, de naj
 jih v dobrim uterjujem in v čednostih
 vadim, da bodo vredni udje tvoje
 svete cerkve in zvesti služabniki
 tvojiga svetiga imena. Tvoji sveti
 materi Marii, o Jezus! jih zročim v
 varstvo, in ona naj jih popolnoma tebi
 daruje, de bodo le zate goreli. O
 Gospod! raji jih iz sveta pokliči,
 kakor de bi te žalili in tvoji sveti
 cerkvi nečast delali, ker raji jih ni-
 mam, kakor de bi jih tvoje sovražnike
 imenovati mogel. Tvoja ljubezen, o
 Jezus! do nas nam bo tudi to mi-
 lost dodelila, in nas enkrat v ne-
 besih združila. Amen.

Molitev otrok za stariše.

O sladke dolžnosti ljubezni in spoštovanja, ki me na ljube stariše vežejo! s kolikem veseljem vas vedno spolnovati moram. Za tabo, o moj Bog! so stariši moji prvi in največi dobrotniki. Dal si mi jih takrat, ko sam nisim mogel zase nič skrbeti v posebne varhe in oskerbnike. Življenje, ki si mi ga dobrotljivo dodelil, si v njih roke zročil, de so ga tebi zopet darovali in me v tvoji sv. veri zredili. Poverni jim, o Bog! vse terpljenje in skerb ki so jo z mano imeli z obilnim blagoslovom; ohrani pa tudi mene na pravi poti čednosti, de jim ne bo treba pri sodbi za mene in za moje budobije odgovora dajati. Daj jim vsiga v obilnosti, kar na duši in na telesu potrebujejo in ohrani jih vedno v svoji gnadi, po smerti pa nas pri-

pelji ob meni raj, da te bomo združeni
častili in ljubili, o dobrotljivi Oče
vseh stvari! Amen.

Molitev gospodarja ali gospodinje.

O Gospod! daj mi gnado, de
bom za svoje posle in podložne ravno
tako skerbel, kakor dobri oče ali
dobra mati za svoje otroke, de jim bom
vselej zvesto dal, kar jim gre, de
ne bom gerdo in sovražno z njim
ravnal. Daj mi gnado, o Gospod! de
bom posebno za njih zveličanje, ko-
likor bo mogoče skerbel; de bom na
njih zaderžanje gledal, de jih bom k
molitvi in k božji službi opominjal.
Amen.

Molitev posla.

O Bog usmiljenja in ljubezni! K
po svoji modri previdnosti hočeš, de
moram jest v nizkim stanu žive

dodeli mi gnado, de bom s svojimi težavnostmi svojiga stanu natanko spoštoval. Vem, de vse je prav in dobro, kakor ti z menoj oberneš, dobrotljivi nebeški Oče! tedej bom tudi s svojim težavnim stanam zadovoljen, ker tvoja volja je, de moram služiti. Ponižno te le prosim daj mi gnado, de čisto in pobožno živim, de vse težave voljno prenašam, in v pokoro za svoje grehe obračam, de si bom nebesa zaslužil, in de se bom z Jezusom, ki je z ljubezni do nas podobno hlapca nase vzel, tamkej vekomej veselil. Amen.

Molitev ubozih sirot.

O dobrotljivi nebeški Oče! Ni jih mojih ljubih štaršev! ne vidim jih več na tem svetu! Obupati bi mi bilo, ako bi ne vedil, de si ti oče ubozih sirot. Bodi tudi meni oče vse dni mojiga življenja. Ohrani me vedno

v svoji gnadi, in obvaruj me vsih telesnih in dušnih nevarnost, in opomni me večkrat, česar so me moj dobri oče in moja dobra mati v življenji opominjevali, de sladko upanje imam, v tebi svojim Očetu se veseliti vekomej. Amen.

Spomin vernih duš v vicah.

Sveta in dobra je misel za mertve moliti de bi bili grehov rešeni. Naše usmiljenje, dušam mertvih vernih skazano, ki se v vicah pokoré, je tedaj po besedah sv. pisma Bogn všěč. De pa ostrost božje pravice bolj spoznaš, premisli, ljubi kristjan! kaj verne duše v vicah terpé. Sveti očaki sploh terdijo, de so v ognji memo kteriga je naš ogenj senca. Sv. Avguštín pravi, de ogenj, kteri duše vernih v vicah pokorí, je huji od vsih bolečin in britkost, ktere si moremo misliti. Sv. Ciril tako govori: „Ni ga razložka med terpljenjem vernih duš v vicah, in obsojenih v peklu, kakor de je pervih terpljenje časno, družih pa večno.“ Sv. Tomaž nčenik pravi: „Nar manji bo-

lečina vernih duš v vicah je veči kot vse bolečine svetá.“ De še bolj spoznaš ostrost božje pravice, premisli, de te duše toliko terpé zavolj majhnih grehov, ali ker se niso zadosti spokorile; zato morajo v strašnih bolečinah vic ostati, de se popolnoma očistijo. Premisli dalje, de so te duše božje prijateljice, ker so se v gnadi božji iz sveta ločile, vender morajo neizrečeno terpeti, de se vredne storé božjiga obličja. Sv. Janez pravi: „Nič omadeževaniga ne pojde v nebeško kraljestvo.“ Oh, kako strašna je božja pravica!

Spomin terpljenja v vicah nas opominja, de tukaj resnično pokoro delajmo, in se tudi majhnih grehov varujmo. „Vsake sence greha se varuj.“ Kristus pravi: „Povem vam, de za vsako prazno besedo boste odgovor dajali sodnji dan. Sv. Avguštín pravi: „Noben tudi nar manji greh ne more brez pokorjenja ostati.“ Če se grešnik radovoljno ne pokorí, ga bo Bog pokoril: pa če se tudi radovoljno pokori, je še zmirej veliciga božjiga usmiljenja potreben, ker se človek sam nikoli ne more zadosti spokoriti. O kristjan! ne bodi tako nespartmetin, in ne odkladaj pokore do smerti. Sv. Avguštín je prosil Boga rekoč: „O Gospod! tukaj me tepi, de ne bom ognja

strašnih vic potreben.“ Skazuj usmiljenje vernim dušam v vicah, s katerimi imaš zvezo ljubezni; daruj Bogu molitve, sv. mašo in druge dobre dela za njih rešenje, de tudi ti usmiljenje najdeš. Kristus pravi: „S kakoršno méro boste mérili, s tako se vam bo povračevalo.“

Molitev.

O Bog, ostrost tvoje pravice je neizrečeno velika! skerbno se hočem s tvojo gnado greha varovati in pokoro delati, ker véim, de tvoje prijateljice, ktere so bile bolji od mene, v vicah neizrečeno terpé. Med njimi so morebiti duše, do katerih imam še posebno dolžnost jim pomagati; za té, pa tudi za druge duše te prosim, in te hočem prositi vsak dan, o Gospod! bodi jim usmiljen in milostljiv, reši jih iz terpljenja, in dodéli jim nebeško veselje; daj pa tudi meni, svojimu nevrednemu služabniku, usmiljenje in milost najti. Amen.

LITANIJE

vsih svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog, usmili se nas!

Sin vsiga svetá rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sami Bog, usmili se nas!

Sv. Marija,

Sv. mati božja,

Sv. devic devica,

Sv. Mihael,

Sv. Gabriel,

Sv. Rafael,

Vsi sveti angeli in arhangeli, za nas Boga prosite!

Vse svete verste zveličanih duhov, za nas Boga prosite!

Sv. Janez kerstnik, za nas Boga prosi!

Sv. Jožef, za nas Boga prosi!

za nas Boga
prosi!

Vsi sveti očaki in preroki, za nas Boga prosite;

Sv. Peter,

Sv. Pavel,

Sv. Andrej,

Sv. Jakob,

Sv. Janez,

Sv. Tomaž,

Sv. Jakob,

Sv. Filip,

Sv. Jernej,

Sv. Matevž,

Sv. Simon,

Sv. Tadej,

Sv. Matija,

Sv. Barnaba,

Sv. Lukež,

Sv. Marka,

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga prosite!

Sv. Štefan,

Sv. Lavrenc,

Sv. Vincenc,

Sv. Fabjan in Sebastjan,

Sv. Janez in Pavel,

} za nas Boga prosi!

{ za nas Boga prosita!

za nas Boga prosi!

Sv. Kozma in Damjan, } za nas Boga
Sv. Gervazi in Protazi, } prosita!
Vsi sveti materniki, za nas Boga prosite!

Sv. Silvester,
Sv. Gregor,
Sv. Ambrož,
Sv. Avguštín,
Sv. Hieronim,
Sv. Martin,
Sv. Nikolavž,

za nas
Boga
prosi!

Vsi sveti škofje in spoznavavci, za nas
Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

Sv. Anton,
Sv. Benedikt,
Sv. Bernard,
Sv. Dominik,
Sv. Francišk,

za nas Boga prosi!

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga
prosite!

Vsi sveti mnihi in pušavniki, za nas Boga
prosite!

Sv. Marija Magdalena,
Sv. Agata,
Sv. Lucija,
Sv. Neža,
Sv. Cecilija,
Sv. Katarina,
Sv. Anastazja,

za nas
Boga
prosi!

Vse svete device in vdove, za nas Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice Božje, za nas Boga prosite!

Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv; usliši nas, o Gospod!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jeze,

Od šibe potresa,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od skušnjav hudičevih,

Od jeze, sovraštva in vse hude volje,

Od duha nečistosti,

Od treska in hudiga vremena,

Od večne smerti,

Skozi skrivnost svojiga svetiga včlovečenja,

Skozi svoj prihod,

Skozi svoje rojstvo,

Skozi svoj kerst in sveti post,

Skozi svoj križ in terpljenje,

Skozi svojo smert in svoj pokop,

Skozi svoje sveto vstajenje,

Skozi svoj čudni vnebohod,

Skozi prihod Troštara svetiga Duha,

V dan sodbe,

Mi grešniki,

De nam zanesesh,

} te prosimo, usliši nas!

reši nas, o Gospod!

De nam odpustiš,
 De nas k pravi pokori perpelješ,
 De svojo sveto cerkev vižraš in ohraniš!
 De pastirja apostoljskiga in vse cerkvene
 stanove v svoji sveti veri ohraniš,
 De sovražnike svete cerkve ponižraš,
 De keršanskim kraljem in oblastnikom
 mir in pravo enovoljnost daruješ,
 De vsimu keršanskimu ljudstvu mir in
 edinost daš,
 De nas vse v svoji sveti službi poterdiš
 in obderžiš,
 De naše misli k nebeškim željam po-
 vzdigneš,
 De vsim našim dobrotnikom večne dari
 dodeliš,
 De duše naše, in naših bratov, bližnjih
 in dobrotnikov od večniga pogubljenja
 rešiš,
 De sad zemlje daš in ohraniš,
 De vsim vernim dušam večni pokoj
 dodeliš,
 De nas uslišiš,
 Sin Božji,
 Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 zanesi nam, o Gospod!
 Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usliši nas, o Gospod!
 Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usmili se nas, o Gospod!

te prosimo, usliši nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš (i. t. d. tiho.)

V. In nas ne vpelji v skušnjavao:

O. Temuč reši nas od hudiga. Amen.

M o l i t v e

po

Litanijah v dan sv. Marka in križev teden.

69. Psalm.

O Bog! hiti me otét;

Gospod! teci mi pomagat.

Omoteni in osramoteni naj bodo, kateri mi strežejo po življenji.

Odstopijo naj, in sram jih bodi, kateri mi hočejo hudo.

Obernejo naj se zdajci osramoteni, kateri pravijo: Haha! haha!

Vsi pa, kateri tebe išejo, naj se veselé in radujejo.

Vedno naj rekó: Hvaljen bodi Bog! kateri ljubijo tvoje odrešenje.

Jez pa sim revež in siromak, o Bog! hiti k meni.

Moj pomočnik in moj odrešenik, Bog! nikar se ne múdi.

Čast bodi Očetu i. t. d.

V. Pomagaj svojim služabnikom,

O. Ki v té zaupajo, moj Bog!

V. Bodi nam, Gospod! močen turn,

O. Pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik per nas.

O. In otrok krivice naj se ne lóti nam škodovati.

V. Gospod! ne ravnaj z nami po naših grehah,

O. In ne povračuj nam po naših hudobijah.

V. Molimo za našiga papeža I.

O. Ohrani ga, Gospod! oživljaj in osreči ga na zemlji, in ne daj ga v voljo njegovih sovražnikov.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

O. Poverni, Gospod! milostljivo zavoljo svojiga imena večno življenje vsim, kateri nam kaj dobriga storé.

V. Molimo za verne mertve.

O. Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukej.

O. Pomagaj svojim služabnikom, ki v té zaupajo, moj Bog!

V. Pošlji jim, Gospod! pomoč iz svetišča,

O. In varuj jih iz Siona.

V. Gospod usliši mojo molitev:

O. In moje vpitje naj do tebe pride.

Molimo.

O Bog! ki ti je lastno usmiliti se vselej in perzanesti, usliši naše pohlevne prošnje, de nas in vse tvoje služabnike, ktere grehov ketina veže, milost tvoje dobrote odveže.

Usliši, te prosimo, o **Bog!** našo pohlevno molitev, in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, de nam dobrotljivo z odpušenjem vred mir dodeliš.

Skaži nam dobrotljivo, o **Gospod!** svojo neizrečeno milost, de nas od vsih grehov odvežeš, in od strafeng, ktere za-nje zaslužimo, rešiš.

Bog! ki te greh razžali, in pokora potolaži, ozri se milostljivo na prošnjo k tebi kličejočiga ljudstva, in šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo, od nas odverni.

Vsigamogočni večni Bog! usmili se svojiga služabnika **I. našiga papeža**, in vodi ga po poti večniga življenja, de bo s tvojo pomočjo, kar je tebi dopadljivo želel, in z vso močjo storil.

O Bog! od kteriga pridejo svete želje, dobre misli in pravične dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, de bodo naše serca tvojim zapovedim vdane, in po zatertim strahu sovražnikov časi s tvojo pomočjo varni in mirni.

O Bog! užgi naše serca z ognjem svojiga svetiga Duha, de ti bomo s čistim telesam služili, in z očišenim sercam dopadli.

Bog, stvarnik in odrešenik vsih vernih! dodeli dušam svojih služab-

nikov in služabnic odpušenje vsih grehov, de milostljivo odpušenje, kteriga so vselej želéli, po bogaboječih prošnjah dosežejo.

Začni, prosimo, Gospod! s svojim Duham naše djanje, in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, de se vse naše molitve in dela vselej iz tebe začnó, in iz tebe začete, tudi v tebi končajo.

Vsigamogočni večni Bog! ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, prosimo te pohlevno, de vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še per življenji, ali pa so se že iz svetá ločili, po prošnjah vsih tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vsih svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našim Jezusu Krustusu Sinu tvojim, kateri s teboj živi in kraljuje v edivosti svetiga Duhá, **Bog vekomaj. Amen.**

V. Bog usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj do tebe pride.

V. Vsigamogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši.

O. Amen.

V. In vernih duše naj po milosti Božji počivaje v miru.

O. Amen.

M o l i t v e

po

Litanijah per popoldanji službi Božji ob nedeljah in praznikih, kateri niso matere Božje.

K svetimu rešnjimu telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molimo.

O Bog! kateri si nam v prečudnim zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam te prosimo, svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi.

tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

Za odvernjenje vsih nadlog in nevarnost.

Vsigamogočni večni Bog, nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vsih vernih kristjanov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lésu svetiga križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odverni, milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojske, kugo, lakoto, draginjo, bolezni in žalostne revne čase.

Vsigamogočni večni Bog! usmili se svojiga služabnika našiga papeža I., in vôdi ga po potu večniga življenja, de bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno želel, in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vižar vsih vernikov! glej milostljivo na svojiga služabnika našiga škofa I., ki si ga pastirja naše škofije postavil; dodeli mu, de tistim, čez ktere je postavljen z besedo in z djanjem k dobri mu služi, in tako s čedo, ki mu je zročena, večno življenje doseže.

Bog, varh vsih kraljestev, dodeli svojimu služabniku našjmu cesarju I. tvojo moč, s ktero se sovražnik premaga, spoznati in častiti, de bo, ker je iz tvoje volje cesar postal, tudi v tvojim varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in poterdi v vsim dobrim duhovske in deželske oblastnike in gosposke, de nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji Božji časti, k našimu zveličanju in k miru in sreči vsiga keršanstva perpomoci.

Prosimo tudi, kakor hočeš, de nam je prositi, za svoje prijatle in neprijatle, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mertve.

Vsigamogočni večni Bog, ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, de vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še per življenji, ali pa so se že s sveta ločili, na prošnjo vsih tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vsih svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog miru! pravo edinost v veri brez vsiga razdertja in ločitve. Preoberni naše serca k pravi pokori in k poboljšanju našiga življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, de ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenji in v smerti prijetni in dopadljivi.

Tebi bodi vedno perporočeno, o Gospod! vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam tvojo milost tukej vživati, in tamkej z vsimi iz-

voljenimi doséči, de te bomo v večnim veselji in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod nebeški Oče! po Jezusu Kristusu tvojim ljubim Sinu, Gospodu našim in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej per nas.

O. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena si Marija i. t. d.

(petkrat.)

LAVRETANSKE LITANIJE.

(O praznikih matere Božje in ob sabotah.)

Gospod, usmili se nas!
Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Kriste, sliši nas!
Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,
Sin, vsiga svetá rešnji Bog,
Sveti Duh, resnični Bog,
Sveta Trojica, en sam Bog,
Sv. Marija,
Sv. mati Božja,
Sv. devic devica,
Mati Kristusova,
Mati milosti Božje,
Mati prečista,
Mati brez madeža,
Mati nedolžna,
Mati presveta,

usmili se
nas!

za nas Boga prosí!

Mati ljubeznjiva,
 Mati prečudna,
 Mati našiga stvarnika,
 Mati našiga odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetik našiga veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosténi,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Perbežališe grešnikov,
 Troštarca žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,

za nas Boga prosí!

Kraljica prerokov,
 Kraljica apostelnov,
 Kraljica maternikov,
 Kraljica spoznavavcov,
 Kraljica devic,
 Kraljica vsih svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirniga greha
 spočeta,

za nas Boga
 prosí!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš i. t. d. Češena si, Marija! i. t. d.

M o l i t v e.

1. K presvetimu rešnjimu telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molimo.

O Bog! kteri si nam v prečudnim
 zakramentu spomin svojiga terpljenja

zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

2. K sveti devici, materi Marii.

Pod tvojo pomoč perbežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej od vsih nevarnost. O častitljiva in žegnana devica; naša gospa; naša srednica; naša besednica; naša pomočnica. S svojim Sinam nas spravi; svojimu Sinu nas perporoči; svojimu Sinu nas zroči.

V. Prosi za nas sveta Božja porodnica!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Dodeli nam, tvojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! de vedno zdravje na duši in telesu vživamo; in de bomo

po častitih prošnjah presvete Marije vselej device od sidanje žalosti rešeni, in večniga veselja deležni.

3. K sveti devici materi Marii.

Od 1. adventne nedelje do božiča.

Usmiljena mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeške in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojiga stvarnika prečudno rodila, devica pred in potlej ostala, ko si iz Gabrielovih ust prejela češenje, usmili se grešnikov.

V. Angel Gospodov je oznanil Marii.

O. In je spočela od svetiga Duha.

Molimo.

Svojo milost, prosimo, Gospod! v naše serca vlij, de ki smo po angelovim oznanjenji včlovečenje Kristusa tvojiga Sina spoznali, po njega terpljenji in križi častitljivo vstajenje dosežemo.

Od božiča do svečnice.

Usmiljena mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeške in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojiga stvarnika prečudno rodila, devica pred in potlej ostala, ko si iz Gabrielovih ust prejela češenje, usmili se grešnikov.

V. Po porodu si devica čista ostala.

O. Prosi za nas, Božja porodnica.

Molimo.

Bog! kateri si po rodovitnim devištvu svete Marije človeškemu rodu dar večniga zveličanje dodelil; daj, prosimo, de njo za nas prositi občutimo, po kateri nam je sreča došla prejeti življenja začetnika, Gospoda našiga Jezusa Kristusa Sina tvojiga.

Od svečnice do veliciga četertka.

Bodi češena, nebes kraljica, češena angelov gospa; češena korenina, češena ti, ki si svetu pravo luč rodila! Bodi pozdravljena, devica ča-

stita, memo vsih lepa; bodi pozdravljena, preljubeznjiva, in prôsi na nas Kristusa!

V. Naj te hvalimo, devica presveta.

O. Daj nam moč zoper sovražnike tvoje.

Molimo.

Dodeli, milostljivi Bog! brambo naši slabosti, de, ki svete Božje porodnice spomin obhajamo, s pomočjo njenih prošenj od svojih grehov vstanemo.

Od vélike sabote do 1. nedelje po binkoštih.

Veseli se, kraljica nebeška, aleluja! kteriga si zaslužila nositi, aleluja, je vstal od smerti, kakor je rekel, aleluja! Prosi za nas Boga, aleluja!

V. Veseli in raduj se, devica Marija, aleluja!

O. Ker je res vstal Gospod, aleluja!

Molimo.

O Bog! ki si po vstajenji svojiga Sina Gospoda našiga Jezusa

Kristusa svet razveselil; dodeli, prosimo, de po njegovi materi devici Marii dosežemo večniga življenja veselje.

Od 1. nedelje po binkoštih do 1. adventne nedelje.

Češena bodi, kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani, v tej dolini solz. Oh, oberni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas; in pokaži nam po tem revnim življenji Jezusa, žegnani sad tvojiga telesa: o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!
O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Vsigamogočni večni Bog! ki si dušo in telo častite device matere Marije, de bi vredno prebivališe tvo-

jiga Sina biti zaslužila, s perpommo svetiga Duha perpravil, daj, de bo ki se njeniga spomina veselimo, njenih milostljivih prošnjah od prihodnjih zlegov in večne smerti rešeni.

4. K svetimu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, kteriga je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete matere Marije pomaga, de, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

5. Za vse potrebe.

Ponižno, Gospod! te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere ljube device Marije

vsih svojih svetnikov nas svoje
 sluge, naše dobrotnike in naše
 služabnike v vsi svetosti; tudi očisti vso
 našo rodovino in naše prijatle od hu-
 dobe in grehov, in napolni jih z le-
 pimi čednostmi; dodeli nam mir in
 zdravje, odverni od nas vidne in ne-
 vidne sovražnike, in odženi vse hude
 želje; daj nam zdravo vreme in dobro
 letino, skaži milosti našim prijatlam
 in neprijatlam, in obvaruj to faro z
 vsimi, kateri v njej prebivajo, kuge,
 rakote, vojske, ognja, potresa, po-
 rodnji, in dodeli milostljivo vsim ver-
 nim keršenikom, živim in mertvim, v
 nebeškem kraljestvu večno življenje,
 mir in pokoj. Obvaruj našiga papeža
 I., našiga škofa I., našiga cesarja I.
 in vso našo duhovsko in deželjsko
 gosposko, in vse keršansko ljud-
 stvo vsih nadlog in vsiga zlega. In
 tvoj žegen pridi z nebes dol na nas,
 in bodi vselej nad nami. Po Gospodu
 našim Jezusu Kristusu Sinu tvojim,

kteri s teboj živi in kraljuje v edinstnosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej per nas.

O. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena si, Marija! i. t. d. (petkrat.)

LITANIJE

od presvetiga imena Jezusa.

Gospod, usmili se nas!
 Kriste, usmili se nas!
 Gospod, usmili se nas!
 Jezus, sliši nas!
 Jezus, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,
 Sin vsiga sveta rešnji Bog,
 Sveti Duh resnični Bog,
 Sveta Trojica, en sami Bog,
 Jezus, Sin živiga Boga,
 Jezus, Sin prečiste device,
 Jezus, nar mogočniši,
 Jezus, nar močnejši,
 Jezus, nar popolnamši,
 Jezus, nar častitljivši,
 Jezus, nar čudniši,
 Jezus, nar veseliši,
 Jezus, nar ljubeznjivši,
 Jezus, čisteji od solnca,
 Jezus, lepši od lune,
 Jezus, svitlejši od zvezd,

usmili se nas!

Jezus, vse časti vreden,
 Jezus, nar ponižniši,
 Jezus, nar ubožniši,
 Jezus, nar krotkejši,
 Jezus, nar poterpežljivši,
 Jezus, nar pokorniši,
 Jezus, nar čistejši,
 Jezus, prijatelj čistosti,
 Jezus, prijatelj miru,
 Jezus, naša ljubezen,
 Jezus, zgled našiga življenja,
 Jezus, podoba čednosti,
 Jezus, lepota pobožniga zadržanja,
 Jezus, ljubezen naših duš,
 Jezus, naše perbežališe,
 Jezus, Oče ubozih,
 Jezus, tolažba žalostnih,
 Jezus, bogastvo revnih,
 Jezus, žlahtni kamen,
 Jezus, bramba popolnamasti,
 Jezus, dober pastir svojih ovčic,
 Jezus, zvezda na morji,
 Jezus, prava luč,
 Jezus, večna modrost,
 Jezus, neskončna dobrota,
 Jezus, veselje angelov,
 Jezus, kralj patriarhov,
 Jezus, razsvetljevavec prerokov,
 Jezus, vižar aposteljnov,

Jezus, učenik evangelistov,
 Jezus, moč marternikov,
 Jezus, svetloba spoznavavcov,
 Jezus, ženin čistih devic,
 Jezus, krona svetnikov,

usmili se
 nas!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Jezus!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jeze,

Od skušnjav hudobniga duha,

Od kuge, lakote in vojske,

Od prelomljenja tvojih zapoved,

Od nevarnosti vsiga hudiga,

Po skrivnosti svojiga svetiga včlove-
 čenja,

reši nas, o Jezus!

Po svojim prihodu,

Po svojim rojstvu,

Po svojim obrezovanji,

Po svojih bolečinah,

Po svojim bičanji (gajžlanji),

Po svoji smerti in svojim pokopu,

Po svojim svetim vstajenji,

Po svojim čudnim vnebohodu,

Po svoji nebeški časti,

Po prošnji svoje presvete matere,

Po prošnji vsih svojih svetnikov,

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ,

zanesi nam, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usmili se nas, o Jezus!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš ... Češena Marija ...

Molitev.

O Bog, kateri si svojiga edino-rojeniga Sina za zveličarja človeškiga rodú namenil in ga Jezusa imenovati zapovedal, dodeli milostljivo, de, kateri njegovo sveto ime na zemlji častimo, svoje imena v nebesih v bukvah zvo-ljenih zapisane najdemo, in se obličja Jezusoviga večno veselimo, po ravno tistim Gospodu našim, Jezusu Kri-stusu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha Bog od ve-komaj do vekomaj. Amen.

PASJON,

to je:

Terpljenje Gospoda našiga Jezusa Kristusa

po spisu vsih štirih evangelistov.

Ko se je perbliževal praznik opresnih kruhov, kateri se imenuje velika noč, je rekel Jezus svojim učencam: Veste, de bo čez dva dni velika noč, in Sin človekov bo izdan, de bo križan. In veliki duhovni in pismarji so iskali Jezusa umoriti. Zbrali so se tedaj s starašini ljudstva v dvor velikiga duhovna, kateri je bil imenovan Kajfež, in so svèt imeli, kako bi Jezusa z zvijačo vjeli in umorili. Rekli so pa: Nikar v praznik, de hrup ne vstane med ljudstvam. Bali so se namreč ljudstva. Satan pa je šel v Judeža, s perimkam Iškarjota, kateri je bil eden zmed dvanajsterih. In je šel do velikih duhovnov, de bi jim ga izdal; in je govoril z njimi in s poglavarji, in je rekel: Kaj mi daste, in jaz vam ga

bom izdal. Ko so to slišali, so se oveselili, in so mu obljubili trideset srebernikov. On jim je pa dal besedo, in je iskal perložnost, de bi jim ga izdal brez hrupa.

Prišel je pa prvi dan opresnih kruhov, ob katerim se je moglo velikonočno jagnje zaklati. Tedaj so učenci k Jezusu stopili, in mu rečejo: Kam hočeš, de gremo, in ti perpravimo jesti velikonočno jagnje? In pošlje dva zmed njih, Petra in Janeza, in jima reče: Pojdita, in perpravita nam velikonočno jagnje. Onadva sta pa rekla: Kje hočeš, de perpraviva? In jima je djal: Pojdita v mesto, in ko vanj prideta, vaju bo srečal človek, kateri ponese verč vode: idita za njim v hišo, v katero pojde, in recita hišnimu gospodarju: učenik ti reče: Moj čas je blizo; per tebi hočem imeti veliko noč s svojimi učenci; kje je obednica, kjer bom velikonočno jagnje z njimi jedel? In on vama bo pokazal veliko obednico pogernjeno, ondi nam perpravita. Učenca sta šla v mesto, in sta našla, kakor jima je bil Jezus povedal, in sta perpravila velikonočno jagnje.

Ko se je bil večer storil, je prišel Jezus z učenci, in je k jedi sedel, in dvanajsteri z njim, in jim je rekel: Iz serca sim želel to velikonočno jagnje jesti

z vami, preden terpim; zakaj povem vam, de od zdaj ga ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjeno v božjim kraljestvu. In je vzel kelih, ter je zahvalil in rekel: **Vzemite, in razdelite si med seboj; zakaj povem vam, de ne bom pil od tertniga sadu, dokler božje kraljestvo ne pride.**

In je vstal, slekel zgornje oblačilo, in je vzel pert, ter se opasal, potlej je vlil vode v umivalnico, in je začel učencam noge umivati, in brisati s pertam, s katerim je bil opasan. **Kadar je pa do Petra prišel, mu reče Peter: Gospod! ali boš ti meni noge umival? Jezus je odgovoril in mu djal: Kar jaz delam; zdaj ne veš, pa potlej boš vedil. Peter mu reče: Ne boš mi nog umival, vekomaj ne! Jezus mu je odgovoril: Če te jaz ne umijem, ne boš imel dela z menoj! Tedaj mu reče Peter: Gospod! ne le samo nog, ampak tudi roke in glavo! Jezus mu reče: Kdor je umit, ne potrebuje več, ko de noge umije, in je ves čist. Tudi vi ste čisti, tode ne vsi. Vedil je namreč, kdo je, kateri ga bo izdal, zato je djal: Niste vsi čisti.**

Ko jim je bil noge umil, je svoje oblačilo vzel, in spet k mizi sedel, in jim je rekel: **Veste, kaj sim vam storil? Vi me kličete: učenika in gospoda! in prav rečete;**

zakaj sej sim tudi. Ako sim tedaj jaz, Gospod in nčenik, vam noge umil, morate tudi vi eden drugimu noge umivati; zgled sim vam namreč dal, de, kakor sim jaz vam storil, tudi vi storite. Saj hlapec ni veči, ko njegov gospod, ne poslanec veči, ko tisti, kateri ga je poslal. To veste; blagor vam, če bote tudi storili. Ne rečem od vas vsih. Jaz vem, ktere sim izvolil; ali dopolniti se morajo besede pisma: „**K**teri z menoj kruh jé, bo svojo nogo zoper mene vzdignil“. Glejte, zdaj vam to povem, poprej ko se zgodi, de, kadar se zgodi, verujete, de sim jaz. Resnično, resnično, vam povem: **K**dor kteriga, ki ga jaz pošljem, sprejme, mene sprejme; kdor pa mene sprejme, sprejme tistiga, kateri je mene poslal. In ko je bil Jezus to izrekel, se mu je v serce užalilo, in je pričal, in rekel: **R**oka mojiga izdajavca je z menoj per mizi. Resnično, resnično vam povem, eden zmed vas me bo izdal, kateri z menoj jé. Tedaj so učenci eden drugiga pogledovali, in pomišljevali, od kteriga de govori, in silno žalostni pravijo eden za drugim: **G**ospod! ali sim jaz? **O**n je pa odgovoril, in rekel: Vas dvanajsterih eden, kateri pomaka z menoj roko v skledo, me bo izdal. **S**in človekov gré sicer, kakor

je pisano od njega, tode gorjé mu, po komur bo zdan: bolje bi mu bilo, de bi ne bil rojen tisti človek. Na to je odgovoril Judež, kateri ga je zdal, in je rekel: učnik, ali sim jaz? Jezus mu reče: Ti si rekel. Eden pa zmed učencov, kteriga je Jezus (sosebno) ljubil, Janez z imenam, je slonel na Jezusovih persih. Temu je Simon Peter pomignil, de naj vpraša, kdo je tisti, od kteriga govori. On se je tedaj Jezusu bolj k persam perslonil, in mu tiho reče: Gospod! kdo pa je? Jezus je tiho odgovoril: Tisti je, kterimu bom pomočen kruh podal. In je pomočil grizlej kruha, in ga je dal Judežu Iškarjotu, Simonovimu sinu. In ko je bil Judež grizlej vzela, je šel satan v njega. Tedaj mu Jezus reče: Kar misliš storiti, stori berž. Nobeden zmed njih pa ni vedil, zakaj mu je Jezus to rekel. Ker je Judež mošno hranjeval, so eni menili, de mu vелеva kupiti, kar je za praznik potrebniga; eni pa, de naj med uboge kaj da. Ko je tedaj grizlej vzela, je kmalo vun šel. Bila je pa noč.

In ko so večerjali, je vzela Jezus kruh v svoje roke, ter je zahvalil, ga posvetil, razlomil in podal svojim učencam, rekoč: „Vzemite, in jejte; to je moje telo, ktero bo za vas v smert dano.“ Ravno

tako je vzel tudi kelih z vinom, ter je zahvalil, in jim ga podal, rekoč: **Vzemite, in pijte iz njega vsi; to namreč je moja kri, kri nove zaveze, ktera bo za njih veliko prelita v odpušanje grehov. To storite v moj spominj.**“ In so vsi iz njega pili.

In ko je bil Jezus še v obednici, je rekel enajsterim (Judež namreč je bil odšel): **Zdaj je Sin človekov poveličevan, in Bog je v njem poveličevan. Ako je pa Bog v njem poveličan, bo tudi Bog njega sam v sebi poveličal, in kmalo ga bo poveličal. Otročiči! le malo sim še per vas. Me bote iskali, pa kar sim Judam rekel, tudi vam rečem: Kamor jaz grem, vi zdaj ne morete iti. Novo zapoved vam dam, de se med seboj ljubite; kakor sim jaz vas ljubil, se tudi vi ljubite med seboj. Iz tega bojo vsi spoznali, de ste moji učenci, če bote ljubezen imeli med seboj. In so zapeli hvaljno pesem, in šli proti oljski gori.**

Simon Peter je pa rekel: Gospod! kam pa greš? Jezus je odgovoril: Kamor jaz grem, zdaj ne moreš za menoj iti: potlej pa pojdeš za menoj. Peter mu reče: Zakaj ne morem zdaj za teboj iti? Gospod je rekel: Simon, Simon! glej, satan vas je hotel imeti, de bi vas presejal, kakor pšenico, jaz pa sim prosil za te, de ne jenja

tvoja vera; in ti, kadar se boš nekdam spreobernal, poterdi svoje brate. Peter pa mu je djal: **Gospod: s teboj sim perpravljjen v ječo in v smert iti: svoje življenje postavim za te.** Jezus mu je odgovoril: **Svoje življenje postaviš za me? Resnično, resnično, ti povem: Petelin nocoj ne bo pel, dokler me trikrat ne zatajiš.** In pa še vsi se bote pohujšali nad menoj to noč; zakaj, pisano je: **Bom udaril pastirja, in razkropile se bojo ovce.** Kadar pa od smerti vstanem, pojdem pred vami v Galilejo. Peter je rekel: **Ko bi se tudi vsi pohujšali nad teboj, se jaz ne bom nikdar pohujšal.** Jezus mu je rekel: **Resnično, ti povem, de še to noč, preden petelin dvakrat zapóje, me boš trikrat zatajil!** Peter pa je še bolj terdil: **Ko bi mi bilo tudi umreti s teboj, te ne bom zatajil.** Tako so mu tudi drugi nčenci rekli, in grejo vsi žalostni za njim. Jezus pa jih je milo učil in tolažil: **Jaz sim prava vinska terta, vi mladike.** Ako v meni ostanete, in moje besede v vas: prosite, kar koli hočete, in se vam bo zgodilo. Ako vas svet sovraži, vedite, de je mene poprej sovražil ko vas. **Ko bi bili zmed svetá, bi vas svet ljubil; ker sim vas pa jaz od svetá odbral, vas sovraži.** Pomnite besede, ktere sim vam jaz govoril: **Hlapec ni večí,**

ko njegov gospod. Ako so mene preganjali, bojo tudi vas preganjali. Preklicovali in iz shodnic vas bojo pahali: ura celo pride, de bo Bogu menil ustreči, kdor vas umori. Žalost, ker od vas grem, in vam to pravim, je vaše serce napolnila. Pa jaz vam resnico povem: Dobro je za vas, de jaz grem. Zakaj, ako ne grem, tolažnik sveti Duh k vam ne bo prišel; ako pa grem, vam ga bo Oče v mojim imenu poslal, in on vas bo vse učil. Vi bote jokali in plakali, svet pa se bo veselil; vi bote žalovali, ali vaša žalost se bo v veselje spreobrnila. Zakaj spet vas bom vidil, in vaše serce se bo veselilo, in vašiga veselja vam ne bo nihče odvezel. Jaz sim svet premagal: le v me zaupajte, tudi vi ga bote. Tedaj je postal, oči v nebo vzdignil, in molil, za svoje učence in za vse, kateri bojo po njih verivali. Oče, sveti Oče! je djal, prosim te, varji jih hudiga, de bojo eno, kakor sva midva le eno; naj bojo vsi, ktere si mi dal, kjer sim jaz, de bojo vidili moje veličastvo.

Ko je bil odmolil, je šel čez potok Cedron na oljsko goro. Z njim so šli tudi učenci. Pridejo k pristavi, kateri se je reklo Getsemani. Okoli nje je bil vert, v katerim

so oljke rastle. V tistiga so šli on in njegovi učenci.

Vedil je pa tudi Judež zdajavec ta kraj, ker je Jezus s svojimi učenci pogosto tje hodil. Ko so vanj prišli, jim je Jezus rekel: Posedite tukaj, de grem tje in molim, molite tudi vi, de ne pridete v skušnjava. In je vzel s seboj Petra, Janeza in Jakoba, in je šel bolj v vert z njimi. In zdaj je začel žalosten in otožen perhajati, in jim reče: Moja duša je žalostna do smerti; ostanite tukaj, in čujte z menoj. In se je odtegnil od njih za lučaj kamna, in je na kolena padel, in molil, rekoč: Oče! ako je mogoče, odvzemi mi kelih terpljenja; vendar ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi. In je vstal od molitve, in se verne k učencam, in najde vse tri spati. In je rekel: Simon! kaj tudi ti spiš? Nisi mogel eno uro z menoj čuti? Čujte in molite, de v skušnjave ne pridete: duh je sicer voljen, ali meso je slabo.

Spet ga obidejo težave. V drugič je šel, in se verže na svoj obraz, in moli: Oče, ljubi Oče! ako je mogoče, odverni od mene grenko terpljenje: vendar ne, kakor jaz, ampak kakor ti hočeš, naj se zgodi. Na to se je vernil k učencam, in jih najde spet spati, in reče: Kako morete vendar

zdaj spati? **O** čujte in molite, de v skušnjavo ne padete! Pa njih oči so bile vse dremotne, in niso vedili, kaj bi mu odgovorili.

In jih je popustil vtretjič. Smertne težave namreč mu hodijo, njegov pot je bu kakor srage kervi tekoče na zemljo. In še perserčniši mólil: Ako se ne more ogniti kelih terpljenja, de bi ga ne pil: zgôdi se tvoja volja. Tedaj se mu je angel z nebes perkazal, kateri ga je potolažil in poterdil. In se je vernil k svojim učencam in jim reče: Spite zdaj in počivajte! Dosti je ura je prišla, in Sin človekov bo izdan grešnikom v roke. Vstanite, pojdimo! Glejte, perbližal se je, kateri me bo zdal.

Še je govoril, in glej, Judež Iškarjot, eden dvanajsterih pride, in z njim straža vojakov in velika truma hlapcov velike duhovšine, pismarjev in starašinov ljudstva svetili in baklami, mečmi in kolmi. Dal je bil pa njegov zdajavec znamenje, rekoč: Kteriga bom kušnil, tisti je: njega primi in peljite ga varno. In ko je bil prišel, je šinil pred trumo, in se berž k Jezusu spustil, in rekel: Pozdravljen bodi učenik! In ga je kušnil. Jezus mu je rekel: Prijate! čimu si prišel? Judež! ali s kuševanje izdaš Sinu človekoviga? In ker je Jezu

vse vedil, kar je imelo čez njega priti, je proti množici stopil, in djal: **Koga išete?** So mu odgovorili: **Jezusa Nacareškiga.** Jezus jim reče: **Jaz sim!** Per tej besedi so vsi odskočili, in po tleh popadali. Jezus jih je tedaj vdrugič vprašal: **Koga išete?** In spet rečejo: **Jezusa Nacareškiga!** Jezus reče: **Povedal sim vam, de sim jaz; ako tedaj mene išete, pustite te (pokaže svoje učence), de grejo. Tako so se dopolnile besede, ktere je rekel: Tih, ktere si mi dal, nisim nobeniga zgubil.**

Tedaj so perstopili vojaki in hlapci, in so po Jezusu segli, in ga prijeli. Ko so njegovi učenci to vidili, mu rečejo: **Gospod! ali hočemo z mečem mahniti?** In Simon Peter, kteri je meč imel, ga je berž izderl, in je mahnil po hlapcu velikiga duhovna, kterimu je bilo Malhus imé, mu je odsekal desno uho. Jezus je pa učence zavrnil, in djal: **Jenjajte od tega.** In ti, Peter, vtakni svoj meč v nožnico; zakaj vsi, kteri za meč prijemajo, bojo z mečem končani. Ali meniš, de bi ne mogel prositi svojiga Očeta, in poslal bi mi več kot dvanajst legijonov angeljov? Pa kako bi se po tem pisma prerokov dopolnile, ktere govore, de se mora tako zgoditi? Ali ne bom pil keliha, kteriga mi je moj Oče dal?

In Jezus se je hlapcoviga ušesa dotaknil, in ga je ozdravil. Potem se je obernal proti množici, in nje poglavarjem, in je rekel: Kakor razbojnika ste me prišli loviti z mečmi in kolmi. Vsak dan sim bil per vas, in sim učil v tempeljnu, in me niste prijeli; tode to je vaša ura, in oblast temè. Zakaj vse to se je zgodilo, de se dopolnijo pisma prerokov. Tedaj so straža in poglavar in hlapci Judov Jezusa zvezali in peljali. Njegovi učenci pa so ga popustili, in so zbežali; le Péter in Janez sta šla od dalječ za njim.

Peljali pa so Jezusa v Jeruzalem prvič k Anazu, kateri je bil poprej veliki duhoven, in v časti per ljudeh. Anaz ga je vprašal za njegove učence in za njegov uk. Jezus mu je odgovoril: Jaz sim očitno govoril pred svetam; jaz sim vselej učil v shodnicah in v tempeljnu, kamor se vsi Judje shajajo, in na skrivnim nisim nič govoril. Kaj tedaj mene vprašaš? Vprašaj jih, kateri so me slišali; oni vejo, kaj sim govoril. Ko je bil to rekel, ga je eden služabnikov, kateri je zraven stal, za uho udaril, rekoč: Tako odgovarjaš velikimu duhovnu? Jezus mu je pak krotko odgovoril: Ali sim budó govoril, spričaj od hudiga; ako sim pa prav govoril, kaj me biješ?

Anáz je poslal Jezusa zvezaniga h Kajfežu, svojimu zetu, kateri je bil tisto leto veliki duhoven. Bil je pa Kajfež ravno tisti, kateri je bil Judam svèt dal, de je bolje, de en človek umerje, kakor de bi bilo vse ljudstvo končano. Per njem se je ves Judovski veliki svèt zbral, to je, duhovšina, pismarji in starašini ljudstva. In so iskali kriviga pričevanja zoper Jezusa, de bi ga v smert zdali; pa ga niso našli. Perstopilo je sicer veliko podkupljenih krivih prič, ktere so zoper njega pričale; ali njih pričevanje se ni vjemalo. Zadnjič so pa prišle še dve krive priči, in ste rekly: Mi smo ga slišali rêči: Jaz bom razdjal ta tempelj, kateri je z rokami storjen, in v treh dneh bom sozidal drugiga, kateri ne bo z rokami storjen. Pa tudi njih pričevanje ni obstalo. Tedej je veliki duhoven vstal, stopi v sredo, in reče Jezusu: Ali nič ne odgovoriš na to, kar ti zoper tebe pričajo? Jezus je molčal, in ni nič odgovoril. Veliki duhoven ga je spet vprašal, in mu je djal: Zarotim te per živim Bogu, de nam povej, ali si ti Kristus, Sin hvaljeniga Boga? Jezus je djal: Ti si rekel, jaz sim. In pa povem vam: posihmal bote vidili Sina človekoviga sedeti na desnici moči božje, in priti v oblakih neba. Na to je veliki d

hoven pretergal oblačilo na sebi, in reče: Boga je klel, kaj potrebujemo še prič? Slišali ste njegovo preklinjanje; kaj se vam zdi? In so vpili: Smerti je vreden! In ga vojakam in sodnjim hlapcam dajo do jutra.

Med tem se je na dvoriši nekaj žalostniga godilo. Peter, kateri je z Janezom od delječ za Jezusom hodil, je tudi prišel pred dvor velikiga duhovna. Janez je šel precej na dvor, znan namreč je bil v hiši velikiga duhovna; Peter pa je ostal zunaj per vratih. Tedaj je Janez šel, in je govoril z vratarico, in je Petra na dvorišče peljal. Noč je bila merzla. Hlapci in bric so na sredi dvoriša zakurili, so stali in sedeli okoli ognja, in so se greli. Peter je med nje sedel, in se tudi grel, in čaka, da bi konec vidil. Prišla je pa ena zmed dekel velikiga duhovna, vratarica; in ko ga je zagledala, je djala: Ta je bil tudi tovarš uniga Galilejca! In ga prav pogleda, in reče: Je že tako, ti si bil tudi z Jezusom Nacareškim! On je pa tudi vpričo vsih, rekoč: Jaz ne! Žena, jaz ne poznam! Ne vem, in ne umem, kaj govoriš. In je ven šel pred dvorišče, in petelin je vpervič zapel. Pa Peter, ves prestrašen, ni slišal. Ko je pa skozi vrata

šel, ga je zagledala druga dekla, in je rekla tistim, kateri so bili tam: Glejte, tudi ta je bil z Jezusom Nacareškim! In pa res, reče Petru hlapcov eden, tudi ti si eden zmed njegovih! On pa je vdrugič tajil, in terdil: Nisim ne, še ne poznam tega človeka! Nekako uro časa potlej, ko je ravno ho dvoriši zašumelo, de je Jezus k smerti obsojen, je drug hlapec v Petra pokazal, rekoč: Resnično, tudi ta je bil z njim, saj je tudi Galilejic! Res, pravijo ondi stoječi, tudi ti si zmed njegovih! Galilejic si, saj te tvoj jezik razodeva. Peter se brani; kar perstopi še drug hlapec velikiga duhovna, stric tistiga, katerimu je bil Peter uho odsekal, in reče: Kaj? te mar nisim jaz vidil na vertu per njem? On pa je vtretjič tajil, in djal: Ne, ne, nisim ne. In je jel rotiti se, rekoč: Še ne poznam človeka, od kteriga govorite. In zdajci je petelin vdrugič zapel, in vojaki in sodni hlapci peljajo Jezusa na dvoriše poslopja. Takrat je Gospod ozerl, in pogledal v Petra. Peter se je spomnil Jezusovih besedi: eden nocoj petelin dvakrat zapoje, me trikrat zatajil. In je iz dvoriša šel, in bitko jokal.

Jezusa pa so na dvoriši, kar so mogli, čez noč zasramovali. Nekteri so mu plju-

vali v obraz, in mu jih za uho dajali; drugi so mu oči zakrivali, in ga s pestmi v obraz bili, in rekli: Kristus! prerokuj nam, kdo te je udaril? In še več hudiga so počeli.

In ko se je jutro storilo, se je veliki svēt vnovič zbral, in so se posvetovali, kako bi Jezusa v smert zdali. Pred se v zbirališe so ga rekli perpeljati, in še enkrat ga vprašajo: Ali si ti Kristus? povej nam. In je odgovoril in djal: Ako vam povem, mi ne bote verjeli; ako vas pa vprašam, mi ne bote odgovorili, in me tudi ne bote spustili. Pa odslej bo Sin človekov sedel na desnici moči božje. Vsi pa so rekli: Ti si tedaj vender le Sin božji? In je djal: Vi pravite, zakaj jaz sim. Oni pa so rekli: Kaj potrebujemo še pričevanja? saj smo sami slišali iz njegovih ust. In vsi, kolikor jih je bilo, so vstali, in so ga zvezaniga peljali, in zdali Poncju Pilatužu, deželniemu oblastniku.

Tedaj je Judež, kateri je Jezusa zdal, ko ga je vidil k smerti obsojeniga, se skesal, in je nesel duhovnam nazaj tistih trideset srebernikov, in je rekel: Grešil sim, ker sim zdal nedolžno kri! Oni pa so rekli: Kaj nam je mar? ti glej! In je vergel od sebe srebernike v tempeljnu, in se je vernil, in je šel, vzel verv, ter se je obesil. In se

je po sredi na dvoje razpočil, in vse njegovo oserčeje se je izsulo. Duhovni pa so vzeli srebernike, in so djali: Ne spodobi se jih devati v cerkveno skrinjico; ker to je cena kervi. In so svèt imeli, in kupili za nje lončarjevo njivo za pokopališe ptujcov. Zato se imenuje tista njiva Hakeldama, to je, njiva kervi do današnjiga dne. Tedaj se je dopolnilo, kar je bilo govorjeno po Jeremii preroku, kateri pravi: In so vzeli trideset srebernikov, ceno cenjeniga, kteriga so skupčevali od Izraelovih otrok, in so jih dali za njivo lončarjevo. —

Judje, ko so bili Jezusa na dvor dežel'niga poglavarja perpeljali, niso šli v sodnjo hišo, de bi se ne omadeževali, temuč de bi smeli jesti velikonočno jagnje. Zunaj na visokim mesti, ki so bile stopnjice nanj, so ostali. Pilatuž je tedaj iz svoje hiše tje k njim prišel, in je rekel: Kakošno tožbo pernesete zoper tega človeka? So odgovorili, in mu djali: Ko bi ta ne bil hudodelnik, bi ti ga ne bili zdali! Pilatuž jim je rekel: Vzemite ga tedaj vi, in ga obsodite po svoji postavi. Judje so mu rekli: Mi ne smemo nikogar umoriti. Tako se je dopolnila beseda Jezusova, katero je govoril, kadar je na znanje dal, s kakošno smertjo bo umerl. In so ga začeli

tožiti, rekoč: Našli smo na tem človeku, da zapeljuje naš narod, in da brani cesarj-
davkov dajati, in pravi, da je on Kristus,
kralj Judovski. Pilatuž ga je vprašal: Si
ti kralj Judovski? Jezus mu reče: Ti prav
Na tožbe duhovšine, pismarjev in starasi-
nov ljudstva pa ni odgovoril. Pilatuž mu
reče: Ali ne slišiš, kolikih reči te tožijo?
Nič ne odgovoriš? Jezus pa je le molčal,
in ni odgovoril na nobeno besedo, tako, da
se je poglavar silno čudil.

Pilatuž se je v hišo vrnil, in je Je-
zusa za seboj poklical, in ga vpraša: Ali
si res ti kralj Judovski? Jezus reče: Ali
govoriš to sam iz sebe, ali le, ker so ti
drugi to povedali od mene? Pilatuž pravi:
Kaj sim jaz Jud? Tvoj narod in veliki du-
hovni so te meni zdali; kaj si storil? Jezus
odgovori: Moje kraljestvo ni tega svetá.
Ko bi bilo moje kraljestvo tega svetá, bi
se moji služabniki pač bojevali, da bi ne
bil Judam zdan. Tode moje kraljestvo ni
od tod. Pilatuž pravi: Tedaj si ti vendar
le kralj? Jezus odgovori: Ti praviš, da
sim jaz kralj. Jaz sim za to rojen, in zato
prišel na svet, da pričujem od resnice. Kdor
je iz resnice, posluša moj glas. Pilatuž
reče: Kaj je resnica? in je šel spet vrn k
Judam, in jim reče: Jaz ne najdem nad

nobene krivice. Oni so pa le svojo
rdili, in ga še huje tožijo. Ljudstvo
šunta, so djali, ker uči po vsi Judeji, od
Galileje do sem. Ko je pa Pilatuž slišal
Galilejo, je vprašal, ali je on Galilejic. In
je zvedil, de je spod Herodeževe oblasti,
ga je poslal k Herodežu, kateri je bil tiste
dni tudi v Jeruzalemu.

Herodež pa, ko je zagledal Jezusa,
se je silno oveselil; zakaj že zdavnej ga
je želel viditi, ker je slišal veliko od njega,
in je upal, de ga bo vidil kak čudež storiti.
In je zbral vse svoje dvornike in vojake
okoli sebe, in ga sprašuje z mnogimi be-
sedami. Ali Jezus mu ni besede odgo-
voril. Duhovni pa in pismarji so mu ga
terdo tožili. Tedaj ga je Herodež s svo-
jimi vred zaničeval in zasramoval. In ga
je oblekel v belo oblačilo, in ga je poslal
nazaj k Pilatužu. Tisti dan sta se Hero-
dež in Pilatuž poprijatila; zakaj poprej sta
bila v sovražtvu med seboj.

Ko so Jezusa spet pred Pilatuža per-
peljali, je ta duhovšino, ljudstvo in pogla-
varje pred se poklical, in jim je djal: Per-
peljali ste mi tega človeka, kakor de bi
ljudstvo zapeljeval: in glejte, jaz sim ga
vpričo vas izprašal, in nisim našel nobene
krivice nad njim v tem, česar ga tožite.

Pa tudi Herodež ne; zakaj jaz sim vas bil k njemu poslal, in glejte, nič smerti vredniga se ni našlo nad njim. Ker je pa navada, de vam o veliki noči eniga jetnika spustim, za kteriga koli prosite; kteriga hočete, de vam spustim, Baraba, ali Jezusa, kteri je imenovan Kristus? Bil je pa Baraba zavoljo nekiga punta in uboja v ječo veržen; Jezusa pa, je vedil, de so mu le iz nevošljivosti zdali. Tedaj ravno je Pilatuža služabnik na stran poklical, po kterim mu je njegova žena sporočila, rekoč: Nič si ne dajaj opraviti s tem pravičnim: zakaj veliko sim terpela nocoj v sanjah zavoljo njega. Duhovšina pa in starašini so ljudstvo podšuntali, de naj rajši za Baraba prosijo, Jezusa pa pogubé. Ko je tedaj Pilatuž spet vprašal: Kteriga tih dveh hočete, de vam spustim? so vsi vpili: Ne tega, proč z njim; pusti nam Baraba! Pilatuž, kteri bi bil Jezusa rad spustil, jim reče: Kaj pa naj storim z Jezusam, kteri je imenovan Kristus, kralj Judovski: In vsi vpijejo: Križaj ga, križaj! Pilatuž še reče: Kaj pa je hudiga storil? Nič smerti vredniga ne najdem nad njim. Gajžlati ga poročem, po tem pa ga bom spustil. Oni pa še le bolj vpijejo: Križaj ga, križaj!

Tedaj je oblastnik Jezusa dal gajžlati.

Vojaki so ga vzeli, ga peljali na dvoriše sodnje hiše, in so sklicali vso trumo. In so ga slekli, in mu škerlatast plajš ogerili, in so spletli krono iz ternja, in mu jo na glavo djali, in terst v njegovo desnico dali, ter so pred njega poklekovali, in ga zasramovali, rekoč: Pozdravljen bodi; kralj Judovski! In so v njega pljuvali, in mu jih za uho dajali, terst jemali, in ga po glavi tolkli, in na kolena padali, ter ga molili.

Po tem je Pilatuž spet šel iz sodnje hiše, in reče ljudstvu: Glejte, perpeljem vam ga vun, de spoznate, de ne najdem nad njim nobene krivice. Tedaj je Jezus prišel s ternjevo krono in v škerlatastim oblačilu. In Pilatuž jim reče: Poglejte, človek! Ko so ga pa vidili veliki duhovni in služabniki, so vpili rekoč: Križaj ga, križaj! Pilatuž jim reče: Vzemite, in križajte ga vi, jaz ne najdem nobene krivice nad njim. Judje so mu odgovorili: Mi imamo postavo, in po tej postavi mora umreti, ker se je Sina božjiga delal.

Ko je Pilatuž to govorjenje slišal, se je še bolj bal. In je šel spet v sodnjo hišo, in je djal Jezusu: Od kod si ti? Jezus pa mu ni dal odgovora. Pilatuž mu tedaj reče: Meni ne odgovoriš? Ali ne veš,

de imam oblast, te križati, in imam oblast, te spustiti? Jezus je odgovoril: Ti bi ne imel nobene oblasti do mene, ko bi ti ne bilo dano od zgorej. Za tega voljo ima tisti, kateri ti me je zdal, veči greh. In od zdaj je Pilatuž še bolj iskal, ga spustiti. Judje pa so vpili, rekoč: Ako tega spustiš, nisi prijatelj cesarjev: zakaj kdor se kralja dela; cesarju zoper govori.

Pilatuž tedaj, ko je slišal to govorjenje, je Jezusa vun perpeljal, in je sedel na sodnji stol, na mestu, ktero se imenuje Litostrotos, po hebrejsko pa Gabata. Bilo je pa dan perpravljjanja velike noči okoli šeste ure. In reče Judam: Glejte, vaš kralj! Oni pa so vpili: Proč z njim, proč z njim, križaj ga! Pilatuž jim reče: Vašiga kralja bom križal? Veliki duhovni so odgovorili: Nimamo kralja, razun cesarja. In so tišali z velikim vpitjem, in hotli, de naj bo Jezus križan.

Ko je Pilatuž vidil, de nič ne opravi, temuč de hrup še veči vstaja, je vzel vode, in si je roke umil vpričo ljudstva, rekoč: Jaz sim nedolžen nad kervjo tega pravičniga, vi glejte! In ljudstvo je odgovorilo, in djalo: Njegova kri pridi na nas, in na naše otroke! In Pilatuž je persodil, de bi se njih prošnja dopolnila. Spustil je Ba-

raba, Jezusa pa je zdal njih volji, de naj bo križan.

Tedaj so vojaki Jezusa vzeli, in mu slekli škerlatasti plajš, in ga oblekli v njegovo oblačilo, ter ga peljali iz mesta, de bi ga križali. In je nesel svoj križ. Na poti gredé pa so dobili človeka iz Cirene, Simona po imenu, kateri je šel iz polja, očeta Aleksandroviga in Rufoviga, in so ga permorali, de je Jezusu križ nesel.

Za njim je šla velika množica ljudi in žen, ktere so jokale in ga milovale. Jezus pa se je proti njim obernil, in je rekel: Hčere Jeruzalemske, nikar se ne jokajte nad menoj, ampak jokajte se same nad seboj, in nad svojimi otroci! Zakaj glejte, pridejo dnevi, ob kterih se bo reklo: Srečne so nerodovitne, in telesa, ktere niso rodile, in persi, ktere niso dojile! Takrat bojo jeli reči goram: Padite na nas! in hribam: Pokrite nas! Zakaj če nad srovim lesam to delajo, kaj se bo nad suhim godilo? Peljana sta bila pa z njim tudi dva hudodelnika, de bi bila umorjena.

Ko so bili prišli na goro, ktera se imenuje po hebrejsko Golgata, latinsko pa Kalvarija, to je, mesto mertvaških glav, so mu dali piti vina z miro in žolčem zmešaniga. Ga je pokusil, pa ni hotel piti.

In ondi so križali njega in oba hudo- delnika, eniga na desnici, in eniga na le- vici, v sredi pa Jezusa. Tako je bilo do- polnjeno pismo, ktero pravi: Med krivične je bil štet. Jezus pa je rekel: Oče, od- pusti jim; sej ne vedo, kaj delajo! Bila je tretja ura, ko so ga križali. In Pilatuž je napisal nadpis njegoviga zadolženja, in ga je rekel verh križa obesiti. Zapisano je pa bilo: Jezus Nacareški Kralj Judov. In to je bilo zapisano po hebrejsko, po greško in po latinsko. Vojaki so ta nad- pis djali nad njegovo glavo, in veliko Judov ga je bralo; zakaj kraj, kjer je bil Jezus križan, je bil blizo mesta. Veliki duhovni so tedaj rekli Pilatužu: Nikar ne piši: „Kralj Judov“, ampak, de je on rekel: Kralj Judov sim. Pilatuž pa je odgovoril: Kar sim pisal, sim pisal.

Ko so bili vojaki Jezusa na križ per- bili, so vzeli njegove oblačila, in so jih med seboj razdelili. Naredili so štiri dele, vsak- terimu vojaku eniga, in so vadljali (losali), kdo bo kaj dobil. Suknja pa je bila brez šiva, od verha scelama tkana; rekli so te- daj med seboj: nikar je ne režimo, ampak vadljajmo raji za njo, čigava bode. Tako se je dopolnilo, kar je rečeno po preroku, kateri pravi: Razdelili so med seboj moje

oblačila, in za mojo suknjo so vadljali. Vojaki so tedaj to storili, po tem so sedli in ga varovali.

Judje pa, ki so memo hodili, so ga preklinjali, in so s svojimi glavami zmajevali, in rekli: Dete, kako tempelj božji podiraš, in ga v treh dneh spet sozidaš! Pomagaj sam sebi! Če si Sin božji stopi s križa! Ravno tako so ga zasramovali tudi veliki duhovni, pismarji in starašini ljudstva, rekoč: Drugim je pomagal, in sam sebi ne more pomagati! Naj zdaj sam sebi pomaga, ako je on Kristus, izvoljeni božji. Ako je Izraelski kralj, naj stopi zdaj s križa, in bomo verovali v njega! Je zapupal v Boga, naj ga zdaj reši, ako ima nad njim dopadajenje! Saj je rekel: Sin božji sim! Zasramovali so ga tudi vojaki, kateri so perstopali, in mu jesiha ponujali, in rekli: Ako si kralj Judovski, pomagaj si! In še clo eden razbojnikov, ktera sta z njim visela, ga je preklinjal, rekoč: Ako si ti Kristus, pomagaj sam sebi in nama! Drugi pa ga je svaril, rekoč: Se tudi ti ne bojiš Boga, ker si ravno v tistim obsojenji? In nama se pravica godi, zakaj midva prejmeva po zasluženji svojih del; ta pa ni nič hudiga storil. In je rekel Jezusu: Gospod, spomni se me, kadar prideš v svoje

kraljestvo! In Jezus mu je djal: Resnično, resnični ti povem: danes boš z menoj v raj.

Zraven križa Jezusoviga pa so stali njegova mati, in sestra njegove mater Marija Kleofova, in Marija Magdalena. Ko je tedaj Jezus mater in učenca, kateriga je ljubil, vidil stati, reče svoji materi: Zena, glej, tvoj sin! Po tem reče učencu: Glej, tvoja mati! In od tiste ure jo je učenec k sebi vzal.

Ko je bilo okoli šeste ure, je solnce pomrlo, in po vsi zemlji je bila temà do devete ure. In ob deveti uri je Jezus z velikim glasam zavpil: Eli, Eli! lama sabáktani? to je: Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil? Eni tam stoječih, to slišati, so rekli: Glejte, Elija kliče.

Po tem je Jezus, de se je pismo dokončalo, djal: Žejin sim! Stala je pa ondi polna jesiha. In berž je eden zmed njih rekel, je vzal gobo, jo je z jesiham napolnil, in nataknil na hisopov terst, in mu jo k ustam podal. Drugi pa so djali: Pusti, glejmo, ali pride Elija, ga rešit. Ko je bil Jezus jesiha vzal, je rekel: Dopolnjeno je. Kmalo po tem je z velikim glasam zavpil: Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo? ko je bil to izrekel, je glavo nagnil, in dušo izdihnil. (Tukaj se nekoliko preneha, in

oklekne.) In glej, zagrinjalo v tempeljnu se je pretergalo na dvoje od verha do tal. In zemlja se je tresla, skale so pokale, in grobi so se odperali, in veliko teles svetnikov, kateri so spali, se je obudilo. Stotnik pa, in kateri so z njim bili, in Jezusa varovali, ko so vidili potres, in kar se je godilo, so se silno bali, in so djali: Zares, ta je bil Sin božji! In vsi ljudje, kateri so skupej prišli, gledat, so se terkali na svoje persi, in se vernili. Vsi njegovi znanci in žene, ktere so bile prišle za njim iz C³¹⁰ lileje, in so mu stregle, so od delječ stali, in to gledale. Med temi je bila Marija Magdalena, in Marija mati Jakoba mlajšiga in Jožefova, in Saloma mati Cebedejevih sinov, in veliko družih, ktere so b³¹⁰ z njim vred v Jeruzalem prišle.

Bil je dan perpravljanja. De bi t³¹⁰ v saboto (tisti sabotni dan je bi³¹⁰ ve³¹⁰ trupla na križi ne ostale, so Judje P³¹⁰ a- tuža prosili, de bi se jim kosti poterle, in de bi se sneli. Tedaj so prišli vojaki, in so pervimu kosti sterli in drugimu, ktera bila z njim križana; ko so pa do Je- a prišli, so vidili, de je že mertev, in niso kosti sterli, ampak eden vojakov s sulico njegovo stran odperl, in zdajci tekla kri in voda iz nje. In kateri je vi-

dil, je pričal, in njegovo pričevanje je resnično; in on ve, de resnico govori, de tudi vi verujete. To se je pa zgodilo, de je dopolnjeno pismo, ktero pravi: Nobene kosti mu ne strite. In spet drugo pismo govori: Gledali bojo v njega, kteriga so prebodli.

Ko se je večer storil, je prišel bo-
 človek iz Arimateje Judovskiga me-
 imenam Jožef, dober in pravičen mož,
 bil pervolil v drugih svèt in djanje,
 in mi di sam čakal božjiga kraljestva,
 Pilatov učenc, tode skrivaj zavoljo
 suca pred Judi. Ta je serčno šel k Pi-
 latužu, in ga je prosil, de bi snel Jezusovo
 telo. Pilatuž se je čudil, de bi bil že umerl.
 Sy, ko je zvedil od stostnika, je Jožefu do-
 in mu dal telo. Jožef je kupil čiste
 in je telo snel. Prišel je pa tudi
 , kteri je bil vpervič po noči k Je-
 šel, in je pernesel zmesi mire in
 to liber. Tedaj sta vzela Je-
 zusa, in sta ga zavila v tenčico z
 dišava, kakor je per Judih šega po-
 kopavati. Bil je pa na tistim kraji, kjer je
 bil Jezus knan, vert, in na vertu nov grob,
 kteriga je bil Jožef sebi iz skale izsekal,
 in v kteriga še nihče ni bil položen. Tam
 tedaj sta zavoljo dneva perpravljanja Judov

Jezusa položila, velik kamen zavalila pred duri groba, in šla. Žene pa, ktere so bile z Jezusam iz Galileje prišle, so jih spremile, in so sedle grobu nasproti, in gledale, kam in kako je bilo njegovo telo položeno. In so se vernile, in so perpravile dišav in mazil; tode v saboto so per pokoji bile po postavi.

Drugi dan pa, kteri je po dnevi perpravljanja, so se zbrali veliki duhovni farizeji k Pilatužu, in mu rečejo: *Gospodje* spomnili smo se, de je ta zapeljiv pa, še živ bil, rekel: Čez tri dni *in* Ukaži tedaj grob obvarovati do tretje de tje ne pridejo njegovi učenci, in ga ne ukradejo, in ne rečejo ljudstvu: Je vstal od mertvih, in bi bila poslednja zmota hujši ko pervā. Pilatuž pa jim je djal: Imate stražo: pojdite, obvarjite, kakor veste. In oni so šli, grob obdali z varhi, in kamen zapečatili.

SVETE PESMI.

Perva pesem per sv. maši.

Pred stolam tvoje milosti,
Tvoj verni ljud kleči:
In tebe, Bog, v ponižnosti
Svojiga serca časti.
Stor' milost tim, kater želé
V solzah oprat' lastne dolgé.
Odpusti Oče grešnikam,
In skaži se dobrotljiv nam,
Dobrot — ljiv — nam,
Dobrotljiv skaži se nam.

Gloria.

Čast bod' na visokosti
Bogu na vekomaj,
In mir po širokosti
Na zemlji bod' vselej.
V ponižnosti pojemo
Teb' hvalo, trojni Bog
Od tebe zgol prejmemo
Rešenje iz nadlog.

Evangelii.

Iz tvojih ust izide
Svet' evangelium,
Na dno letó se snide
Vsih kristjanov um!

Modrost nas sama viža,
Resnica nas uči:
Kdor se pod njo poniža,
Ta srečno prav živi.

Kredo.

Gospod, pred tabo s trepetanjem
Te tvoja verna stvar spozna!
In verje z živim spoštovanjem
Na tebe praviga Boga;
Tud' verje v tvoj'ga ljub'ga Sina,
Spočet'ga od svet'ga Duha,
Ko Jesova ga korenina
V deviškim cvetji je svetla.

Darovanje.

Tvoj mašnik zdaj daruje,
Gospod, leté dari,
Z njim tud' tvoj ljud zdihuje,
In s sercam kvišk' puhti.
Čist kruh je ino vino
Za grehe naše dar,
K tvojiga Sina spominu
Je obložen altar.

Sanktus.

Poj: Sveti, Sveti, Sveti
Je Bog in naš Gospod,
Z angelci pojte: Sveti
Si ti, Bog Sabaot.
V nebesih in na zemlji
Vso hvalo, čast vselej
Stvari Bog! svojih jemlji
Zdaj, 'no na vekomaj.

Veseli vkup pojemo
Iz serca celiga,
Živo ga vsi sprejmemo
Njega svoj'ga Boga,
Ko nam v imenu pride
Gospoda našiga,
Ves svet se k časti snide
Sinu njegoviga.

Po povzdigovanji.

Poglej, o Oče, z visokosti
Ves milostljiv na ta altar!
Ti nanj postavmo po dolžnosti
Zdaj Tebi dopadljivi dar:
Ta dar je sam tvoj Sin edini,
Iz zgol ljubezni darovan:
Za nas prisojen umornini
Strašno na križi bil zaklan.

Obhajilo.

Gospod! jest nisim vredin,
Deb Tebe dans zavžil,
Al reci, de bom vredin
Ter bodem zopet živ.
V duhu Tebe prejeti
Iz serca jest želim,
Daj, Ženin naš presveti,
De gnado zadobim.

Per koncu svete maše.

Ta ofer smo končali,
Ta dar je, Bog, tvoj Sin:
Mi smo vsi skup spoznali
Tvojih darov spomin.

Skoz njega smo prejeli
Rešenje z naših vez.
Zdaj zadnjič nam dodeli
Svoj žegen iz nebes.

Druga pesem per sv. maši.

Kirie.

Bog, pred tvojim veličastvam
Molimo iz praha te;
S svoje milosti bogastvam
Se ozri v nas grešnike.
Ofer naš naj ti dopade
Jagnje je brez madeža:
Jezus, vir nebeške gnade,
Ki odjemplje greh sveta.

Gloria.

Čast Bogu na visokosti!
Sveto je njegovo ime;
Po stvarjenja širokosti
Naj ga vse stvari časte.
Bodi hvaljen! bodi moljen!
Večni, trojedini Bog!
V tvojo večno čast odvoljen,
Naj ti služi zemlje krog.

Evangeli.

Evangeli je resnica,
Varuje nas grešnih zmot;
Nam je luč, nam je vodnica
Skoz življenja temno pot.

Nauk večniga življenja
Ti, o Jezus! sam imaš;
Luč modrosti, razsvetljenja,
Učenik, nam vernim daš.

Kredo.

Verujem v Boga Očeta,
Neba, zemlje stvarnika;
V Sina, odrešnika sveta,
Ino v Duha svetiga.
Verjem tudi vse resnice,
Ktere Jezus je učil;
Če se prav deržim pravice,
Bom v nebesih ga častil.

Offertori.

Večni Oče vse dobrote!
Mil poglej na ta altar,
Za breskončne grehov zmote
Ti damo prijetin dar.
Svet'ga kruha ino vina
Dar ponižno darovan,
To je ofer tvoj'ga Sina
Za žive in mertve dan.

Sanktus.

Z angelci na glas pojemo
Sveto pesem, o Gospod!
Vse češenje ti dajemo:
Svet, svet, svet, Bog Sabaot!
De b' za tvojo čast se vneli,
Nam, o Bog, dobrotljiv daj!
Bomo tvojo hvalo peli
Tu in tam, na vekomaj.

Benediktus.

Bodi moljeno, češeno!
Rešnje Jezusa Telo!
Nam v zveličanje rojeno,
In na križi ofrano.
Bodi moljena častita,
Jezusova rešnja Kri!
Ki za naš greh si prelita,
In za grehe vsih ljudi.

Agnus Dei.

Mili Jezus! Božje Jagnje!
Nosiš grešnikov dolge,
Naj se tvoja milost nagne,
Svoj svet mir mi daj v serce:
De se sklenem z vernim duham
V Zakramentu zdaj s teboj;
Poživljen z nebeškim kruham
Bodem živ in mertev tvoj.

Ite missa est.

Žegnaj, Bog, nas trojedini,
Z močno, milostno roko,
V greha in skušnjav dolini
Varuj nas nesreče z njo.
S svojo milostjo ostani
Vselej, o Gospod, pri nas;
Kon'c življenja nas ohrani,
Nam odkri svoj svet obraz.

Adventna.

Vi, oblaki, ga rosite,
Ali zemlja naj ga da;
Ve nebesa ga pošljite
Skor Zveličarja sveta.
Milo so ljudje zdihvali,
V greh in tami ječali;
Bog je bil zemljo preklel,
Greh nebo človeku vzal.

Oče se nebeški usmili,
Vidit' tolko bolečin;
De bi se ljudje rešili,
Se ponudi božji Sin;
D'vico Gabriel pozdravi,
In Marija čista pravi:
„Glej, pokorno je sercé,
Kar Gospod mu zapové.“

Zgodba sveta in vesela
Nam odklene vsim nebo;
Glej, Devica je spočela,
In Beseda je meso!
Pred Gospoda pokleknimo,
Njega milost zahvalimo.
Blagor tebi, grešni svet!
Jezus pride greh odvzet.

Bratje, dosti je že spanja,
Glas nebeški kliče nas;
Dan se bliža, noč odganja,
Zdaj prihaja srečni čas.
Odverzimo vso hudobo.

Oblecimo pa svetlobo,
De preide grehov noč,
In nas vodi božja moč.

Ne živimo več pregrešno,
Svet apostelj nas uči;
Ne nečisto, ne požrešno,
Nevošljivost naj beži.
Naj se vsak pred njim poniža,
Kter'ga prihod se nam bliža,
De bo s čistim sercam vsak
Le Zveličarju enak.

O Zveličar! pridi skoraj,
De se spolni kar želim;
O prinesi moč od zgoraj,
De se čisto spokorim.
Ti prinesi mir nebeški,
De ga vživa duh človeski;
Daj de pridem sodnji dan
Med ovce na desno stran.

Božična.

Poglejte, čudno se godi!
Kaj mora nek to biti.
Nebeški dan o pol noči,
To mora kaj pom'niti,
Lej angelja pred nami stat',
Luč svitla ga obsega;
Od groze moram trepetat',
Povejte, kaj bo s tega.

Tako pastirji govore,
Pa angelj se oglasi:
Veselje oznanujem le,
O srečni, srečni časi!
Zveličar se necej rodi,
Ni treba nič se bati,
Je ubožen, v jazlicah leži;
Lahko ga je poznati.

Zaslišijo nebeških trum
Častit' Boga na nebu,
Veseli mu ženejo šum
De svet otmè v potrebi
Njih petja glas razlega se
Veselo po širjavah;
Mir vam, ki svete volje ste,
Bogu čast po višavah.

Pastirji se razveselé,
Ko slišijo to novico;
Do Betlehema hrepené,
Spoznat' žele resnico.
Pogledat pojdmó, pravijo;
Kar angelji so rekli;
Tekó in se ne vstavijo,
In k jaslam so pertekli.

Tam dete ugledajo lepo,
De ni se moč nagledat',
Tak ljubo in tako sveto.
Žele mu dopovedat',
De ljubijo ga iz sercá,
De vse bi radi dali;
Nauke vse, ktere da
De bodo spolnovali.

Tud mi zdej k jaslicam pojdemo,
In bod' mo ga veseli;
Zahvalo, čast Bogu dajmo,
De smo pomoč prejeli.
Pozdravljen bod', zveličar moj
De bomo mi per tebi.

Postna.

Tam na vertu oljske gore
Izveličar naš kleči,
Smertna žalost ga premore,
Oh, kervavi pot poti.
In le hujši so težave,
Vidi strašno Golgato;
Le učencov trudne glave
V terdnim spanj' počivajo.

Že sovražni trop prihruje,
Iškarjot ga sam peljá.
Jezusa hinave kušuje
In sovražnikam izdá.
„Kaj vi išete“? — jim reče.
Straha vsi popadajo;
On se jim pa branit' neče:
Rabeljni ga zvežejo.

Iz ljubezni do Očeta,
In do grešnih nas ljudi,
Za dolgove vsiga sveta
Božje Jagnje v smert hiti.

Togoté se trinogavci
Krotki Jezus le molči.
Ljudstvo šuntajo hinavci:
Križaj, križaj ga! kriči.

Nejevernik na sodniši
Ga nedolžniga spozná,
Judovstvo pa na dvoriši
Se vtolažiti ne dá.

„Jez ne najdem — Ponci vpije —,
„De bi smerti vredin bil.“
„Naj nad nas pa se razlije, —
Kličé ljudstvo, Njega kri!“

Velikonočna.

Zveličar gre iz groba,
Ob moč je smert trohnoba!
Velikonočno Jagnje bil,
Je za nas drago kri pretil.
Aleluja.

Otet je človek, rešen,
In v brezdno satan trešen,
Smert nima svoj'ga žela več
Odpert je grob, in kamen preč.
Aleluja!

Odrešil je očete,
Veliko časa vjete;
Častito jih pelja sabo
V zaperto z greham pred nebo.
Aleluja!

O kak' se svetjo rane,
Neusmiljeno mu dane;
Veselje angelsko verši,
De smert je mertva nas uči.
Aleluja!

Je terdna naša vera,
Resnica jo podpira:
Zveličar je od smerti vstal,
Tud nam bo vstati iz groba dal.
Aleluja!

Le kratka noč bo v grobi,
Ker angel nam zatrobi;
Telo tud polej popelja
Zveličar v raj in smert neha.
Aleluja!

Dopolnit naše želje,
Pripravljat greš veselje,
Zveličar ti greš pred menoj
Prišel bom, upam, za teboj.
Aleluja!

Življenje ponoviti,
Tako v nebo daj priti;
Kjer pri Očetu ti sediš
In vsim pravičnim lon deliš.
Aleluja!

Pred sodbo bom postavljen,
Po svatovsko napravljen,
S kervjo bom Jagnjeta opran,
Med tvoje svate svat odbran.
Aleluja!

Aleluja! Aleluja!
Aleluja! Aleluja!
Po tvoje, Jezus, bratam brat
Daj tud nam od smerti vstat.
Aleluja!

Sveto Rešnje Telo.

Cvetice vé, ki noč in dan cvetete
Pred Jezusam, o trikrat blagor vam!
Očesec vele dokler ne zaprete
Se, srečne, pred ne ločite od tam;
O de bi mogel jez, kjer ve merjete,
Na vaši stopnji bit' pred Jezusam,
De bi pred Njim za njega dal življenje,
Ki dal je sebe v moje odrešenje!

Tud' blagor vam, ve svetlobele sveče!
Tam gorite Zveličarju na čast;
O de bi jez deležin bil te sreče
Goreti zanj, vtopljen v nebeško slast,
De bi, enako vam, serce goreče
Povžilo v meni se Gospodu v last,
Bi jez zamenjal z vami stopnjo svojo!
Doseglo kaj bi srečo radost mojo?

Bod' slava Tebi, blažena posoda!
Ki v tebi On prebiva, Ljubi moj,
Vdeljena ti je prečastna osoda,
Kot Božji hram se svetiš pred menoj;

O, ko bi služba, v se hranit' Gospoda,
Mi dana bila le en dan — nocoj!
Ves gorel bi, ljubezni se povžival,
Ker bi ljubezni plamen v men' prebival.

Al vender kelh, in sveče, in cvetice!
O kol'ko srečniši sim jez, kot vi!
Če pride k meni zvest pastir ovčice,
Mi vžiti svoje da meso in kri;
Če v Jezusu prejmem nebes slaščice,
In v sercu mojim Kristus sam živi,
Takrat medlim, merjen moči ognjene,
Ker se Zveličar moj sam z manoj sklene.

O duša, kakor vešica se sukaj
Okol' te luči neprenehama,
Od vere in ljubezni živi tukej,
Ogrevaj se v svetlobi Ljubiga.
In kadar se ti da prejeti, ukaj,
S teboj mu poje truma angeljska;
Objemi ga, terdo se ga okleni,
Ter prosi: Daj ljubezen, Jezus meni!

Hrepenenje po Jezusu.

O kam Gospod, — Gre Tvoja pot!
Kam stopaje Te peljajo?
Se že mrači, — Se dan temni
In zvezde že migljajo.

Zveličar moj! — Pri men' obstoj
Te čem pod streho vzeti;
Res hišica — Je srotica,
Pa željna Te sprejeti.

Straši me noč, — Sovražna moč,
Gospod pri men' ostani!
Kjer Ti stojiš, — noč razsvitliš,
Strahovi so pregnani.

Vkup bodeva — Večerjala,
O sreča ne'zrečena!
Živ kruh mi bo — Tvoje Telo;
Men' duša oživljena.

Pri men' obstoj — Preljubi moj!
Ki v limbarjih prebivaš,
Z cveticami — Posteljem Ti
Serce, de v njem prebivaš.

Venec Marijnih pesem.

Ljubezen do Marije.

Za Te, o Marija! moja zala
 S celim svojim sercam kopernim,
 Si z vezmi ljubezni me zvezala,
 O zato naj le za Te živim!
 Si zmed vsih nar lepši Ti odbrana,
 Si nar gorši kar jih svet ima;
 O še več, saj Ti si vsa obdana
 Z zlatim kinčem celiga sveta.

Tu na zemlji ni nobene take,
 Ni je tako lepe kot si Ti;
 De gotovo! Tebi le enake
 Tudi clo še tam v nebesih ni.
 O Marija! sladka Ti Devica!
 Ti nar lepši, Ti nar gorši si;
 Ne le zemlje, tud' nebes kraljica,
 Tebe v svojo Ljubo zbral sim si.

Kadarkol za Tabo se oziram,
 Vidim Tvoj prelep' obraz, oči
 Od ljubezni serčne skor umiram,
 In serce pijano omedli.
 Toraj mi dovoli, serčno zala,
 De se Tvoj imenovati smem,
 Če ne boš ljubezni mi skazala,
 Pa popred gotovo proč ne grem.

Ko pa boš ljubezen mi skazala,
In ko zvedil bom, de ljubiš me,
Tokrat, o Marija moja zala!
Tokrat srečen bom čez druge vse.
In ko serce moje bo se vnelo
Od ljubezni Tvoje, vzemi, daj
Celo Jezusu, de bo gorelo,
Zate in za Njega vekomaj.

Marija Pomočnica.

O Devica!
Pomočnica
Bila si in boš nam ti!
Le sladkosti
In blagosti deli.
Tvoja roka nam
Ko cveteča
In dišeča
Si Marija! rožica;
Sem iz raja
Svet'ga kraja
Diješ cvetje upanja.

Ko Danica
Tolažnica
V tamni noči siješ nam;
Mati mila
Vedno bila
Si ubogim grešnikam.
Pri slabostih
In britkostih

Rada nam pomagaš ti;
Pri skušnjavah
In težavah
Pomočnica vselej si.

Čast Marije
Naj razlije
Se po svetu krog in krog;
Njo častimo
In prosimo,
Pomočnico vsih nadlog.
Ljuba Mati!
V zarji zlati
Nam prisijaj zadnji dan,
Boš prosila,
Govorila,
Srečno bode tek končan!

Marija moja misel.

Ko zarja zutraj se razgrinja,
Si moja misel ti, Marija!
Obraz megleni mi vedriš,
V terpljenji me ne zapustiš.

Če skuša moč me zapeljiva,
Si moja misel ti, Marija!
Podoba tvoja pred očmi
Mi vedno miljena stoji.

Ko noč po zemlji se razširja
Si moja misel ti, Marija
Brez misli na te ne zaspim,
Brez misli v te se ne zbudim.

Izročilo Marii.

O Marija, naša Mati!
Čez valove od nevihte gnane,
Tje v dežele, nam vsim neznane
V te zaupajoči gremo.
O Marija, vari nas!
O Marija, vodi nas!
Po pravi poti v sveti raj!

O Marija, naša Mati!
Če nesreča nam bo konc kazala,
Up naš pobijala terda skala,
Takrat mater nam se skaži!
O Marija i. t. d.

O Marija, naša Mati!
Kadarkoli bomo v hudi sili,
K tebi se, Marija! obernili,
S svojim plajšem nas zakrivaj!
O Marija i. t. d.

O Marija, naša Mati!
Kakor veš in znaš nas vedno vodi,
Skerbna, mila Mati, znami hodi!
Spremljaj nas do konc življenja!
O Marija i. t. d.

Marija zgodnja Danica.

Marija, o zgodnja Danica!
Prisveti vsih milost Kraljica,
Nam Jezusa, milosti Solnce znanuj.
Nam v grešnih tamnicah hudobe
Prižgi luč nebeške svitlobe:
Luč vere katolš'ke nad nami razsuj.

Vihar po valovih nas meče,
Z oblakov nam strele goreče
Razbiti čolnič, nas končati prote.
Deb' skoraj nam Ti zasvetila
Prikaži obupnim se mila,
Nam z upanjem svetim umiri serce.

Tak' blizo se Solnca sprehajaš,
Se v morji radosti napajaš,
Ter v ognji Njegove ljubezni goriš;
Ti merzle nam serca ogrevaj,
In prošnjo na prošnjo pridevaj,
De dar nam goreče ljubezni dobiš.

Nas grehi, krivice težijo,
Pravične nam kazni protijo,
In cerkve katol'ske je žalosten stan.
Dobrotljivo mater se skaži
Serd Večniga Ti potolaži,
De milost in spravo doseže kristjan.

Kraljica majeva.

Cveteči maj pozdravlja te
Marija, o Kraljica!
Z njim združjo naše serca se
Častit' te, o Devica!

Marija! teb' zročimo se,
De ti nas boš varvala,
In srečno tje nad zvezdice
V nebesa pripeljala.

Med vsimi tri so rožice,
Njih piš ogni se jezen:
Vera in terdno upanje,
In vnetih src ljubezen.
Marija! teb' i. t. d.

Brezverne, merzle duše naj,
V obupu ki merjejo,
Ljubezni ogenj greje zdaj
De radostno pojejo:
Marija! teb' i. t. d.

Počeseenje Marii Devici.

I.

Češena kraljica!
Češena mi bod',
O čista Devica!
Češena mi bod',
K tebi, Marija!
Na goro hitim,
Pri tebi, Marija!
Jest biti želim.

Pa nekaj, predraga!
Nazaj me derži!
O D'vica preblaga!
Oh, greh me teži!
Češena kraljica i. t. d.

Sim daleč zabredel
Od tebe moj up!
Globoko je vjedel
Pregrehe me strup!
Češena kraljica i. t. d.

Kak' hočem obstati
Brez tvoje moči?
Usmil' se, o Mati!
Ker greh me teži!
Češena kraljica i. t. d.

Pomagaj, Marija!
O prosi za me!
Pomagaj, Marija!
De pridem do te!
Češena kraljica i. t. d.

Vse upanje svoje
Postavim na te,
Le Dete ti svoje
Poprosi za me!
Češena kraljica i. t. d.

Kaj ne, o Devica!
De upati znam,
De tebe, kraljica!
Za Mater imam.
Češena kraljica i. t. d.

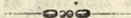
Saj ti si, Devica!
Preljuba vsa,
Si nam pomočnica
Kot nekdam si bla;
Zatoraj, Marija!
Češena mi bod!
Na veke, Marija!
Češena mi bod!

II.

O Devica, bod' češena!
Ti kraljica vsih nebes;
Ti si vsim nam vir življenja,
Ti si sladka mila vsa!
Svit blišobe te obdaja,
Solnčno sije tvoj obraz;
Vsa lepota svet'ga raja
Služi tebi, večni kras!

Vender tvoj obraz je mili,
Mile tvoje so oči
Vse, kar tebe bi prosili,
Nas poslušáš Mati ti!
Si ponižna in premila,
Si nam dobra vsaki čas,
Si nam Mati, kot si bila
Še na zemlji kdaj pri nas.

Glej na zemlji nas sirote,
Glej nas, revne grešnike,
De od zlega, pros', in zmote
Ljubi Jezus reši vse!
O Devica, bod' češena,
Bod' češena vekomaj!
Taka mati ni nobena,
Kot si bila ti vselej!

Marii prečisti Devici.

Žari se. Danica veselo priplava.
O Marija! ti Danica,
Ti prečista si Devica;

O Marija! davno že to vem.
Vsa si lepa, vsa si sveta,
Eve greha izuzeta,
To očitno jest spoznati smem.

Dan že je. Že solnce visoko vstaja.
Ti Marija! si Kraljica,
Ti si vsih devic Devica!
To povzdigne te čez angele.
Si brez madeža spočeta,
Si Devica — Mati sveta,
Le še više to povzdigne te.

Noč pride. Že solnce za goro zahaja.
Takrat, o Devica mila!
K'bo mi zadnja ura bila,
Ko bom tek odločen dokončal;
Bodi meni pomočnica!
De bom s tabo, o Devica!
Tam v nebesih večno kraljeval.

Sladko serce Marijno.

O Marijno serce sveto!
Proti nam ljubezni vneto,
Polno božje milosti,
Polno lepe čednosti!
Naj Marija! petje moje,
Hvali sladko serce tvoje!
Kar se giblje in živi,
Naj te hvali in časti!

Čisto serce zase zbrati,
V njem prijazno prebivati,
Hotel Stvarnik vsih reči
Vlil je vanj z nebes dari.

Naj Marija! i. t. d.

Sveto serce se je vnelo,
Za Boga je zdaj živelo,
Ni ljubilo družiga,
Ko Gospoda samiga.

Naj Marija! i. t. d.

Blago serce, je vse milo!
Nas otrok ni pozabilo
Dobrotljivo je za vse
Prosi še za grešnike.

Naj Marija! i. t. d.

Zahvalna.

Hvala bod' Gospod Bogu!
Vse stvari ga zdaj molite!
Stvarnika, dobrotnika,
In Očeta ga častite!
Kerub, Seraf mu pojo
Hvali zemlja in nebo.

Sveti, sveti, svet' Gospod!
Vse je polno tvoje hvale;
Trume zvoljenih, o Bog!
Večno čast ti bodo gnale;
Vsi svetniki te časte,
Vsi pravični te slave!

Češen bodi trojni Bog!
Oče, Sin in ti, Duh sveti!
Cerkve tvoje nauk ves
Moramo zvesto verjeti;
Jezus Kristus božji Sin
Je zapustil ga v spomin.

O preljub' Zveličar naš!
Kolka je ljubezen tvoja!
V grehah sim bil zakopan,
Revna je bla duša moja:
Ti pa prideš k nam na svet
Smert, pekel in greh zatret.

Večni Bog in kralj nebes
Se poniža brat naš biti;
Nam živi in nam umerje
Nam nebesa zaslužiti,
Njega sveta rešnja kri
Nas očisti vse ljudi.

Na desnici božji zdaj
Ga še imamo pomočnika;
Sodnji dan ga grešnik bo
Vidil ojstriga sodnika;
Milost grešnik le dobiš,
Dokler še na svet' živiš.

Jezus! bodi usmiljen nam,
V službi svoji nas ohrani;
Kri si svojo dal za nas,
Greh končaj pri nas otani;
Pelji naše duše v raj,
Delež zvoljenih nam daj.

Svoje ljudstvo srečno stor'
Zdaj in vselej nas obvari;
Obdaruj in povikšuj,
in zveličaj svoje stvari,
Hvalo bomo peli ti
Tukaj ine v večnosti.

Milostljiv nam bodi dans,
Pota v grehe nam zagradi,
Sveti in preljubi Bog!
Daj de st'rimo dobro radi.
V te zaupamo vsak' čas,
De ne boš zaverigel nas.

KAZALO.

	Stran
Predgovor	III.
I. Podoba notrajnjiga človeka v stanu greha	
in razlaga podobe	12
Pervo premišljevanje. Človek v stanu greha . . .	19
Drugo premišljevanje. Človek na poti poboljšanja . . .	24
Tretje premišljevanje. Človek na poti popolnamasti . . .	29
II. Notranji stan pobožniga	34
Četerto premišljevanje. Človek tempelj božji . . .	34
Peto premišljevanje. Vernitev v greh	40
Šesto premišljevanje. Človek spet v greh pade . . .	46
Sedmo premišljevanje. Smert hudobniga in plačilo greha	52
Osmo premišljevanje. Stanovitnost v dobrim do konca	58
Deveto premišljevanje. Smert pobožniga in pravičniga	65
Navadne molitve za vse potrebe življenja.	
Jutranja molitev	70
Tri božje čednosti	74
Od premišljevanja ali notranje molitve	77
Zgled premišljevanja	80
Večerna molitev	86
Molitve pri sv. maši.	
Perva sveta maša z razlaganjem	91
Druga sveta maša	123
Tretja — krajši sveta maša	143
Spovedne molitve.	
Molitve pred spovedjo	156
Molitve po spovedi	161

Obhajilne molitve.

	Stran
Molitve pred sv. obhajilam	165
Tri božje čednosti	167
Molitve po sv. obhajilu	169
Češenje Jezusa v presvetim rešnjim Telesu	172
Sveti križev pot	175
Krajši češenje Jezusa po skrivnostih križeviga pota	200
Pesem per sv. križevim potu	203

Sveti cerkveni časi in prazniki.

Sveti advent	207
Pervi tedeu	207
Drugi teden	213
Tretji teden	216
Četerti teden	218
Štirje kvaterni tedni	222
Sveti dan Jezusoviga rojstva	225
Zadnji dan leta	227
Pervi dan noviga leta	229
Svetih treh kraljev dan	231
Darovanje Jezusa ali svečenja	233
Sveti štiridesetdanski post	236
Cvetna nedelja	242
Veliki četrtek	245
Veliki petek	249
Premišljevanje pri božjim grobu	259
Velika sabota	265
Velika noč	270
Križev teden	272
Vnebohod Jezusa Kristusa	275
Binkuštni prazniki	278
Sveto rešnje Telo	283
Češenje Jezusa v presvetim rešnjim Telesu	285
Praznik vsih svetnikov	288

Prazniki Marije prečiste device.

Čisto spočetje Marije	291
Rojstvo Marije	292

uznanjenje devici Marii	295
vebovzetje Marije	297

Prazniki svetnikov.

Praznik svetiga Jožefa	302
Praznik svetiga Štefana	305
Praznik svetiga Petra in Pavla	307
Molitev v čast sv. Florjanu	312
Molitev v čast sv. Antonu Padvanu	312
Molitev v čast sv. Ani	313
Molitev v čast sv. Lucii	314
Molitev v čast sv. Barbari	314
Molitev v čast svojiga patrona	315

Molitve za mnoge potrebe.

Molitev k angelu varhu	316
Molitev v vsaki potrebi	317
Molitev za dobro letino	317
Molitev za poterpežljivost	318
Molitev zakonskih	319
Molitev starišev za svoje otroke	319
Molitev otrok za stariše	321
Molitev gospodarja ali gospodinje	322
Molitev posla	322
Molitev ubozih sirot	323
Spomin vernih duš v vicah	324
Litanije vsih svetnikov	327
Molitve po litanijah v dan sv. Marka in križev teden	332
Molitve po litanijah pri popoldanji službi božji	337
Lavretanske litanije	342
Litanije presvetiga imena Jezusa	353
Litanije	357

Svete pesmi.

Perva pesem per sv. maši	386
Druga pesem per sv. maši	389
Adventna	392
Božična	393
Postna	395
Velikonočna	396

	Stran
Sveto rešnje Telo	398
Hrepenenje po Jezusu	399

Venec Marijnih pesem.

Ljubezen do Marije	401
Marija pomočnica	402
Marija moja misel	403
Izročilo Marii	404
Marija zgodnja Danica	404
Kraljica majeva	405
Počesenje Marii Devici	406
Marii prečisti Devici	408
Sladko serce Marijno	409
Zahvalna	410

